

ΤΕΥΧΟΣ 67ον

"Εκλογή," ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 4.000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ. ΤΗΛ. 54.873

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Έσωτ. Έτησ. 45.000

Έξωτ. Έτησ. \$ 3.50

Έσωτ. Έξαμ. 23.000

Έξωτ. Έτησ. £ 1.5.0

Απαγορεύεται ή άναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων τής «Έκλογής» χωρίς την άδειαν των συγγραφέων και των έκδοτών

Τό έξώφυλλο τοῦ κ. Ι. Μόραλη

Οί σελίδες τής "Έκλογής"

Η γενική έλλειψι χαρτιού επέβαλε πανιού σημαντικούς περιορισμούς στον άριθμό των σελίδων των έφημερίδων και των περιοδικών. Στην Ελλάδα ειδικά οί περιορισμοί αυτοί είναι περισσότερον αισθητοί και τείνουν νά γενικευθούν. Η «Έκλογή» δέν είναι δυνατόν ν' άποτελέση εξαίρεσι και υποχρεώνεται νά υποταχθῇ και αυτή στα γενικά μέτρα. Έτσι από τό τεῦχος αυτό είναι αναγκασμένη νά περιοκόψη 16 σελίδες μέ την έλπίδα ότι οί περιορισμοί θα άρθούν γρήγορα και θα τής επιτρέψουν νά ξαναγυρίση στον άρχικό άριθμό των σελίδων της ή και νά τόν αύξήσι. Για νά μὴν στερήση όμως τους άναγνώστες της από την κανονική της ὕλη, ή «Έκλογή» αποφάσισε νά περιοκόψη πριν άπ' όλες τις σελίδες πού διέθετε για την καταχώρησι διαφημίσεων, ώστε ο περιορισμός των σελίδων νά γίνη σχεδόν άνεπαίσθητος. Από τό τεῦχος αυτό και ως διου άρθούν οί περιορισμοί τοῦ χαρτιού, ή «Έκλογή» δέν θα καταχωρή διαφημίσεις, παρά μόνον στις τρεῖς σελίδες τοῦ έξωφύλλου της, και έλπίζει ότι οί άναγνώσται της θα εκτιμήσουν αυτήν τή θυσία.

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΕΣ ΤΗ ΣΕΙΡΑ ΤΗΣ

"Έκλογής"

ΑΠΟΚΤΑΤΕ ΜΙΑΝ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η σειρά των τευχών τής «ΕΚΛΟΓΗΣ» (ή και μεμονωμένα τεύχη) πωλείται στα γραφεία μας, όδός Σωκράτους 57 (10 — 12 π. μ.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μερικοί από τούς ξένους συνεργάτας τῆς "Ἐκλογῆς"

SOMERSET MAUGHAM. Γνωστός Ἀγγλὸς συγγραφεὺς. Γεννήθηκε στὶς 8 Ἰανουαρίου τοῦ 1874. Ὃταν τελείωσε τὸ King's School, πῆγε στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Χαϊδελέργης. Ἀπὸ τὰ πολυάριθμα διδλία τοῦ ἀναφέρουμε μερικὰ: «Δί-ζα Λάμπρεθ» (1897), «Κα Γκράν-τοκ» (1902), «The Land of the blessed Virgin» (1905), «The Magician» (1908), «The Painted Veil» (1925), «Cakes and Ale» (1930), «First Person Singular» (1941), «The Cosmopolitans» (1936), «Don Fernando» (1935), «Strictly Personal» (1941), «The Razor's edge» (1944), «Then and Now» (1946). Ἀπὸ τὰ θεατρικὰ του ἔργα ἀναφέρουμε ἐπίσης μερικὰ: «Caesar's Wife», «The land of Promise», «The Circle» «The Sacred Flames», «The Letters».

(Βλέπε στὴ σελίδα 76 τὸ ἄρθρο του: «Χαίρομαι πὺ γέραςα»).

DALE CARNEGIE. Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος. Γεννήθηκε στὸ Merryville τῆς Πολιτείας Μισσούρι τὸν Νοέμβριον τοῦ 1888. Πρῶτα σπούδασε στὸ State Teachers College καὶ ὕστερα πῆγε στὴν Ἀμερικανικὴ Ἀκαδημία Θεατρικῶν Σπουδῶν τῆς Νέας Ὑόρκης. Σπούδασε δημοσιογράφος πρῶτα στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ὕστερα στὸ Πανεπιστήμιον Κολούμπια καὶ μετὰ πῆγε στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βαλτιμόρης ὅπου σπούδασε ἐμπορικὰ καὶ οἰκονομικά. ἔχει κάνει πολλὰ παραδόσεις καὶ διαλέξεις στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ στὴν Εὐρώπῃ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ, ταξίδεψε στὴν Ἀφρική καὶ στὶς Ἀρκτικές περιοχές. Μελέτησε τὴ σταδιοδρομίαν τοῦ Αἰν-κολν καὶ ἔκανε πολλὰς διηγήσεις ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο. Ἔργα του: «Public Speaking and Influencing people in business», «Lincoln the Unknown», «Little known Facts About Well known people» «How to win Friends and influence people», «Five minutes Biographies» κ. ἄ..

(Βλέπε στὴ σελίδα 114 τὸ ἄρθρο του: «Ἡ Μαγεία τοῦ ὀνόματός σας»).

GERALD BARRT. Γενικὸς Διευθυντῆς τοῦ Φεστιβάλ τῆς Βρετανίας 1951. Σπούδασε στὸ Μάρλμπο-ροου καὶ στὸ Κολλέγιο Corpus Christi τοῦ Καίμπριτζ. Ὑπηρετήσε σὺν στρατῷ στὸν Ἀ' Παγκόσμιον Πόλε-μο καὶ ὕστερα ἀσχολήθηκε μὲ τὴν δημοσιογραφίαν ὅπου καὶ διέπρεψε. Ἀπὸ τὸ 1921 ὥς τὸ 1930 ἦταν βοη-θὸς ἀρχισυντάκτου καὶ ὕστερα ἀρ-χισυντάκτης τῆς «Saturday Review». Τὸ 1930 ἔδωσε τὸ περιοδικὸν «Week- end Review» καὶ μετὰ ἔγινε ἀρχι- συντάκτης τῆς ἐφημερίδος «News Chronicle» (1936-1947). Ἐπίσης δι-ετέλεσε διευθυντῆς τοῦ «News Chro- nicle», τοῦ «New Statesman and Na- tion», μέλος τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπι-τροπῆς Σχεδίου Πόλεων καὶ Ὑ-παίθρου (1948), Πρόεδρος τῆς ὑ-ποεπιτροπῆς τύπου στὸ Βρετανικὸ Σῶμα Ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Λαὸ τῆς Οὐνέσκο κ. ἄ. ἔχει γράφει πολλὰ ἄρθρα σὲ ἡμερήσιες καὶ ἐβδομαδιαῖες ἐφημερίδες καὶ ἔχει συνεργασθῇ στὸ BBC καὶ σὲ ἄλ-λους ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Βρετανικῆς Κοινοπολιτείας.

(Βλέπε στὴ σελίδα 24 τὸ ἄρθρο του: «Αὐτὸ εἶναι τὸ Φεστιβάλ τῆς Βρετανίας»).

ARTHUR KOESTLER. Γεννήθη-κε στὴν Οὐγγαρία τὸ 1905. Σπού-δασε στὴ Βιέννη καὶ τὸ 1922 ἔγινε ἀνταποκριτῆς στὴ Μέση Ἀνατολή καὶ ὕστερα στὸ Παρίσι. Ἀκολού-θησε τὸ Βερολίνο, ἡ Ρωσία καὶ με-τὰ ἡ Ἰσπανία, ἀπὸ ὅπου ἔστειλε ἀνταποκρίσεις γιὰ τὸν ἐμφύλιον πό-λεμον. Συμμετέσχε στὴν Ἀποστολὴ πὺ ἔγινε στὸν Ἀρκτικό καὶ τὸ 1940 πολέμησε μὲ τὸν γαλλικὸ στρατὸ καὶ ἀπὸ τὸ 1941 ἀκολούθη-σε τὰ βρετανικὰ στρατεύματα.

Ἔργα του: «Darkness at Noon» (1941), «Scum of the Earth» (1941), «Arrival and Departure» (1943), «The Yogi and Commissar» (1945), «Twilight Bar» (1945), «Thieves in the Night» (1946) κ. ἄ.

(Βλέπε στὴ σελίδα 17 τὸ ἄρθρο του: «Ὁ Πόλεμος τῶν Ἰδεῶν»).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΙΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Γίνεται μόνον μ' ἀνοικτὸ τὸ στόμα.
2. Ἡ μεγαλύτερα εἶναι, τὸ νὰ ζη-τᾶς κάτι, πὺ δὲν μποροῦν νὰ σ' ἀρνηθοῦν! (αἶτ).
3. Προδίδει διαταγμὸν — Ἡ σκα-μπαβία εἶναι μία!
4. Ὑπάρχουν καὶ τέτοιες γάτες — Ἀρχ. βεβαιωτικόν.
5. Εἶχε κυριολεκτικῶς πάρει τὸν ἀέρα... τῶν Γερμανῶν — Παρα-πτόμας τοῦ Λίγηνος καὶ ὁμῶνυμος νομός — Συμψηφίζεται ἄλ-λὰ δὲν ἐπιστρέφεται! (ἡχητ).
6. Πλάσμα ἐπίγειον — Ὁ κακοῦθης δὲν τὸ ἔχει, πραγματικῶς καὶ φρασσεολογικῶς — Προνομιακὴ πρόθεσις..
7. Ἡ γυναῖκα μὲ τὰ τα-χύτερα πόδια! — Σύν-δεσμος... γιὰ ὑπεκφυ-γές.
8. Ζῶν πὺ ζῇ στὶς ὑ-πόμενες τρώγλες τοῦ ὁποῖου τὶς τρίχες ἐκτι-μοῦν πολὺ οἱ... ἄνδρες στὸ ζύρισμα — Ἐνα θηλαστικόν, θαλασσι-νόν.
9. Διάσημος φιλόσοφος ὁ Ἀκρα-γαντίνος ἐπιλεγόμενος.
10. Ἀλλὰ ἐνδιαφέρουν κυνηγοὺς καὶ ἄλλα τὶς ράφτριες — Γεννήθηκε μαῦρος.
11. Οἱ πελάται του πληρῶνουν μη-νιαιῶς — Ἦτο ἔδρα τοῦ ἀρχαί-ου πολιτισμοῦ τῶν Αἰγυπτίων.
12. Μὲ τέτοιες δυνάμεις ἀρχίζει ἡ μὴ παρτίδα σκακιού — Συνδε-τῇ τῶν... σταυρολέξων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Βιβλικὸν πρόσωπον — Ἐνα εἰ-δος κροτάλου (γεν).
2. Ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον εἶναι ὁ βίος ὁ σημερινός!
3. Μουσικὸς φθόγγος — Πρόθεσις πρὸ φωνήεντος δασυνομένου —

Ἐύλον ἐπιδεκτικὸν λαμπρᾶς στιλδώσεως.

4. Μόριον τῆς καθομιλουμένης — Ὅριζεται ἐνῶ δρέχεται ὁ ἄν-θρωπος! (δοτ).
5. Μονάδες θάρους — Διασχίζει μίαν εὐρωπαϊκὴν πρωτεύουσιν.
6. Ἀρχαία χώρα τῆς Δ. Ἀσίας — Μ' ἓνα «ΤΑ» μετὰ ἀπ' αὐτὰ σημαίνει μετὰ!

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

7. Γνωστὸ νησί πὺ ἀναφέρεται καὶ στὸν «Ἐμπορὸ τῆς Βενε-τίας» — Μετὰ μέλους ποιήματα (αἶτ).
8. Μὲ τὸν τηλεγράφων στενὰ συν-δεσμένη ἑταιρία — Ἄρθρον — Καὶ ἄλλο ἓνα.
9. Ἀρχαία παράλιος πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Πόντου ἀποι-κία τῶν Μιλησίων — Αὕτῃ κά-νει μακροῦς πηδήματα.
10. Φυτόν (γεν) — Εἶναι καὶ γιὰ τὴ γραβάττα στολίδι (γεν).
11. Γνωστότατον ἀγγλοσαξωνικὸν γυναικεῖον ὄνομα ὅπως προφέ-ρεται ἀγγλιστὶ σχετικὸ μὲ τὴ χάρι.
12. Γνωστὴ Ἰταλικὴ πόλις εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Βενετίας (γεν).

1. Χ.
(Λύσις στὴ σελίδα 120)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΪΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΛΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ :

- 1 'Αργεϊ.
 - 2 «Πουλημένη Μνηστήρ».
 - 3 «Παραμύθια του "Οφφμαν».
 - 4 «Τραβ.άτα».
 - 5 «Παραμύθια του "Οφφμαν».
 - 6 «Πουλημένη Μνηστήρ».
- Έντος της προσεχούς εβδομάδος, ήτοι από της 7ης Μαΐου—13 ιδίου, θα παιχθῇ γιά πρώτη φορά έφετος «Ο Δόν Πασκουάλε».

ΟΡΦΕΥΣ :

- 6 'Η σειρά των τακτικών συναυλιών του χειμῶνα κλείνει με την Συναυλία των Νέων Καλλιτεχνών.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ :

- 4 7 μ.μ. Συναυλία του κ. Κίμωνος Τριανταφύλλου.
- 8 7 μ.μ. Συναυλία του Έλληνικού 'Ωδείου.
- 10 7 μ.μ. Συναυλία του κ. Καλαμαριώτου.
- 12 7 μ.μ. Συναυλία του κ. Γενάδη.
- 14 7 μ.μ. Μελοδραματική παράσταση του Έλληνικού 'Ωδείου.
- 15 7 μ.μ. Συναυλία της διδος Κονταρίνη.
- 17 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία της τάξεως της κ. Πανᾶ.
- 18 8.30' μ.μ. Συναυλία του Έλληνικού 'Ωδείου.
- 19 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία της τάξεως της κ. Σκέπερς.
- 20 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία της τάξεως της διδος Μπουκουβάλα.
- 23 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία της τάξεως της κ. Καλφοπούλου.
- 24, 25 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία του Έθνικοῦ 'Ωδείου.
- 26 7 μ.μ. Συναυλία του κ. Σαμίου.
- 29 7 μ.μ. Μαθητική συναυλία της τάξεως της κ. Καράτσα.
- 31 7 μ.μ. Συναυλία διδος Κοτσάμπαση.

ΘΕΑΤΡΟ

ΒΑΣΙΛΙΚΟ :

- Συνεχίζεται «Οί Τρεῖς Ἀδελφές» του Τσέχοφ.
- 9 Τό έργο του Δ. Ρώμα «Τρεῖς Κόσμοι» κατά διδασκαλία Κ. Μιχαηλίδη.
 - 2—6 'Ο Τουρκικός Θίασος, με πρώτο έργο τὸ έργο του Τζεβάτ Φεχμῆ «Παῦντος» που είχε παιχθῇ καί ἄλλοτε στην Ἀθήνα από Ἑλλήνας ἡθοποιούς.

'Αργεϊ 'Η Ἀπογευματινή Σκηνή θά σταματήσει τίς παραστάσεις της.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ :

- 4 «Τρεῖς Ἀδελφές».
- ΚΥΒΕΛΗΣ :
- 6 Τό έργο του κ. Ν. Καγιᾶ «Ἄννα Βολλάνο» από τὸν θίασο Ροντήρη.

ΑΛΙΚΗΣ :

Συνεχίζεται «Τὸ Πέγγ, καρδούλα μου».

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ :

Συνεχίζεται «Ἡ Μεγάλη Παρένθεσις», με πρωταγωνιστάς τήν κ. Μελίνα Μερχούρη καί τὸν κ. Μυράτ.

21 Ἀναχωρεῖ ὁ Θίασος γιά τήν Αἴγυπτο.

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ :

Συνεχίζεται «Ἡ Σύζυγος».

ΚΕΝΤΡΙΚΟ :

Συνεχίζεται 'Η κωμωδία των Σακελλαρίου - Γιαννακοπούλου «Οὔτε γάτα οὔτε ζημιά».

Έντος τοῦ μηνὸς 'Ο Θίασος ἀναχωρεῖ γιά τήν Θεσσαλονίκη.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΖΑΠ ΠΕΙΩΝ :

'Η έκθεσις της Ἑλληνικῆς Ἀλληλεγγύης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ :

23 Ἐκθεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βιβλίου πού θά διαρκέσῃ ἡμέρες.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΝ (Ἀμαλίας 38) :

Τὰ μαθήματα τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου «Ἀθηναίων» ἐξακολοθοῦν ὡς τὸν περασμένο μήνα.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ :

- 3 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις τοῦ Συνδέσμου των Ἑνωμένων Ἑθνῶν.
- 4 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις με θέμα : «Νέοι Θεσμοί».
- 7 7 — 8 μ.μ. Διάλεξις της Ἑταιρίας Βυζαντινῶν Σπουδῶν.
- 8 8 — 9 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Συλλόγου Σκωρίων.
- 10 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις τοῦ Συλλόγου Φυσιολάτης.
- 11 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις Συνδέσμου των Ἑνωμένων Ἑθνῶν.
- 14 6 — 8 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Συλλόγου Ἀποφοίτων Ἀρσακείου.
- 15 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις τοῦ κ. Ἀμπελά.
- 17 7 — 8 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Ἑθνικοῦ Συνδέσμου.
- 22 7½ — 8½ μ.μ. Διάλεξις διδος Παύλου.

ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΤΑΙΟ :

3 Διάλεξις τοῦ κ. St. Runciman με θέμα : «Revival of learning in Greek history».

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ :

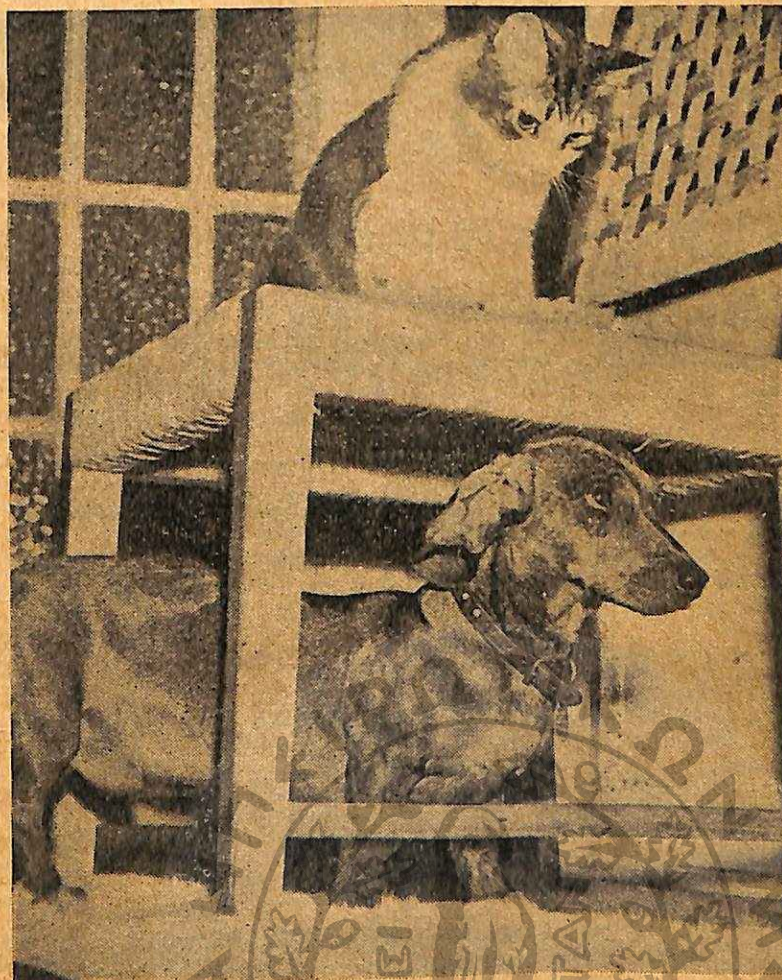
- 2 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Ἑλληνο-Ἀμερικανικοῦ Συνδέσμου, με ὁμιλητὴ τὸν κ. Σισιλιάνο.
- 3 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέσμου.
- 6 7 μ.μ. Διάλεξις Ἀμερικάνου Θεολόγου με θέμα : «Christian Science».
- 7 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέσμου.
- 9 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Μεταψυχικοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν.
- 11 6—7 μ.μ. Διάλεξις διδος Λαμπτήρη με θέμα : «Ἐνθουσιασμοὶ καὶ σκοπιμότητες».
- 13 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέσμου.
- 16 11 π.μ. Διάλεξις περὶ Ζαμπέλίου τοῦ κ. Φάνη Μιχαλόπουλου.
- 18 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Μεταψυχικοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν.
- 22 7—8 μ.μ. Διάλεξις τῆς Ἑνώσεως Φυσικῶν.
- 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ Μεταψυχικοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

- ΓΗΠΕΔΟΝ Α.Ε.Κ. (Ν. Φιλαδέλφεια) :
- 1 Παναθηναϊκός — Ὀλυμπιακός γιὰ τὸ κύπελλον τοῦ Πάσχα.
- ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΥ :
- 6 π.μ. Φωστήρ — Δάφνη (6' ἀγὼν διαβαθμίσεως).
- 6 ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ :
- 6 Βιέννα — Παναθηναϊκός.
- 6 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ ΣΤΑΔΙΟ :
- 6 Β' ἡμέρα διασυλλογικῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων.
- 9 ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ :
- 9 Βιέννα — Ὀλυμπιακός.
- 13 ΓΗΠΕΔΟΝ Α.Ε.Κ. (Ν. Φιλαδέλφεια) :
- 3—12 Βιέννα — Α.Ε.Κ.
- 5 Ἡ Ἑθνικὴ ὁμάς Μπάσκετ Μπόλλ τῆς Ἑλλάδος θὰ συμμετάσχη στοὺς Ζ' Πανερωπαίκοις Ἀγώνες ποῦ θὰ διεξαχθοῦν στὸ Παρίσι.
- Ἡ πρωταθλήτρια Ἀθηνῶν ποδοσφαιρικὴ ὁμάς τοῦ Πανωνίου θὰ ἀρχίσῃ στὴν Αἰθιοπία σειρά συναντήσεων μετὰ τὴν Μικτὴ Ὀμάδα τῆς Ἀντίς-Ἀμπέμπα.
- Πιθὰ γὼν θὰ διεξαχθοῦν στὴν Ἀθήνα οἱ ἀναβληθέντες δύο ἀγῶνες μετὰ τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμαδῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Ἐντὸς
τοῦ μηνός

Ἐνας Ἀμερικανὸς φωτογράφος, ὁ Ἐντουαρντ Λῶσον, παρακολούθησε ἀπὸ καιρὸ στὴν αὐλὴ ἑνὸς σπιτιοῦ τῆς πόλεως τοῦ Μεξικοῦ μιὰν ἀδιάκοπτη μονομαχίαν ἑνὸς σκύλου καὶ ἑνὸς γάτου — μιὰ μονομαχία ποῦ ἀρχίσε τὴν αὐγὴ καὶ συνεχίζεταν ὡς τὴ νύκτα. Ὁ γάτος, ὁ Τρούντυ, δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐπατρέψῃ τὸν σκύλο, τὸν Ρούντυ, νὰ μὲν στὴν ἴδια αὐλὴ καὶ τὸν ἐτρομοκρατοῦσε διαρκῶς μετὰ ἐκάθετες ἐφορημαίσεις ὅπως λέγει ὁ Λῶσον. Ἀνέβαινε σ' ἕνα ψηλότερο σημεῖο κ' ἀπὸ ἐκεῖ ἐπηδοῦσεν ἐπάνω στὸ σκύλο καὶ τὸν ἐτροπε σε φυγῇ. Στὴν ἀνωτέραν φωτογραφίαν ὁ Λῶσον πῆρε τὸν Τρούντυ σὲ μιὰ χαρακτηριστικὴ στάσι : Ἐνῶ εἶναι ἑτοιμὸς νὰ κἀγῃ τὴν ἐκάθετη ἐφορημαίαν του ἐναντίον τοῦ ἀνύποπτου Ρούντυ.

Γιά νά περνά ή ώρα

Μιά Νέγρη απόφασισε νά βαπτιστή καί νά γίνη χριστιανή. "Όταν έβγαλε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὸ νερὸ φώναξε : Δόξα τῷ Θεῷ. Χθὲς βράδυ βρισκόμουν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Σατανᾶ· σήμερα εἰμαι στὰς ἀγκάλας τοῦ Κυρίου.

Ἀπὸ τὴν ἀπέναντι ὄχθη ἀκούστηκε μιά βαρεῖα φωνή : Αὐριο βράδυ εἶσαι ἐλεύθερη ;

★

Στὸν ψυχίατρο.

— Οἱ γονεῖς μου νομίζουν ὅτι εἶμαι ἄρρωστη ἀπλῶς καὶ μόνον ἐπειδὴ μοῦ ἀρέσουν τὰ ἀράπικα φυστίκια.

— Μὰ δεσποινίς μου δὲν νομίζω ὅτι αὐτὸ ἀποτελεῖ ψυχικὴν ἀνωμαλίαν, καὶ ἐγὼ ποὺ σὰς μιλῶ τρελλαίνομαι γιὰ τὰ φυστίκια.

— Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε γιὰτρὲ μου πόσο εὐχαριστοῦμαι ποὺ τὸ ἀκούω. Ἐλάτε μιά μέρα σπῖτι νὰ με δῆτε. Ἐχω ἐπτά μεγάλα μπαούλα γεμάτα φυστίκια.

★

Ὁ κ. Ντίξ, ὑπάλληλος μιᾶς ἐπιχειρήσεως, δὲν ἐννοοῦσε νὰ πάη στὴν ὥρα του στὸ γραφεῖο.

Μιά μέρα ὁ προϊστάμενός του τὸν κάλεσε καὶ τοῦ εἶπε.

— Κύριε Ντίξ, με λῦπη μου παρατήρησα ὅτι ἔρχεστε πολὺ ἀργὰ στὸ γραφεῖο.

— Μάλιστα, κύριε διευθυντά. Φεύγω ὅμως πολὺ νωρὶς, ἀπάντησε ὁ ὑπάλληλος.

Ὁ διευθυντὴς τὰ ἔχασε. "Ὡσπου νὰ βρῇ κάτι νὰ πῇ, ὁ ὑπάλληλος εἶχε ἐξαφανιστῇ.

«Johannesburg SundayTimes»

★

Ὁ κ. Μπράουν ἦταν φοβερὰ πεισματάρης. Οὐδέποτε φοροῦσε γαλότσες ὅταν ἔβρεχε, οὐδέποτε ἔβαζε ἓνα δεύτερο πουλόβερ ὅταν ἔκανε κρύο. Ἡ κ. Μπράουν πῆγαινε νὰ σκάση.

— Ποτέ σου δὲν ἀκούς μιά καλὴ συμβουλή, τοῦ παραπονέθηκε θυμωμένα.

— Χρυσή μου πρέπει νὰ χαίρεσαι, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος. "Ἄν ἄκουγα τίς καλὲς συμβουλές, θὰ ἦσουν ἀκόμη γεροντοκόρη.

★

Copper's Weekly

"Ένας χαζούτσικος μέσα στὸ χωριὸ ἦταν ὁ στόχος καὶ τὸ περίγelo ὄλων. Κάθε φορὰ ποὺ τοῦ ἔλεγαν νὰ διαλέξῃ ἀνάμεσα σὲ ἓνα ντάιμ (10 σέντς) καὶ σὲ ἓνα νίκελ (πέντε σέντς) αὐτὸς προτιμοῦσε τὸ νίκελ. Κάποτε κάποιος τὸν λυπήθηκε καὶ προσπάθησε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ πὼς τὸ ντάιμ εἶναι τὸ διπλὸ τοῦ νίκελ. Τότε ὁ χαζούτσικος τοῦ ἀπάντησε : "Ἄν ὅμως προτιμοῦσα τὰ ντάιμ κανεῖς δὲν θὰ μοῦ ἔδινε χρήματα, καὶ ἔτσι θὰ ἔχανα καὶ τὰ νίκελ.

Lasting Laugh

Μὲ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τώρα ποὺ κλείνει ἡ κινηματογραφικὴ περίοδος 1950 — 1951, ἡ «Ἐκλογή», σκέπτεται νὰ κάνῃ ἓνα μικρὸ ἀπολογισμὸ τῆς χρονιάς. Πρὶν ὅμως τὸν δημοσιεύσῃ τὸν ἄλλο μῆνα — στὸ τεῦχος Ἰουνίου — θέλει νὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρία εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς, νὰ ποῦνε κι' αὐτοὶ τὴν γνώμη τους. Τὸ ἐρωτηματολόγιο ποὺ δημοσιεύουμε παρακάτω, εἶναι ἓνα εἶδος κινηματογραφικοῦ «Τέστ», ὅπως ὀνομάζουν τώρα τοὺς καταλόγους ἐρωτήσεων, καὶ ἀπευθύνεται εἰς ὅσους πραγματικὰ ἐνδιαφέρονται καὶ παρακολουθοῦν τὸν κινηματογράφο με προσοχή.

Ὅσοι θέλουν νὰ λάβουν μέρος στὸν μικρὸ αὐτὸ «ἀπολογισμὸ», ἂς μᾶς στείλουν τίς δύο αὐτὲς σελίδες συμπληρωμένες.

Οἱ γνῶμες τῶν ἀναγνώστων μας θὰ δημοσιευθοῦν πλάι ἀπὸ τὴν γνώμη τῆς «Ἐκλογῆς».

1α) Ποιὸ ἦταν τὸ καλύτερο ἐλληνικὸ ἔργο τῆς χρονιάς ; (*)

16) Ποιὸ ἦταν τὸ χειρότερο ;

2α) Ποιὸ ἦταν τὸ καλύτερο ἀμερικανικὸ ;

26) Ποιὸ ἦταν τὸ πῖο ἀπογοητευτικὸ ;

3) Ποιὸ ἦταν τὸ καλύτερο ἀγγλικὸ ;

4) Ποιὸ ἦταν τὸ καλύτερο γαλλικὸ ;

5) Ποιό ήταν τό καλύτερο Ιταλικό ;

6) Ποιό έργο σάς διασκέδασε περισσότερο ;

7) Ποιό έργο θα θέλατε περισσότερο νά ξαναδηήτε ;

8) Ποιό έργο σάς έμεινε πιό βαθειά χαραγμένο στην μνήμη ;

9) Ποιανού ήθοποιού ή έρμηνεία σάς έκαμε μεγαλύτερη έντύπωση ;

10) Ποιανής ήθοποιού ή έρμηνεία σάς έκαμε μεγαλύτερη έντύπωση ;

11) Σε ποιόν σκηνοθέτη θα έδιδατε τό βραβείο 1950 - 1951 ;

12) Σε ποιόν φωτογράφο θα έδιδατε τό βραβείο ;

13) Άνακαλύψατε κανένα καινούργιο άστέρι που φαντάζεσθε ότι θα έχη λαμπρό μέλλον ; (άνδρα ή γυναίκα).

14) Ποιές ήταν κατά την γνώμη σας κατά σειρά, οι τρεις καλύτερες ταινίες του χειμώνα ;

(*) Σε όλες τις απαντήσεις σας παρακαλούμε νά έχετε ύπ' όψιν σας μόνον τά έργα που παίχθηκαν αυτόν τόν χειμώνα.

Ο ΜΗΝΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Μία σύντομη ανασκόπηση των κυριωτέρων γεγονότων του μηνός.

ΜΑΡΤΙΟΣ

26. Άνακοινωθέν του Στέϊτ Ντηπάρ-
τμεντ καταδικάζει τις δηλώσεις του
στρατηγού Μάκ Άρθουρ για επέ-
κταση των επιχειρήσεων από την
Κορέα στην Κίνα.

— Η κατάσταση στην Περσία χει-
ροτερεύει με ταραχές σε διάφορα
σημεία της χώρας.

27. Στη διάσκεψη των αναπληρωτών
οι Ήν. Πολιτείες ζητούν νά έγγραφη
στην ήμερησία διάταξι τό ζήτημα
του έπανεξοπλισμού των δορυφόρων
κρατών.

— Στην Ούάσιγκτων αρχίζει ή Παν-
αμερικανική Διάσκεψη. Ο κ. Άτσε-
σον, στόν έναρκτήριο λόγο του, κα-
λεί σε συναγερμό τά αμερικανικά
έθνη κατά της άπειλής του νέου
σοβιετικού ιμπεριαλισμού.

28. Άγγλικά πολεμικά καταπλέουν
στό Άμπαντάν της Περσίας, όπου
τά μεγάλα διυλιστήρια της Άγγλο-
περσικής Έταιρίας Πετρελαίων.

— Στη διάσκεψη των αναπληρωτών
ό κ. Γκρομύκο υποβάλλει νέες προ-
τάσεις που πλησιάζουν στις δυτικές
άπόψεις και αναζωογονούν τις έλπί-
δες για συμφωνία.

— Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δη-
μοκρατίας κ. Βενσάν Όριόλ φθάνει
στην Ούάσιγκτων και αρχίζει τις
συνομιλίες του με τόν Πρόεδρο Τρού-
μαν.

29. Η έχθρική υποχώρησης στην Κορέα
σταματά και οι Βορειοκορεάτες και
οι Κινέζοι προβάλλουν σφοδράν άν-
τίστασι.

— Οι Γιουγκοσλαυοί εκφράζουν άνη-

Οι Πρόεδροι Όριόλ και Τρούμαν
οι όποιοι είχαν συνομιλίες στην
Ούάσιγκτων.

— Συχίες για τις «δλέψεις» της Ίτα-
λίας και της Ελλάδας στην Άλβα-
νία.

30. Η Βουλή ψηφίζει τό νόμο για την
άξιοποίησι των λιγνιτών της Πτο-
λεμαΐδος.

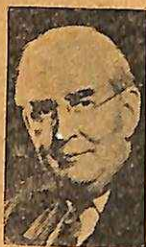
— Στη διάσκεψη των αναπληρωτών
ό κ. Γρομύκο θέτει ζήτημα Βορειο-
ατλαντικού Συμφώνου.

31. Άμερικανικά άρματα μάχης περ-
νούν τόν 38ο παράλληλο στην Κορέα.

— Διάφορες πληροφορίες παρουσιάζ-
ουν συγκεχυμένη την κατάσταση
στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την
Άλβανία.

— Ο Πρόεδρος Τρούμαν αναγγέλλει
ότι θα συνεχισθή τό Σχέδιο Μάρσαλ
με άντικειμενικό σκοπό νά ενισχυθή
ή άμυνα της Δύσεως.

— Ο Άγγλος ύπουργός της Άμύ-
νης κ. Σίνγουελλ προειδοποιεί ότι
αυξάνουν οι φόβοι περιπλοκών στην
Περσία.

Αριστερά: ο Ίβανόι Μπονόμι.
Δεξιά: ο Άρθουρ Βάντεμπεργκ.

ροτερεύει καί άγγλικές δυνάμεις είναι έτοιμες νά επέμβουν στην περιοχή των πετρελαιοπηγών.

17. Ο Άμερικανός επίταρχος στρατηγός Μπράντλεϋ τονίζει σε δηλώσεις του ότι οι Ήν. Πολιτείες δέν θά κάνουν προληπτικό πόλεμο.

— Τό άγγλικό ύποδρυχίο «Άφφρεϋ», μέ πλήρωμα 75 ανδρών, χάνεται στη Μάγχη. Έπειτα από πολλές ώρες έπιτυχάνεται έπαφή μαζί του.

18. Έγκαταλείπονται οι προσπάθειες για τή διάσωση του πληρώματος του άγγλικού ύποδρυχίου «Άφφρεϋ».

— Ο στρατηγός Μάκ Άρθουρ γίνεται δεκτός μέ ένθουσιασμό στον Άγιο Φραγκίσκο, επιστρέφοντας στις Ήνωμένες Πολιτείες έπειτα από άπουσία 14 έτών, τονίζει δέ ότι δέν θ' αναμιχθή στην πολιτική.

— Πεθαίνει ο Πρόεδρος τής Πορτογαλίας στρατάρχης Καρμόνα σέ ηλικία 81 έτών.

19. Ο στρατηγός Μάκ Άρθουρ σέ λόγο του στο Κογκρέσσο επικρίνει σφοδρότατα τήν πολιτική του Προέδρου Τρούμαν στην Άπω Άνατο-

λή καί ζητεί ένσπλο επέμβασι στην Κίνα.

— Πεθαίνει ο Άμερικανός γεωσισσστής Άρθουρ Βάντεμπεργκ, από τους ήγέτες του ρεπουμπλικανικού κόμματος.

— Στη Βουλή των Κοινοτήτων ο κ. Τσάρτσιλ συνιστά ν' ανατεθί σέ Άμερικανό ναύαρχο ή ανωτάτη συμβαχική διοίκησι στη Μεσόγειο.

20. Όξύνεται όλοένα περισσότερο στις Ήνωμένες Πολιτείες ή διαμάχη γύρω από τό στρατηγό Μάκ Άρθουρ. Η κοινή γνώμη έχει χωρισθεί σέ δύο στρατόπεδα που είναι έτοιμα νά συγκρουσθούν.

— Η Ουάσιγκτων συνιστά στο Λονδίνο καί τήν Τεχεράνη νά βρούν συμβιβαστική λύσι στο ζήτημα των περσικών πετρελαίων.

— Η διάσκεψι των αναπληρωτών δει σημειώνει καμμία ούσιαστική πρόοδο παρά τις νέες προτάσεις που υποβάλλουν οι Δυτικές Δυνάμεις καί ή Ρωσία.

— Πεθαίνει ο πρώην πρωθυπουργός τής Ιταλίας Ίβανόι Μπονόμι.

21. Η διάσκεψι των αναπληρωτών κλείνει τήν όην έβδομάδα της χωρίς κανένα θετικό αποτέλεσμα.

— Η Τουρκία άξιώνει νά έρωτηθί άν τεθή ζήτημα ρυθμίσεως του μέλλοντος τής Κύπρου.

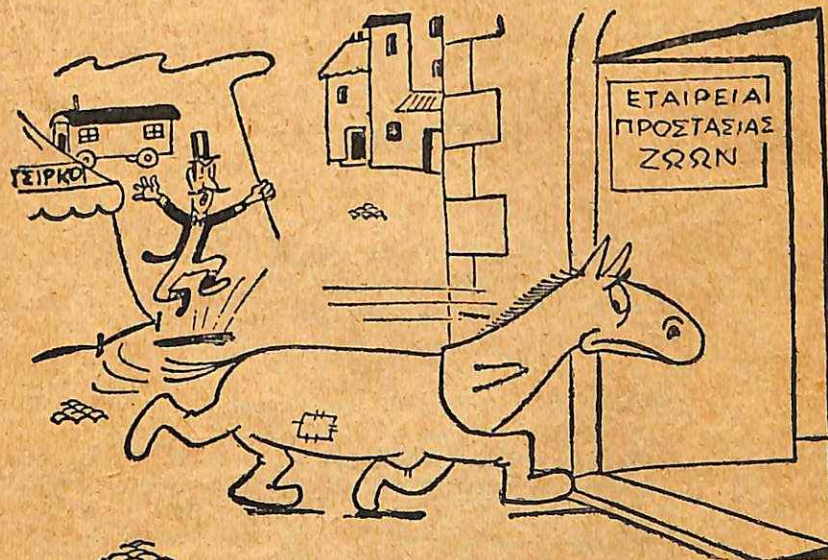
— Τό «έπεισόδιο Μάκ Άρθουρ» παίρνει στις Ήνωμένες Πολιτείες διαστάσεις έθνικου διχασμού.

— Ο στρατηγός Μάρσαλ σέ δηλώσεις του τονίζει ότι ή διεθνής καίτάστασι είναι πολύ επικίνδυνη.

Άν κανείς εξέταζε στο μικροσκόπιο ένα κομμάτι δέρμα στο μέγεθος ενός γραμματοσήμου, ξέρετε τί θα εύρισκε; Άκούστε λοιπόν: 3.000.000 κύτταρα, μία γυάρδα αιμοφόρα άγγεία, 4 γυάρδες νεύρα, 100 ιδρωτοποιούς αδένες, 15 αδένες που έκκρινουν λίπος, 10 τρίχες, περί τις 25 καταλήξεις νευρών άφής, δύο καταλήξεις νευρών αίσθήσεως του ψυχρού καί 12 καταλήξεις νευρών αίσθήσεως του θερμού.

«Science Digest»

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Χωρίς λόγια

Χωρίς λόγια

— Οι θύελλες είναι τόσο συχνές τώρα!

ΠΑΤΡΙΔΑ

Πατρίδα, τοῦ σπιτιοῦ μας ἡ ἀδλή,
κ' ἡ γλάστρα μὲ βασιλικό, μὲ γιούλι,
τὸ δεῖλι μιὰ καμπάνα πὸν μιλεῖ
καὶ μιὰ φωνὴ παιδιοῦ σ' ἓνα πεζούλι.

Πατρίδα μιὰ λαμπρὴ καὶ μιὰ γιορτὴ
π' ἀνάψαμε λαμπάδες στὸ μπαλκόνι
κ' ἡ νόνα μου γερόντισσα κυρτὴ
στὰ μάτια μας τὸ φῶς της δυναμώνει.

Πατρίδα κάποιου τάφου περιοχὴ
μιάς ἔγνοιας λείψανο, μιὰ μπόρα,
μιάς ὥρας δολερῆς ἀπαντοχὴ
καὶ μ' ἀνοιξίς εἰρηνοφόρα.

Πατρίδα δυὸ ματιῶν οἱ οὐρανοὶ
δυὸ θροεφικῶν χειρῶν τὸ χάδι
πατρίδα, κάποια βλέμματα ἀπλανῆ
καὶ κάποια θήματα μέσ' σὸ σκολιάδι.

Η Μαρία Περ. Ράλλη εἶναι ἀπὸ τίς πιὸ διακεκριμένες ποιήτριες στὴν περιοχὴ τοῦ νεώτερου ἑλληνικοῦ λυρισμοῦ. Ἐδημοσίευσε τὰ πρῶτα τραγούδια της στὰ 1932, στὴ συλλογὴ πὸν τιτλοφορεῖται: «Γυναικεῖα Λόγια». Κατόπιν ἤρθαν οἱ «Ἐξομολογήσεις», στὰ 1934, οἱ «Στίχοι» στὰ 1938, καὶ τὸ μακρόστιχο ἐλεγεῖο: «Λόγια σὲ Νεκρὸν» στὰ 1943. Ἡ κ. Μαρία Ράλλη ἐμφανίζει ἐπίσης ἀξιόλογη ἐπίδοσι στὴν πεζογραφία. Στὰ 1944 ἐξέδωσε τὴ νουβέλλα «Μιὰ γαλάζια γυναῖκα» μ' ἓνα ἄλλο διήγημα στὸν ἴδιο τόμο.

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Τοῦ

ARTHUR KOESTLER

Η ζωὴ στὴν Εὐρώπῃ ἔχει καταντήσῃ πανηγύρι σὲ ἓναν τόπο ἀδέσποτο. Ὁ Ἀμερικανὸς πὸν αἰσθάνεται ἔνοχος ἐπειδὴ πιστεύει πὼς οἱ Εὐρωπαῖοι ζοῦν πιὸ κοντὰ στὴν πραγματικότητα, κἀνὲι λάθος. Ἡ πραγματικότητα σὲ ἓναν τόπο ἀδέσποτο, σὲ ἓναν τόπο πὸν βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ πολιτικὰ μέτωπα, ἀνυπεράσπιστο ἐναντίον τῆς ἀπειλῆς τῆς ἐξαφανίσεως πὸν μπορεῖ νὰ τὸν θρῇ τὸν ἄλλο χρόνο ἢ τὸν ἄλλο μῆνα εἶναι τόσο ἀπεχθὴς πὸν δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν δῇ κατὰ πρόσωπο. Καὶ ὅταν ἡ πραγματικότητα εἶναι τέτοια πὸν νὰ μὴν μπορῇ κανεὶς νὰ τὴν δῇ, τότε ἡ μόνη λύσι πὸν προσφέρεται εἶναι ἡ ἀπόδρασι στὸν νευρωτικὸ κόσμον τοῦ ὀνείρου. Κατὰ καιροὺς ἡ Εὐρώπῃ περνάει ἓναν πανικὸ καὶ τότε ξεπροβάλλει γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ πραγματικότητα. Ὁ ἀόρατος ὀπερατέρ δμως κανονίζει καὶ πάλι τὴ μηχανὴ καὶ ἡ

ψευδαίσθησι συνεχίζεται. Ἄν κατὰ τύχη εἴστε Γάλλος, μὲ μιὰ γυναῖκα, δυὸ παιδιὰ καὶ ἓνα καναρίνι, πὼς ἄλλοιῶς μπορεῖτε νὰ ἀντιμετωπίσετε τὴν ἀπειλὴ μιάς καινούργιας εἰσβολῆς, παρὰ κλείνοντας τὰ μάτια σας μπρὸς στὴν πραγματικότητα καὶ ἐλπίζοντας ἓνα καλύτερο μέλλον; Ἄν ὁ Γάλλος πὸν πήραμε γιὰ παράδειγμα εἶναι ἓνας φιλήσυχος ἄνθρωπος πὸν ζῇ μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ, θὰ ἀδιαφορήσῃ γιὰ ὅλα καὶ θὰ κυττάξῃ τὴ δουλειά του. Ἄν ὅμως εἶναι πολιτικὸς ἢ διανοούμενος, ἀσφαλῶς θὰ πάρῃ τὰ ὄνειρά του γιὰ πολιτικὴ σοφία. Ἡ γαλλικὴ «οὐδετερότητα», ὁ βρετανικὸς ἀπομονωτισμὸς ἢ ἡ ἀπροθυμία τῶν Γερμανῶν νὰ ἐπανεξοπλισθοῦν, δὲν εἶναι πολιτικὲς ἰδεολογίες. Εἶναι λογικὲς ἐπεξεργασίες τῆς ἀδύνατης ἐλπίδας ὅτι τὸ πανηγύρι στὸν ἀδέσποτο αὐτὸ τόπο μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ὁ σύγχρονος

Ευρωπαίος υποφέρει, κατ' ανάγκη, από μία δξύτατη νεύρωσι, με κύρια συμπτώματα τη φυγή από την πραγματικότητα, και την έχθρότητα που τρέφει γι' αυτήν. Η στάσι του, έπομένως, που άπορρέει από τη νοοτροπία αυτή, δέν μπορεί νά έξηγηθή πολιτικά, αλλά ψυχολογικά. Η δεύτερη κύρια πηγή της Ευρωπαϊκής συγχύσεως είναι σχετική με την πρώτη. Θά μπορούσαμε νά την ονομάσουμε «ψεύτικο δίλημμα» και αυτή θά είναι τό κύριο θέμα του άρθρου μου.

Τό ψεύτικο δίλημμα που βασανίζει τους Ευρωπαίους είναι ή άπασχόλησί τους με τούς όρους «δεξιά» και «άριστερά». Τό δίλημμα φυσικά είναι ή έκλογή μεταξύ Ανατολής και Δύσεως, μεταξύ σχετικής έλευθερίας και πλήρους άνελευθερίας. Όταν όμως αίσιοδοξη κανείς ότι θά άποκτήση έλευθερία, σημαίνει ότι έτοιμάζεται νά πολεμήση με συντριπτικούς άντιπάλους. Αντίθετα, γιά τό άλλο, δέν χρειάζεται παρά νά κρυφτή πίσω από τό πέπλο της ούδετερότητας. Με άλλα λόγια, ή έκλογή που άντιμετωπίζει ή Εύρώπη του 1950 είναι ή ίδια που άντιμετώπιζαν στά 1940 τά μικρά Κεντρικά Ευρωπαϊκά Κράτη: Κατάληψι υπό τη μιά ή την άλλη μορφή ή απόφασι νά ύποστούν τό μαρτύριο.

Ο μέσος Ευρωπαίος πολιτικός δέν μπορεί νά ζήση μ' αυτή την άμφιταλάντευσι. Έτσι καταφεύγει στό βασίλειο του ψεύτικου δίλημματος, όπου μπορεί νά συνεχίση τις παθιασμένες και άναχρονιστικές του μάχες. Φέρνοντας τις κυβερνήσεις τους στό σημείο νά πέφτουν σχεδόν κάθε μήνα ή άποσπώντας με χίλια θάσανα ψήφο έμπιστοσύ-

νης από μία πλειοψηφία που άποτελεί τό 1%, τό Γαλλικό και Άγγλικό Κοινοβούλιο κατορθώνουν νά ζούν με την ψευδαίσθησι ότι άγωνίζονται γιά ύψηλους σκοπούς.

Ποιοι είναι αυτοί οί σκοποί που άπορροφούν τό μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής ένεργητικότητας του Ευρωπαίου και δέν τόν άφίνουν νά δη τη μοιραία απόφασι που θρίσκεται μπροστά του;

Ας πάρουμε την πιο δημοφιλή ιδέα που κυκλοφορεί άνάμεσα σέ κείνους που θά περίμενε κανείς νά άγωνίζονται άπερίοριστα γιά την ύπεράσπισι της έλευθερίας: Την ιδέα της «Άριστεράς» τί άκριβώς σημαίνει;

Στην άρχή ο όρος σήμαινε μία ώρισμένη ομάδα μέσα στη Γαλλική Έθνοσυνέλευσι, μετά την Έπανάστασι του 1789. Στις άρχές του 19ου αιώνος ο όρος χρησιμοποιόταν γιά τούς άντιπροσώπους εκείνους του Νομοθετικού σώματος μιάς χώρας που κάθονταν στά άριστερά του Προέδρου και πού, κατά παράδοσι, άντιπροσώπευαν τις πιο φιλελεύθερες και δημοκρατικές άντιλήψεις. Σιγά-σιγά ή λέξι έφθασε νά σημαίνη την ριζοσπαστική ή έξτρεμιστική παράταξι κάθε ιδεολογικής σχολής ή κινήσεως, άσχετα άν έπρόκειτο γιά κάτι φιλελεύθερο και δημοκρατικό ή όχι. Άργότερα άρχισε νά χρησιμοποιήται άκόμη πιο άόριστα και μεταφορικά. Και όσο έχανε τη σημασία του, τόσο περισσότερη άπήχρη εύρισκε. Στις άρχές του τελευταίου πολέμου ύπήρχαν στην Γαλλία περί τά 6 πολιτικά κόμματα, όλα συντηρητικά, κείνα που άντιδρούσαν στό πρόγραμμά τους, όλα κάθονταν στη δεξιά

πτέρυγα της Βουλής και όλα άτοχα χαρακτηρίζονταν «άριστερά».

Μίλησα γιά την εξέλιξι του όρου όχι γιά νά παραδοξολογήσω, μά γιάτι νομίζω ότι είναι άποκαλυπτική γιά την σημερινή κατάστασι. Ός σήμερα οί Φιλελεύθεροι και οί Σοσιαλδημοκράτες άutoχα χαρακτηρίζονται «μετριοπαθείς άριστεροί». Αν πάρουμε τις λέξεις στά σοβαρά, αυτό σημαίνει ότι διαφέρουν μόνο κατά βαθμό και όχι κατ' ουσία από τούς γείτονές τους, τούς άκρους άριστερούς, οί όποιοι εξακολουθούν νά είναι συνώνυμοι με τό Κομμουνιστικό Κόμμα, παρά τό γεγονός ότι κάθε Κομμουνιστής είναι εκ διαμέτρου άντίθετος με τις άντιλήψεις που συνδέονταν άρχικά με την Άριστερά. Με λίγα λόγια ο όρος «Άριστερά» έγινε ένα λεκτικό φετίχ του όποιου ή λατρεία άποσπά την προσοχή από τό κύριο πρόβλημα. Συγχρόνως άποτελεί επικίνδυνο άναχρονισμό γιάτι συνεπάγεται την ύπαρξι ενός φάσματος μεταξύ των φιλελεύθερων προσδευτικών και εκείνων που λατρεύουν την τυραννία και τό φόβο. Τέτοια είναι ή μαγική δύναμις που άσκοούν οί λέξεις στό μυαλό, ώστε οί Ευρωπαίοι Σοσιαλιστάι που θεωρούν τόν έαυτό τους «άνθρωπο της Άριστεράς» χωρίς νά τό καταλαβαίνουν, από μία άπατηλή λεκτική σύμπτωσι, άποκτούν ένα αίσθημα άδελφότητας άπέναντι στους κομμουνιστάς. Μπορεί νά μην παραδέχονται την άκρα άριστερά, μπορεί και νά αισθάνονται έχθρικά άπέναντι της. Όσοόσο ποτέ δέν ξεχνούν ότι είναι γείτονες και ότι έχουν τις ίδιες ιστορικές ρίζες» μ' αυτούς.

Στά τελευταία τριάντα χρόνια πολλοί φιλελεύθεροι Άμερικανοί

έπεσαν στην ίδια αισθηματική παγίδα. Τό θύμα έδωσε τό μαστίγιο που τό κέντριζε και συμπλήρωσε την καταστροφή του. Όσοόσο, ή σχετική ασφάλεια και εημερία αυτής της ήπείρου έκανε τόν Άμερικανό φιλελεύθερο νά δη σιγά-σιγά την πραγματικότητα και νά βγή από την παγίδα, ενώ μεγάλος αριθμός των Γάλλων και Ιταλών άριστερών και κάπως μικρότερος των Άγγλων έμεινε εκτεθειμένος στό νευρωτικό κλίμα της Εύρώπης και δέν κατώρθωσε νά βγή από την παγίδα.

Παλιά ήταν πάντα ή «άριστερά» που ύψωνε φωνή διαμαρτυρίας κατά της τυραννίας, της άδικίας και της καταπατήσεως των δικαιωμάτων του άνθρώπου. Η άποτυχία των Ευρωπαίων άριστεριζόντων και των Άμερικανών Φιλελεύθερων νά πάρουν τά ήνία του άγώνος έναντίον του χειρότερου καθεστώτος του τρόμου και του δεσποτισμού που έμφανίστηκε ποτέ στην ιστορία, δημιούργησε ένα στρατηγικό κενό πάνω στό ιδεολογικό πεδίο της μάχης. Τό κενό αυτό τό γέμισαν οί Χριστιανοί Δημοκράτες στην Ιταλία, οί Γκαλλικοί στη Γαλλία, ο Μάκ Άρθουρ και οί όπαδοί του στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αν σέ όλο τόν κόσμο τά κόμματα που ίσχυρίζονται ότι άντιπροσώπευουν την «μετριοπαθή άριστερά» όπισθοχαρούν, αυτό συμβαίνει γιάτι ύστερούν στό κρισιμώτερο γιά την εποχή μας σημείο.

Η Εύρώπη έχει καλλιεργήσει ένα πολιτικό κλίμα στό όποιο οί λέξεις δέν παίρνονται στά σοβαρά. Στο πανηγύρι αυτό ο πόλεμος προετοιμάζεται με κηρύγματα ειρήνης και τά άστυνομικά

κράτη ονομάζονται λαϊκές δημοκρατίες και Ἀριστερισμός σημαίνει εὐνοϊκή οὐδετερότητα πρὸς τὸν δεσποτισμό.

Ἐκ πρώτης ὕψεως οἱ ὅροι «Καπιταλισμός» καὶ «Σοσιαλισμός» ἐμφανίζονται πολὺ πρὸς συγκεκριμένους καὶ μὲ πολὺ περισσότερον νόημα ἀπὸ ὅτι οἱ ὅροι «Ἀριστερά» καὶ «Δεξιά». Ἀπὸ πρὸς κοντὰ ὅμως βλέπει κανεὶς ὅτι ὁ ὅρος Σοσιαλισμός ἔχει ὑποστῆ μεγάλη κατάρπωση ὅπως καὶ ὁ ὅρος Ἀριστερά. Ὁ Γερμανικὸς Ἐθνικοσοσιαλισμός, ὁ Ρωσικὸς Σοβιετικὸς Σοσιαλισμός, ὁ Γαλλικὸς Σοσιαλισμός ποὺ εἶναι Μαρξιστικὸς μὲ λίγο ἀλάτι, ὁ Βρετανικὸς Σοσιαλισμός, οἱ Φασιστοὶ καὶ Θεὸς ξέρει τί ἄλλο ἀκόμη, ὅλα ἀντλοῦν τὸν αἰσθηματικὸν δυναμισμόν τους ἀπὸ τῆς φετιχιστικῆς δύναμις τῆς ἰδίας λέξεως ποὺ προσάπτεται στὸ καθεῖνα μὲ διαφορετικὴ σημασία.

Ἄς ἀφήσουμε ὅμως τὴν σημασιολογία κατὰ μέρος, παρ' ὅλο πὺ ἀποτελεῖ σημαντικὸ κλάδο τῆς πολιτικῆς ὑγιεινῆς. Ἄν δὲν εἴμαστε πολὺ σχολαστικοὶ θὰ συμφωνήσουμε τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὸ τί πραγματικὰ σημαίνει σοσιαλισμός, καὶ ὡς πρὸς τὶς φιλοδοξίες τῶν διαφόρων σοσιαλιστικῶν κομμάτων.

Καὶ πρῶτα ἄς ἔρθουμε στὸ πεδίο τῆς διεθνούς πολιτικῆς. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς Σοσιαλιστικῆς σκέψεως, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Σπάρτακου ὡς τὴν «Οὐτοπία» τοῦ Τόμας Μοῦρ, καὶ ἀπὸ τὶς πρῶτες χριστιανικὲς κοινότητες ὡς τὸν Μάρξ, εἶναι ἡ ἀδελφοσύνη τῆς ἀνθρωπότητος. Στὸ παρελθὸν οἱ Σοσιαλισταὶ πολεμοῦσαν πάντα ἐναντίον τοῦ σωβινισμοῦ, τοῦ ἐπιθετικοῦ ἐθνικισμοῦ καὶ κήρυ-

σαν τὸν διεθνισμό, τὸν κοσμοπολιτισμό καὶ τὴν κατάργηση τῶν ἰδεολογικῶν καὶ πολιτικῶν φραγμῶν ἀνάμεσα στὰ ἔθνη. Ἐξακολουθοῦν ὅμως τὸ ἴδιο πρᾶγμα;

Στὴν Ἐνωσὶ τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν ἡ λέξις κοσμοπολιτισμός ἔχει γίνῃ ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ὅρος καταχρήσεως καὶ ὁ ὅρος σωβινισμός ἔχει φθάσει στὸ κορύφωμά του. Συγχρόνως, στὸ τελευταῖο Συνέδριον τοῦ Γαλλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ποὺ ἔγινε στὸ Παρίσι, μέσα στὴν αἴθουσα ὑπῆρχε ἓνα πανὺ μὲ τὶς λέξεις: «Ἀληθινὸς διεθνιστὴς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ εἶναι ἔτοιμος, χωρὶς ἐπιφυλάξεις καὶ δισταγμούς καὶ ὁρους, νὰ υπερασπιστῇ τὴ Σοβιετικὴ Ἐνωσιν». Αὐτὰ γιὰ τὴν παραλλαγὴν ποὺ ονομάζεται Ρωσικὸς Διεθνισμός.

Στὸν Δυτικὸν κόσμον, ἡ μόνη μεγάλη Δύναμις μὲ Σοσιαλιστικὴ Κυβέρνησι εἶναι ἡ Μεγάλῃ Βρεταννία. Τὸ Ἐργατικὸν Κόμμα κέρδισε τὶς ἐκλογὰς λίγες ἑβδομάδες ὕστερα ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ πολέμου, σὲ μίαν χώρα ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἰσχυρότερη τῆς Εὐρώπης καὶ ἀκριβῶς στὴν κρίσιμη στιγμή ὅπου δὲν χρειάζοταν καμμιά σοσιαλιστικὴ προπαιδεῖα γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔπρεπε ἢ νὰ ἐνωθῇ ἢ νὰ χαθῇ. Ποτὲ πρὶν στὴν ἱστορίαν δὲν δόθηκε οὕτως σοσιαλισμὸ τέτοια εὐκαιρία. Ὡστόσο, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ πῆρε τὴν ἀρχήν, τὸ Ἐργατικὸν κόμμα ἀντετέθη σὲ κάθῃ προσπάθεια γιὰ τὴν Ἐνωσιν τῆς Εὐρώπης. Οἱ μὴ σοσιαλιστικὲς κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἔδειξαν πολὺ πρὸς διεθνιστικὸ πνεῦμα ἀπὸ ὅ,τι ἡ Κυβέρνησι τῶν Σοσιαλιστῶν τῆς Ἀγγλίας.

Φυσικὰ ἡ θέσις τῆς Βρεταννίας

εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολη ἀνάμεσα στὴν Εὐρώπην καὶ στὴν Κοινοπολιτεία, καὶ πάντα ὑπάρχουν ἐβλογὰ ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ ἀποφευγῶνται ἀποφάσεις ποὺ θὰ ἀπαιτοῦσαν κάποιο ποσοστὸ ἱστορικῆς φαντασίας. Τὸ βασικὸ σημεῖο ὅμως εἶναι ὅτι ἡ νίκη τοῦ Βρετανικοῦ Σοσιαλισμοῦ δὲν ἐξεδίωξε τὸν Βρετανικὸ Νησιωτισμό. Ἀντίθετα τὸν ἐνίσχυσε. Ἦταν ὁ συντηρητικὸς Τσῶρτσιλ καὶ ὄχι ὁ σοσιαλιστὴς Ἄττλη, ποὺ ἄρχισε τὴν κίνησιν γιὰ τὴν Ἠνωμένην Εὐρώπην, ἡ ὁποία ὡδήγησε στὴν Συνδιάσκεψιν τοῦ Στρασβούργου. Καὶ ὅταν ἡ κίνησις αὐτὴ ἄρχισε νὰ παίρῃ σάρκα καὶ ὀστά, τότε τὸ Ἐργατικὸν Κόμμα στάθηκε μονίμως ἐχθρικὸ ἀπέναντί της. Ὁ λόγος ἐξηγήθηκε σὲ μίαν δήλωσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος, τὸν Ἰούνιον τοῦ 1950. «Καμμία σοσιαλιστικὴ Κυβέρνησι μὲσα στὴν Εὐρώπην δὲν θὰ δεχόταν νὰ ὑποταχθῇ στὴν ἐξουσίαν ἑνὸς (ὑπερεθνικοῦ) σώματος τοῦ ὁποίου τὴν πολιτικὴν καθώρισε μίαν ἀντισοσιαλιστικὴ πλειοψηφία».

Ὅλο αὐτὸ εἶναι ἀπλῶς ἡ μετριοπαθὴς Βρεταννικὴ παραλλαγὴ τῆς Ρωσικῆς πολιτικῆς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Σοσιαλισμοῦ σὲ μίαν μόνον χώραν. Τὸ Ρωσικὸν *veto* στὰ Ἠνωμένα Ἐθνη θρίσκει τὸ ἀντίστοιχόν του στὸ Βρετανικὸν *veto* ἐναντίον τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐνώσεως τῆς Εὐρώπης.

Δὲν χρειάζεται νὰ τονίσουμε τὸν κόσμον τῶν διαφόρων ποὺ χωρίζει τὸ Βρετανικὸν ἀπὸ τὸ Σοβιετικὸν καθεστῶς. Ἡ σύγκρισίς μας ἀναφέρεται σὲ μίαν μόνον εἰδικὴν πλευράν: στὴν πτῶσιν τοῦ κοσμοπολιτικοῦ τόνου τοῦ Σοσιαλιστικοῦ κινήματος. Αὐτὸ ἄρχισε

μία γενεὰ πρὶν, στὰ 1914, καὶ σήμερον ἔχει φθάσει σὲ ἓνα σημεῖο ὅπου βλέπουμε τὸ παράδοξον φαινόμενο κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ κεφαλαιοκρατικὴ Ἀμερικὴ εἶναι ἔτοιμη νὰ κἀνῃ θυσιὰς στὸ πεδίον τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας καὶ παρὰχωρήσεις στὶς ὁποῖες ἡ σοσιαλιστικὴ Ρωσία ἀρνέεται νὰ προβῇ, ἐνῶ οἱ Βρετανοὶ, οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Γερμανοὶ Συντηρητικοὶ ἐφαρμόζουν πολὺ πρὸς διεθνιστικὴν πολιτικὴν ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους τους Σοσιαλιστάς. Μὲ ἄλλα λόγια ὁ Σοσιαλισμός ἔχει πᾶσι νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν διεθνιστικὴν τάσιν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἡ ἀντίθεσι Σοσιαλισμός — Καπιταλισμός ἔχει χάσει τὴν σημασίαν της.

Μήπως ὅμως ἔχει περισσότερον νόημα ὅταν ἐφαρμόζεται στὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν; Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ἐλευθερίαν δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ Σοσιαλιστικὴν Βρεταννίαν καὶ τὶς Κεφαλαιοκρατικὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Στὸ πεδίον τῆς ἐλευθερίας ἡ ἐκλογὴ περιορίζεται μετὰ τῆς Σοσιαλιστικῆς Ρωσίας καὶ τῆς Φασιστικῆς Ἰσπανίας.

Μόνον ἓνα πεδίον μένει ὅπου ἡ ἀντίθεσι δειχνεῖ πραγματικὰ κάτι: τὸ οἰκονομικὸν πεδίον.

Θεωρητικὰ, ἀγεφύρωτο χάσμα ἀπλώνεται μετὰ τῆς ἐθνικοποιήσεως τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, τῶν κερδῶν καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Στὴν πραγματικότητα οἱ τελευταῖες ἐξελίξεις κατήργησαν τὴν στατικὴν πάλιν τῶν τάξεων καὶ τὴν μετέβαλαν σὲ μίαν ρευστὴν πολεμικὴν κίνησιν. Τὸ θέμα εἶναι τρομερὰ πολὺπλοκόν καὶ γι' αὐτὸ θὰ ἄρκεσῶν σὲ μερικὰ παρατηρήσεις μόνον.

Πρῶτον, ἀκόμη καὶ ὁ Μάρξ καὶ

ὁ "Ενγκελς ἤξεραν ὅτι ἡ ἔθνικοποίησι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν εἶναι πανάκεια. Στὴν πραγματικότητα οἱ ἐργάτες τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως δὲν εἶναι ἰδιοκτῆτες τῶν ἔθνικοποιημένων ἐργοστασίων, ὅπως κανένας ναύτης τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ δὲν εἶναι ἰδιοκτῆτης τοῦ καραβιοῦ στοῦ ὁποῖο ὑπηρετεῖ. Ὁ ἔλεγχος τοῦ λαοῦ στὰ πολεμικὰ καράβια, στοὺς σιδηροδρόμους, τὰ ἐργοστάσια, τὰ ἀνθρακωρυχεῖα τὰ ὁποῖα κατέχει θεωρητικῶς, ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν σύνθεσιν τοῦ Κράτους. Στὴ Ρωσία, ὅπου τὰ ἐργατικά συνδικάτα ἔπαψαν νὰ εἶναι ὄργανα τῆς ἐργαζομένης τάξεως καὶ ἔγιναν ὄργανα γιὰ τὴν καταπίεσί της, οἱ θεωρητικοὶ ἰδιοκτῆτες τῶν ἐργοστασίων καὶ τῆς γῆς ἔχουν πολὺ λιγώτερη ἐπίρροη στὴ διαχείρισιν ἀπὸ ὅ,τι οἱ συνάδελφοί τους στὴ Δύσι. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ οἱ διευθύνται καὶ οἱ ἑκατομμυριοῦχοι προλετάριοι (κατὰ τὸν Ρωσικὸ ὅρο) ἀποτελοῦν μίαν τάξιν ἐξ ἴσου καὶ περισσότερο προνομιοῦχο ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχὴν τάξιν τῶν Καπιταλιστικῶν χωρῶν. Τὰ ἔσοδά τους ὀνομάζονται μισθὸς καὶ ὄχι κέρδη. Ἀλλὰ καὶ αὕτῃ ἡ διάκρισις εἶναι ἀφηρημένη. Ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἐργοστασίου σὲ μίαν καπιταλιστικὴν χώρα δὲν μπορεῖ πιά νὰ ἀποσύρῃ ἀπεριόριστα κέρδη ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησί του ἢ νὰ κἀνῃ τοὺς ἐργάτες του ὅ,τι θέλει.

Μιλώντας γενικά, ἡ ἔθνικοποίησις χωρὶς σχετικὴ μεταβολὴ στὴν πολιτικὴν σύνθεσιν, δὲν ὀδηγεῖ στὸν κρατικὸ Σοσιαλισμὸ μὰ στὸν κρατικὸ καπιταλισμὸ. Ἡ διαφορά μεταξὺ τῶν δύο δὲν μπορεῖ νὰ καθοριστῇ μὲ οικονομικοὺς ὅρους. Εἶναι ζήτημα δημοκρατικοῦ ἐλέγχου, πολιτικῆς ἐ-

λευθερίας καὶ γενικοῦ πνευματικοῦ κλίματος.

Μία ἔθνικοποιημένη οἰκονομία μπορεῖ νὰ χρησιμεύῃ ὡς θάσις γιὰ μίαν ὁλοκληρωτικὴν ὀλιγαρχίαν τοῦ Ρωσικοῦ τύπου ἢ γιὰ ἕνα φασιστικὸ καθεστῶς.

Ἐξ ἴσου προβληματικὸ εἶναι ἕνα ἄλλο ζήτημα: Κατὰ πόσον ἡ ἔθνικοποίησις κάνει μίαν χώραν Σοσιαλιστικὴν ἢ Καπιταλιστικὴν. Ἡ ἔθνικοποίησις ὅλων τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν ἐκρίθηκε ἀπραγματοποίητη ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴν τὴ Ρωσία. Αὐτὸ πού πῆρε τὴ θέσιν τοῦ σήμερα εἶναι ἡ ἀποκατάστασις ἰσορροπίας μεταξὺ κρατῶν-ἰδιοκτῆτου, ἐλέγχου, ὁργανώσεως καὶ ἐλευθερίας ἐπιχειρήσεως. Καὶ ἡ ζήτησις τῆς λεπτῆς αὐτῆς ἰσορροπίας δὲν εἶναι κάτι ἀφηρημένο ἀλλὰ κάτι τελείως ἐμπειρικό. Εἶναι φανερό ὅτι κάθε ἔθνος πρέπει νὰ φτιάξῃ τὴ δική του φόρμουλα καὶ ὑπάρχουν πολλὰ ἀστάθμητα στοιχεῖα πού μπαίνουν στὸ λογαριασμὸ.

Δὲν εἶναι πρωτοφανὲς στὴν ἱστορίαν τὸ ὅτι ἕνα πραγματικὸν δίλημμα πού κάποτε φαινόταν σπουδαῖον χάνει σιγὰ-σιγὰ τὴ σημασίαν του καὶ γίνεται ψεύτικο μέσα στὶς νέες ἱστορικὰς πραγματικότητες. Ὁ κόσμος κούραστηκε νὰ κἀνῃ θρησκευτικοὺς πολέμους ὅταν ἀρχίζε νὰ χαράζῃ μέσῃ του ἡ ἔθνικὴ συνείδησις. Ἡ σύγκρουσις μεταξὺ ρεπουμπλικανῶν καὶ δημοκρατικῶν ἔπαψε νὰ εἶναι τῆς μόδας ὅταν τὰ οικονομικά προβλήματα ἀπέκτησαν σημασίαν. Θὰ μπορούσα νὰ παραδείξω τὰ παραδείγματα.

Κάθε περίοδος φαίνεται νὰ ἔχῃ τὴ δική της σύγκρουσι πού κατευθύνει τὸν κόσμον καὶ χρησιμεύει σὰν ἰδεολογικὴ πυξίδα μέ-

σα στὸ χάος—ὥσπου νὰ περάσῃ ἀπὸ πάνω της ἡ ἱστορία καὶ νὰ τὴν ἱσοπεδώσῃ. Καὶ τότε οἱ ἄνθρωποι ἀποροῦν καὶ διερωτῶνται τί ἦταν ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο ἀγωνίζονταν.

Οἱ πολεμικοὶ ἀλαλαγμοὶ τοῦ οικονομικοῦ ἀνθρώπου θὰ φανοῦν στὸν διάδοχόν του ἄγονοι καὶ ἄσκοποι. Ἐνῶ ἡ πλειονότης τῶν Εὐρωπαίων εἶναι ἀκόμη ὑπνωτισμένη ἀπὸ τὶς κραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Καπιταλισμοῦ ἢ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, τῆς Ἀριστερᾶς ἢ τῆς Δεξιᾶς, ἡ ἱστορία ἔχει μετακινηθῇ σὲ κάτι πού λέγεται σύγκρουσις μεταξὺ σχετικῆς ἐλευθερίας καὶ πλήρους ἀνελευθερίας. Ἀραγε θὰ περιέλθῃ καὶ αὐτὸ τὸ δίλημμα σὲ ἀδιέξοδο καὶ σὲ μαρasmus;

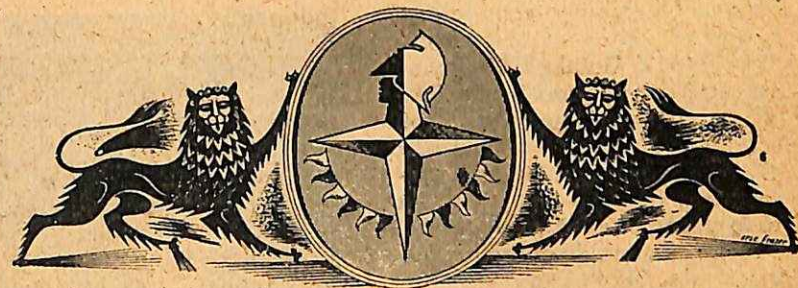
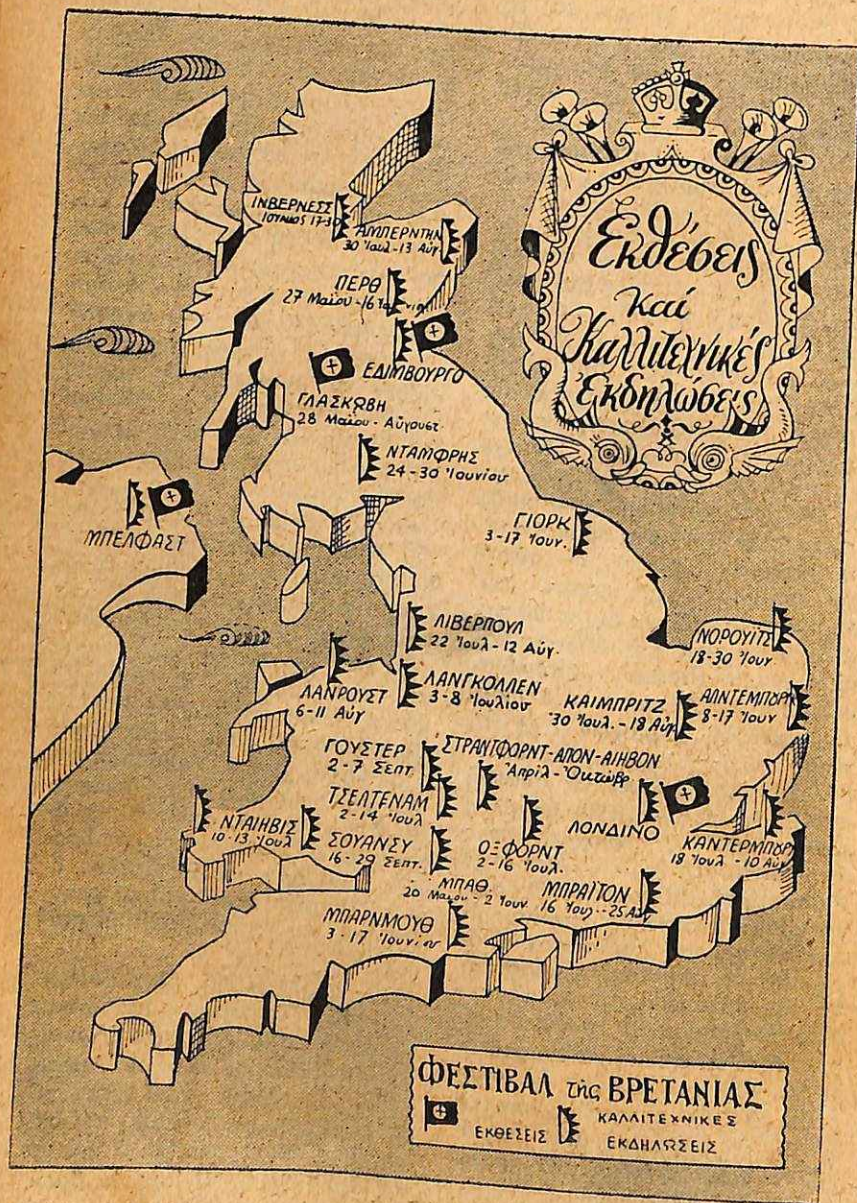
Παρ' ὅλο πού εἶναι δύσκολο νὰ τὸ φαντοσθῇ κανεὶς σ' αὐτὴν τὴν κρίσιμη στιγμή, κάποιος μοῦταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ νὰ γίνῃ κάτι παρόμοιο μὲ τὴν διαμόρφωσις Χριστιανικῶν καὶ Μουσουλμανικῶν περιοχῶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 15ου αἰῶνος καὶ ὕστερα. Εὐκόλα μπορεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι σὲ ὀρισμένες μεγάλες καθυστερημένες περιοχάς, ὅπως στὴν Κίνα, στὴ Σιθηνία καὶ στὴν Κεντρικὴ Ἀσία, τὰ ἀπολυταρχικὰ καθεστῶτα θὰ ὑφίστανται γιὰ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα ἀκόμη σὰν μίαν μεταβατικὴν μορφήν ἀπὸ τὸν μεσαιωνικὸν φεουδαλισμὸν στὸν βιομηχανικὸν φιλελευθερισμὸν. Μπορεῖ ἀκόμη νὰ σκεφθῇ ὅτι τὰ καθεστῶτα αὐτὰ θὰ μποροῦν νὰ ζοῦν σχετικῶς εἰρηνικά μὲ τὴν δημοκρατικὴν Δύσιν ἕως ὅτου ἡ διαφορά τους στὸ κοινωνικὸν πεδίον ἱσοπεδωθῇ.

Δὲν μπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι αὐτὰ θὰ ἰσχύουν καὶ

γιὰ τὶς σύγχρονες Εὐρωπαϊκὰς χώρες πού ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια πέρασαν τὶς βιομηχανικὰς τοὺς ἐπαναστάσεις καὶ ἔκαψαν τὶς Βασιλῖδες τοὺς καὶ κατέκτησαν τὶς δημοκρατικὰς τοὺς ἐλευθερίας. Ἐπίσης δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ ὅτι θὰ μοιρασθῇ σταθερὰ ὁ κόσμος μὲ θάσις τὰ σημερινὰ σύνορα πού κόβουν τὰ Εὐρωπαϊκά κράτη στὴ μέση, ὅπως τὴ Γερμανία ἢ τὴν Αὐστρία καὶ ἐπεκτείνουν τὴ διχοτόμησιν ἀκόμη καὶ στοὺς δρόμους τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Βιέννης. Τέλος δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῇ ὅτι ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη θὰ ἔμενε ἕνας ἀδέσποτος τόπος καὶ ἕνα κενὸ μεταξὺ τῶν δύο κέντρων πού κρατοῦν ὅλη τὴ δύναμιν.

Μεταξὺ τῆς Χριστιανωσύνης καὶ τοῦ Ἰσλάμ καταρρώθηκε νὰ θρεθῇ ἕνας modus vivendi γιὰτὶ οἱ Τούρκοι ἀποκρούσθηκαν στὴ Βιέννη καὶ γιὰτὶ οἱ Ἀράβες δὲν ἔφθασαν ποτὲ στὸ Παρίσι καὶ ἐδιώχθηκαν ἀπὸ τὴν Ἰσπανία. Στὴν ἐποχὴ μας ἡ Ἔδρα τῆς Ἀγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας μετατέθηκε στὴν Οὐάσιγκτων. Ἀριστερὰ καθὼς εἶναι τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, θὰ ἦταν τελείως ἀνίκανα νὰ ἀγωνιστοῦν ἐναντίον τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀνατολικῶν ὀρδῶν, ὅπως ἀνίκανοι ἦταν καὶ οἱ φεουδαλικοὶ πρίγκιπες τοῦ Μεσαίωνος.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι πικρὸ γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ ἀρκετὰ δυσάρεστο γιὰ τοὺς Ἀμερικανούς. Ξέρουμε πὼς οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν πῆγαν γυρεῦοντας γι' αὐτὴν τὴν τραγικὴ εὐθύνη καὶ ὅτι δὲν εἶναι προετοιμασμένοι γιὰ νὰ τὴν ἀναλάβουν. Ἡ ἱστορία ὅμως μοιράζει τοὺς ρόλους χωρὶς νὰ ρωτᾷ τοὺς ἡθοποιοὺς.

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

Τού
GERALD BARRT
Γεν. Διευθυντού του Φεστιβάλ

Το Φεστιβάλ της Βρεταννίας του 1951, όπως φαίνεται από το όνομά του, είναι μία πολύπλευρη εκδήλωση, που καλύπτει ολόκληρη τη χώρα και το λαό της. Κέντρο του είναι η "Εκθεση της Νοτίου Όχθης, στον Τάμεσι, μία περιοχή που ήταν άλλοτε γεμάτη από βομβαρδισμένα κτίρια και που τώρα χαρίζει στο Λονδίνο, ανάμεσα στις γέφυρες του Ουεστμίνστερ και του Βατερλώ, έναν καινούργιο όριζοντα και έναν καινούργιο τόπο περιπάτου κοντά στον ποταμό. Το Φεστιβάλ όμως περιλαμβάνει και άλλες εκθέσεις στο Λονδίνο, στη Γλασκώβη και στο Μπέλφαστ καθώς και δύο με-

Στις 3 Μαΐου θα γίνουν στο Λονδίνο τα εγκαίνια του Φεστιβάλ της Μ. Βρεταννίας με το οποίο από καιρό ασχολείται ο παγκόσμιος τύπος. Με την ευκαιρία αυτή η "Εκλογή" δημοσιεύει ένα άρθρο του Τζέρελντ Μπάροου, Γενικού Διευθυντού του Φεστιβάλ της Μ. Βρεταννίας, καθώς και διάφορες άλλες ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το σημαντικό αυτό γεγονός της εποχής μας.

τακινούμενες εκθέσεις. Η μία από αυτές θα ταξιδεύει δια ξηράς και θα πάη στις μεγαλύτερες βιομηχανικές πόλεις ενώ η άλλη, που ώργανώθηκε από πλοίο «Καμπάνια», (ένα μεταγωγικό 16.000 τόννων, που

το παραχώρησε το Ναυαρχείο) θα επισκεφθή τα κυριότερα λιμάνια των Βρεταννικών Νησιών.

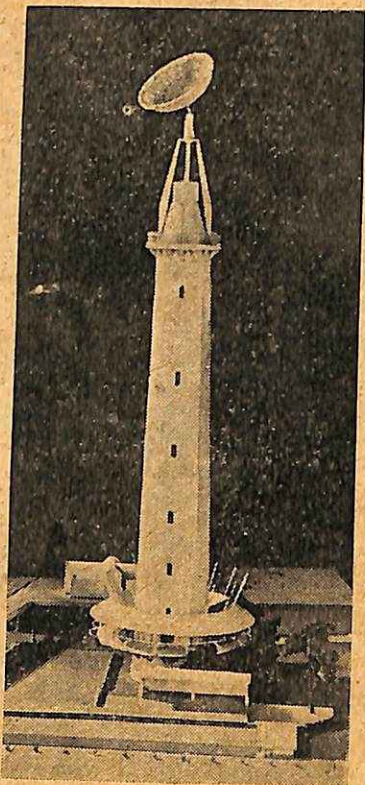
Αυτή είναι η αρχή μιας ολόκληρης αλυσίδας γεγονότων που απλώνονται σε όλη την Αγγλία και κάνουν το Φεστιβάλ έναν πραγματικό έθνικό έορτασμό. Πόλεις και χωριά από όλη τη Μεγάλη Βρεταννία ωργάνωσαν τα δικά τους τοπικά Φεστιβάλ.

Ξω από το επίσημο πρόγραμμα. Μιλώντας για το σημαντικό αυτό γεγονός ο Βασιλεύς Γεώργιος πού μαζί με τη Βασίλισσα Έλισάβετ είναι οι Προστάται του Φεστιβάλ, είπεν: «Η Βασίλισσα και εγώ πιστεύουμε ότι κάθε οικογένεια, σε όλη τη χώρα, θα λάβη μέρος σ' αυτό το Φεστιβάλ, για να δείξουμε, όλοι μαζί, ότι η Βρεταννία ζή και κρατά, τώρα όπως και πάντα, τη θέση πού της αξίζει ανάμεσα στα έθνη του κόσμου».

Το Φεστιβάλ θα αρχίση με μία δοξολογία στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Παύλου. Μετά τη δοξολογία ο Βασιλεύς της Αγγλίας από την είσοδο του ναού θα κηρύξει ραδιοφωνικώς την έναρξη του Φεστιβάλ. Αυτό δεν σημαίνει ότι διαρκώς θα επικρατή ή επισημότης. Κάθε άλλο. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώθηκε το Φεστιβάλ είναι τέτοιος, ώστε να υπάρχει πάντοτε απλή και ευχάριστη ατμόσφαιρα. Ωστόσο ο σκοπός του είναι απόλυτα σοβαρός. Ολόκληρη η Βρεταννία θα είναι ένα έκθεμα για τους Βρεταννούς και για όλο τον κόσμο.

Φιλόδοξος σκοπός, χωρίς άλλο. Το Φεστιβάλ της Βρεταννίας δεν θέλει να παρουσιάση τίποτε άλλο, παρά τη ζωντανή εικόνα ενός έθνους πού εργάζεται και αγωνίζεται. Θέλει να δείξη τη δύναμη ενός έθνους πού είναι αποφασισμένο να κρατήσει τη θέση πού του ανήκει. Θέλει να φανερώση την ιδιοφυΐα και τη δεξιοτεχνία των επιστημόνων, των καλλιτεχνών, των μηχανικών και των βιοτεχνών του και συγχρόνως να δείξη ποιά ήταν και είναι ή συνεισφορά τους στην ευημερία της ανθρωπότητας.

«Σε μία εποχή, πού ο κόσμος

Σότ - Τάουερ, ένας παλιός πύργος πού έζησε ύστερα από τους βομβαρδισμούς και διατηρήθηκε ανέπαφος στην περιοχή του Φεστιβάλ. Από την κορυφή του θα σταλούν με ειδικό μηχανήματα ραντάρ σήματα στη σελήνη.

ταλαντεύεται ανάμεσα σε τόσες άβυσσότητες, είναι καλό να στρέφουμε τη σκέψη μας στα σημεία εκείνα της παραδόσεώς μας, πού μένουν σταθερά και διαρκή και πού βοήθησαν τη χώρα μας να συνεισφέρει τόσο πολλά στην ευτυχία και στη γνώση των ανθρώπων. Για να εξακολουθοῦμε να ζούμε και να σκεπτόμαστε όπως νομίζουμε καλύτερα, κάναμε βαρύτερες υλικές θυσίες τα τελευταία χρόνια. Δεν χάσαμε όμως

τη θέση μας στον κόσμο των ίδεων. Θα ήθελα, λοιπόν, να σας τονίσω, τώρα πού αρχίζετε το έργο σας, πόση σημασία έχει, ότι φτιάχετε για το 1951 να είναι όσο μπορεί καλύτερο και τελειότερο. Έλπίζω ακόμη ότι, τονίζοντας αυτά πού κατωρθώσαμε στο παρελθόν και στο παρόν, δεν θα πάψετε να έχετε στο νου σας, εξ ίσου έντονα, τις ευθύνες μας για το μέλλον. Και τότε το Φεστιβάλ της Βρεταννίας μπορεί να γίνη όχι μόνο ένας τελικός σκοπός, αλλά και μία αρχή για πολλά ωραία επιτεύγματα».

Με τα έμπνευσμένα αυτά λόγια ο Βασιλεύς της Αγγλίας καθοδήγησε το 1948 εκείνους, πού θα οργανώναν το Φεστιβάλ, την εποχή πού δεν υπήρχε ακόμη κανένα σχέδιο. Δεν υπήρχαν προηγούμενα για να τα μελετήσουμε, δεν υπήρχαν εκθέσεις για να τις συμβουλευθοῦμε, δεν υπήρχαν βιβλία για να τα διαβάσουμε. Αισθανόμαστε λίγο σαν τον

άνθρωπο του παραμυθιού πού, όταν σε μία γιορτή του ζήτησε ή οικοδέσποινα να παίξη βιολί, απάντησε ότι δεν είχε παίξει ποτέ στη ζωή του, αλλά δεν θα τον πείραζε καθόλου να δοκιμάση!

Ο λόγος για τον οποίο διαλέξαμε το 1951 για το Φεστιβάλ, ήταν για να γιορτάσουμε την επέτειο της Μεγάλης Έκθεσεως του 1851 πού με το περίφημο «Κρύσταλ Παλάς» στο Χάυντ Πάρκ είχε προκαλέσει το θαυμασμό όλου του κόσμου. Έκείνη, όμως, ήταν μία απλή έκθεση. Βέβαια το Κρυστάλλινο Παλάτι ήταν ένα θαῦμα για την εποχή και είχε συγκεντρώσει επισκέπτες από κάθε γωνιά της γης. Το Φεστιβάλ, όμως, είναι κάτι διαφορετικό σε χαρακτήρα και όριζοντα, κάτι πού, όσο ξέρω, δεν έχει γίνει άλλη φορά. Πιστεύω ότι θα επιτύχη, γιατί είναι ειλικρινής έκδηλωση ενός έθνους πού πιστεύει στον έαυτό του.

ΤΙ ΘΑ ΔΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙ ΘΑ ΑΚΟΥΣΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Εκτός από το Λονδίνο είκοσι-τρεις άλλες πόλεις της Αγγλίας, μεγάλες και μικρές, πρόκειται να συμμετάσχουν στο Φεστιβάλ.

Οι περισσότερες απ' αυτές οργανώνουν δικά τους Φεστιβάλ πού παρουσιάζουν αλληθινά ενδιαφέρον, γιατί θα έχουν τοπικό χρώμα και θα δώσουν την ευκαιρία σε τοπικούς θιάσους, ορχήστρες και σχολές να παρουσιάσουν, τι

καλύτερο έχουν. Έτσι έχουν οργανωθεί Φεστιβάλ στο Καϊμπριτζ, το Καντέρμπουρι, το Έδιμβουργο, το Λίβερπουλ, την Όξφορδη, το Στράτφορντ - ον - Αβον, το Άμπερντιν κλπ.

Γενικά οι εκθέσεις και οι καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις πού θα συγκεντρώσουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, είναι οι ακόλουθες:

ΛΟΝΔΙΝΟ

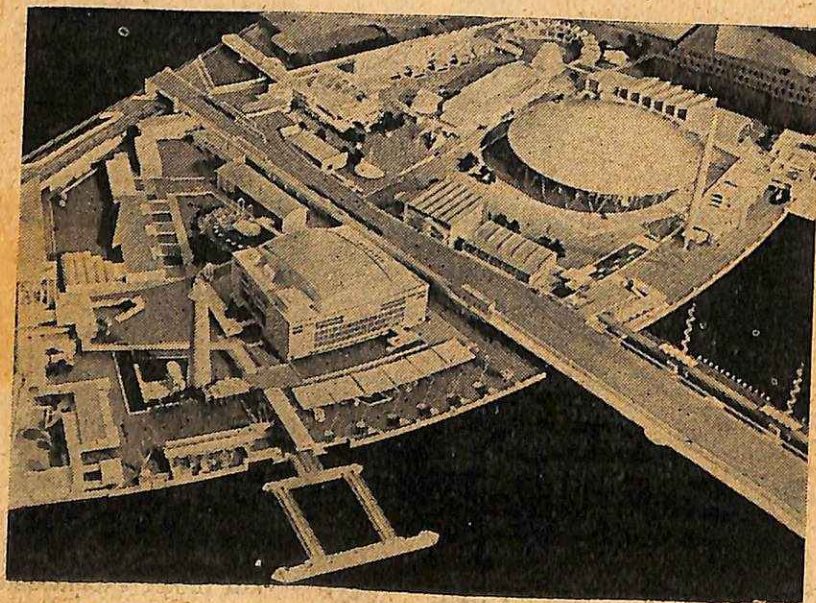
Ἡ ἐκθεσι τῆς Νότιας Ὀχθης τοῦ Τάμεσι θά εἶναι τὸ κέντρο τοῦ Φεστιβάλ καὶ θά ἀποδείξῃ τί ὀφείλει ὁ σύγχρονος κόσμος στὰ ἐπιστημονικὰ καὶ στὰ βιομηχανικὰ ἐπιτεύγματα τῆς Βρεταννίας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ περίπτερα πού θά δίνουν τὴν ἱστορία τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ τῆς, θά ὑπάρχῃ καὶ ὁ περίφημος Ναὸς τῶν Ἀνακαλύψεων πού θά παρουσιάσῃ τὴ συμβολὴ τῆς Βρεταννίας στὸ πεδίο αὐτό.

Σὲ μιὰ ἄλλῃ γωνιᾷ τοῦ Λονδίνου, πού εἶχε καταστραφῇ ἐντελῶς ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμούς, ἐτοιμάστηκε μιὰ Ἀρχιτεκτονικὴ Ἐκθεσι ἢ μᾶλλον κτίστηκε μιὰ ὁλόκληρη μικρὴ συνοικία μὲ σπίτια, πολυκατοικίες, σχολεῖα, ἐκκλησίες, μαγαζιά, ἰδρύματα κοι-

νωνικῆς προνοίας σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες ἐξελίξεις τῆς ἀρχιτεκτονικῆς στὴν Ἀγγλία. Πολλὰ ἀπὸ τὰ σπίτια αὐτὰ θά ἔχουν ἤδη κατοικηθῇ ὅταν ἀρχίσῃ τὸ Φεστιβάλ. Τὰ ἄλλα θά εἶναι ἐλεύθερα γιὰ νὰ τὰ ἐπισκέπτεται τὸ κοινό.

Σὲ μιὰ ἄλλῃ περιοχὴ τοῦ Λονδίνου, στὸ Σάουθ Κένσιγκτον, ἐτοιμάζεται μιὰ μεγάλη ἐπιστημονικὴ ἐκθεσι, πού θά δίνῃ στὸν ἐπισκέπτη μιὰ σαφὴ καὶ περιεκτικὴ εἰκόνα τῆς ἐξελίξεως τῶν ἐπιστημῶν καὶ κυρίως θά τὸν ἐξοικειώσῃ μὲ τοὺς δυσκολονόητους ἐπιστημονικοὺς ὅρους.

Στὸ Μουσεῖο Βικτωρίας καὶ Ἀλβέρτου θά ἐκτεθοῦν 900 βιβλία δλων τῶν ἐποχῶν. Ἐπίσης στὸ ἴδιο Μουσεῖο θά ὁργανωθῇ μιὰ ἄλλῃ ἐκθεσι, πού θά δίνῃ πλήρῃ εἰκόνα τῆς ἐκθέσεως τοῦ 1851.

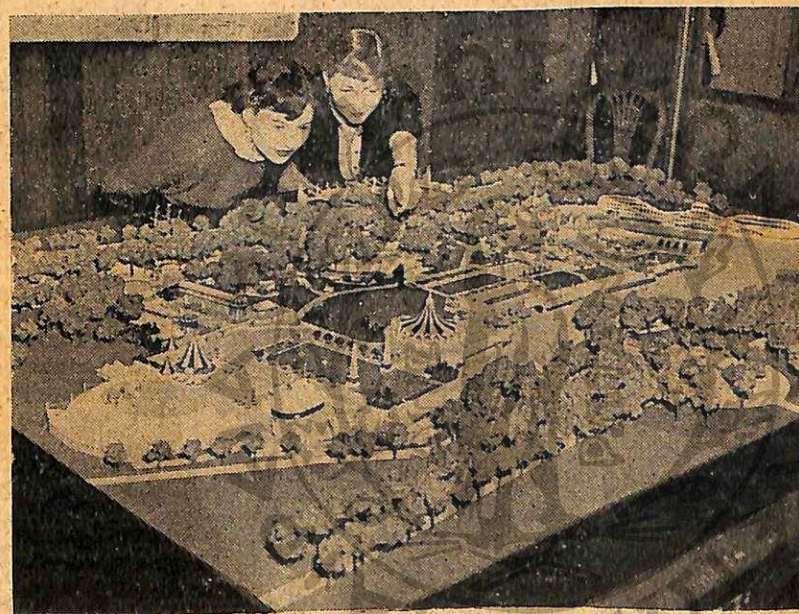
Μιὰ ἀποψὶ τῆς Ἐκθέσεως στὴν Νότια ὄχθη τοῦ Τάμεσι. Τὸ κυκλικὸ κτίριο δεξιὰ εἶναι ὁ Ναὸς τῶν Ἀνακαλύψεων καὶ τὸ μεγάλο κτίριο, ἀριστερά, ἡ καινούργια αἴθουσα συναυλιῶν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐκθέσεις τὸ Λονδίνο θά παρουσιάσῃ ἐξαιρετικὴ μουσικὴ, θεατρικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ κίνησι. Στὴν περιοχὴ τῆς Ἐκθέσεως στὴν Νότια Ὀχθῇ τοῦ Τάμεσι κτίστηκε ἓνα καινούργιο κτίριο συναυλιῶν, τὸ ὁποῖον θά χρησιμοποιῆται γιὰ συναυλίες καὶ μετὰ τὸ Φεστιβάλ. Ἐκεῖ θά δοθοῦν συναυλίες μὲ διάσημους μαέστρους, τὸν Τσκακάνι, τὸν Τόμας Μπῆτσον, τὸν Ἀντριαν Μπούλτ, τὸν Κουσεσεβίτσκι, τὸν Μάλκολμ Σάρτζεντ, τὸν Κούμπελικ, τὸν Στοκόφσκυ. Συγχρόνως θά ἀκουστοῦν καὶ πολλοὶ σολίστ καὶ θά γίνουν συναυλίες μουσικῆς δωματίου καὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

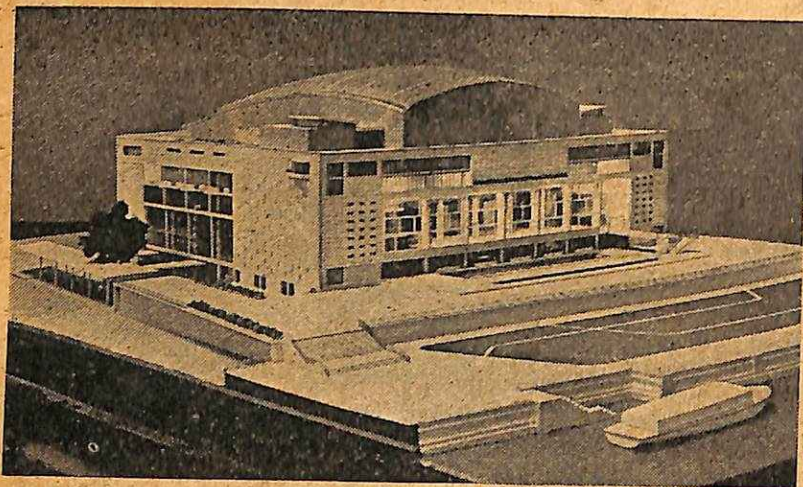
Στὸ Κόθεντ Γκάρντεν τὸ πλοῦσιο πρόγραμμα τῆς Βασιλικῆς Ὀπερας περιλαμβάνει ἓνα καινούργιο ἔργο τοῦ Βὼν Οὐίλλιαμς

«Ἡ πορεία τοῦ προσκυνητῆ». Ἄλλοι μελοδραματικοὶ θίασοι θά ἀνεβάσουν διάφορες ὀπερες καὶ ὀπερέττες καὶ ὁ περίφημος θίασος μπαλλέτου Σάντλερς Γουέλς ἐτοιμάζει ἐξαιρετικὰ ἐμφανίσεις. Τὰ σαράντα θεάτρα τοῦ Λονδίνου ἐτοιμάζουν πυρετωδῶς τὸ ρεπερτόριό τους, ἐνῶ στὶς διάφορες πινακοθηκὲς καὶ στὰ Μουσεῖα θά ἀνοίξουν σαράντα περίπου ἐκθέσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ξεχωρίζει ἡ Ὑπαίθρια Διεθνὴς Ἐκθεσι Γλυπτικῆς, ἡ Ἐκθεσι Ἐργῶν τοῦ Χόγκαρθ καὶ τοῦ Μούρ, ἡ Ἐκθεσι Σύγχρονης Βρεταννικῆς Μουσικῆς κ. ἄ.

Τὸ Λονδίνο θά ἀποκτήσῃ, χάρις στὸ Φεστιβάλ, καὶ ἓνα καινούργιο πάρκο σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὸν τόπο τῆς μεγάλης ἐκθέσεως. Τὸ Πάρκο τοῦ Φεστιβάλ ἔγινε ἀπὸ τὸ τίποτα σὲ μιὰ περιο-

Ἡ μακέττα τοῦ Πάρκου τοῦ Φεστιβάλ.

Το καινούργιο μόνιμο κτίριο Συναυλιών που έγινε για τὸ Φεστιβάλ και πού θὰ παραμείνῃ ἕνα ἀληθινὸ κόσμημα γιὰ τὴ μουσικὴ ζωὴ τοῦ Λονδίνου.

χή, πού ἦταν κατοικημένη ἐπὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια καὶ δὲν εἶχε νὰ προσφέρῃ πλούσια γῆ γιὰ φυτὰ καὶ δέντρα. Τὸ χῶμα ἀνανεώθηκε, φυτεύτηκαν θάμνοι πού πιά- νουν εὐκόλα καὶ τὰ λουλούδια μπήκαν σὲ γλάστρες. Ὅσο γιὰ τὰ δέντρα, θὰ μεταφυτευτοῦν με- γάλα τὶς τελευταῖες μέρες, κι' αὐτὸ θὰ ἀποτελέσῃ ἕνα τολμηρὸ κηπουρικὸ πείραμα. Ὁ ἐπισκέ- πτης θὰ θρῖσκη στὸ πάρκο ἐστια- τώριο, μπάρ, μουσικὴ, θέατρο, παιγνίδια καὶ ἕνα ζωολογικὸ κῆπο.

ΓΛΑΣΚΩΒΗ

Μεγάλῃ Βιομηχανικῇ Ἐκθεσὶ ὅπου θὰ ἐπιδειχθῇ ὅ,τι πέτυχε ὡς σήμερα ἡ μηχανικὴ, σὲ δυὸ κύρια τμήματα: «Δύναμι ἀπὸ τὸ Νερό» καὶ «Δύναμι ἀπὸ τὸ Κάρ-

βουνο». Στὴν ἴδια ἔκθεσι θὰ πα- ρουσιαστοῦν οἱ δυνατότητες πού προσφέρει ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια.

ΜΠΕΛΦΑΣΤ (Ἰρλανδία)

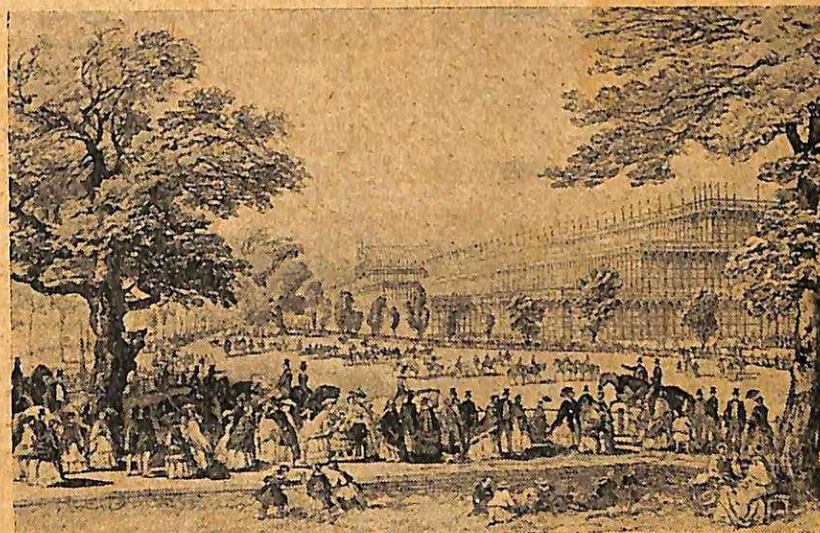
Ἐκθεσι ἀγροτικὴ καὶ βιοτεχνι- κὴ καὶ φεστιβάλ μουσικὸ καὶ θε- ατρικόν.

ΚΑΡΔΙΦ (Οὐαλλία)

Ἐκθεσι τῶν Οὐαλλικῶν βιομη- χανιῶν καὶ τῶν τοπικῶν τεχνῶν.

ΚΑΙΜΠΡΙΤΖ

Θεατρικὲς παραστάσεις ἀπὸ φοιτητικὸς καὶ ἐπαγγελματι- κοὺς θιάσους. Συναυλίες μὲ με- γάλες ὀρχήστρες τοῦ Λονδίνου. Ποιητικὰ προγράμματα καὶ συ- ναυλίες στὶς ἐκκλησίες τῶν κολ- λεγίων.

1851. Ἡ χρονιά τῆς Μεγάλῃς Ἐκθέσεως. Τὸ πλήθος τῶν ἐπισκεπτῶν περιεργάζεται τὸ περίφημο Κρύσταλ Πάλλας πού ἦταν καὶ τὸ κέντρο ὅλης τῆς ἐκθέσεως.

ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ

Συναυλίες θρησκευτικῆς μου- σικῆς στὸν Καθεδρικὸ Ναό, πα- ραστάσεις μπαλλέτου καὶ ἔργων πρὸς καὶ μιὰ ἔκθεσι μὲ θέμα: «Ἡ ἱστορία τοῦ Καντέρμπουρυ».

ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ

Τὸ ἐτήσιο Μουσικὸ καὶ Θεα- τρικὸ Φεστιβάλ τῆς Σκωτικῆς πρωτεύουσας θὰ ἔχῃ ἐφέτος ἰδιαί- τηρη λαμπρότητα. Θὰ παρουσια- σθῇ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Εὐρώ- πη ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Νέας Ὑ- ὸρκης μὲ τὸν Δημήτρη Μητρό- πουλο καὶ τὸν Μπρούνο Βάλτερ. Θὰ παίζουν ἀκόμα ἡ Βασιλικὴ Φιλαρμονικὴ Ὀρχήστρα μὲ τὸν Μπήτσας καὶ ἡ Ὀρχήστρα Χαλ- λὲ μὲ τὸν Μπαρμπιρόλλι. Ἡ Ὀ- περα Γκλύντερμπορν καὶ τὸ μπαλλέτο Σάντλερς Γουέλς θὰ

συμπληρώσουν τὶς καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις.

ΛΑΝΓΚΟΛΛΕΝ (Οὐαλλία)

Στὴν μικρὴ αὐτὴ πόλιν, ὅπως κάθε χρόνο, θὰ γίνῃ τὸ Διεθνὲς Μουσικὸ Ἀϊστεντφοδ (φεστι-βάλ), στὸ ὁποῖο παίρνουν μέρος ὁμάδες τραγουδιστῶν καὶ χορευ- τῶν ἀπὸ πολλὰς χώρες τοῦ κό- σμου. Τὸ Ἐθνικὸ Ἀϊστεντφοδ τῆς Οὐαλλίας, τὸ ἀρχαιότερο φεστι-βάλ τῆς Βρεταννίας, θὰ γίνῃ ἐ- φέτος σὲ μιὰ μικρὴ πόλιν, τὸ Λάν- ρουστ, ὅπου ἀνάμεσα σὲ πολλὰ μεγάλα προγράμματα θὰ ἀκου- στῇ τὸ «Στάμπας Μάτερ» τοῦ Ντβόρζακ, ὁ «Σαμψὼν» τοῦ Χαίντελ καὶ τὸ «Ρέκβιεμ» τοῦ Μπράμς ἀπὸ χορῶδια 600 προ- σῶπων. Θὰ παίζουν ὅλες οἱ κα- λὲς ὀρχήστρες καὶ θὰ τραγουδῇ-

ση και μία μεγάλη παιδική χορωδία.

ΟΞΦΟΡΔΗ

Ειδικά μαθήματα από διάσημους καθηγητές σε θέματα αγγλικής λογοτεχνίας, Ιστορίας και τέχνης, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, χορωδίες, μουσική δωματίου, διαλέξεις.

ΓΟΥΣΤΕΡ

Το Φεστιβάλ των Τριών Χορωδιών, που δίνεται κάθε χρόνο εναλλάξ στο Γουόστερ, στο Γκλίσστερ και στο Χέρφορντ, με τις μεγάλες χορωδίες των τριών καθεδρικών ναών. Φέτος θα παίξει και η Συμφωνική του Λονδίνου και θα άκουστούν έργα Μπάχ,

Μότσαρτ, Έλγκαρ, Μπράμς και Χαίντελ.

ΣΤΡΑΤΦΟΡΝΤ

Το έτησιο Φεστιβάλ Σαίξπηρ, με πλούσιο πρόγραμμα και σε μεγαλύτερη χρονική έκταση. Έκτος από τα έργα του Σαίξπηρ θα παιχθούν και άλλα σύγχρονα και θα δοθούν πολλές συναυλίες.

☆

Αυτές με πολύ λίγα λόγια είναι μερικές από τις κυριότερες εκδηλώσεις του Φεστιβάλ της Βρεταννίας που σημαίνει τόσο πολλά για τους Βρετάννους και πού, όπως φαίνεται, θα συγκεντρώση το ενδιαφέρον του κόσμου, ενδιαφέρον για έργα ειρήνης και προόδου.

Όσοι ενδιαφέρονται για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικές με το Φεστιβάλ, μπορούν να πάρουν πληροφορίες για τις εκδόσεις, τις συναυλίες κ.λ.π. από την βιβλιοθήκη του Τμήματος Ειδήσεων της Βρεταννικής Πρεσβείας Αθηνών (Μέγαρον Μετοχικού Ταμείου, Λεωφόρος Έλ. Βενιζέλου, 3ος όροφος, δωμ. 103).

Το Προξενείο εκδίδει τα διαβατήρια κατά τον συνήθη τρόπο. Πληροφορίες για το ταξίδι, τα εισιτήρια κ.τ.λ. δίνουν τα Πρακτορεία Ταξιδιών.

Άπορώ γιατί τόσο συχνά ξεχνάμε δύο πράγματα σχετικά με την Ρωσία εκτός από το ότι οι απώλειες της στον τελευταίο πόλεμο ήταν πολύ μεγαλύτερες από των συμμάχων. Το πρώτο είναι ότι οι Ρώσοι είναι πολύ πίσω στη χρησιμοποίηση των νέων όπλων που θα κρίνουν έναν αϊφνίδιο πόλεμο, και ξέρουν πολύ λίγα πράγματα για το τί χρειάζεται ένας μακροχρόνιος πόλεμος. Το δεύτερο είναι ότι πιστεύουν τυφλά—έπειδή τους το είπε ο Μάρξ πριν από εκατό χρόνια—ότι το καπιταλιστικό σύστημα πρόκειται όπως ούποτε να καταρρεύσει από μέσα του.

★

Συχνά προτιμάει κανείς να δίνει κάτι παρά να το παίρνει. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα φάρμακα, τις συμβουλές και το ξύλο.

Listener

Punch

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΣΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Πριν από σαράντα εννέα χρόνια

Εκείνοι που με αγωνία περιμένουν να ξαναρχίσουν στο Φαληρικό Δέλτα οι ιπποδρομίες που σταμάτησαν με τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, δεν ξέρουν ότι του χρόνου ακριβώς συμπληρώνεται μισός αιώνας από τότε που πρωτόγιναν στάς Αθήνας ιπποδρομίες. Ήμουν τότε φοιτητής και θυμώμαι το θόρυβο και την περιέργεια που προκάλεσε αυτό το νεοφερμένο από την Ευρώπη φρούτο. Πρέπει, όμως, να σάς πω ότι ο λαός—το πλήθος—δεν παρασκοτίστηκε για το θέαμα και ότι στις ιπποδρομίες έτρεξαν οι φίλοι της ιππασίας και οι Φίφτυ-Τού, όπως έλεγαν την εποχήν εκείνη—λιμοκοντόροι ψευτοαριστοκράτες, μερικοί από τους οποίους είχαν κάμει ένα Σύλλογο από πενήντα δύο μέλη—έξ ου και το αγγλόφωνο όνομά των «Φίφτυ Τού». Ο καθαυτός λαός προτίμησε να καθίση στην Ομόνοια και να παρακολουθήσει, ως περιέργος θεατής, το πέρας των καθάλλαντων και των θαμώνων των ιπποδρομιών, που γίνονταν στον Ποδο-

νίφτη, στο χώρο του σημερινού φραϊού συνοικισμού.

Ημέρα της ενάρξεως των ιπποδρομιών είχε ορισθή η 5 Μαΐου 1902. Την πρωτοβουλία είχε αναλάβει η «Φίλιππος Κοινωνία» μαζί με διάφορα αθλητικά και ποδηλατικά σωματεία. Κύριοι οργανωτάι ήταν ο Σπύρος Μερκούρης, ο Αλέξανδρος Ρώμας, ο Μελάς, ο Κορδέλας, και ο

Α. Σούτσος. Χρονομέτρης ήταν ο Π. Σαβίδης, δημοσιογράφος και μανιώδης φίλαθλος.

Στα χωράφια που απλώνονταν πέρα από την Αλυσίδα, στά Πατήσια, είχαν κατασκευασθή τρεις στίβοι. Ο εξωτερικός ήταν μήκους 1600 μέτρων για τις ιπποδρομίες, ο δεύτερος 1400 μέτρων για ποδηλατοδρομίες και ο τρίτος 1200 μέτρων για τους γυμναστικούς αγώνες. Την τελευταία όμως στιγμή οι ποδηλατιστάι μάλωσαν, απεχώρησαν και έκαμαν χωριστά τους αγώνες των στο Νέο Φάληρο.

Η εξέδρα είχε 5.400 καθίσματα. Και, όπως τουλάχιστο γράφουν οι εφημερίδες της εποχής,

γέμισαν όλα και μερικοί, που άργησαν να φτάσουν, αναγκάσθηκαν να σταθούν όρθοι.

Τό πόσο διασκέδασαν οι περιεργοί αυτοί μάς τὸ ἐξιστορεῖ ὁ γνωστός τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δημοσιογράφος καὶ λογοτέχνης Νικόλαος Ἐπισκοπόπουλος, πού ἐζησε ἀργότερα στὸ Παρίσι καὶ διακρίθηκε σὰ Γάλλος μυθιστοριογράφος μετὰ τὸ ψευδώνυμο Νικολὰ Σεγκύρ. Ἀκοῦστε, λοιπόν, τὴν περιγραφή τῆς Ὀδυσσεΐας αὐτῆς, πού δημοσίευσε στὴν ἐφημερίδα «Νέον Ἀστυ» τὴν ἐπομένη τῶν ἵπποδρομιῶν :

«Ἡ σκόνη ὑπῆρξεν ἡ βασίλισσα τῆς ἐορτῆς, ἡ ὁποία καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ἐπλημύριζε ὅλα τὰ μέρη. Ὅ,τι ἔβλεπε κανεὶς τὸ ἔβλεπε διὰ μέσου νέφους, ὡς ἐν ἐφιάλτῃ. Καί, παρὰ τὴν σκόνην, διὰ τὴν ὁποίαν ἔρριπτον ὀλίγους μόνον κάδους ὕδατος ὀλίγοι χωρικοί—εἰδεχθὲς θέαμα—παρὰ τὴν σκόνην, ἡ ἀκαταστασία, μία ἀκαταστασία παραδειγματική, ὅπου κανεὶς δὲν εὗρισκε τὴν θέσιν του, ὅπου κανεὶς δὲν τοῦ τὴν ὑπεδείκνυε, ὅπου ὅλοι ἐκάθηντο ἀναμίσ, ὅπου ὅλοι ἐπεριφέροντο κάτω, ὅπου κανεὶς δὲν εὕρισκετο ὅπου ἔπρεπε νὰ εὐρεθῇ καὶ ὅπου κανεὶς δὲν ἤξευρε πού εὕρισκετο.

»Ὁ ἥλιος ἐκαδούρδιζε. Φαντασθῆτε μέσα εἰς τὸ δαιμόνιον αὐτὸ περιβάλλον, μέσα εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς παγίδας, εἰς τὸν συνωστισμόν καὶ τοὺς λάκκους, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἔπιπτον καὶ ὅπου ἔμενον αἱ ἀμαξαι, φαντασθῆτε ἓνα ὥραϊον κόσμον ἐκ κυριῶν, ἐξ ὅλου τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἄνθους, ἐξ ὅλων τῶν ἐπισημοτήτων, ἓνα κόσμον τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἀλλὰ περισσότερον ἐκλεκτόν, περισσότερον καλοντυμένον, περισσότερον Παρισινόν. Ἐνας εὐμορφος κό-

σμος εἰς ἓνα περιβάλλον ἐφιάλτου, εἰς ἓνα ἀμελημένον, ἀγιοδακρυτον περιβάλλον αγωνίας. Ἴδου εἰς δύο λέξεις τὸ χθεσινὸν θέαμα.

Ἀφοῦ περιγράφει τοὺς ἀγῶνας πού ἐτελέσθησαν, διηγείται ὁ Ἐπισκοπόπουλος τὴν Ὀδύσσεια τῆς ἐπανόδου στὰς Ἀθήνας τὸ θράδυ, ὅταν ἐτελείωσαν οἱ ἀγῶνες καὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ γυρίσῃ στὰ σπίτια του. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Ποδονίφτης ἦταν πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ δὲν ὑπῆρχαν συχνὰ καὶ εὐκόλα λαϊκὰ μέσα ἐπιστροφῆς. Ἀκοῦτε λοιπόν :

«Εἰς τὴν ἔξοδον πάλιν τὸ θέαμα ἦτο ἀνεκδιήγητον. Ὁ κόσμος ἐξεκίνησε ὅλος καὶ μαζί του ἐξεκίνησε καὶ ἡ σκόνη καὶ μέσα εἰς τὸ νέφος, τὸ τόσον πυκνὸν ὥστε ἐξέπλησσε καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς Ἀθηναίους, δὲν ἠδύνατο κανεὶς νὰ προχωρήσῃ. Τὰ τέκνα ἔχαναν τὰς μητέρας των, αἱ ἀδελφαὶ τοὺς ἀδελφούς των, αἱ σύζυγοι τοὺς συζύγους των. Καὶ ἦτο θρήνος καὶ ὀλολυγμός καὶ πνιγμός καὶ ἀπελπισία. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λευκοὶ τῆς λευκῆς ἐκείνης ὁδοῦ καὶ τοῖς λευκοῦ νέφους, ὁμοίαζον μετὰ εἰκόνα τῆς Ἀποκαλύψεως. Καὶ ἀπὸ τὰς ἀμάξας, ἀπὸ τὰς θυρίδας τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Κηφισιάς, ἀπὸ τὰς ὁδοῦς, ἀπὸ παντοῦ ἤκουε τις ἐπὶ ὥρας, μέχρις ὅτου ὁ ἥλιος ἔδυσε, στεναγμούς ἀπελπισίας. Καὶ θὰ διατηρήσωμεν ὅλοι μίαν ἀνάμνησιν Γολγοθᾶ, ἐνὸς παραδόξου Γολγοθᾶ ἄνευ σταυρῶν, τὸν ὁποῖον ἀνῆλθομεν καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἔφερε τοῦλάχιστον τὴν πληροφορητικὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Δάντου : «Ἀπὸ ἐδῶ περνοῦν γιὰ τὴν πόλιν τοῦ πόνου...».

Μὲ τὴν ἐπιγραφὴν πού ὁ Δάντης θάξει στὴν πόρτα τῆς Κολά-

θάρβαρη διαγωγή των, ἰδίως στὶς κυρίες.

«Ἦτο προτιμότερον—γράφει ἄλλος δημοσιογράφος—νὰ κατέβη κανεὶς εἰς τὸν Ἀδην παρὰ εἰς τὸν Ποδονίφτην. Ὁ σιδηρόδρομος μετέφερε τοὺς μᾶλλον τυχεροὺς σαρδελλιδόν, ὅπως δὴποτε ὅμως χωρὶς τὴν μάλιστα τῆς σκόνης, ἐνῶ τὰ τράμ, διζαδί, κάρρα καὶ λεωφορεῖα τὰ ἐπλημύριζε σκόνην, πού ἐσκέπαζε ὅλην τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ κανεὶς δὲν ἤμπορούσε νὰ ἰδῇ μπροστά του. Οἱ δυστυχέστεροι ἦσαν ὅσοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψουν πεζοί. Οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων δὲν ἔβλεπον ἄλλο τίποτε παρὰ ἐν νέφος σκόνης, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐχόρευαν διάφοροι σκιαὶ ἀμαξῶν, κάρρων, διζαδί, λεωφορείων καὶ πεζῶν.

★

Τὶς ἵπποδρομίες ἐτίμησαν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ πρίγκιπες. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὕρισκοντο στὰς Ἀθήνας καὶ ὁ Ρῶσος Μέγας Δουὲ μετὰ τὴ σύζυγόν του Ἑλληνίδα πριγκίπισσάν Μαρίαν. Καὶ αὐτοὶ ἐννοεῖται δὲν διέφυγαν τὴν κοινὴ μοῖρα, γιὰ τὴν ἀμάξια των καθ' ὅλο τὸ διάστημα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς ἐκρύβοντο μέσα σὲ σύννεφο σκόνης τόσο πυκνὸν, ὥστε κάποτε νὰ μὴ διακρίνωται ἀπὸ τοὺς θεατάς.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν περιγραφὴν αὐτὴν εἶναι περιττὸ νὰ προσθέσωμε ὅτι οἱ θασανισθέντες θεαταὶ τῶν ἵπποδρομιῶν δὲν ξαναγύρισαν στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου. Τὸ δις ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ. Κι' ἔτσι τὴ δευτέρῃ μέρᾳ τῶν ἵπποδρομιῶν τὰ ἀγωνίσματα ἔγινον μπροστὰ σὲ κενὰ καθίσματα, καὶ ἀδόξως ἀπέθανεν τὸ 1902 ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἵπποδρομιῶν

σεως τελειώνει ὁ Ἐπισκοπόπουλος τὴν περιγραφή τῶν πρώτων ἐλληνικῶν ἵπποδρομιῶν. Ἀπὸ ἄλλες δημοσιογραφικὲς περιγραφὲς μαθαίνουμε ὅτι ἡ διεξαγωγή τῶν ἀγώνων δὲν ἦταν κακὴ. Ἄν δὲν ἦταν ἡ σκόνη πού σκέπαζε τὰ πάντα καὶ συχνὰ ἔκρυβε ὁλότελα κι' αὐτὰ ἀκόμη τ' ἄλογα, κι' ὁ συνωστισμός πού ἔκανε ἐνοχλητικὴ τὴν ἐκεῖ παραμονή, οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς—ἀν πιστεῦσωμε τίς ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς—ἔχουν μιά σχετικὴ ἐπιτυχία. Ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, θασανισμένοι ἀπὸ τὰ κάθε ἄλλο παρὰ ἀναπαυτικὰ καθίσματα καὶ ἀναπνέοντες σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν πυκνὴ σκόνην, φυσικὸ ἦταν νὰ μὴ εἶναι εὐνοϊκὰ διατεθειμένοι γιὰ τὸ θέαμα πού πληρῶσαν ἀκριβὰ ὅχι μόνον μετὰ τὸ πορτοφύλι των, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου των καὶ τὴν καταθρόχισι τῆς σκόνης πού τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (καὶ σήμερᾳ ἀκόμη δυστυχῶς) ἦτο ἡ μάλιστα τοῦ Ἰοστεφούς ἀστεως.

Ἴδιως οἱ κυρίες, πού φοροῦσαν ἀνοιξιὰτικὰ λευκὰ ἢ ἀνοικτόχρωμα φορέματα, ἦσαν τρομερὰ θυμωμένες, γιὰ τὴν τὰ ροῦχα των, πού Κύριος οἶδε μετὰ τί στενοχώριες κατάρθωσαν ν' ἀποκτήσουν εἶχαν γίνει ἐλεεινὰ ἀπὸ τὴν σκόνην. Καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ὑπῆρχαν στὰς Ἀθήνας πολλὰ καθαριστήρια. Ἄν πιστεῦσωμε τίς ἐφημερίδες, τὰ περισσότερα φορέματα δὲν μποροῦσαν πιά νὰ φορεθοῦν.

Ὅσο γιὰ τὴν τάξιν, κάθε περιγραφή εἶν' ἀδύνατη. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀσήμαντη, ἀνυπαρκτή. Ἀλλὰ καὶ τῆς ἀστυνομίας δὲν ἦταν καλύτερη. Οἱ λίγοι ἀστυνομικοὶ, ἀκατάλληλοι γιὰ τέτοια ὑπηρεσία, ἀντὶ γιὰ καλὸ ἔκαναν κακὸ καὶ φασαρία μετὰ τὴν

στάς 'Αθήνας. Νομίζω ότι οί σημερινοί οργανωτάι — τυχερώτεροι από τούς προδρόμους των — θα μπορούσαν να στήσουν στον Ποδονίφτη μιὰ στήλη γι' ανάμνησι

των πρώτων ιπποδρομιών. 'Η πεντηκονταετηρίς σιμώνει. 'Ας μὴ τὸ λησμονήσουν στίς 2 Μαΐου τοῦ ἐρχομένου χρόνου.

Α—Ω

ΟΙ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΤΟΥ 1951

Μετά την έφιαλτική εικόνα των πρώτων ιπποδρομιών, ἄς παρηγορήσουμε τούς φιλίππους λέγοντάς τους λίγα λόγια γιά τὸν ιππόδρομο πού θά βροῦν στίς 20 Μαΐου.

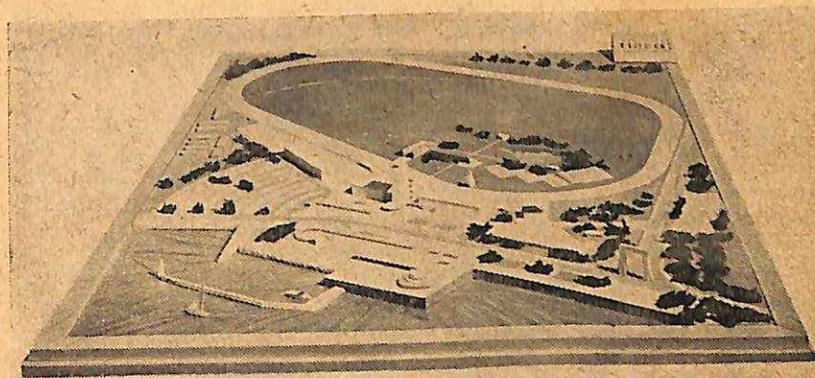
Καί πρώτα-πρώτα ἄς ποῦμε λίγα λόγια γιά τὸ πῶς θά ἦταν τὸ ιπποδρόμιο ἂν μπορούσε νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ σχέδιο τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου κ. Κ. Κιτσιίκη.

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ πλήρης ἐγκατάλειψις τοῦ ιπποδρόμου ἐπὶ 8 δλόκληρα χρόνια καί ἡ χρησιμοποίησι τοῦ ἀπὸ τίς ἔνοπλες δυνάμεις, Ἑλληνικὲς καί ξένες, τὸν μετέβαλε σὲ χῶρο ὅπου μόνον τὰ ἐρειπωμένα περίπτερα θύμιζαν τὸν ἀρχικό του προορισμό. Ὄταν τὸ ιπποδρόμιο ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τίς ἐπιτάξεις, ἀνετέθη στὸν κ. Κιτσιίκη ἡ μελέτῃ τῆς ἀποκαταστάσεώς του. Ἀποτέλεσμα τῆς μελέτης αὐτῆς ὑπῆρξε τὸ σχέδιο (1) πού θά τὸ εἶδαν ὅσοι ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀρχιτεκτονική Ἐκθεσι, στὸ Ζάππειο. Τὸ σχέδιο αὐτὸ, ὅπως μᾶς ἐξήγησε ὁ ἴδιος ὁ κ. Κιτσιίκη, παρουσίαζε δύο εἰδῶν πλεονεκτήματα: α) τεχνικά, β) τουριστικά. Τὸ κυριώτερο ἀπὸ τὰ τεχνικά του πλεονεκτήματα ἦταν ἡ ἐπέκτασις τοῦ στίβου πρὸς τὴ μεριά των φοινίκων. Ἡ ἐπέκτασις αὐτὴ θά γινό-

ταν μὲ τὴν προσάρτησι μιᾶς ἀκατοίκητης περιοχῆς καί θά ἔδινε στὸ στίβο μεγαλύτερη εὐθεία, πράγμα πού θά βοηθοῦσε πολὺ στὴν ἀπρόσκοπτη διεξαγωγή των ιπποδρομιών, γιὰ τὴν θά ξεκούραζε τὰ ἄλογα καί θά ἐμπόδιζε τὰ ἀτυχήματα.

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ στίβου θά γινόταν ἓνα Sporting Club μὲ πισίνα καί μὲ χῶρο γιά γκόλφ καί γιά τένις. Αὐτὰ μᾶς φέρνουν στὰ δεύτερα πλεονεκτήματα, στὰ τουριστικά. Ὁ ιππόδρομος θά συνδεόταν μὲ μιὰ ἀποβάθρα πού θά γινόταν ἐκεῖ ὅπου σήμερα βρίσκονται ἄχρηστα ἐρείπια, καί στὴν ὁποία θά προσέγγιζαν οἱ βενζινάκατοι των ὑπερωκεανίων πού θά ναυλοχοῦσαν στὸ Φάληρο. Ἔτσι οἱ περιηγηταί, τίς λίγες ὥρες ἡ καί τίς ἡμέρες πού θά ἔμεινε τὸ καράβι τους ἐδῶ, θά μπορούσαν νὰ βρίσκουν λίγη ξεκούρασι σὲ κάποιο σπὸρ καί σὲ ἓνα τόπο ἄνετο καί πολιτισμένο καί, ὅταν θά ἤθελαν νὰ ἀνέβουν στὴν Ἀθήνα, θά περνοῦσαν τὴ Λεωφόρο Συγγροῦ καί ὄχι τὴν ὁδὸ Πειραιῶς. Ἀκόμη, ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου τελιώνει ἡ Λεωφόρος Συγγροῦ, θά χτιζόταν, ὅπως φαίνεται καί στὴ φωτογραφία, ἡ Πύλη των Ἀθηνῶν.

Στὴν Ἑλλάδα ὅμως σπάνια πραγματοποιοῦνται ὠραία σχέ-

Τὸ τουριστικὸ συγκρότημα τοῦ χώρου των ιπποδρομιών, ὅταν ἐπέκταθῃ ὁ στίβος.

δια πού βοηθοῦνε τὸν Τουρισμό. Ὁ ιππόδρομος δὲν ἀπετέλεσε ἐξαίρεσι. Οἱ δυσκολίες — οἰκονομικὲς κυρίως — ὑπῆρξαν καί ἐδῶ ἀνυπέρβλητες. Γι' αὐτὸ ἄς ἀφήσουμε τὰ σχέδια καί ἄς δοῦμε τί ἔγινε ἀπὸ τὸν κ. Κιτσιίκη καί πάλι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Προεδρεύοντος Συμβούλου τῆς Ἑταιρίας Ἱπποδρομιών κ. Οὐλίλιαμ Ρήζ — ἀφοῦ αὐτό, ὅχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἀπογοητεύσῃ ἀλλὰ, ἀντίθετα, νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ καί νὰ μᾶς κἀνὴν περήφανους γιά τὸ Ἀθηναϊκὸ Ἱπποδρόμιο, πού τοῦλάχιστον στὰ Βαλκάνια, εἶναι τὸ καλύτερο.

Καί ἐδῶ οἱ θελτιώσεις εἶναι τεχνικὲς καί καλαισθητικὲς, ἂν καί πάντα καταβάλλεται φροντίδα ὥστε τὸ τεχνικὰ τελειότερο νὰ ἐμφανίζεται καί σὰν μιὰ καλαισθητικὴ θελτιῶσι.

Ἀπὸ τεχνικὴ ἀποψι, ὅπως λένε οἱ εἰδικοί, μεγάλῃ σπουδαιότητά ἔχει ἡ ἀποκατάστασις τῆς διαδρομῆς τοῦ στίβου. Τὰ φορτηγά πού φόρτωναν καί ξεφόρτωναν εἶχαν ἀποχαλάσει τὸ ἔδαφος καί τὰ νερά σχηματίζαν λιμνοῦλες.

Σ' αὐτὸ τὸ ἔδαφος φυσικὰ τὰ ἄλογα ἦταν ἀδύνατο νὰ τρέξουν. Τὸ ἔργο πού ἔγινε ἀπέβλεπε στὴν κατασκευὴ ἑνὸς ἐδάφους ἀπορροφητικοῦ καί συγχρόνως ἐλαστικοῦ ὥστε νὰ εἶναι εὐχάριστο στὰ ἄλογα. Ἔτσι, μᾶς ἐξηγεῖ ὁ κ. Κιτσιίκη, ἔπεσε πρώτα ἓνα στρώμα ξερολιθιάς πάχους 0,40 μ. γιά νὰ σταθεροποιηθῇ τὸ ἔδαφος πού ἦταν ὄλο ἐπιχώσεις καί νὰ υποβοηθῇ τὴν ἀποστράγγισις των ὑδάτων. Πάνω ἀπὸ τὴν ξερολιθιά ἔπεσε χαλίκι ὁδοστρώματος σὲ πάχος 0,15 μ. Μετά, ἓνα στρώμα σκουριάς ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὴν ἀπορρόφησι καί δίνει ἐλαστικότητα. Ἀκολούθησε ἓνα στρώμα 0,10 μ. ἄμμου λατομείου καί ἄλλο ἓνα, πάχους ἐπίσης 0,10 μ. ἀπὸ ἄμμο καί θηραϊκὴ γῆ, σὲ ὠρισμένη ἀναλογία. Ἔτσι τὸ ἔδαφος ἔγινε μαλακὸ χωρὶς νὰ θουλιάζῃ καί χωρὶς τὸν φόβο νὰ μαζεύωνται τὰ νερά τῆς βροχῆς. Στὴν ἐσωτερικὴ περίμετρο τοῦ στίβου καί σὲ ἀπόστασι 10 μέτρων ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἔχουν τοποθετηθῇ ποτιστικοὶ κρουνοὶ οἱ ὁποῖοι λειτουργοῦν μὲ δλόκληρο

υδραυλικό σύστημα και παίρνουν νερό από πηγάδια. Το νερό αυτό είναι υφάλμυρο και έπομένως καλύτερο για την άμμο, γιατί την σφίγγει.

Ακόμη μιά από τις τεχνικές θελτιώσεις είναι ή εγκατάστασις ταμείων παντοῦ, πού κλείνουν αυτόματως, όλα μαζί.

Κάνοντας ένα γύρο στον χώρο του ιπποδρόμου πραγματικά ευχαριστείται κανείς να βλέπη τις πολυάριθμες καλαίσθητες διαμορφώσεις των διαφόρων κτιρίων καθώς και τὰ δέντρα, τὰ φυτά και τή χλόη (χλόη κατάλληλη για να πατιέται) πού έχουν σκορπιστή παντοῦ.

Μπαίνοντας από την πρώτη είσοδο της Λεωφόρου Συγγρού βλέπουμε τὸ κτίριο τοῦ Ἴππικου Ὀμίλου, από όπου θὰ παρακολουθοῦν τις ιπποδρομίες οἱ Βασιλεῖς, οἱ ἰδιοκτῆτες και τὰ μέλη ὀρισμένων λεσχῶν. Τὰ κόκκινα παράθυρα, ή κεραμιδένια στέγη και τὰ λουλούδια πού φυτεύτηκαν τριγύρω του, τοῦ δίνουν ὄψι ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ πού γίνεται ἐντονότερη στο ἐσωτερικό.

Τὸ Βασιλικὸ διαμέρισμα καταλαμβάνει δύο δωμάτια και ἔχει μιά μικρή δική του ἐξεδρούλα.

Ἀφοῦ περάσουμε τὸν εἰδικὸ χώρο πού ὑπάρχει για τὰ ἰδιωτικά αὐτοκίνητα, από μιά ὀραία ἀλέα πηγαίνουμε στο περίπτερο της Α' θέσεως, πού πραγματικά παρουσιάζει, από ἀρχιτεκτονική τοῦλάχιστον ἄποψι, ἐξαιρετικὰ πολιτισμένο και εὐπρεπὲς θέαμα με τὰ ἀμέτρητα ταμεία του πού ξεφυτρώνουν παντοῦ σὰν μανιτάρια, με τὸ μπάρ — ἐστιατόριο, τὰ καλλωπιστήρια, τις τουαλέτες και τούς ἀναπαυτικούς του πάγκους.

Ἀπὸ τὸν πίσω ἐξώστη τοῦ πε-

ριπτέρου οἱ θεαταὶ θὰ μποροῦν νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἐπίδειξι των ἵππων πρὶν ἀπὸ τις ἱπποδρομίες.

Πιο κάτω, και με δική του εἴσοδο, βρίσκεται τὸ περίπτερο της Β' θέσεως, εὐρύχωρο, εὐπρεπές, με τις ἴδιες ἀνέσεις ὅπως και της Α' και με τὴν καλύτερη ἐξέδρα ἀπὸ ἀπόψεως θέσεως. Τὰ καθίσματα είναι πάγκοι, χωρίς πλάτη ὅμως ἐδῶ, ἀλλὰ πολὺ ἀναπαυτικοὶ γιατί εἶχε ὑπολογισθῇ με προσοχή τὸ ὕψος τους. Οἱ σανίδες, ὅπως μᾶς ἐξήγησε ὁ κ. Κιτσικίης, ἔχουν τοποθετηθῇ σὲ ἐλάχιστο ὕψος πάνω ἀπὸ τὸ μπετόν, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ή ὕγρασις και συγχρόνως νὰ καθαρίζεται τὸ δάπεδο των βαθμίδων.

Ὡραῖο συνδυασμὸ χρωμάτων και μορφῆς παρουσιάζουν οἱ πρόχειροι σταῦλοι και τὰ ζυγιστήρια πού κρατᾶνε λιγάκι ἕνα στὺλ μεταξύ παλιοῦ και καινούργιου, ἐνῶ μοντέρνο ὑψώνεται δίπλα στο στίβο τὸ παρατηρητήριο, ἐφωδιασμένο με εἰδικὸ μηχανήμα φωτογραφίσεως των ἀφίξεων ὥστε νὰ ἀποφεύγονται οἱ ἐνστάσεις και νὰ διεξάγονται ἄνετα οἱ ἱπποδρομίες.

Τὸ ἀνοικτοπράσινο χρώμα των ἐξωτερικῶν τοίχων, τὰ κεραμίδια πού χρησιμοποιήθηκαν στὴ στέγασι ὀρισμένων κτιρίων, ή χλόη, τὰ κόκκινα γεράνια και οἱ γαρυφαλλίες, τὰ δέντρα και οἱ περικοκλάδες, ή ποικιλία πού ὑπάρχει στὰ κτίρια και στὴν διαμόρφωσι των ἀνοικτῶν χώρων, χωρίς καθόλου νὰ διασπᾷ τὴν ἁρμονία, ξεκουράζει και εὐχαριστεῖ τὸ μάτι.

Ἄς ἔρθουμε τώρα στὴν λειτουργία τοῦ ἱπποδρόμου.

Οἱ ἱπποδρομίες στὴν Ἑλλάδα βρίσκονται ὑπὸ τὴν αἰγίδα της

Φιλίππου Ἐνώσεως, της ὁποίας ἐπίτιμος Πρόεδρος είναι ὁ Βασιλεὺς. Ἡ Φίλιππος Ἐνωσις θρίσκεται ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας και στοῦ Διοικητικὸ Συμβούλιου συμμετέχουν, σύμφωνα με τὸν νόμο, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ και ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Στρατιωτικῶν, Γεωργίας και Δημοσίας Τάξεως.

Τὸ ἱπποδρόμιο δίνει τὴ θάσι της ἀναπαραγωγῆς ὄλων των τύπων των ἵππων πού χρειάζονται για τις διάφορες ἀνάγκες της χώρας. Συγχρόνως ἀποτελεῖ πηγή ὕλικῆς ὀφελείας για τὸ Κράτος, ἀφοῦ, σύμφωνα με τὸ Ὑπόμνημα περὶ των ἐν Ἑλλάδι ἱπποδρομιῶν, αὐτὸ παίρνει τὰ 24)25 των κερδῶν, δηλαδή περὶ τὰ 25 δισεκατομμύρια δραχμές. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἀπασχολεῖ περὶ τὰ 850 — 1000 πρόσωπα και μ' αὐτὸν τὸν τρόπο συντελεῖ στὴν ἐλάττωσι της ἀνεργίας.

Οἱ ἱπποδρομίες θὰ διεξάγονται κάθε Κυριακή, με εἰσιτήριο πού προβλέπεται 10.000 για τὴν Β' θέσι και 20.000 για τὴν Α'.

Ὅσοι φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν ἰδιοκτῆτες, μποροῦν νὰ ἀγοράσουν ἄλογα ἀπὸ τὸν πλειστηριασμὸ πού θὰ κἀνῃ στις ἀρχές Μαΐου ή Ἐταιρία Ἴπποδρομιῶν, ἀφοῦ ή εἰσαγωγή σὲ ἰδιώτες δὲν ἐπιτρέπεται.

Για τις 23 Ἰουνίου ή Λαίδη Νόρτον ὀργανώνει μεγάλο Gala, τοῦ ὁποίου οἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν για τὸν Ἐρανο της Βασιλίσσης.

Ἐπίσης στις 24 Ἰουνίου θὰ γίνουν ἱπποδρομίες για τὸ Grand Prix, στις ὁποῖες θὰ συμμετάσχουν ἄλογα πού θὰ φέρουν ξένοι ἰδιοκτῆτες ἀπὸ τὴν Ἀγγλία και τὴ Γαλλία; και τὸ ἔπαθλο για τὸν νικητὴ θὰ είναι 100.000.000 δραχ.

Ἄς περιμένουμε λοιπὸν τις 20 Μαΐου για νὰ δοῦμε ὀλοκληρωμένη τὴν προσπάθεια πού ἀρχισε και πού, ὅπως θεβαιώνουν οἱ εἰδικοί, είναι τὸ περισσότερο πού μποροῦσε νὰ γίνῃ και αὐτὸ με τεράστιες ὀικονομικὲς θυσιές. Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε με ἀγάπη και με τὴ φιλοδοξία νὰ παρουσιαστῇ κάτι καλὸ και πολιτισμένο.

ΝΕΟΙ ΚΑΙΡΟΙ... ΝΕΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ...

— Κάποιος πήρε δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας για μιά ὀμπρέλλα πού δένεται σὲ μιά ἐξάρτυσι και ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὴ βροχή, χωρίς νὰ ἀπασχολῇ τὰ χέρια του.

— Στὸ Τορόντο δόθηκε δίπλωμα σὲ κάποιον πού χρωμάτισε τὸ ἀλάτι κόκκινο, πράσινο και κίτρινο ὥστε νὰ γίνεται τὸ τραπέζι πιὸ διακοσμητικό.

Κάποιος ἄλλος πήρε δίπλωμα για τὴν ἐφεύρεσι ἑνὸς εἰδικοῦ λαστιχένιου διαδρόμου. Ὁ διάδρομος αὐτός, ὁ ὁποῖος θερμαίνεται με ἤλεκτρισμό, τοποθετεῖται στις ἐξωτερικὲς σκάλες των σπιτιῶν και λυώνει τὸ χιόνι καθώς περφεῖ, πρὶν προλάβῃ νὰ στοιβαχτῇ.

Στὴν ὀλλανδία κάποιος πήρε δίπλωμα για ἕνα καλάμι τοῦ ψαρέματος, στο ὁποῖο, μόλις τσιμπήσῃ τὸ ψάρι, ἀνάβει ἕνα φῶς.

Στὴν Ἀμερικὴ κατασκευάστηκε μιά κούκλα πού ὄχι μόνο μιλάει, μα ἔχει και... χτυποκάρδι, σὰν νεογέννητο μωρό.

Harold Helfer

ΕΙΜΑΙ ΤΥΧΕΡΟΣ;

Με μιά σειρά ἐρωτήσεων σὰν αὐτὴ ποὺ σὰς ὑποβάλλει σήμερα ἡ «Εκλογὴ» θὰ σὰς κἀνὴ νὰ γνωρίσετε τὸν ἑαυτό σας. Ἐτοιμαστῆτε λοιπὸν γιὰ τὶς ἐξετάσεις ποὺ θὰ περνατε κάθε μῆνα.

Ἀρχίζουμε μὲ ἓνα ἐρώτημα, ποὺ στὴ δύσκολη ἐποχὴ ὅπου ζοῦμε, ἀσφαλῶς θὰ τὸ κἀνατε πολλὰς φορὲς στὸν ἑαυτό σας καὶ πιθανῶς θὰ τὸ σκεφτήκατε καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. «Εἶμαι τυχερός;»

Αν ἡ ἐξυπνάδα καὶ ἡ καλὴ θέλησι εἶναι σημαντικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴ ζωὴ, ἡ τύχη εἶναι ἓνα ἀκόμη, καὶ μάλιστα, ὄχι λιγώτερο σημαντικό. Πολλὰς φορὲς βλέπει κανεὶς ἀνθρώπους ἐργατικούς καὶ ἀφοσιωμένους στὴ δουλειά τους νὰ φυτοζωοῦν, μόνο καὶ μόνο γιατί ἔχουν ἀτυχία. Ἔχετε τύχη; Τὸ ἐρωτηματολόγιο ποὺ σὰς δίνουμε καὶ στὸ ὁποῖο θὰ ἀπαντᾶτε μὲ ἓνα ναι ἢ μὲ ἓνα ὄχι, θὰ σὰς δώσῃ τὴν ἀπάντησι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Βρῆκατε εὐκολὰ τὴ δουλειὰ ὅπου εἴσατε τώρα ἢ τὶς προηγούμενες δουλειές σας;
2. Ἦταν εὐτυχισμένος ὁ γάμος σας;
3. Οἱ ἐπιθυμίες σας πραγματοποιοῦνται συχνά;
4. Σὰς ἔτυχε ποτὲ νὰ κερδίσετε στὸ λαχεῖο κανένα μεγάλο ποσὸ ἢ νὰ πάρετε καμμιά ἀξίολογὴ κληρονομία;
5. Μήπως ἀπροσδόκητα γεγονότα σὰς ἐπέτρεψαν νὰ προοδεύσετε γρήγορα στὴ δουλειά σας;
6. Τὰ παιδιά σας σὰς δίνουν ἀρκετὴ ἱκανοποίησι;
7. Οἱ προϊστάμενοί σας ἀναγνωρίζουν τὴ δουλειά σας;
8. Στὶς κοινωνικὲς σας σχέσεις καὶ στὶς δουλειές σας, πέφτετε στοὺς ἀνθρώπους ποὺ πρέπει;

9. Περιμένετε συνήθως πολὺ τὸ τράμ ἢ τὸ αὐτοκίνητο, ἢ μόλις φθάνετε ἐσεῖς ἔρχεται κι' αὐτό;

10. Ὅταν ἦσατε σὲ δύσκολη θέσι, βρέθηκαν κοντά σας φίλοι νὰ σὰς βοηθήσουν;

11. Σὰς θεωροῦν τυχερὸν ἢ τυχερὴ οἱ φίλοι σας ἢ σὰς ἔχουν γιὰ γρουσουζή; Εἶπαν ποτὲ γιὰ σὰς: «Τώρα ποὺ τὸν (τὴν) εἶδα βράστα!»

12. Ὅταν θέλετε νὰ ψωνίσετε στὰ μαγαζιά, ψάχνετε συνήθως πολὺ γιὰ νὰ βρῆτε αὐτὸ ποὺ θέλετε;

13. Σὰς τυχαίνει συχνά, ὅταν φορᾶτε κάτι καλὸ νὰ τὸ λεκιάζετε;

14. Νομίζετε ὅτι ἀρκεῖ νὰ πῆτε πῶς θὰ πάτε κάπου γιὰ νὰ τύχη κάτι ποὺ θὰ σὰς ἐμποδίσῃ;

15. Νομίζετε ὅτι ἀρκεῖ νὰ πῆτε πῶς θὰ πάτε ἐκδρομὴ γιὰ νὰ χαλάσῃ ὁ καιρὸς;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Υπολογίστε 10 πόντους γιὰ τὸ κάθε «ναὶ» ποὺ βάζετε σὲ καθεμιά ἀπὸ τὶς ἑνδεκα πρώτες ἐρωτήσεις καὶ ἄλλους 10 πόντους γιὰ κάθε «ὄχι» ποὺ βάζετε στὶς ἄλλες τέσσερες.

Ἄν δγάλετε 28 εἰστε σκανδαλῶδως τυχερός.

Ἄν τὸ ἄθροισμα σὰς δώσῃ 22 — 26 ἀσφαλῶς δὲν εἴστε ἀπὸ κείνους ποὺ πρέπει νὰ παραπονοῦνται ὅτι εἶναι ἀτυχοί.

Απὸ τὰ 15 — 20 ἡ τύχη ἐναλλάσσεται μὲ τὴν ἀτυχία.

Ἀπὸ τὰ 10 — 14, ἡ τύχη σὰς χαμογελάει σπάνια.

Ἀπὸ τὰ 6 — 8, ἡ τύχη δὲν σὰς χαμογελάει.

Ἄν πάτε κάτω ἀπὸ τὰ 6, καλῶτερα ἀποφασίστε νὰ γίνεταί τραγωδύτης, καὶ μὴν ἀγωνίζεστε κἀν. Ἡ τύχη τὰ ἔχει ἀγρίως μαζί σας.

Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Τοῦ

AMAUT DE RIENCOURT

Τὸ ἀληθινὸ Θιβέτ, αὐτὸ ποὺ ζητοῦσα ἐγώ, δὲν βρισκόταν ἔξω στὸ φῶς καὶ στὸν ἀέρα. Δὲν βρισκόταν μέσα στὰ θαυμαστὰ παλάτια καὶ στοὺς ναοὺς, στὰ πολύχρωμα παζάρια, στὴν εὐτυχισμένη, ξέγνοιαστη ζωὴ τῶν χωρικῶν τοῦ ἢ στὴ γοητεία τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς Λάσα. Τὸ ἀληθινὸ Θιβέτ βρίσκεται πάνω ἀπὸ πολιτικὲς καὶ ἀπὸ οικονομίεες· εἶναι ἀόρατο, ἀσύλληπτο ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις, πέρα ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Εἶναι ἡ μυστηριώδης χώρα τῆς ψυχῆς, αὐτοῦ ποὺ βρίσκεται πέρα ἀπὸ τὸ θάνατο, ἓνας κόσμος ποὺ λίγοι κρατᾶνε τὰ κλειδιά του καὶ ποὺ ἡ εὐαίσθητη ψυχὴ τους φαίνεται νὰ ἔχῃ ἐξερευνήσει τόσο καλά.

Ὅλοι οἱ Λάμας ποὺ γνώρισα, ὅλα τὰ μοναστήρια καὶ οἱ ναοὶ ποὺ ἐπεσκέφθηκα, ὅλα ἦταν γιὰ μένα πηγὲς γνώσεως, ὥσπου στὸ τέλος ξεπρόβαλε μέσα στὸ νοῦ μου τὸ οἰκοδόμημα τῆς Θιβετιανῆς λατρείας καὶ μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε ζωντανὴ καὶ ὠλοκληρωμένη εἰκόνα μιᾶς ἀνθρώπινης γνώσεως, ἀγνωστης ἀκόμα στὸν δυτικὸ μας κόσμο.

Τὸ ἐπιβλητικὸ τοπίο τοῦ Θιβέτ, ἡ σκληρότης τοῦ κλίματος καὶ ἡ μοναξιά τῶν κοιλάδων του, ἡ

μυστηριώδης σιωπὴ καὶ ἡ θεία ἡρεμία ὅπου μέσα πλέει ἡ Στέγη τοῦ Κόσμου, εἶναι ἀσφαλῶς ὑπεύθυνα γιὰ τὴν ὑπαρξὶ αὐτῆς τῆς ψυχικῆς γνώσεως, καρποῦ τοῦ Βουδδιστικοῦ μυστικισμοῦ. Ψυχολογικὰ οἱ Θιβετιανοὶ διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς. Οἱ θρησκείες τῶν δύο λαῶν συνδέονται στενά, ἡ μυστικὴ τους φιλοσοφία εἶναι λίγο-πολὺ ἡ ἴδια. Τὸ Θιβέτ εἶναι, κατὰ πολλοὺς τρόπους, ἡ πνευματικὴ θυγατέρα τῶν Ἰνδιῶν. Ἀλλὰ ἐνῶ οἱ καυτερές ζουγκλες τῶν Ἰνδιῶν καὶ οἱ ἡλιοψημένες πεδιάδες τους ὀδηγοῦν στὴ φιλοσοφία καὶ στὴ βαθειὰ πνευματικότητα, τὸ σκληρὸ κλίμα τοῦ Θιβέτ δημιούργησε ἓνα τύπο ἐνεργητικὸ, ποὺ συγγενεὺν πιὸ πολὺ μὲ τὸν δυτικὸ ἄνθρωπο. Ὁ σκληρὸς Θιβετιανὸς εἶναι τόσο μυστικοπαθὴς ὥστε καὶ ὁ Ἰνδός, συγχρόνως ὅμως εἶναι χαρούμενος καὶ ἔχει χιοῦμορ.

Κλειδωμένες μέσα στὶς ἀναρίθμητες βιβλιοθήκες τῶν ἀπομακρυσμένων κέντρων τῶν Λάμα, βρίσκονται ἄπειρες μελέτες γιὰ τὶς ὁποῖες οἱ ξένοι ποτὲ δὲν ἀκούσαν, καὶ οἱ ὁποῖες φθειρονται ἀπὸ τὰ χρόνια καὶ τὶς χιλιάδες τοὺς Λάμα ποὺ σκύβουν ἀπάνω τους καὶ διαβάζουν καὶ προ-

σπαθούν να πλησιάσουν το μυστήριο που βρίσκεται πίσω από τον κόσμο των φαινομένων. Τιποτα δεν προκαλεί μεγαλύτερη έντύπωση σ' αυτήν την μεγαλοπρεπή και τρομακτική χώρα, όσο τα μοναστήρια της, που ξεφυτρώνουν στους πιο απόκρημνους θράχους, απομονωμένα τελείως από τον άλλο κόσμο, όπου καθώς πέφτει το σκοτάδι, τα παράθυρα φωτίζονται και βλέπεις τους φωτισμένους δαυλούς να ανεβοκατεβαίνουν τις σκάλες. Ένω οι Ιερές τρομπέτες σκορπίζουν τον ήχο τους πάνω από το γυμνό τοπίο, ή μυστηριώδης μελωδία από εκατοντάδες φωνές μοιάζει να θυμίζει στους λιγοστούς ξένους που κατορθώνουν να εισδύσουν ως εκεί ότι έχουν μπροστά τους ένα από τα αναρίθμητα Θιβετιανά έργαστήρια όπου οι μυστικές δυνάμεις δοκιμάζονται και έρευνώνται, ότι πίσω από τους χοντρούς τοίχους και από τους καπνούς των λύχνων, υπάρχει μια γνώσι που θα μπορούσε να αλλάξει τη μοίρα της ανθρωπότητας.

Η ψυχική γνώσι που καλλιεργείται στο Θιβέτ είναι μία διεύρυνσι του Βουδδισμού. Πιστεύεται ότι είναι ένας έσωτερικός Βουδδισμός, ότι είναι το Γιόγκα όπως το δίδαξε ο ίδιος ο Γκοτάμα που ζή και διαδίδεται στους ανθρώπους από στόμα σε στόμα και από γενεά σε γενεά. "Αν και πολλοί όρθόδοξοι Βουδδιστάι τὸ ἀρνοῦνται, οἱ μαθηταὶ τοῦ Γκοτάμα δὲν ἔγραψαν τὴ διδασκαλία του.

Τὸ μυστικὸ τοῦ «σύντομου μονοπατιοῦ» ἔμεινε ἡ πολύτιμη μέθοδος λίγων μαθητῶν που ἀρνοῦνται νὰ δώσουν στὴ δημοσιότητα μιὰ γνώσι που ἴσως καὶ νὰ ἀπέβαινε ἐπικίνδυνη στὰ χέρια

ἀδύνατων καὶ χωρὶς δυνατὴ ἠθικὴ συνείδησι ἀνθρώπων.

Σύμφωνα μὲ τοὺς πιο διαβασμένους Λάμας, ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ εἶναι μιὰ παροδικὴ καὶ μεταβαλλομένη οὐσία ψυχικῆς ἐνέργειας που συνεπαίρνει τὸ ὑποσυνείδητό μας· εἶναι ἓνα σκοτεινὸ καταφύγιο όπου κουρνιάζουν οἱ ἀναμνήσεις καὶ οἱ συγκινήσεις ὅχι μόνο τῆς τελευταίας μας ζωῆς, μὰ καθε προηγούμενης υπάρξεώς μας. Ἡ ἐπίγεια ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου θὰ μπορούσε νὰ συγκριθῇ μὲ μιὰ ἀψίδα, που ἐνώνει δυὸ ὠκεανούς τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Τὸ νέο παιδί, στὰ πόδια τῆς ἀψίδας, λούζεται ἀκόμη μέσα στὴν ψυχικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ βλέπει πολλὰ πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ μεγάλος εἶναι τυφλός. Ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ Θιβετιανοί, μπορεῖ συχνὰ νὰ θυμᾶται κομμάτια ἀπὸ τὶς προηγούμενες ζωές του. Ὅσο ὅμως μεγαλώνει, τὸ παιδί χάνει αὐτὴν τὴν ἐπαφὴ καὶ οἱ δέσμοι του μὲ τὴ γῆ γίνονται πὸ στενοὶ καὶ πὸ γεροί. Ὁ μηχανικὸς νοῦς του ἀναπτύσσεται, ἡ σκέψι καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος αὐξάνουν συχνὰ εἰς θάρος τῆς διαισθησεώς του. Καὶ ὅσο πὸ γερός εἶναι σωματικὰ ὁ ἀνθρώπος, τόσο πὸ λίγα καὶ ἄτονα εἶναι τὰ ψυχικὰ του χαρίσματα. Τότε βρίσκεται στὴν κορυφὴ τῆς ἀψίδας. Ἐκεῖνοι που χωρὶς καμιὰ εἰδικὴ διδασκαλία καὶ χωρὶς τὴν γνώσι τοῦ Γιόγκα ἔχουν κάποια τηλεπάθεια καὶ μαντικὴ δύναμι, εἶναι συνήθως ἀνθρώποι σωματικὰ ἀδύνατοι. Ὅσο τόσο ὁ ὕγιης σωματικὰ μαθητῆς που ἀφιερώνει τὴ ζωὴ του στὸν στοχασμὸ καὶ στὶς ἀσκήσεις τοῦ Γιόγκα μπορεῖ, φυσικὰ, νὰ πετύχῃ κάποια ἔσωτερικὴ ἐνόρασι καὶ ἴσως κατὶ περισσότερο. Τότε ὅμως εἶναι κύριος τῶν ψυχικῶν

Νεαροὶ Λάμα διαβάξουν τὶς γραφές καὶ προσπαθοῦν νὰ εισδύσουν στὸ μυστήριο που βρίσκεται πέρα ἀπὸ τὴ ζωή.

Έρημίτης του Θιβέτ σε κατάσταση καταληψίας

του δυνάμεων και όχι θύμα τους και οι δυνάμεις αυτές δεν είναι παρά τα πατήματα που θα τον βοηθήσουν να προχωρήσει προς μεγαλύτερα πνευματικά επιτεύγματα.

Κατά το τέλος της ζωής του, ο άνθρωπος γίνεται σωματικά πιο αδύνατος και σιγά-σιγά θυθίζεται μέσα στον ψυχικό κόσμο. Τόπος και χρόνος χάνουν τα ακριβή τους όρια και τη δύναμη που είχαν στα προηγούμενα χρόνια. Ακριβώς πριν πεθάνει, μπορεί να βλέπει μερικές χαραμάδες του μυστηριώδους κόσμου στον

όποιο πρόκειται σε λίγο να μπη.

Κάθε άνθρωπος ζη διπλή ζωή. Όταν είμαστε ξύπνιοι και έχουμε απόλυτη ελευθερία πράξεως μέσα στα όρια του Κάρμα, μπορούμε, με τις καθημερινές μας πράξεις και τη συμπεριφορά μας να αλλάξουμε τη σύνθεσι ή τη φύσι της ψυχής μας. Ο μόνος σκοπός της ένσωματώσεώς μας πάνω στη γη ή σε άλλους κόσμους, είναι ότι η ένσωμάτωσι άποτελεί το μόνο στάδιο στο οποίο η ψυχή μπορεί να μεταλλάξει το περιεχόμενό της. Η ύλη είναι η απαραίτητη κατάλυσι από την ό

ποία πρέπει να περάσει ή συνείδησί μας για να αναπτυχθή και τελικά να διαλυθί στο Νιρβάνα.

Και ερχόμαστε τώρα στο δεύτερο μέρος της διπλής μας ζωής, όταν γλυστράμε στον όνειρικό κόσμο του ύπνου, στο Ρμίλαμ, όπως τον ονομάζουν οι Θιβετιανοί. Η ψυχή μας τότε είναι λίγο-πολύ αποσπασμένη από το σωματικό της περίβλημα, είναι λίγο ή πολύ αύλοποιημένη, ανάλογα με το βάθος του ύπνου μας. Έτσι είμαστε ανίσχυροι να επηρεάσουμε τις σκέψεις μας ή τα αισθήματά μας και μόνον ή μακρά και συστηματική άσκησι του Γιόγκα κατά την εποχή της εγρηγόρσεώς μας μπορεί να έξουσιάζει και να έλεγξει την άγνωστη αταξία του ύποσυνειδήτου νου μας.

Πραγματικά η ψυχή μας έχει ξεφύγει από τα όρια του τόπου

και του χρόνου και πλέει σε ένα άχρονο και άτοπο κόσμο, στον ψυχικό κόσμο. Αυτό σπάει κάπως την συνοχή περασμένων όνειρων, όταν προσπαθούμε να ταιριάσουμε μέσα στις τέσσερις διαστάσεις του φυσικού κόσμου ένα σύμφυρμα άνακατεμένων σκέψεων και αισθημάτων που δεν ταιριάζουν. Όσο βαθύς όμως και αν είναι ο ύπνος, η ψυχή μας συνδέεται πάντα με τον σωματικό κόσμο με κάποιο νήμα που μόνο ο θάνατος σπάει. Με το νήμα αυτό τα όνειρά μας γεμίζουν με υλικά στοιχεία. Στο στάδιο αυτό ή συνείδησί μας μπορεί εύκολα να έρθει σε έπαφή και να συνδεθί με άλλες συνειδήσεις στην άλλη άκρη της γής, ή από άλλες χρονικές περιόδους. Η πρόγνωση γεγονότων ή ή γνώσι πραγμάτων που συμβαίνουν πο-

Νεαροί μοναχοί του Θιβέτ παρακολουθούν μία λειτουργία.

λύ μακρυνά, είναι συνήθως σέ άτομα με ψυχικά χαρίσματα.

Η μελέτη των όνειρων και του ύπνουειδητου νοού ώδηγησε τους Λάμας, έντελώς φυσικά, στη ζήτηση αυτού που βρίσκεται πέρα από τον θάνατο. Οι Θιβητιανοί πάντα άρέσκονται στους πειραματισμούς και αυτό ήταν το πρώτο πεδίο που άνοιχτηκε στις προσπάθειές τους.

Τίττοτα δέν δείχνει καλύτερα από τις έπικήδειες ίεροτελεστιές τους την περιφρόνησι που τρέφουν οι άνθρωποι αυτοί προς το σώμα μετά τον θάνατο, και τη φροντίδα τους για τη μοίρα της ψυχής. Για να μελετήσω από κοντά και ο ίδιος τα έξιμα και τις θεωρίες τους σχετικά με τον μυστηριώδη κόσμο που άρχίζει εκεί όπου σταματάει η φυσική ζωή, συνήθιζα να πηγαίνω σέ ένα μεγάλο κοιμητήριο έξω από την Λάσα και να μιλάω εκεί με τους Λάμας. Είδα πολλές ταφές και οι περισσότερες ήταν κάτι το συναρπαστικό και συγχρόνως το φοβερά άηδιαστικό.

Έβαζαν το σώμα μέσα σέ ένα μεγάλο κάδο με καυτό νερό. Τον κάδο αυτό τον κρατούσαν τέσσερις δυνατοί άντρες και πίσω ακολουθούσαν κλαίγοντας οι συγγενείς. Αφού σκούπιζαν καλά το σώμα, το άκουμπούσαν πάνω σέ μια γυαλιστερή πλάκα και το παρέδιδαν στους ραγκουάμπας, μια ειδική τάξη νεκροθαφτών που είναι μέσα στη Λάσα οι κατώτεροι των κατωτέρων και κρατούν το μονοπώλιο του έπαγγέλματος. Με τις πιο σίγουρες κινήσεις ενός τεχνίτη χασάπη, οι ραγκουάμπας έκοβαν τα άκρα και έβγαζαν την καρδιά, τα πνευμόνια και τα έντόσθια και τα άπλωναν πάνω στην πέτρα. Όλη

αυτήν την ώρα οι μοιρολογήτρες τραγουδούσαν σπαρακτικά τραγούδια, ένω ένας ραγκουάμπα σφύριζε και καλούσε τα κοράκια. Στο γεροντότερο έδινε την καρδιά, και στα άλλα μοίραζε τα υπόλοιπα. Το δοχείο μέσα στο οποίο μετακομίστηκε το σώμα πλενόταν και εκεί μέσα γινόταν τσάι για τους συγγενείς που τώρα πιά ήταν γελαστοί και χαρούμενοι.

Το τέλος της σωματικής ζωής δέν τρομάζει τον μέσο Θιβητιανό. Αυτό όφειλεται κατά ένα μέρος, στο Bardo Thödol, το Βιβλίο των νεκρών. Το βιβλίο αυτό βοηθάει τον νεκρό να βρη το δρόμο μέσα στο μυστηριώδες Bardo, δηλαδή μέσα στον ψυχικό κόσμο στον οποίο πλανιέται η ψυχή ώσπου να ένωματωθής.

Μια άρισμένη τάξη των Λάμας είναι ειδική στη μελέτη του βιβλίου αυτού. Οι Λάμας αυτοί όποτίθεται ότι ταξιδεύουν στον κόσμο που βρίσκεται πέρα από τη φυσική ζωή και γυρίζουν πίσω για να πουν στους ανθρώπους τι μπορούν να περιμένουν όταν τελειώσει η έπίγεια ζωή τους. Για να το πετύχουν αυτό, υποβάλλονται σέ μυστικές ασκήσεις που όπαγορεύει το Γιόγκα, στίς Κουμπχάκ που σιγά-σιγά χαλαρώνουν τους δεσμούς της ψυχής με το σώμα. Όλα τα σημεία της ζωής έξαφανίζονται, η καρδιά τους πάυει να χτυπά, το αίμα δέν κυκλοφορεί, η άναπνοή άδυνατίζει. Σ' αυτήν την κατάσταση της καταληψίας ο Λάμα μπορεί να μείνη μέρες, μήνες ή και χρόνια.

Το καταπληκτικό αυτό βιβλίο λέει τί είδαν οι Λάμας στην περιόδο της καταληψίας τους και έξηγει πώς μπορεί κανείς να καθοδήγηση την ψυχή του μελλο-

Παρ' όλο το βάρος που σηκώνει στη ράχι του, το μικρό καλογεράκι δέν παύει να χαμογελά.

θάνατου. Πολλά έχουν προσφέρει στο πεδίο αυτό οι Λάμας, που την ώρα που πέθαιναν έξηγουσαν τα διάφορα στάδια που περνούσαν. Όταν πιά ήταν άνικανοί να μιλήσουν έξακολουθούσαν να επικοινωνούν τηλεπαθητικά με τους μαθητάς τους.

Σύμφωνα με τη μετάφρασι του Λάμα Καζί Νταβάσαντουπ τα στάδια αυτά διακρίνονται ως έξης :

- 1) Ένα αίσθημα πίεσεως σαν να βυθίζεται η γή μέσα στο νερό.
- 2) Μία κρυάδα σαν να βυθίζεται το σώμα μέσα στο νερό και μετά μια φοβερή ζέση, ένα αίσθημα σαν να βυθίζεται η φωτιά στο νερό.
- 3) Ένα αίσθημα πώς το σώμα

διαλύεται σέ άτομα σαν τη φωτιά που σκορπίζεται στον άέρα.

Η ζωή της ψυχής μετά τον θάνατο του σώματος είναι μία σειρά από όράματα. Τα όράματα αυτά είναι ψευδαισθήσεις σαν τα όνειρα, και συνδέονται στενά με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις που είχε ο άνθρωπος όταν ζούσε.

Ένας ειδικός Λάμα, ο Hrhobos, δηλαδή ο άποσπαστής της ψυχής, βοηθάει τον έτοιμοθάνατο να έλευθερώση συνειδητά την ψυχή του από το σωματικό της περίβλημα. Τον κρατάει σέ έγρήγορσι ως την τελευταία στιγμή διατηρώντας την πίεσι του αίματος. Ανάμεσα στα διάφορα άνοιγματα του σώματος από τα όποια η ψυχή πετάει όταν έρθη ο θάνατος, το Βραχμανικό Άνοιγμα είναι το καλύτερο γιατί περιορίζει την άγωνία στο έλάχιστο. Το άνοιγμα αυτό βρίσκεται στο κεφάλι. Για να μπορεί να διευρύνη το άνοιγμα αυτό ο Hrhobos έξασκεΐται χρόνια στην προφορά δύο λέξεων : heeg - phat.

Αφού η ψυχή χωριστή τελειωτικά από το σώμα, ο Hrhobos, με διάφορα τηλεπαθητικά μηνύματα, άρχίζει να καθοδηγή την ψυχή. Προσπαθεί να της άποσπάση το ύπνουειδητο περιεχόμενο της, έξηγώντας στον νεκρό ότι τα όράματά του είναι καθαρώς άποτελεσμα της συμπεριφοράς του κατά τις προηγούμενες ζωές του.

Άμέσως μετά τον θάνατο η ψυχή άντικρύζει την Υπέρτατη Πραγματικότητα και έχει την εύκαιρία να έλευθερωθής από τον Τροχό της Υπάρξεως, από το Σανγκσάρα, το άντίθετο δηλαδή του Νιρβάνα. Το βάρος όμως του Κάρμα, δηλαδή των πράξεων του ανθρώπου την έποχή που ζούσε, τραβάει την ψυχή στίς σκο-

ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ

Τοῦ κ. LOUIS

Έχω τρεῖς γιουούς, δέκα χρόνων. Ὁ καθένας ἔχει τὰ δικά του γοῦστα, τὸν δικό του χαρακτήρα, τὴν δική του ὄψι, τὶς δικές του γνώμες. Ὡστόσο καὶ οἱ τρεῖς εἶναι σύμφωνα σὲ ἓνα πρᾶγμα: Στὸ ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸς ἀνήκει στὶς γυναῖκες καὶ ὄχι στοὺς ἄνδρες. Καὶ ὅπως ὅλοι οἱ ἄνδρες, ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε ὁ κόσμος, προσπαθοῦν νὰ καταλάβουν τὸ μυστήριο γυναῖκα.

Ὁ ἓνας εἶναι ἐναντίον τοῦ κοριτσιοῦ - πρόβλημα. Ἐχει συνείδησι τῶν ρούχων ποὺ φοράει. Ἀγοράζει χτυπητὰ σπόρ σακκάκια, καὶ μοῦ παίρνει τὶς καλύτερες γραβάτες μου, πιστεύοντας ὅτι τὰ ὁμορφα χρώματα τῶν ἀρσενικῶν πουλιῶν καὶ τῶν ψαριῶν δὲν ἔχουν κανένα ἄλλο σκοπὸ παρὰ νὰ τὰ κάνουν νὰ ἀρέσουν στὰ θηλυκά.

Ὁ ἄλλος εἶναι πιὸ συνηθισμένος τύπος. Σκέπτεται πὼς τὰ ρούχα του τὸν δείχνουν λίγο κουρελὴ γιατί ποτὲ δὲν προσέχει τί θὰ βάλῃ. Πιστεύει ὅμως πὼς τὰ κορίτσια δὲν νοιάζονται τόσο γιὰ τὸ τί φοράει ἓνας ἄνδρας, ὅσο γιὰ τὸ ἂν μπορῇ νὰ τὰ πᾶῃ στὸν κινηματογράφο καὶ νὰ τελειώσῃ τὴ βραδυὰ μὲ ἓνα διπλὸ παγωτό.

Ὁ τρίτος καὶ μεγαλύτερος περιφρονεῖ τὰ ἐγκόσμια. Εἶναι τρομερὸς ἰδεολόγος καὶ κάνει συντροφιά μόνο μὲ κοπέλλες ποὺ κρίνει πὼς τοῦ μοιάζουν.

Ποτέ, κανένας μου γιουὸς δὲν μὲ ρώτησε καθαρὰ τὴ γνώμη μου γιὰ τὸ ὠραῖο φύλο. Κάτι ἀρχίζουν πότε - πότε νὰ λένε, μὰ ξαφνικά θυμοῦνται τὴ γενεὰ ποὺ μᾶς χωρίζει καὶ κλείνονται στὸν ἑαυτὸ τους. Τί θὰ γίνῃ ὅμως ἂν κάποια ὥρα ὑπερνικήσουν τοὺς δισταγμοὺς τους καὶ ἔρθουν νὰ ζητήσουν συμβουλὴ ἀπὸ τὸν μεγαλύτερό τους ποὺ τυχαίνει νὰ εἶναι καὶ πατέρας τους; Τί θὰ τοὺς πῶ;

Ὁ Ὁσκαρ Οὐάιλντ εἶπε: «Οἱ γυναῖκες εἶναι φτιαγμένες γιὰ νὰ τὶς ἀγαποῦμε καὶ ὄχι γιὰ νὰ τὶς καταλαβαίνουμε». Ἴσως νὰ εἶχε

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

UNTERMETER

δίκιο, ἴσως ὅμως καὶ νὰ μὴν εἶχε. Ἴσως θὰ μπορούσα νὰ δώσω στὰ παιδιὰ μου ὀρισμένα χειροπιαστὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὴ ζωὴ μερικῶν ποιητριῶν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν Σαπφὼ καὶ τελειώνοντας στὴν Ντόροθυ Πάρκερ. Μὲ ἐνδιαφέρουν ὅμως ὅλες οἱ γυναῖκες! Ὁ Κῆ-πλινγκ μᾶς δίδαξε σὲ ἓνα ἔργο του πὼς ἡ Τζούντυ Ὁ Γκρέντλ καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ συνηθισμένου, παρ' ὅλες τὶς διαφορὲς, στὸ βάθος ἦταν ἐντελῶς ἴδιες. Θὰ μπορούσαμε ἀραγε νὰ ποῦμε σήμερα τὸ ἴδιο γιὰ τὴν Μπέττυ Νταϊνχίς καὶ τὴν Μπέττυ Γκρέντλ;

Ἀποφάσισα νὰ σκεφθῶ τὸ πρόβλημα καὶ νὰ θρῶ τὴν ἀπάντησι. Σκέφθηκα νὰ δῶ τί ἔχουν πῆ τὰ μεγάλα πνεύματα τοῦ παρελθόντος γιὰ τὴν γυναῖκα. Ἀμέσως κατάλαβα πὼς ἤμουν ἀφελὴς νὰ πιστεύω ὅτι θὰ ὑπῆρχε ὁμοφωνία, ἢ ἔστω κάποια συμφωνία σὲ ὀρισμένα τουλάχιστον βασικὰ στοιχεῖα. Ἀπὸ τὰ μεγάλα πνεύματα στὰ ὁποῖα κατέφυγα, ἄλλα ἐπαινοῦσαν τὴ γυναῖκα σὰν πηγὴ τῆς χαρᾶς καὶ ὁμορφιάς, ἄλλα σὰν δημιουργὸ τοῦ νοικοκυριοῦ, σὰν μητέρα, σὰν ὀργανωτὴ καὶ φρουρὸ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἀλλὰ ἐπέμεναν ὅτι πρόκειται γιὰ πειρασμούς, γιὰ πονηρὰ ὑποκείμενα καὶ κοινούς ἀπατεῶνες. «Οἱ περισσότερες γυναῖκες, ἔγραφε ὁ Ἀλεξάντερ Πόουπ, δὲν ἔχουν χαρακτήρα». Καὶ ὁ Χάινριχ Χάινε προσέθετε: «Δὲν θὰ ἔλεγα πὼς οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν χαρακτήρα» θὰ ἔλεγα μᾶλλον πὼς κάθε μέρα ἐμφανίζουν ἓναν καινούργιο.

Ὁ Τερτυλλιανός, ὁ πρῶτος μεγάλος χριστιανὸς συγγραφεὺς, θεωροῦσε τὴ γυναῖκα «πηγὴ τῆς δυστυχίας» καὶ ὁ Χρυσόστομος συμφωνοῦσε πὼς ἡ γυναῖκα εἶναι «ὁ ἐχθρὸς τῆς φιλίας, ἀναπόφευκτη τιμωρία καὶ ἀναγκαῖο κακό».

Σκέφτηκα πὼς ἡ Βίβλος θὰ μὲ ἔβγαζε ἀπ' αὐτὸν τὸν κυκεῶνα. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ θεῖο βιβλίο ἦταν γεμάτο ἀντιφάσεις. Ἐνα κεφάλαιο τῶν «Παροιμιῶν» ἐπαινεῖ τὴν καλὴ σύζυ-

γο, την αγαθή γυναίκα. Ένα άλλο όμως κεφάλαιο μιλάει για την γυναίκα που ψιθυρίζει στο αυτί του άνδρός πώς το ξένο νερό είναι πιο γλυκό και το κλεμμένο ψωμί πιο νόστιμο.

Ο Απόστολος Παύλος προειδοποιεί για τους κινδύνους που κλείνει μέσα της η γυναίκα. Ακόμη και ο Σολομών που στη ζωή του συνδέθηκε με 700 γυναίκες και επομένως κάθε άλλο παρά έχθρός τους θα ήταν, συνήθιζε να λέει πώς «ένα χέρι ξύλο ταιριάζει πιο καλά σε μία γυναίκα παρά ένα μαργαριταρένιο περιδέραιο».

Επειδή κάποτε γράφω και καμένα στίχο, σκέφτηκα να καταφύγω στους ποιητές. Έδω φυσικά η γυναίκα θα ήταν ή προσωποποίηση της όμορφιάς και ο άγγελος της αγάπης. Και οι ποιητές όμως μαλώνουν μεταξύ τους. Ο Τζών Γκαϊν προειδοποιεί πώς «η γυναίκα διαφθείρει την ανθρωπότητα». Ο Τζώρτζ Μέρντιθ πιστεύει πώς η «γυναίκα είναι το τελευταίο πράγμα που θα κατορθώσει να εκπολιτίσει ο άνθρωπος». Όσο για τον Σαίξπηρ, είναι γνωστή η φράση του «Αμλετ «ματαιότης, το όνομά σου είναι γυναίκα», ενώ στον «Ριχάρδο ΙΙΙ» τον άκουμε να μιλάει για τη «θεία τελειότητα της γυναίκας».

Όπως φαίνεται, οι ποιητές δεν περιορίζονται στο να αντιφάσκουν ο ένας στον άλλον. Αντιφάσκουν και στον ίδιο τον εαυτό τους. Σε ένα έργο του ο δραματικός συγγραφέας του 17ου αιώνα Τόμας Ότγουαϊ «Η Όρφανή», φωνάζει:

«Και ποιο μεγάλο κακό δεν έγινε σ' αυτόν τον κόσμο από γυναίκα;

Ποιός πρόδωσε το Καπιτώλιο; γυναίκα.

Ποιός έκανε τον Μάρκο Αντώνιο να χάσει τα πάντα; μία γυναίκα.

Ποιά ήταν η αιτία του πολέμου που μετέβαλε την Τροία σε στάχτες; μία γυναίκα, μία γυναίκα καταστροφή, κατάρρα, απάτη!»

Σε ένα άλλο του έργο ο ίδιος συγγραφέας μιλάει επαινετικά για τη χάρη και την καλωσύνη των γυναικών. Φτάνει μάλιστα μέχρι του σημείου να πη ότι κατ' εικόνα τους έγιναν οι άγγελοι του ουρανού.

«Ω γυναίκα! γλυκειά γυναίκα! Η φύσις σε έπλασε για να μαλακώσει τον άνδρα. Χωρίς σεένα θα ήμασταν κτήνη. Οι άγγελοι πλάστηκαν όμορφοι για να σου μοιάζουν!». Ο Σέρ Ουάλλτερ Σκόττ έγραφε «Στις ώρες της άβελιότητας, τις ώρες που τίποτα δεν μπορεί να μάς δώσει χαρά, όταν ο πόνος και η αγωνία μάς λυγίζουν, έρχεσαι άγγελος του καλού, γυναίκα, έσύ!»

Στο «Αίσθηματικό ταξίδι» ο Λώρενς Στέρν έδειχνε πώς οι Γάλλοι καταλαβαίνουν καλύτερα αυτά τα πράγματα. Έτσι ζήτησα να δω τί έλεγαν αυτοί. Μερικοί ήταν πολύ ρωμαντικοί: «Η γυναίκα είναι ένα πλάσμα ανάμεσα στον άνδρα και στους άγγέλους», έγραφε ο Μπαλζάκ.

«Ο Θεός έπλασε τη γυναίκα μικροσκοπική για να φτιάξει ένα άριστούργημα», έπεθεβαίωνα ο Άλφρεντ ντε Μυσσέ, στενός φίλος της Γεωργίας Σάνδη. Ο Λαμαρτίνος έλεγε πώς «στην αρχή κάθε μεγάλου έργου βρίσκεται μία γυναίκα». Αυτοί όμως αποτελούν την μειοψηφία. Ο μεγαλοπρεπότερος άνθρωπος της Γαλλίας, ο Ναπολέων, δεν έδειχνε και μεγά-

λο ένθουσιασμό για τις γυναίκες. «Μία γυναίκα, έγραφε, μπορεί να μην έχει το θάρρος να αυτοκτονήσει, σε καταδιώκει όμως μέγχοι που να φτάσει έξω στο σημείο να σκοτωθείς». «Η Βίβλος λέει πώς η γυναίκα ήταν το τελευταίο πράγμα που έπλασε ο Θεός. Αυτό είναι ολοφάνερο. Την έπλασε το Σάββατο, και όλη του η κόυρασι φαίνεται άπάνω της», έγραφε ο Δουμάς υιός.

Όπως κατάλαβα από τον κυνισμό του Σοπενχάουερ οι Γερμανοί θα ήταν πολύ άδικοι. Αφού έλεγε διάφορα πράγματα, ο Σοπενχάουερ κατέληγε: «Το βασικό ελάττωμα στον χαρακτήρα του θηλυκού είναι ότι του λείπει το αίσθημα της δικαιοσύνης».

Οι Ρώσοι, οι όνειροπαρμένοι αυτοί μοιρολάτρες και μυστικοπαθείς δεν μου πρόσφεραν καμιά θετικότερη βοήθεια. «Όταν θα έχω το ένα μου πόδι στον τάφο, έγραφε ο Τολστόη στον Γκόρκι, τότε μόνο θα πω την αλήθεια για τις γυναίκες. Θα την πω, θα πηδήξω στο κασόνι μου, θα τραβήξω από πάνω μου το καπάκι, και τότε θα φωνάξω: Κάνετε ό,τι θέλετε τώρα». Όταν ο Τολστόη δεν έπαψε σε όλη του τη ζωή να βρίζει τις γυναίκες. «Η γυναίκα είναι τόσο κακή, ώστε η διαφορά ανάμεσα σε μία καλή και σε μία κακή σχεδόν δεν υπάρχει», έλεγε στα νειάτα του, ενώ άργότερα ρωτούσε: «Από ποιόν άλλον παρά από τις γυναίκες μαθαίνουμε την άκολασία, την ψευτιά και ένα σωρό άλλα πράγματα;»

Ο Άμερικανός μπορεί να είναι αξιοπρεπής έραστής και καλός σύζυγος. Όταν όμως έχει μπροστά του το χαρτί δεν είναι πιο ίπποτικός από τον Εύρωπαίο.

Όταν ο Χ. Α. Μένκεν γράφει σαν κριτικός είναι πολύ συγκρατημένος. Άλλες ώρες όμως γράφει ότι «αγάπη είναι ή ψευδαίσθηση πώς μία γυναίκα διαφέρει από τις άλλες». Ο Άμβρόσιος Μπήρς, ό περίφημος εύφυλος που έκαμε το «Λεξικό του Διαβόλου» δίνει έτσι τον όρισμό της Belladonna: «Στην Ιταλία, λέει, είναι μία όμορφη γυναίκα» στην Άγγλία θανατηφόρο δηλητήριο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της βαθύτερης ομοιότητας των δυό γλωσσών. Κάποιος άλλος προσθέτει πώς «η γυναίκα θα ήταν πολύ πιο γοητευτική αν μπορούσε κανείς να πέφτει στην άγκαλιά της χωρίς συγχρόνως να πέφτει και στα χέρια της».

Ίσως όμως να ταλαιπωρούμαι άδικα ζητώντας την απάντηση στη φιλολογία. Γιατί να μη πάω κατ' ευθείαν στη ζωή και να δω τί λένε οι όμόφυλοί μου για τις γυναίκες;

Κατέφυγα σε τέσσερις εκπροσώπους του φύλου μου: ένα γιατρό, έναν έμπορο, έναν ξενοδόχο και έναν γνωστό μυθιστοριογράφο. Πράγμα περίεργο, σε όλους έρεσαν τα ίδια πράγματα. «Όλοι τους ήθελαν να τους προσέχουν οι γυναίκες, να τους χαϊδεύουν, να τους θαυμάζουν, να τους σέβονται, και, παρ' όλο που δεν το παραδέχονταν φανερά, ήθελαν να είναι το έδωλο της γυναικούλας τους. Κάποια διαφωνία υπήρχε σε κείνα που δεν τους έρεσαν, και για ένα-δυό πράγματα όλοι τους είχαν παράπονα. «Σωστά ήφαισταια», παρατήρησε ο συγγραφέας, ενώ ό έμπορος κατέθεκε λίγο πάρα κάτω: «πολύ θερμές», παρατήρησε.

«Δέν σκέπτονται με τὸ μυαλό τους», εἶπε ὁ γιατρός.

«Δέν σκέπτονται καθόλου», συμπλήρωσε ὁ ξενοδόχος.

«Εἶναι ἀδύνατο νὰ συζητήσης μαζί τους», συνέχισε ὁ γιατρός. «Δέν μπορούν νὰ συζητήσουν γιὰ κάτι γενικό χωρὶς νὰ τὸ πάρουν προσωπικά».

«Ναί, ναί», ἔσπευσε νὰ συμφωνήσῃ ὁ συγγραφέας.

«Βράζουν σὰν καζάνια, ἐξακολούθησε ὁ ξενοδόχος. Κάνουν τὰ πάντα γιὰ νὰ κερδίσουν κάτι ἐνῶ μπορούν νὰ τὸ πάρουν χωρὶς φασαρία».

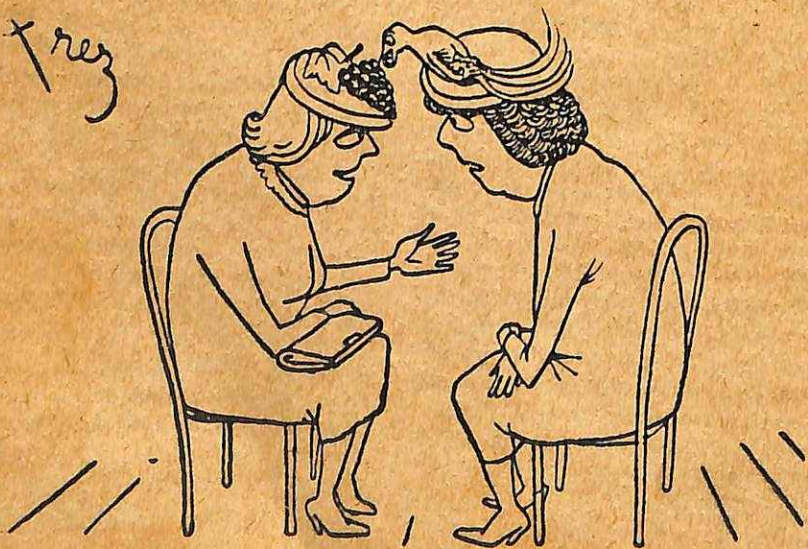
«Δέν μπορούν νὰ κάνουν ἀλλοιῶς. Ἡ ζωὴ τοὺς ἔχει δώσει αὐτὸν τὸν ρεαλισμό», εἶπε ὁ γιατρός.

«Νὰ σοὺ πῶ, εἶπε ὁ ἔμπορος, νομίζω ὅτι ἡ αἰτία εἶναι πὼς ἐ-

μεῖς οἱ ἄνδρες εἴμαστε ὑπέρ-ρωμαντικοί. Ἦθελα νὰ ἤξερα ποιὸς εἶπε ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι τὸ ἀσθενὲς φύλον».

Τὶ ἔμαθα ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴ συζήτησι; Πολὺ λίγα πράγματα, δυστυχῶς. Ἀκουσα γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά τὸ γνωστότατο πρᾶγμα ὅτι ἡ γυναῖκα εἶναι μυστήριο, ὅτι κρατᾷ σὰν τὴ Σφίγγα τὸ μυστικὸ της, ἀδιερεύνητη πάντα καὶ ἀνιγματοειδής, ὅπως ἐκείνη, ὑπεράνω καὶ ἐν γνώσει ὅλων ὅσα λένε οἱ ἄνδρες γι' αὐτήν. Νὰ πῶ στοὺς γιουὺς μου ὅτι ἡ γυναῖκα εἶναι συγχρόνως ἕνας προστάτης ἄγγελος καὶ ἕνας κακὸς δαίμων; Ὁχι. Δέν θὰ τοὺς πῶ τίποτε. Θὰ τοὺς ἀφήσω νὰ ἀνακαλύψουν μόνοι τους, πὼς ἀπὸ ἕναν ἄνδρα εἶναι ἀδύνατο νὰ μάθουν τὸ παραμικρὸ γιὰ τίς γυναῖκες.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

«Ξέρω πὼς δὲν ἔχετε καμμιά ἰδιαίτερη ἐπιθυμία νὰ γίνετε Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν», εἶπε κάποιος στὴν Μάργκαρετ Σμίθ, τὴ μόνη γυναῖκα-γερουσιαστὴν τῆς Ἀμερικής. «Ἄν ὅμως ἔ-α πρῶτ' ἔμπνοῦσατε καὶ βρισκόσαστε στὸν Λευκὸ Οἶκο, τί θὰ κάνατε;»

«Χμ!», ἔκανε μὲ τὸ ψύχραιμο καὶ πονηρὸ της ὕφος ἡ Σμίθ. «Νὰ σὰς πῶ, θὰ πῆγαινα κατ' εὐθείαν στὴν κυρία Τρούμαν, θὰ τῆς ζητοῦσα συγγνώμη καὶ θὰ τὰ μάζεψα γιὰ τὸ σπιτάκι μου!».

Lilian Rixey

★

Μόλις ἔφτασαν στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο, ὁ περὶφημος Γκρούσο, ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀδελφοὺς Μάρξ, εἶπε στὸν Μπίγκ Κρόσμπυ: «Ξέρω ἕνα ἐστιατόριο ὅπου τρῶει κανεὶς θαυμάσια μὲ 65 σέντς». Ὁ Μπίγκ Κρόσμπυ δὲν πεινοῦσε καὶ ὁ Γκρούσο πῆγε μόνος του.

Ἐπειὰ ἀπὸ λίγη ὥρα ξαναγύρισε.

«Λοιπόν;», τὸν ρώτησε ὁ Κρόσμπυ. «Τὸ βρήκα, ἀπάντησε ὁ Γκρούσο, σερβίρουν ἀκόμη αὐτὸ τὸ μενού τῶν 65 σέντς. Ὅμως, ξέρεις κάτι; τὸ χρεῶνουν 3.50 δολλάρια!»

Herb Caen

★

Μιὰ μέρα ὁ δούξ τοῦ Μορνὺ πῆγε νὰ δῇ τὸν βαρὼν Ρόθτσιλντ στὴ τράπεζά του.

Ὁ βαρὼνός τὸν δέχτηκε ὅπως θὰ δεχόταν κάθε ἄνθρωπο.

— Πάρτε ἕνα κάθισμα, παρακαλῶ, κύριε.

— Κύριε, εἶπε ὁ δούξ ἐκνευρισμένος. Ἐχετε τὴν τιμὴ νὰ μιλάτε μὲ τὸν δούκα τοῦ Μορνὺ!

— Χαίρω πολὺ κύριε δούξ, ἀπήντησε ὁ βαρὼνός ψύχραιμα. Μπορεῖτε νὰ πάρετε δύο καθίσματα.

Caliban

★

Ὅταν ὁ Μάρκ Τουαὶν ἦταν νέος ἐργαζόταν ὡς ρεπόρτερ μιᾶς ἐφημερίδας. Ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ ἔδωσε μιὰ συμβουλὴ: Ποτὲ νὰ μὴ ἀναφέρῃς κάτι ὡς γεγονὸς ἂν δὲν τὸ διαπιστώσῃς ὁ ἴδιος. Μιὰ μέρα ἔστειλαν τὸν Τουαὶν νὰ παραστῇ σὲ μιὰ συγκέντρωσι. Τὴν ἐπομένη ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος ἔδωσε τὴν ἐξῆς περιγραφή: «Μιὰ κυρία πού λέει ὅτι λέγεται Κυρία Τζαίμς Τζῶνς καὶ ἡ ὁποία, ὅπως λέγεται, εἶναι ἀπὸ τὰ στελέχη τῆς Κοινωνίας μας, ἔδωσε χθὲς ἕνα πάρτυ πρὸς τιμὴν δῆθεν μερικῶν ὑποτιθεμένων κυριῶν. Ἡ κυρία Τζῶνς ἐπίσης ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι σύζυγος ἐνὸς γνωστοῦ δικηγόρου τῆς πόλεώς μας».

«Record»

★

Μιὰ φορά ὁ Μπέρναρντ Σῶ ἔστειλε στὸν Τσῶρτσιλ δυὸ εἰσιτήρια γιὰ τὴν πρεμιέρα ἐνὸς ἔργου τοῦ συνοδευόμενα ἀπὸ ἕνα ἀρκετὰ δηλητηριώδες σημείωμα: «Σὰς στέλνω δυὸ εἰσιτήρια γιὰ τὴν πρεμιέρα, ἕνα γιὰ σὰς καὶ ἕνα γιὰ κανένα φίλο σας — ἂν σὰς ἔχη μένει κανεὶς».

Ὁ Τσῶρτσιλ φυσικὰ δὲν ἔπεσε πρὸς κάτω. «Λυπᾶμαι πού δὲν μπορῶ νὰ ἔρθω στὴν πρεμιέρα σας, ἀπάντησε. Θὰ σὰς ἤμουν ὑπόχρεως ἂν μοῦ στέλνατε δυὸ εἰσιτήρια γιὰ τὴ δεύτερη βραδυὰ — ἂν φυσικὰ τὸ ἔργο σας ἐξακολουθῇ νὰ παίζεται».

ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Σε ένα τελευταίο άρθρο τους οι «Τάιμς», παρατηρούσαν ότι από τη χιουμοριστική φιλολογία εξαφανίστηκε τελείως ο τύπος του αφηρημένου καθηγητού. "Υστερα από δυο ημέρες παρουσιάστηκε το ακόλουθο γράμμα, γραμμένο από τη γυναίκα ενός καθηγητού της Οξφόρδης.

«Θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι, παρ' όλο που ο αφηρημένος καθηγητής έλειψε από τα βιβλία και τις εφημερίδες, δεν έλειψε και από τη ζωή. Στο σπίτι μας έχουμε ένα ολοζώντανο και χαρακτηριστικό δείγμα που πραγματικά κωδικοποιεί το είδος του. Πολύ γρήγορα τα ίδια τα παιδιά του του έδωσαν διάφορα επίθετα και παρακολουθούν με ένθουσιασμό τη συνήθειά του να βάζει κατά λάθος μαρμελάδα πάνω στο μπέηκον, να δίνει στην υπηρέτρια το βαζάκι του βουτύρου για να του βάλει καφέ, να παίρνει τη γάτα για μαξιλαράκι του καναπέ και να στρογγυλοκάθεται απάνω της ή να βάζει μαγιονέζα στην πουτίγκα αντί για σιρόπι.

»Ωστόσο παρ' όλο ότι δεν εθεάθηκε ακόμη στο δρόμο χωρίς παντελόνια, άπειρες φορές αποχαίρεται άλλα πρόσωπα αντί για άλλα. Και παρ' όλο ότι στην επιστήμη του δεν αφαιρείται ποτέ, μέσα στο σπίτι του ούδέποτε ένοει να κατέβει από τα σύννεφα και συνεχώς γίνεται ο ήρωας ένα σωρό διασκεδαστικών έπεισοδιών.

»Δεν διεκδικώ το μονοπώλιο του αφηρημένου καθηγητού για το σπίτι μου. Είμαι βέβαιη πως πολλοί θα μπορούσαν να βρεθούν στην πόλι μας. Εκείνο που θέλω είναι να διορθώσω την πλάνη ότι το είδος εκλείπει και χαίρομαι που έχω στο σπίτι μου ένα αντιπροσωπευτικό του δείγμα που δίνει έναν εύθυμο τόνο στην αυστηρότητα της ακαδημαϊκής ζωής».

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ

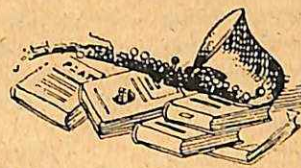
Του

Δρος S. D. MITCHELL

Οποιος έχει νοιώσει ζωογόνο αγαλλίασι ακούοντας το 'Αλληλλούια από τον «Μεσσία» του Χαίντελ ή υποιος έχει χαρή μια θαυμάσια ήρεμία παρακολουθώντας το αντάτζιο από το Κοντσέρτο για βιολί του Μπετόβεν, θα υποστηρίξει ασφαλώς την ιδέα ότι η μουσική μπορεί να «αποκαταστήσει» τον άνθρωπο. Υπάρχει μια συναισθηματική δύναμη μέσα στη μουσική, που προσφέρει αναρίθμητες δυνατότητες για να γιατρευθεί ένας άρρωστος. «Θεραπεία» σημαίνει να ξαναβρῇ κανείς τον εαυτό του ολόκληρο. Οι υγιείς άνθρωποι, ακούγοντας καλή μουσική, αισθάνονται πληρότητα, αισθάνονται ότι βρίσκουν όλο τον εαυτό τους. Γιατί, λοιπόν, να μη επωφεληθούν από το ίδιο πράγμα και οι άρρωστοι;

Από τα πανάρχαια χρόνια οι πρωτόγονοι λαοί χρησιμοποιούσαν τη μουσική για να επιτύχουν ισχυρή συγκίνηση και να θεραπεύσουν άρρώστες. Ο δυτικός πολιτισμός αναγνώρισε το γεγονός αυτό από τα πρώτα χρόνια της Ιστορίας.

Ο Πυθαγόρας, ο περίφημος Έλληνας φιλόσοφος και μαθηματικός, έρευνήσε την αξία της

μουσικής και κυρίως των 7 ελληνικών φθόγγων για την θεραπεία των ασθενών. Ο Πλάτων, ο μεγάλος φιλόσοφος, πίστευε ότι ώρισμένοι

φθόγγοι ήσαν θλαθεροί και άλλοι ωφέλιμοι για διάφορα άτομα ή ομάδες ατόμων. Στο Μεσαίωνα μερικά άραβικά νοσοκομεία είχαν ειδικούς θαλάμους για να θεραπεύουν με μουσική την κατάθλιψη, το παραλήρημα και άλλες συγγενείς περιπτώσεις. Το 1792 ο Ουίλλιαμ Πάργκετερ, Έκκλεσιολόγος, έγινε ο πρώτος να χρησιμοποιήσει μουσική στην επίδραση της μουσικής σε ώρισμένες περιπτώσεις μανίας και έτόνισε τη σημασία που έχει η επιλογή των συνθέσεων και των οργάνων για να ανταποκρίνονται ακριβώς στην ψυχική κατάσταση του άρρωστου. Από τότε έγιναν πολλές παρατηρήσεις σχετικά με μεταβολές σε ώρισμένες λειτουργίες του σώματος, όπως στην αναπνοή, τον σφυγμό, την πίεση του αίματος την ώρα που ο άνθρωπος ακούει μουσική. Οι μεταβολές αυτές θεωρήθηκαν αποτελέσματα συναισθηματικών επιδράσεων.

Από πολλά χρόνια τώρα η

μουσική χρησιμοποιείται στα ψυχιατρεία για μορφωτικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς και σε μικρότερο βαθμό σε άλλα νοσοκομεία, όπως π.χ. στα σανατόρια.

Σε πολλές περιπτώσεις οι ασθενείς και το προσωπικό σχηματίζουν όρχηστρες και χορωδίες και δίνουν συναυλίες. Πολύ δημοφιλείς είναι επίσης οι δίσκοι γραμμοφώνου. Στην Αμερική πολλά νοσοκομεία, υπό την αίγίδα του Έθνικού Συμβουλίου Μουσικής, έχουν προσλάβει ως μόνιμο υπάλληλο ένα μαέστρο. Μιά έκθεσι που έγινε τελευταία αναφέρει, αν και όχι με απόλυτη βεβαιότητα, ότι η μουσική που συνθέτουν οι ασθενείς είναι πιο χρήσιμη από κείνη που γράφεται για τους άθροιστες. Στην Αγγλία, το Συμβούλιο Μουσικής για τα Νοσοκομεία δι-οργανώνει κάθε μήνα κοντσέρτα σοβαρής μουσικής που διαρκούν περίπου μία ώρα και στα οποία παίρνουν μέρος ένας ή και περισσότεροι έκλεκτοι σολίστ. Οι καλλιτέχνες που διαλέγονται είναι εκείνοι που όχι μόνο έχουν διακριθεί για το ταλέντο τους, αλλά είναι και ικανοί να έλθουν σε επαφή με το ακροατήριό τους.

Τα περισσότερα πρόσφατα δημοσιεύματα που ασχολούνται με τη χρησιμοποίησι της μουσικής στην ψυχιατρική έρχονται από την Αμερική. Μερικοί επιστήμονες θρίσκουν τη μουσική πολύ ωφέλιμη για τους πιο ανήσυχους άρρώστους. Άλλοι παρατήρησαν μεταβολή της διαθέσεως, έκδηλωση ενεργητικότητας και αύξησι της προσοχής και του ενδιαφέροντος σε ώρισμένες περιπτώσεις διανοητικής διαταραχής.

☆

Από τον Ιούλιο του 1947 ο

συνάδελφος ψυχίατρος Δρ Ζάνκερ και εγώ χρησιμοποιήσαμε τη μουσική στην ομαδική ψυχοθεραπεία στο Νοσοκομείο Ουάρλινγκαμ Πάρκ του Σάρρεϋ. Περιωρίσαμε τις ομάδες επίτηδες σε δώδεκα το πολύ πρόσωπα για να βοηθήσουμε τη δημιουργία φιλικών σχέσεων. Διαλέξαμε άρρώστους και των δύο φύλων που υπέφεραν από διάφορες διανοητικές διαταραχές. Ήσαν κυρίως νέοι και μεσήλικες άνθρωποι που αγαπούσαν τη μουσική και ήταν σε θέση να κουβεντιάσουν μεταξύ τους. Οι περισσότεροι ήξεραν πολύ λίγα πράγματα για μουσική.

Η κλασική μουσική, ο Μπάχ, ο Χαϊντελ, ο Χάινδν, ο Μότσαρτ, ο Μπετόβεν φαίνονταν βαρετοί στην αρχή για τους πιο πολλούς, όσο όμως τους γνώριζαν καλύτερα, αρχίζαν να τους απολαμβάνουν περισσότερο. Η κλασική μουσική δεν δημιούργησε παρά σπάνιες προσωπικές εκδηλώσεις, αλλά σε πολλές περιπτώσεις έδινε ένα αίσθημα μεγάλης ασφάλειας, ίσως γιατί η σύνθεσί της είναι στέρεη και εδωθεα και γιατί έχει δαμάσει το αίσθημα.

Η ρομαντική μουσική του Βέμπερ, του Μέντελσον, του Σοπέν, του Σούμαν και των «έθνικων» συνθετών του 19ου αιώνα, όπως είναι ο Μουσσόργγκσκυ και ο Ντθόρζακ, έχει εύκολα επίδρασι στα αίσθηματά όλων των ακροατών και οι άρρωστοί μας τη θρ-ήκαν συγκινητική και νοσταλγική. Σε ανθρώπους με καταπιεσμένη ψυχή και άνικανους να εκδηλώσουν τα αίσθηματά τους, η μουσική αυτή πολλές φορές δεν άρεσε, αλλά σε λιγώτερο κλειστός τύπους ή ρομαντική μουσική έ-

δωσε μία συναισθηματική διέξοδο. Ένα αποτέλεσμα ήταν πάντως βέβαιο. Η ρομαντική μουσική προκαλούσε συζητήσεις ακριβώς γιατί δημιουργούσε ισχυρές διαφορές γνώμης. Ένα μελαγχολικό πρελούδιο του Σοπέν π.χ. προκάλεσε την ακόλουθη παρατήρησι. «Είναι ένα δυσάρεστο εξεζητημένο κομμάτι. Δεν μου αρέσει να μου επιβάλλουν τις ξένες στενοχώριες». Η εισαγωγή από τον «Ιπτάμενο Ολλανδό» του Βάγκνερ, που λέει την ιστορία ενός ναυτικού, καταδικασμένου να περιπλανιέται στη θάλασσα, ώσπου να εξιλεωθή με την αγάπη μιας καλής γυναίκας, έδωσε αφορμή για μεγάλο τσακωμό σε μία ομάδα. Συζητήθηκαν ζωηρότατα οι προσωπικές γνώμες του καθενός για τις συζυγικές σχέσεις και στο τέλος μία γυναίκα έδήλωσε ότι «μέσα σε όλους μας υπάρχει ένας διάβολος» και όλοι συμφώνησαν μαζί της.

Η ρεαλιστική μελοδραματική μουσική του 19ου αιώνα — του Μπιζέ, του Μασκάνι, του Λεονκάβαλλο — θρήκε μεγάλη απήχρησι στα αίσθηματά των άρρώστων και δημιούργησε πολλές ζωηρές συζητήσεις στις ομάδες για τα προβλήματα της ζωής και κυρίως για τον έρωτα. Μία γυναίκα όταν άκουσε την «Καβαλερία Ρουστικάντα» είπε: «Τι κτήνη που είναι οι άντρες να ξεγελούν τις γυναίκες. Θα έπρεπε να επεμβαίνη η αστυνομία. Εγώ θα τους θασάνιζα, γιατί να τους σκοτώσουν μόνο, είναι λίγο». Η παρατήρησι αυτή έγινε δεκτή με γέλια από τους άλλους.

Αντίθετα, τα έργα των Ιμπρεσιονιστών — του Ντεμπυσσύ, του Ραβέλ — προκάλεσαν ελάχι-

στη αντίδρασι στους περισσότερους άρρώστους. Μερικοί μελαγχόλησαν και έκνευρίστηκαν από άκαθόριστα αίσθηματά που ξύπνησαν μέσα τους.

Στη σύγχρονη σοβαρή μουσική ο ρυθμός παίρνει μεγαλύτερη σημασία από τη μορφή. Η σύνθεσι του Στραβίνσκυ «Το στεφάνωμα της Άνοιξεως» π.χ. προκάλεσε μεγάλη συγκίνησι δυο φορές. Το έργο αυτό είναι γραμμένο για μπαλλέτο και περιγράφει τις τελετές που κάνουν οι πρωτόγονοι άνθρωποι για την εύφορία. Στο τέλος μία νέα κοπέλλα χορεύει ζωηρά, άγρια σχεδόν στο κέντρο ενός κύκλου, ώσπου πέφτει νεκρή από την εξάντλησι. Δυο χαρακτηριστικές παρατηρήσεις άρρώστων μετά το άκουσμα του έργου αυτού ήταν: «Είναι θαυμάσια αυτή η απελευθέρωσι από κανόνες και οδηγίες», και «μου φέρνει στο νοῦ τους τρελλούς και τα παιδιά που ξεφεύγουν και τους άγριους που προσποιούνται ότι είναι θρ-ήσκοι, ενώ χαίρονται να κάνουν κακιές».

Η μοντέρνα χορευτική μουσική δεν δημιούργησε παρά ελάχιστο ενδιαφέρον στις ομάδες μας και οι περισσότεροι άρρωστοι έλεγαν ότι προτιμούσαν να χορεύουν παρά να την ακούνε. Έπειδή, όμως, η μουσική αυτή συγκεντρώνει πολύ το ενδιαφέρον των ανθρώπων, αξίζει ασφαλώς το θέμα να μελετηθή περισσότερο.

Τα δημοτικά και λαϊκά τραγούδια έφεραν τους άρρώστους μας κοντά τον ένα στον άλλον. Πολλές φορές άρρωστοι, που έμεναν ψυχροί και απομονωμένοι από τους άλλους, άρχισαν να κουβεντιάζουν εύθυμα με άλλους περισσότερο κοινωνικούς.

Στο νοσοκομείο οργανώσαμε και μία ορχήστρα από 30—40 άρρώστους. Γίνονται δοκιμές κάθε εβδομάδα και κάθε τρεις μήνες οργανώνεται μία μικρή συναυλία για τους άλλους άρρώστους, το προσωπικό και τους συγγενείς. Ο ύποφαινομένος διέταξε και μάεστρος τους και έθεσε ως όρο να μη δεχθώ στην ορχήστρα μέλη του προσωπικού, γιατί κύριος σκοπός της συστάσεώς της ήταν ή θεραπευτική. Στην έκδήλωσι αυτή στάθηκε δυνατό να λάβουν μέρος και άσθενείς σε μεγάλη κατάθλιψη. Ήταν πραγματικά ένθαρρυντικό να παρακολουθή κανείς την ανάπτυξι του πνεύματος συνεργασίας και να βλέπη πρόσωπα που στην αρχή της δοκιμής ήσαν αδιάφορα και άψυχα, να παίρνουν ζωή και να λάμπουν όσο προχωρούσε το πρόγραμμα.

Την ενεργό αυτή συμμετοχή σε μουσικές έκδηλώσεις την επέκτειναμε με μικρές ομάδες χορωδίας, που σχημάτισε ο Δρ Ζάνκερ. Ή άμεσώτερη αυτή έκδήλωσι του ανθρώπου με τη φωνή εοθήθησε πολύ την άπελευθέρωσι των συναισθημάτων και αύξησε την κοινωνικότητα των άρρώστων.

Ο Δρ Ντάξ, που διευθύνει το Ψυχιατρείο Νέδερν στο Σάρρεϋ, είπε στους άρρώστους του να εκφράσουν ζωγραφίζοντας τις έντυπώσεις τους από τη μουσική που άκουσαν. Το αντίτιμο από την Πέμπτη Συμφωνία του Μάλερ ένέπνευσε έ-

ξαιρετικά θλιβερά σκίτσα, κηδείες και νεκροταφεία. Αντίθετα το ρόντο από το Κουαρτέτο για όμποε του Μότσαρτ ένέπνευσε χαρούμενα θεάματα, νεράιδες, χορούς και βοσκούς. Πολύ άπροσδόκητη ήταν ή αντίδρασι που προκάλεσε ή είσαγωγή από το «Ονειρο θερινής Νυκτός» του Μέντελσον. Από 18 άρρώστους οι 13 ζωγράφισαν θίαιες σκηνές, δηλαδή ένα έγκλημα, μία αυτοκτονία, ένα δυστύχημα.

Η μουσική έχει ακόμη χρησιμοποιηθή και σε συνδυασμό με άναισθητικά σε χειρουργικές επέμβάσεις. Μία έκθεσι γιατρού αναφέρει ότι σε έγχειρήσεις με τοπική άναισθησία παίζονταν στον προθάλαμο του χειρουργείου δίσκοι που είχε διαλέξει ο άρρωστος. Σε περιπτώσεις γενικής άναισθησίας ο άρρωστος άκουγε μουσική πηγαίνοντας και βγαίνοντας καμιά φορά από το χειρουργείο. Στους περισσότερους άρρώστους ή μέθοδος αυτή είχε θαυμάσια αποτελέσματα, σε άλλους έντελώς αντίθετα. Και αυτοί οι τελευταίοι έδειχναν την άδιαφορία τους για τη γοητεία της μουσικής τόσο έντονα, ώστε δεν ήταν καθόλου δύσκολο να φανή το μειονέκτημά τους. Η μουσικοθεραπεία χρησιμοποιείται σε περιωρισμένο πεδίο, αλλά άπεδείχθη ότι συχνά είναι πολύτιμη, κυρίως για την άποκατάτασι της ψυχικής γαλήνης των άρρώστων.

(Από το «Health Horizon», Λονδίνο)

ΕΙΣΤΕ ΔΥΣΤΥΧΕΙΣ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΞΕΡΕΤΕ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ ΣΑΣ

Το σύνθημα του Δρος ΚΡΟΥΧ

Υστερα από τον Κάρνεγκυ και τον Δρ Hauser, έρχεται ο Δρ Κρούχ, ένας σοφός Γερμανοαμερικανός από το Σάν Φραντζίσκο, που μάς λέει πώς θα μπορέσουμε να άποκτήσουμε και να κρατήσουμε την ευτυχία.

Πραγματικά, ή «φιλοσοφία» του Δρ Κρούχ έχει πολλές ομοιότητες με το «σύστημα Κουέ». Ολόκληρο το δόγμα μπορεί να συνομιοσθή μέσα σε μία φράσι: «Είστε δυστυχείς γιατί δεν ξέρετε την ευτυχία σας».

Ίσως με την πρώτη ματιά ή διαβεβαίωσι αυτή να φαίνεται κάπως άπλοική, ωστόσο βασίζεται σε έπιχειρήματα που δεν τους λείπει ή λογική, αλλά ούτε και ή πρωτοτυπία.

Δυστυχία ομαδική και άτομική

Τα θάσανα, οι στενοχώριες, οι έννοιες που χαλάνε τη ζωή σας είναι δύο ειδών: 1) περαστικές ή τυχαίες, 2) μόνιμες ή χρόνιες.

Και στή μία όπως και στην άλλη περίπτωσι αυτό που σας ταραάζει και σας πονεί περισσότερο είναι ο άτομικός χαρακτήρας του άτυχήματος, της στενοχώριας, της δυστυχίας. Τον καιρό του πόλεμου κατωρθώσατε να διατηρή-

σετε το κέφι σας παρ' όλο ότι σας έλειπαν οι άνέσεις, οι μικροδιασκεδάσεις, το τεμπέλιασμα, μόνο και μόνο γιατί ξέρατε ότι άλλα πενήντα, εκατό εκατομμύρια άνθρωποι θρίσκονταν στην ίδια κατάστασι με σας. Σήμερα όμως, αν το καλοριφέρ σας σταματήσει ξαίω και για μία ώρα, ή αν το κρέας που σας έδωσε ο χασάπης σας είναι λίγο μεγάλο, ή μέρα σας όλη χάλασε και δεν έχετε την παραμικρή άμφιβολία πως έσείς είστε το πιο δυστυχημένο πλάσμα στον κόσμο, άκριβώς γιατί αυτό που σας προκάλεσε τη στενοχώρια έτυχε μόνο σε σας.

Για την ώρα τουλάχιστον, όπου ο δυτικός κόσμος άπολαμβάνει ακόμη την ειρήνη (διαρκή ή όχι) και το επίπεδο της ζωής του είναι αρκετά καλό, πολύ λίγοι άνθρωποι έχουν σοβαρούς λόγους να πιστεύουν ότι είναι πραγματικά δυστυχείς.

**91 στους 100 έξηντα-
ρηδες υποφέρουν από
μία ή περισσότερες οργα-
νικές παθήσεις.**

Υγεία: «Όσοι υποφέρετε από κάτι, περαστικό ή χρόνιο, μάθετε ότι 62% από τους άνδρες και τις

γυναίκες που πέρασαν τα 45 υποφέρουν πάντα από μια τουλάχιστον οργανική πάθηση· ότι 41% υποφέρουν από δυο ή περισσότερες. Μάθετε ακόμη ότι το ποσοστό αυτό, για μια αρρώστεια τουλάχιστον, γίνεται 91% για όσους περνούν τα 60, και φτάνει τα 100% για τους εβδομηνταπεντάρηδες.

Όσο λυπηρό και αν φαίνεται αυτό, ως μη ξεχνάμε πως και των νέων η υγεία δεν είναι έγγυημένη. 34% των νέων ανδρών και γυναικών γύρω στα τριάντα έχουν ήδη κάποια οργανική πάθηση που δεν πρόκειται να τους εγκαταλείψει σε όλη τους τη ζωή.

Αν κάποτε τύχη μια ανάλυση ή μια στηθοσκοπήσι που θα σας κάνει ή γιατρός σας, να αποδείξει ότι η καρδιά σας, τα πνεμόνια σας ή το συκώτι σας είναι πειραγμένα, ποτέ μη πιστέψετε ότι είστε ένα πλάσμα δυστυχισμένο, ένα θύμα της μοίρας. Πέστε καλύτερα πως η αρρώστεια είναι μικροατυχία τόσο φυσική και αναπόφευκτη μέσα στη ζωή όσο και ένα πέσιμο όταν παίζετε μπάλλα, όσο και το λίγο νερό που καταπίνετε την ώρα που κολυμπάτε.

Οι αρρώστιες θα ήταν πιο υποφερτές, λένε μερικοί, αν δεν παραμόρφωναν τον άνθρωπο, γιατί τότε γι' αυτόν η ζωή είναι μια συνεχής αγωνία και ταπείνωση.

Τίποτε δεν είναι πιο λανθασμένο και πιο μαζωχιστικό από μια τέτοια πίστι. Μάθετε ότι οι άνθρωποι κάθε είδους, οι κουτοί, οι τυφλοί, οι κουφοί, οι καμπούρηδες, αποτελούν σχεδόν το 20% της ανθρωπότητας. Ύστερα, οι περισσότεροι απ' αυτούς, είναι πραγματικά ευτυχισμένοι, γιατί έχουν υποφέρει πολύ. Είναι ευ-

αίσθητοι και καταλαβαίνουν τον πόνο του άλλου. Είναι έπικεικείς, έξυπνοι και τα πάνε πολύ καλύτερα με τους όμοιους τους παρά με τους «γερούς». Προσέχουν την υγεία τους και έτσι κατορθώνουν να αποφεύγουν πολλές αρρώστιες.

Ακόμη είναι ιατρικώς αποδεδειγμένο ότι αυτοί που θεωρούν τον εαυτό τους άρρωστο, ζουν πολύ περισσότερο από κείνους που πιστεύουν πως είναι καλά. Έχοντας την προειδοποίησι, παρακολουθούν το προσβεβλημένο τους όργανο και γενικά τον εαυτό τους, ενώ οι άλλοι, «οί σιδερένιοι», δεν δίνουν πεντάρα για τίποτε και μια μέρα βρίσκονται προ έκπληξεων.

Μη κυνηγάτε την φανταχτερή ευτυχία

Όσοι όλες σας οι δυστυχίες δεν έχουν την αιτία τους στις σωματικές μιζέριες. Η ύπ' αριθμόν 2 πηγή των στενοχωριών σας είναι αισθηματικής φύσεως. Δεν σας καταλαβαίνουν, δεν σας αγαπούν... δεν... δεν...

Ας πούμε καλύτερα τα πράγματα με τα όνόματά τους. Έχετε διαφορές με τον άνδρα σας, έχετε έρωτικές θασσανάκια.

Μά αν δεν τα είχατε, αγαπητοί μου, θα ήσαστε φαινόμενο, σωστό περίεργο φαινόμενο — λέει ο δρ Κρούχ — να σας κυττάζει ο κόσμος.

Αν την ηλικία όπου έρωτεύεστε κανείς την τοποθετήσουμε από τα 16 έως τα 48 για την γυναίκα και από τα 18 έως τα 55 για τον άνδρα, οι περισσότεροι άνθρωποι, αν μιλήσουν ειλικρινά, θα πούν πως μόνον κατά το 1)4 αυτής της περιόδου υπήρξαν ευτυχισμένοι. Κατά το άλλο τέ-

ταρτο δεν αισθάνονταν ούτε ευτυχισμένοι ούτε δυστυχισμένοι, ενώ για τα υπόλοιπα 2)4 δεν γίνεται καν λόγος.

Η φανταχτερή ευτυχία: φεγγαρόλουστα θράδουα, τέλειοι έρωτες, τρυφερές κουβέντες, όλα αυτά είναι μυθιστόρημα και κινηματογράφος — βεβαιώνει ο δρ Κρούχ κατά τρόπο μάλιστα που δεν χωρεί αμφισβήτησι. Μη χάνετε τον καιρό σας κυνηγώντας τα. Ίσως να τα βρήτε, μά θα είναι για λίγο. Αυτό που σας στενοχωρεί πιο πολύ είναι ότι φαντάζεστε πως οι άλλοι είναι πιο ευτυχισμένοι από σας και πως έσείς είστε ο μόνος ή η μόνη απογοητευμένη, ή μόνη που οι γύρω σας δεν σας καταλαβαίνουν. Τί φοβερή πλάνη! Μη σας απαιτούν τα φαινόμενα. Αυτό το ζευγάρι που φαίνεται τόσο αρμονικό και έρωτευμένο, καυγαδίζει και γκρινιάζει εκεί όπου κανείς δεν το ακούει.

Όλοι οι μεγάλοι άνδρες αναδεικνύονται ύστερα από μια μεγάλη δοκιμασία

Αντί να κλαιγώσατε για τη δυστυχία σας πέστε πως σας μένει ακόμη κάποια ευτυχία. Η γυναίκα σας (ή ο άνδρας σας) εκτός από τα ελαττώματα που έχουν όλοι οι σύζυγοι σας αφήνει κάποια έλευθερία, χωρίς να κάνει κατάχρησι της δικής του.

Ακόμη και αν σας τύχη τίποτε αληθινά σοβαρό, κλειστήτε στην κάμαρά σας, κατεβάστε ένα κονιάκ, και κυττάξτε να καλμάρετε αντί να παλαβώσετε. 94% των ανδρών και 97% των γυναικών έχουν περάσει τουλάχιστον τρεις σκληρές αισθηματικές

δοκιμασίες στη ζωή τους, δοκιμασίες που την πρώτη στιγμή τους έφεραν στο σημείο να σκοτώσουν ή να σκοτωθούν.

Ακόμη καλύτερα, το «χτύπημα» — αισθηματικής ή άλλης φύσεως — μοιάζει σαν το βάπτισμα του πυρός. Σας δίνει δύναμι, και σας κάνει πιο απρόσβλητο. Και κατά τον δρ Κρούχ, από τους εξήντα διάσημους ανθρώπους της εποχής μας, από τον Πρόεδρο Ούιλσον ως τον στρατηγό Αϊζενχάουερ με ενδιάμεσους σταθμούς τον Σίνκλαιρ Λούις, τον Φράνκ Κάπρα, τον Άλμπερτ Αϊνστάιν, την Εθα Περόν και την Ζέλμα Λάνγκερλαιφ, όλοι γνώρισαν τη δόξα ύστερα από ένα μεγάλο χτύπημα.

Όποια και αν είναι η δυστυχία που σας βρήκε, βάλτε καλά στο μυαλό σας αυτή τη συμβουλή: Από σας και μόνον από σας εξαρτάται η δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος, πιο ευτυχισμένου. Η δυστυχία σας κάνει να βλέπετε τους άλλους, αλλά και τον εαυτό σας κατά τρόπο που ούτε καν υπωψιαστήκατε ποτέ σας και πιστέψτε ότι πολλά μπορείτε να έπωφεληθήτε απ' αυτό.

Η φιλοσοφία αυτή εφαρμόζεται πολύ καλά όχι μόνον στα πρακτικά προβλήματα, μά και σε κείνα για τα οποία μιλήσαμε πιο πάνω. Σ' αυτόν μάλιστα τον τομέα πολύ λίγοι άνθρωποι περνούν τη ζωή τους χωρίς σύννεφα. Όσοι αυτοί διατρέχουν ένα σοβαρό κίνδυνο: Νά αποκοιμηθούν μέσα στη γαλήνη και εξαφνικά να ξυπνήσουν από το όνειρο. Μη κακολογήτε τη μοίρα όταν τα πράγματα σας έρχονται λίγο στραβά. Μόνον όταν προσγειωθήτε μπορείτε να δήτε τους φίλους

ἢ τις φίλες σας ὅπως πραγματικά εἶναι. Εἶναι μιὰ πείρα πολὺ χρησιμὴ μέσα στὴ ζωὴ, παρ' ὅλα τὰ δάκρυα ἢ τὴν ἀγανάκτησι πού μπορεῖ νὰ σᾶς προκαλέσει. Ρωτήστε ἕναν μεγάλο μποξέρ ἂν ἔγινε πρωταθλητὴς χωρὶς νὰ μείνῃ ξερός κάμποσες φορές.

Ἡ πλάνη μας εἶναι ὅτι πιστεύουμε πὺς εἴμαστε εὐτυχημένοι μόνον ὅταν ὅλα πᾶνε καλά—μᾶς θεσπιάζει ὁ δρ Κρούχ. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἀρκῇ αὐτὸ προσθέτει: Εἶναι εὐκολο, ἀλλὰ καὶ κατὰ κάποιον τρόπο ἐπικίνδυνο νὰ θεωρῇ κανεὶς τὸν ἑαυτὸ του εὐτυχημένο ὅταν ἡ ὑγεία του, ἡ αἰσθηματικὴ του ζωὴ καὶ οἱ διὰφορες δουλειές του πᾶνε καλά. Μοιάζει μὲ τὸν ἑκατομυριοῦχο πὺς μὲ τὶς τσέπες γεμάτες χρυσάφι καὶ καλούδια κάνει τὴ βόλτα του σὲ μιὰ λεωφόρο γεμάτη φτωχοὺς καὶ πειναλέους. "Ἐχει πολλὲς πιθανότητες νὰ φύγῃ ἀπὸ κεῖ σκοτωμένος καὶ γυμνός.

**Πάντα ὑπάρχει τόπος
γιὰ ἕνα... χαμόγελο**

Ἡ πιὸ ἀληθινὴ, ἡ πιὸ σίγουρη πηγὴ τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ του. Ἡ πιὸ σίγουρη εὐτυχία δὲν εἶναι ἐκεῖνη ποὺ νοιώθει κανεὶς ὅταν ἔχῃ γλυτώσει ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ ἕνα κακό, μὰ ἐκεῖνη ποὺ νοιώθει ὅταν ἔχῃ δεχθῇ τὸ χτύπημα καὶ τὰ ἔχει θγάλει πέρα.

Ὁ πυγμάχος ποὺ θῆκε νικητὴς ἀπὸ μιὰ συνάντησι γιατί κаторθωσε νὰ προλάβῃ τὰ χτυ-

πήματα τοῦ ἀντιπάλου του, δὲν εἶναι ἀκόμη μεγάλος πυγμάχος. Μεγάλος θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴ στιγμή πὺς θὰ δείξῃ πὺς ἔχει νὰ δέχεται τὰ χτυπήματα.

Ἀποφασίστε νὰ λέτε κάθε πρωὶ πὺς εἶναι φυσικὸ νὰ ἀφίνετε λίγα φτερά στὸν ἀγῶνα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Εὐχαριστῆτε τὸ Θεὸ πὺς ἡ μέρα σας τελείωσε χωρὶς «μάδημα» καὶ παίρνετε δύναμι γιὰ τὴν ἐπομένη. Ἡ κατάσταση αὐτὴ τοῦ «συναγεομοῦ» δὲν θὰ ἀφήσῃ τοὺς ἐχθρούς σας (καὶ αὐτὲς τὶς ἀρρώστειες) νὰ σᾶς καταλάβουν ποτὲ ἐξ ἀπῆνης καὶ αὐτομάτως τὰ χτυπήματά τους θὰ εἶναι πιὸ μαλακά. "Ἄν ἡ δυστυχία θελήσῃ νὰ σᾶς πολεμήσῃ, πάρτε τὴν ἐσεῖς ἀπὸ πάνω καὶ πρώτῃ σας κονθέντα ἂς εἶναι αὐτὴ:

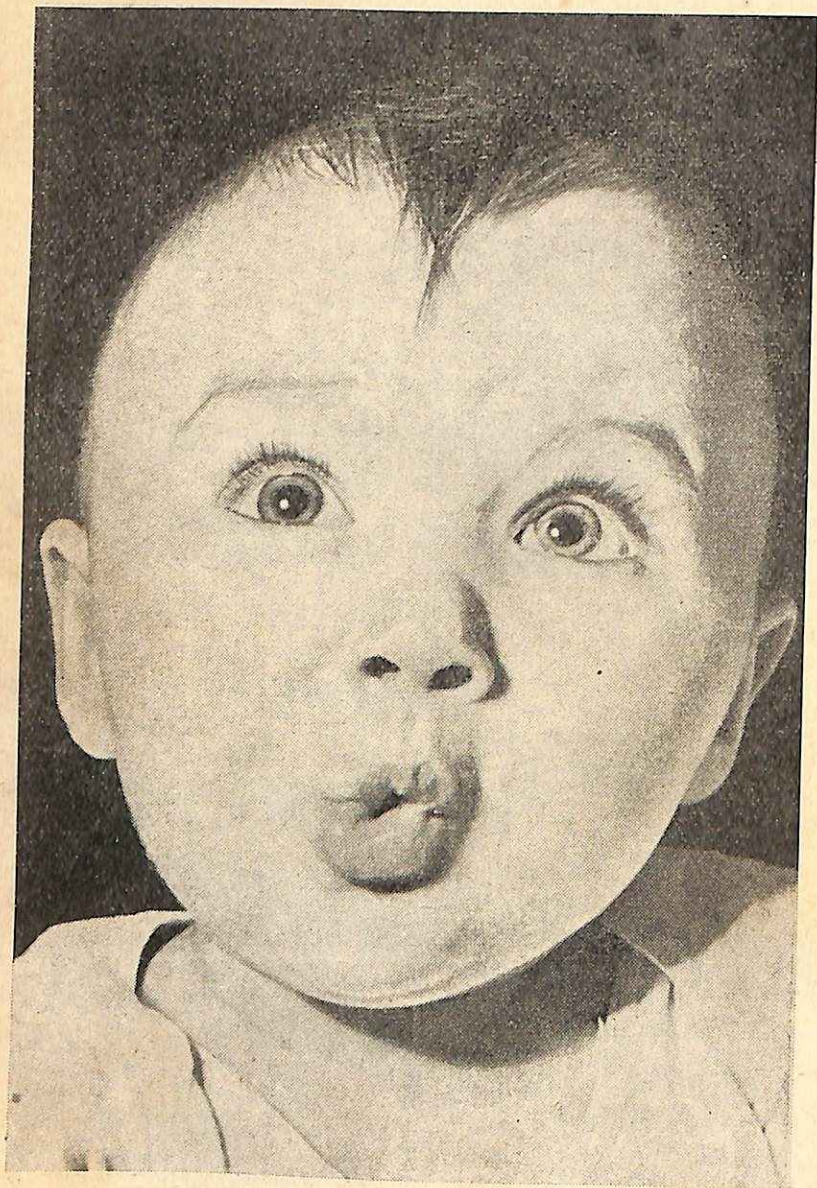
«Σύμφωνοι· εἶναι κακό, μὰ καλύτερα αὐτὸ παρὰ κάτι ἄλλο. Θὰ ἀναγκαστῶ νὰ ξεκουραστῶ γιὰ λίγες μέρες καὶ ὁμολογῶ πὺς αὐτὴν τὴν ξεκούρασι τὴν χρειαζόμουν. "Ἐχω τὰ χάλια μου· εἶμαι ἀδύνατος, ἡ καρδιά μου χτυπάει ὅλο καὶ πιὸ γρήγορα. Μιὰ μέρα θὰ πέσω ξερός σὰν ἔδειο σακκί. Χάρι σ' αὐτὴν... τὴν ἀναποδιά θὰ ἀγωνιστῶ μιὰ φορὰ ἀκομή, καὶ μιὰ φορὰ ἀκόμη θὰ ξαναπάρω ἀπάνω μου.

Φίλοι μου, αὐτὸ εἶναι τὸ σύνθημα τοῦ δρ Κρούχ: "Ὅ,τι καὶ ἂν εἶναι αὐτὸ πὺς σᾶς βασανίζει, πάντα σᾶς μένει κάτι πὺς σᾶς φέρνει ἕνα χαμόγελο, κάτι πὺς σᾶς κάνει νὰ εἴσατε εὐτυχημένοι. Εἴστε δυστυχεῖς, ἢ τοῦλάχιστον νομίζετε πὺς εἴστε, γιατί δὲν ἔχετε τὴν εὐτυχία σας.

ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

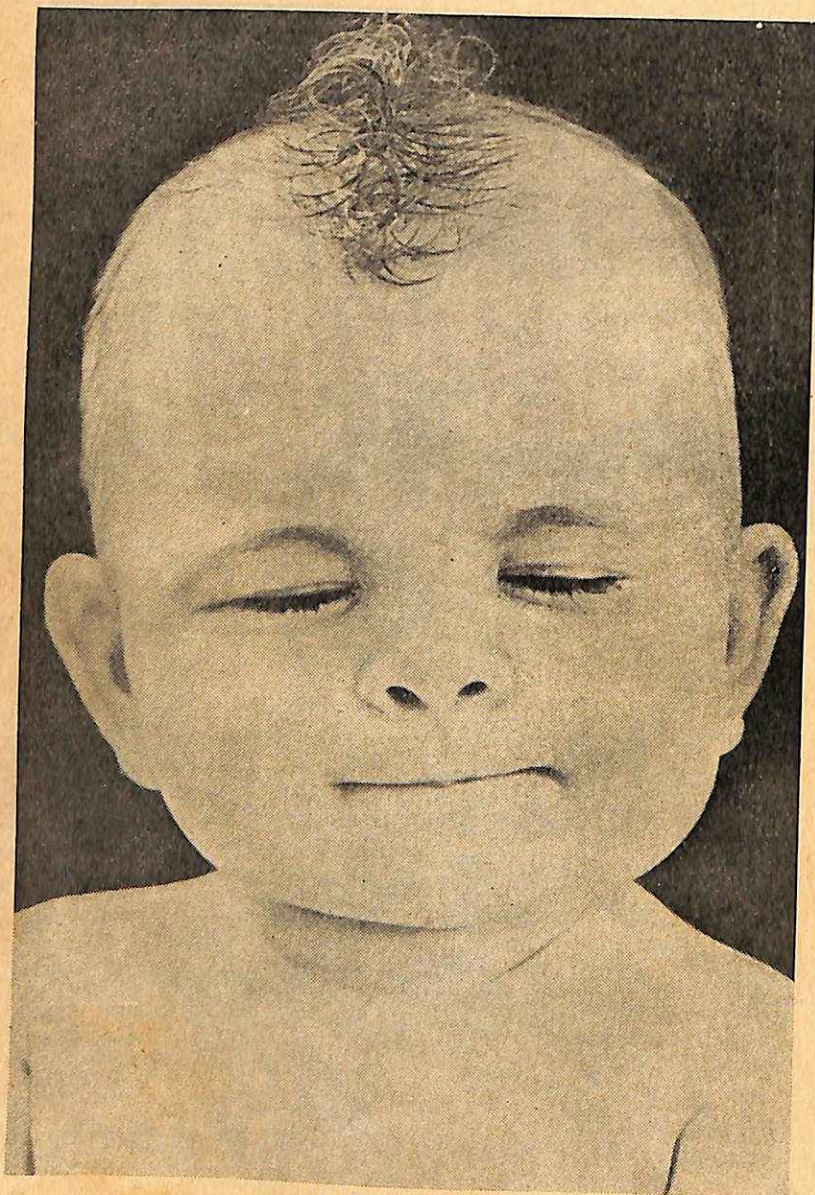
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΓΕΛΙΟ

Η ΕΚΠΛΗΞΙΣ

ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ

ΤΟ ΠΕΙΣΜΑ

ΕΞΟΧΙΚΗ ΛΑΜΠΡΗ

(Παιδικαὶ ἀναμνήσεις)

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Καλὰ τὸ ἔλεγεν ὁ μπάρμπα-Μηλιός, ὅτι τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐκινδύνευον νὰ μείνουν οἱ ἄνθρωποι οἱ χριστιανοί, οἱ ξωμερίταις, τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἀλειτούργητοι. Καὶ οὐδέποτε πρόρρησις ἔφθασε τόσον ἐγγὺς νὰ πληρωθῇ, ὅσον αὐτή· διότι δις ἐκινδύνευσε νὰ ἐπαληθεύσῃ, ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ Θεὸς ἔδωκε καλὴν φώτισιν εἰς τοὺς ἀρμοδίους καὶ οἱ πτωχοὶ χωρικοί, οἱ γεωργοποιμένες τοῦ μέρους ἐκεῖνου, ἡ-ξιώθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀκούσωσι τὸν καλὸν λόγον, καὶ νὰ φάγωσι καὶ αὐτοὶ τὸ κόκκινο αὐγόν.

Ὅλα αὐτά, διότι τὸ μὲν ταχύπλου, αὐτὸ τὸ προκομμένον πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ δῆθεν τὴν συγκοινωνίαν με-

ταξὺ τῶν ἀτυχῶν νήσων καὶ τῆς ἀπέναντι ἀξένου ἀκτῆς, σχεδὸν τακτικῶς δις τοῦ ἔτους, ἦτοι κατὰ τῆς δύο ἀλλαξοκαιριαῖς, τὸ φθινόπωρον καὶ τὸ ἔαρ, βυθίζεται, καὶ συνήθως χάνεται αὐτάνδρον· εἴτα γίνεται νέα δημοπρασία, καὶ εὐρίσκεται τολμητίας τις πτωχὸς κυβερνήτης, ὅστις δὲν σωφρονίζεται ἀπὸ τὸ πάθημα τοῦ προκατόχου του, ἀναλαμβάνων ἐκάστοτε τὸ κινδυνωδέστατον ἔργον· καὶ

τὴν φορὰν ταύτην, τὸ ταχύπλου, λήγοντος τοῦ Μαρτίου, τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ τοῦ χειμῶνος γενομένου, εἶχε βυθισθῇ· ὁ δὲ παπᾶ-Βαγγέλης, ὁ ἐφημέριος ἅμα καὶ ἡγούμενος καὶ μόνος ἀδελφὸς τοῦ μονιδρίου τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, ἔχων κατ' εὐνοίαν

Εἰς τὸ πασχαλινὸ διήγημα τοῦ Παπαδιαμάντη δὲ οὐ μπόρουν νὰ λείψω ἀπὸ τοῦ πασχαλινοῦ τεύχους τῆς «Ἐκλογῆς» καὶ μάλιστα ὅταν τὰ βιβλία τοῦ μεγάλου Σκιαθίτη διηγηματογράφου εἶναι τόσο δυσσεύρετα, ὥστε τὸ ἔργον νὰ μὲν σχεδὸν ἀγνοῦντο στοὺς νεωτέρους. Τὸ διήγημα ποὺ δημοσιεύουμε εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ τὰ πρὸ χαρακτηριστικὰ τοῦ Παπαδιαμάντη.

τοῦ ἐπισκόπου καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐξάρχου καὶ τοῦ πνευματικοῦ τῶν ἀπέναντι χωρίων, καίτοι γέρων ἤδη, ἔπλεε τετράκις τοῦ ἔτους, ἦτοι κατὰ πᾶσαν τεσσαρακοστήν, εἰς τὰς ἀντικρὺ ἐκτεινομένης ἀκτῆς, ὅπως ἐξομολογήσῃ καὶ καταρτίσῃ πνευματικὸς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους δουλοπαροίκους, τοὺς «κουκουβίνους ἢ κουκκοσκιάχαις», ὅπως τοὺς ὀνόμαζον, σπεύδων, κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, νὰ ἐπιστρέψῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν μονήν του, ὅπως ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα. Ἀλλὰ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος τὸ ταχύπλουν εἶχε θυθισθῇ, ὡς εἶπομεν, ἡ συγκοινωνία ἐκόπη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, καὶ οὕτως ὁ παπᾶ - Βαγγέλης ἔμεινε ἀκουσίως ἠναγκασμένος νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα πέραν τῆς πολυκυμάντου καὶ θορειοπλήκτου θαλάσσης, τὸ δὲ μικρὸν ποίμνιόν του, οἱ γείτονες τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, οἱ χωρικοὶ τῶν Καλυθίων, ἐκινδύνευον νὰ μείνωσιν ἀλειτούργητοι.

Τινὲς εἶπον γνώμην νὰ παραλάβωσι τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα τῶν καὶ νὰ κατέλθωσιν εἰς τὴν πολίχνην, ὅπως ἀκούσωσι τὴν Ἀνάστασιν καὶ λειτουργηθῶσιν· ἀλλ' ὁ μπάρμπας - Μηλιός, ὁστις ἔκαμνε τὸν προεστὸν εἰς τὰ Καλύβια, καὶ ἤθελε νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα ὅπως αὐτὸς ἐνόει, ὁ Φταμηνίτης, ὁστις δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ τὴν γυναῖκα του εἰς τὰ ὄμματα τοῦ πλήθους, καὶ ὁ μπάρμπας Ἀναγνώστης, χωρικός, ὁστις «τὰ εἴξευρεν ἀπ' ἔξω ὅλα τὰ γράμματα τῆς Λαμπρῆς», ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ τίποτε «ἀπὸ μέσσα» καὶ ἐπεθύμει νὰ ψάλλῃ τὸ «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε» — οἱ τρεῖς οὗτοι ἐπέμειναν, καὶ πολλοὶ ἠσπάσθησαν τὴν γνώμην τῶν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκ παν-

τὸς τρόπου νὰ πείσωσιν ἓνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἐφημερίων ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰ Καλύβια νὰ τοὺς λειτουργήσῃ.

Ὁ καταλληλότερος δέ, κατὰ τὴν γνώμην πάντων, ἱερεὺς τῆς πόλεως ἦτον ὁ παπᾶ - Κυριάκος, ὁστις δὲν ἦτο «ἀπὸ μεγάλο τζάκι», εἶχε μάλιστα καὶ συγγένειαν μὲ τινὰς τῶν ἐξωμεριτῶν καὶ τοὺς καταδέχετο. Ἦτον ὀλίγον τσάμης, καθὼς ἔλεγαν. Δὲν ἔτρεφε προλήψεις. Ἦκουετο μάλιστα, ἐδῶ - ἐκεῖ, ὅτι ὁ ἱερεὺς οὗτος εἶχε καὶ τὴν συνήθειαν «ν' ἀποσώνῃ τὰ παιδιὰ» εἰς τοὺς κόλπους τῶν μητέρων, τῶν ἐνοριτισσῶν του. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἔλεγον οἱ ἀστεῖοι ἢ οἱ φθονεροί, καὶ μόνον οἱ ἀνὴρτοι τὸ ἐπίστευον. Ὁ ἐφημέριος οὗτος, ὡς οἱ πλείστοι τοῦ γνησίου ἑλληνικοῦ κλήρου, πλὴν μικροῦ ἐλευθεριασμοῦ, ἦτο κατὰ τὰ ἄλλα ἀμεμπτος.

Τοῦτο ναί, ἀληθεύει· ἀλλ' οἱ ἑγγαμοὶ ἱερεῖς πενόμενοι καὶ δυσπραγοῦντες, ἐπιτακτικὴν ἔχοντες ἀνάγκην νὰ θρέψωσι τὰ τέκνα τῶν, φαίνονται ὡς πλεονέκται, καὶ καταντῶσι νὰ μὴ τρέψωσι πλέον ἐμπιστοσύνην οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς συλλειτουργοὺς τῶν. Τοῦτο ἔπασχε καὶ ὁ παπᾶ - Κυριάκος, ὁστις ἐπεθύμει μὲν νὰ ὑπάγῃ νὰ κάμῃ Ἀνάστασιν εἰς τοὺς χωρικοὺς, διότι ἦτο ἀνοιχτόκαρδος, καὶ ἤθελε νὰ χαρῇ καὶ αὐτὸς ὀλίγην Ἀνάστασιν καὶ ὀλίγην ἀνοιξιν, ἀλλ' ἐδυσπίστει εἰς τὸν συνεφημέριόν του, καὶ ἔπειτα δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὴν ἐνορίαν μὲ ἓνα μόνον ἱερέα τοιαύτην ἡμέραν. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ παπᾶ - Θεοδωρῆς ὁ Σφοντύλας, ὁ συνεφημέριός του, δὲν παρεκίνησε νὰ ὑπάγῃ, εἰπὼν ὅτι καλὸν ἦτο νὰ μὴ χάσῃ καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν Καλυθίων, αἰνιττόμενος ὅτι

τά τε ἐκ τοῦ ἐνοριακοῦ ἔσοδα καὶ τὰ τῆς ἐξοχικῆς παροικίας, ἀμφότερα ἐξ Ἰσου θὰ τὰ ἐμοιράζοντο.

Τοῦτο δὲν ἔπεισε τὸν παπᾶ - Κυριάκον, τῷ ἐνέπνευσε μάλιστα πλείονας ὑποψίας· ἀλλ' ὅτε ἡρώτησε τὴν γνώμην τοῦ συλλειτουργοῦ του, ἦτο ἤδη κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα ἀποφασισμένος νὰ ὑπάγῃ· ἔπειτα ὑπεχρέωσε τὸν υἱόν του Ζάχον, μορφάζοντα καὶ μεμψιμοιροῦντα, νὰ παραμείνῃ ἐν τῷ ἐνοριακῷ ναῷ κατάσκοπος εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα, νὰ παραλάβῃ τὸ μερίδιον τῶν προσφορῶν καὶ συλλειτουργικῶν, καὶ μόνον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας, ὅτε θὰ ἀνέτελλεν ἡδὴ ἡ ἡμέρα, ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰ Καλύβια παρ' αὐτῷ.

Ἡ πούλια ἦτο ἤδη ὑψηλά, «τέσσαρες ὥραις νὰ φέξῃ», καὶ ὁ μπάρμπας Ἀναγνώστης, ἀφοῦ ἐξύπνησε τὸν ἱερέα, κατασκευάσας πρόχειρον σήμαντρον ἐκ στερεοῦ ξύλου καρυᾶς καὶ πλῆκτρον, περιήρχετο τὰ Καλύβια θορυβῶδως κρούων ὅπως ἐξεγείρῃ τοὺς χωρικοὺς.

Εἰσῆλθον εἰς τὸ μικρὸν ἐξωκλήσιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Εἰς μετὰ τὸν ἄλλον προσήρχοντο οἱ χωρικοὶ μὲ τὰς χωρικὰς τῶν καὶ μὲ τὰ καλὰ τῶν ἐνδύματα.

Ὁ ἱερεὺς ἔβαλεν εὐλογητόν.

Ὁ μπάρμπας Ἀναγνώστης ἤρχισε νὰ τὰ λέγῃ ὅλα ἀπ' ἔξω, τὴν προκαταρκτικὴν προσευχὴν καὶ τὸν Κανόνα, τὸ «Κύματι θαλάσσης».

Ὁ παπᾶ - Κυριάκος προέκυψεν εἰς τὰ βημόθυρα ψάλλων τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς».

Ἦναψαν τὰς λαμπάδας κ' ἐξῆλθον ὅλοι εἰς τὸ ὑπαιθρον ν' ἀκούσωσι τὴν Ἀνάστασιν. Γλυκεῖαν καὶ κατανυκτικὴν Ἀνάστασιν ἐν μέσῳ τῶν ἀνθούτων δέν-

δρων, ὑπὸ ἐλαφρᾶς αὔρας σειομένων εὐωδῶν θάμνων καὶ τῶν λευκῶν ἀνθέων τῆς ἀγραμπελιάς, «neige odorante du printemps».

Ψαλέντος τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη, εἰσῆλθον πάντες εἰς τὸν ναόν. Θὰ ἦσαν τὸ πολὺ ἐβδομήκοντα ἀνθρώποι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παῖδες.

Ὁ μπάρμπας Ἀναγνώστης ἤρχισε νὰ ψάλλῃ τὸν Κανόνα τοῦ Πάσχα, ὁ δὲ ἱερεὺς ἄμα ἀντιψάλλων αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης, ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος, ἡτοιμάζετο «νὰ πάρῃ καιρὸν» καί, ἀφοῦ τελέσῃ τὸν ἀσπασμόν, νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ἡ μάλλον εἰσώρησεν εἰς τὸ ναῖδριον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο ἄλλων ὁμηλικῶν του, δωδεκαετῆς περίπου παῖς, ὑψηλὸς ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του, ἀσθμαίνων καὶ ἐν ἐξάψει. Ἦτο ὁ Ζάχος, ὁ υἱὸς τοῦ παπᾶ - Κυριάκου.

Εἰσέβαλε πνευστιῶν εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πρὸς τὸν ἱερέα. Ἡ φωνὴ τοῦ ἡκούετο ἀπὸ τοῦ χοροῦ, ἀλλ' αἱ λέξεις δὲν διεκρίνοντο.

Ἰδοὺ τί ἔλεγεν ἐν τούτοις:

— Παπᾶ, παπᾶ!

(Τὰ παπαδόπουλα ἐκάλουν συνηθῶς παπᾶ τὸν πατέρα τῶν).

— Παπᾶ, παπᾶ!... ὁ παπᾶ - Σφοντύλας... ἀπ' τὴν ἐξώπορτα... τῆς λειτουργίας... ἀπ' τ' αἰ - βῆμα ἢ πεθερά του... κ' ἡ παπαδιά... κουβαλοῦν... ἀπ' τὴν δεξώπορτα... τῆς λειτουργίας... τοὺς εἶδα... ἀπ' τὴν δεξώπορτα... τῆς λειτουργίας... ἀπ' τ' αἰ - βῆμα... κ' ἡ πεθερά του... κ' ἡ παπαδιά.

Μόνος ὁ παπᾶ - Κυριάκος ἦτο ἱκανὸς νὰ βγάλῃ νόημα ἀπὸ τὰ ἀσυνάρτητα ταῦτα καὶ ἀσθματικὰ λόγια τοῦ υἱοῦ του, ἰδοὺ δὲ πῶς ἐξήγησε τὰ λεγόμενα: «Ὁ

παπα - Θεωδώρης ὁ Σφοντύλας, ὁ σύντροφός του εἰς τὴν ἐνορίαν, ἔκλεπτε τὰς προσφορὰς μεταβιβάζων αὐτὰς διὰ τῆς ἐξωθύρας τοῦ ἱεροῦ θήματος εἰς χεῖρας τῆς συζύγου καὶ τῆς πενθερᾶς του».

Ἰσως τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο τόσον ἀληθές ὅσον ὁ Ζάχος ἤθελε νὰ τὸ παραστήσῃ. Διότι οὗτος, ἀγαπῶν ὡς ὅλοι οἱ νέοι τὴν ἐσχὴν καὶ τὴν διασκέδασι, μετὰ δυσκολίας εἶχεν ὑπακούσει εἰς τὸ πατρικὸν κέλευσμα ὅπως μείνῃ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀφορμὴν θὰ ἐζήτει διὰ νὰ τὸ στρίψῃ καὶ μεταβῇ εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐκδρομὴν εἰς τὰ Καλύβια, ἀφοῦ μάλιστα εὐκόλως εὗρισκε συνοδοιπόρους ὁμήλικας.

Ἄλλ' ὁ παπα - Κυριάκος δὲν ἐσυλλογίσθη τίποτε. Ἐξήφθη ἀμέσως, ἠγανάκτησε, δὲν ἐκρατήθη. Ἡμαρτεν. Ἀντὶ δὲ νὰ καταφέρῃ σφοδρὸν ράπισμα κατὰ τῆς παρειᾶς τοῦ υἱοῦ του καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡσυχος τὸ καθικόν του... ἀπέβαλεν εὐθὺς τὸ ἐπιτραχήλιον, ἐξεδύθη τὸ φαλόνιον, καὶ διασχίσας τὸν ναὸν ἐξῆλθεν, ἀποφεύγων τὸ βλέμμα τῆς προσκυτάρας του, ἥτις τὸν ἐβλεπεν ἔντρομος.

Ἄλλ' ὁ μπάρμπα - Μηλιὸς κάτι ὑπώπτευσεν ἐκ τῶν κινήματων τούτων καὶ ἐξῆλθε κατόπιν του.

Εἰς πενήντα ἀπὸ τοῦ ναοῦ, μετὰ τριῶν δένδρων καὶ δύο φρακτῶν, ὁ ἐπόμενος διάλογος συνήφθη :

— Παπα, παπα, ποῦ πᾶς ;

— Θάρθῶ, βλογημένε, τώρα ἀμέσως πίσω.

Δὲν εἰξευρε τί νὰ εἴπῃ. Ἀλλὰ τὸ θέβαιον εἶναι ὅτι εἶχεν ἀπόφασι νὰ καταβῇ εἰς τὴν πόλιν, νὰ ζητήσῃ λόγον διὰ τὴν κλοπὴν ἀπὸ τὸν συνεφημέριόν του. Εἰς τὸ βάθος δὲ τῆς συνειδήσεώς του ἔλεγεν ὅτι εἶχε καιρὸν νὰ ἐπι-

στρέψῃ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ τελέσῃ τὴν λειτουργίαν.

— Ποῦ πᾶς ; ἐπέμενε ὁ μπάρμπα - Μηλιὸς.

— Ἄς διαβάξῃ ὁ μπάρμπα - Ἀναγνώστης τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων κ' ἔφθασα.

Ἐλησμόνει ὅτι ὁ μπάρμπα - Ἀναγνώστης δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ ἄλλα, ἢ ὅσα ἀπὸ στήθους ἐγνώριζεν.

— Ἀφήνω καὶ τὴν παπαδιά μου ἐδῶ, βλογημένε, ἐπανελάθει ὁ παπα - Κυριάκος, ἀμχανῶν τί νὰ εἴπῃ. Σᾶς ἀφήνω τὴν παπαδιά μου !

Καὶ λέγων ἔτρεχεν.

Ὁ μπάρμπα - Μηλιὸς ἐπανῆλθε κατηφής ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

— Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγώ, ἐπιθύρισε.

Μεγίστη ἀπορία ἐπεκράτει ἐν τῷ παρεκκλησίῳ. Οἱ χωρικοὶ ἐκύτταζον ἐρωτηματικῶς ἀλλήλους. Ψιθυρισμοὶ ἠκούοντο.

Αἱ γυναῖκες ἡρώτων τὴν παπαδιὰν νὰ εἴπῃ αὐταῖς τί τρέχει· ἀλλ' αὕτη ἦτο ἡ ὀλιγώτερον πάντων τῶν ἄλλων γνωρίζουσα.

Ἐν τούτοις ὁ ἱερεὺς ἔτρεχεν, ἔτρεχεν. Ὁ ψυχρὸς ἀὴρ ἐδρόσειεν ὀλίγον τὸ μέτωπόν του.

— Καὶ πῶς νὰ θρέψω ἐγώ τόσα παιδιὰ, ἔλεγεν, ὁκτώ, μὲ συμπάθειο, κ' ἡ παπαδιά ἐννῆα, κ' ἐγώ δέκα ! Ὁ ἕνας νὰ σὲ κλέφτῃ ἀπ' ἐδῶ, κ' ὁ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ...

Πεντακόσια θήματα ἀπὸ τοῦ ναοῦ ὁ δρόμος ἐκατηφόριζε, καὶ κατήρχετό τις εἰς ὠραίαν κοιλάδα. Εἰς νερόμυλος εὗρίσκετο ἐπὶ τῆς κλιτύος ἐκείνης, παρὰ τὴν ὁδόν.

Ἀκούσας ὁ ἱερεὺς τὸν ἡδὺν μορμυρισμὸν τοῦ ρύακος, αἰσθανθεὶς ἐπὶ τοῦ προσώπου του τὴν δρόσον, ἐλησμόνησε ὅτι εἶχε νὰ λειτουργήσῃ (πῶς καὶ ποῦ νὰ

λειτουργήσῃ ;) καὶ ἔκυψε νὰ πῇ ὕδωρ. Ἀλλὰ τὸ χεῖλός του δὲν εἶχε βραχὴ ἀκόμη, καὶ αἵφνης ἐνεθυμήθη, ἀνένηψεν.

— Ἐγὼ ἔχω νὰ λειτουργήσω, εἶπε, καὶ πίνω νερό ;..

Καὶ δὲν ἔπιε.

Τότε ἦλθεν εἰς αἴσθησιν.

— Τί κάμνω ἐγώ, εἶπε, ποῦ πᾶω ;

Καὶ ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ :

— Ἡμαρτον, Κύριε, εἶπεν, ἡμαρτον ! μὴ μὲ συνεραιοθῇς.

Ἐπανελάθει δέ :

— Ἐὰν ἐκεῖνος ἔκλεπεν, ὁ Θεὸς ἄς τόν... συγχωρήσῃ... κ' ἐκείνον κ' ἐμέ. Ἐγὼ πρέπει νὰ κάμω τὸ χρέος μου

Ἡσθάνθη δάκρυ βρέχον τὴν παρειὰν του.

— ὦ Κύριε, εἶπεν ὀλοψύχως, ἡμαρτον, ἡμαρτον ! Σὺ παρεδόθης διὰ τὰς ἀμαρτίας μας καὶ ἡμεῖς σὲ σταυρώνομεν κάθε μέρα.

Καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν ἀνήφορον σπεύδων νὰ ἐπανελθῇ εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπως λειτουργήσῃ.

— Καὶ ἤθελα νὰ πῶ καὶ νερό, εἶπε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λειτουργήσω. Ἀλλὰ πῶς νὰ κάμω ; Δὲν πρέπει νὰ μεταλάβω. Θὰ λειτουργήσω χωρὶς μετέληψιν, δὲν εἶμαι ἄξιος !.. «Δεῦτε τοῦ καινοῦ τῆς ἀμτέλου γεννήματος !..». Ἐγὼ ἄξιος δὲν εἶμαι !

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ναόν, ὅπου μετ' ἀγαλλιᾶσεως οἱ χωρικοὶ τὸν εἶδον.

Ἐτέλεσε τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν καὶ μετέδωκεν εἰς τοὺς πιστοὺς, φροντίσας νὰ καταλύσῃ διὰ στόματος αὐτῶν ὅλον τὸ ἄγιον ποτήριον. Αὐτὸς δὲν ἐκοινῶνησεν, ἐπιφυλαττόμενος νὰ τὸ εἴπῃ εἰς τὸν πνευματικόν καὶ πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὸν κανόνα.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, μετὰ τὴν Β' Ἀνάστασιν, οἱ χωρικοὶ τὸ ἔστρωσαν ὑπὸ τὰς πλατάνους παρὰ τὴν δροσερὰν πηγὴν.

Ὡς τάπητας εἶχον τὴν χλόην καὶ τὰ χαμολούλуда, ὡς τράπεζαν πτέριδας καὶ κλάδους σχοίνων.

Ἡ δροσερὰ αὖρα ἐκίνει μετὰ θροῦ τοὺς κλώνας τῶν δένδρων καὶ ὁ Φταμνήτης μετὰ τὴν λύραν τοῦ ἀντέδιδε φθόγγους λιγυροῦς.

Ἡ ὠραία Ξανθή, ἡ σύζυγος τοῦ Φταμνήτου, ἐκάθητο μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Μελάχρας καὶ τῆς θειᾶ - Κρατήρας, τῆς πενθερᾶς τῆς, φροντίζουσα νὰ ἔχῃ ἐν μέρει τὰς παρειὰς κεκαλυμμένας μετὰ τὴν μανδήλαν, καὶ νὰ βλέπῃ μᾶλλον πρὸς τὸν κορμὸν τῆς γιγαντιαίας πλατάνου, ὅπως μὴ τὴν κυττάζωσιν οἱ ἄνδρες καὶ ζηλεύῃ ὁ σύζυγός της.

Ἡ ἀδελφὴ της, τὸ Ἀθῶ, δεκαπεντοῦτις κόρη ἄγαμος, ἀφροντίς, ὠραία καὶ αὐτὴ, ποσάκις δὲν τὴν ἐπείραζε, λέγουσα :

— Ἀρή, τί τὸν ἤθελες, ἀρή ; Δὲν τὸν ἐπαίρνα, νὰ μοῦ χαρίζανε τὸν οὐρανὸν μὲ τᾶστρα... Καλὶτέρα νὰ γινόμεναι καλόγρια.

Τὸ θέβαιον ἦτο ὅτι ὁ Φταμνήτης δὲν διέπρεπεν οὐτ' ἐπὶ κάλλει, οὐτ' ἐπὶ μεγέθει σώματος, ἀλλ' ἀνεπλήρου τὰς ἐλλείψεις ταύτας δι' εὐστροφίας σώματος καὶ πνεύματος, καὶ διὰ φαιδρότητος καὶ εὐθυμίας.

Ὁ παπα - Κυριάκος, προήδρευε τοῦ συμποσίου, ἔχων ἀπέναντί του τὴν παπαδιά, βραχύσωμον, στρογγυλοπρόσωπον, μελαχροινὴν, ἀγαθωτάτην, ἥτις ἐν ἀθωότητι ἐξεκόλαπτε σχεδὸν κατ' ἔτος ἐν παπαδόπουλον, χωρὶς νὰ τὴν μέλῃ οὔτε διὰ παλληκαροβότανα, οὔτε διὰ στρηφοβότα-

να, περί & τυρβάζουσιν ἄλλαι γυναῖκες.

Δεξιόθεν τοῦ ἱερέως ἐκάθητο ὁ μπάρμπα - Μηλιός, προεστώς ἅμα καὶ πρόθυμος θεράπων τῆς κοινότητος, εἰσεύρων νὰ ψήνη, ὡς οὐδεις ἄλλος, τὸ ἀρνί, λιανίζων μεθοδικώτατα δι' ὅλους, καὶ τρώγων καὶ προπίνων.

Εἰς τὰς προπόσεις μάλιστα δὲν εἶχεν ἐφάμιλλον. Μετὰ τὴν σύντομον καὶ τυπικὴν τοῦ ἱερέως πρόποσιν, ἐγερθεὶς ὁ μπάρμπα - Μηλιός, κρατῶν τὴν τσότραν τὴν ἑπταόκαδον, ἤρχισε νὰ χαιρετίζῃ τοὺς πάντας, καὶ ἕνα ἕκαστον ὡς ἐξῆς :

— Χριστὸς ἀνέστη ! Ἀληθινὸς ὁ Κύριος ! Ζῇ καὶ βασιλεύει εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας !

Εἶτα μετὰ τὸ προσομιῶν εἰσηλθὲν εἰς τὴν οὐσίαν :

— Γεῖά μας ! καλὴ γεῖα ! διὰ φορο ! καλὴ καρδιά ! Παπᾶ μ', νὰ χαίρεσαι τὸ πετραχίλι σ', Παπαδιά, νὰ χαίρεσαι τὸν παπᾶ σ', καὶ τὰ παιδάκια σ' ! Ἐάδερφε Θεοδωρή ! νὰ ζήσης, νὰ τὸ χαίρεσαι ! Κουμπάρε Παναγιώτ' ! Ὅπως ἔτρεξες μὲ τὸ λάδ', νὰ τρέξης καὶ μὲ τὸ κλῆμα ! Συμπεθέρα Κρατήρα ! Νὰ χαίρεσαι, μ' ἕναν καλὸ γαμπρό ! Ἀνηψιὲ Γιώργη ! Τίμια στέφανα ! Στὸ γάμο σας νὰ χαροῦμε ! Κουμπάρα Κυπαρισσοῦ ! Μὲ μιὰ καλὴ νύφη νὰ ζήσης νὰ χαρῆς ! Ἐβίβα ὅλοι ! Τέ - περ - τέ. Πάντα χαρούμενοι. Στὴν ὑγεία σας ! Συμπεθέρα Ἐσθὴ ! Καλὴ λευθεριά ! Στὴν ὑγεία σας ! Πάντα χαρούμενοι ! Πάντα μὲ τὸ καλὸ ! Καὶ ἀνάλογος πρὸς τὸ πρόσωπον ὑπῆρξε καὶ ἡ πόσις.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Φταμηνίτης ἠθέλησε νὰ προπίνῃ, κατ' ἄλλον ὁμῶς στενωτέρων τρόπον ἠθέλησε νὰ βρῇ τὴν γυναῖκά του, καὶ ἡ

νάγκασεν αὐτὴν ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν πρόποσιν.

— Μπρόμ !

— Πιὲ κὴ δό μ'.

— Μὲ κρασί !

— Καλῶς τ'ν ἀγάπη μ' τὴ χρυσή !

Καὶ πῶν αὐτὸς μετεβίβασε τὴν τσότραν εἰς τὴν ὥραιαν Ξανθὴν, ἥτις ἔβρεξε τὰ χεῖλη.

Εἶτα ἤρχισαν τὰ ἄσματα. Ἐν πρώτοις τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, ὑστερον τὰ θύραθεν. Ὁ μπάρμπα - Μηλιὸς θελήσας νὰ ψάλῃ καὶ αὐτὸς τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, τὸ ἐγύριζε πότε εἰς τὸν ἄμανὲ καὶ πότε εἰς τὸ κλέφτικο.

Ἄλλ' ὁ ἰδιορρυθμότερος πάντων τῶν ψαλτῶν ἦτο ὁ μπάρμπα - Κίτσος, γηραιὸς χωροφύλαξ, Χειμαρριώτης, παλαιὸς τακτικός, λησμονημένος ἀπὸ τῆς θαυρακτικῆς ἐποχῆς ἐν τῇ νήσῳ. Ἀμφέβαλλε καὶ αὐτός, ἂν τὸν εἶχαν περασμένον εἰς τὰ μητρώα πότε τοῦ ἔστελναν μισθόν, πότε ὄχι. Ἐφόρει χιτῶνα μὲ ἀνοικτάς θυρίδας, θραχεῖαν περισκελίδια μέχρι τοῦ γόνατος καὶ τουζιούκια. Ὁ δήμαρχος τοῦ τόπου (διότι ὑπῆρχε, φεῦ ! καὶ δήμαρχος) τὸν εἶχε στείλει νὰ κάμῃ Πάσχα εἰς τὰ Καλύβια, διὰ νὰ φυλάξῃ δὴθεν τὴν τάξιν, καίτοι οὐδεμιὰς φυλάξεως ἦτο ἀνάγκη. Τὸ θέβαιον εἶναι ὅτι τὸν ἔστειλε νὰ καλοπεράσῃ πλησίον τῶν ἀνοικτοκαρδῶν ἐξωμεριτῶν, οἵτινες τοῦ ἤρεσκον, τοῦ μπάρμπα - Κίτσου, ἅς τοὺς ἔλεγον καὶ «τσουπλακιάς» ἢ «χαλκοδέραις». Ἐὰν ἔμενεν ἐν τῇ πόλει, ὁ δήμαρχος θὰ ἦτο ὑπόχρεως νὰ τὸν φιλεύσῃ τὸν μπάρμπα - Κίτσον, καθὼς τὸν εἶχαν κακομάθει οἱ προκάτοχοί του, ἔλεγε, — νὰ τὸν φιλεύσῃ κουλούραν καὶ αἰγά. Τί ἔξιμα !..

Ὁ μπάρμπα - Κίτσος, ἀφοῦ ἡσπάσθη τρεῖς ἢ τετράκις τὴν τσότραν, ἤρχισε νὰ ψάλλῃ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, κατ' ἰδιάζοντα αὐτῷ τρόπον, ὡς ἐξῆς :

Κ' στὸ - μπρέ - Κ' στὸς ἀνέστη
ἐκ νεκρῶν θανάτων,
θάνατον μπατήσας,
κ' ἔντοις - ἔντοις μνήμασι,
ζῶν παμμακάριστε !

Καὶ ὁμῶς, μεθ' ὅλην τὴν ἰδιορρυθμίαν ταύτην, οὐδεις ποτε ἔψαλλεν ἱερὸν ᾄσμα μετὰ πλειονος χριστιανικοῦ αἰσθήματος καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἐξαιρουμένου ἴσως τοῦ γνωστοῦ ἐν Ἀθήναις γηραιοῦ καὶ σεβασμοῦ Κρητός, τοῦ ψάλλοντος τὸ «Ἀλαλα τὰ χεῖλη τῶν ἁσεβῶν» μετὰ τὴν ἐξῆς προσθήκην : «Ἀλαλα τὰ χεῖλη τῶν ἁσεβῶν τῶν μὴ προσκυνούντων, οἱ κερατάδες ! τὴν εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν...».

Ἀληθεῖς ὀρθόδοξοι Ἕλληνες.

Περὶ τὴν δειλὴν εἶχεν ἀρχίσαι ὁ χορός, χορὸς κλέφτικος (διότι αἱ γυναῖκες ἐπεφυλάττοντο διὰ τὴν Δευτέραν καὶ Τρίτην, ὅπως χορεύσῃ τὸν συρτὸν καὶ τὴν καμάρα), καὶ ὁ παπᾶ - Κυριάκος,

μετὰ τῆς παπαδιάς καὶ τοῦ Ζάχου, ὅστις ἐγλύτωσε τὸ ξύλον χάριν τῆς ἡμέρας, (διότι ὁ πατήρ του εἶχε θυμώσει εἰτα κατ' αὐτοῦ, ὡς γενομένου αἰτίου τῆς χασιμωδίας ἐκείνης), ἀποχαιρετίζαντες τὴν συντροφίαν, κατήλθον εἰς τὴν πολίχνην.

Ὁ παπᾶ - Κυριάκος ἔδωκε πλήρες εἰς τὸν συνεφημέριόν του τὸ ἀπὸ τῆς ἐξοχῆς μερίδιον, καὶ οὕτε κατεδέχθη νὰ κάμῃ λόγον περὶ τῆς ὑποτιθεμένης κλοπῆς.

Ἐν τούτοις ὁ παπᾶ - Θεοδωρὴς οἶκοθεν τῷ εἶπεν ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἐνορίας μερίδιον τοῦ εὐρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, τοῦ παπᾶ - Θεοδωρῆ. «Ἐρίνε καλόν, εἶπε, νὰ μετακομίσῃ διὰ τῆς ἐξωθύρας τοῦ ἀγίου θήματος οἶκαδε καὶ τὰ δύο μερίδια, διὰ νὰ μὴ βλέπουν τινὲς τῶν ἄγαν ἐπιπολαίων καὶ γλωσσαλγῶσιν ὅτι οἱ ἱερεῖς ἔχουν δῆθεν πολλὰ εἰσοδήματα.

— Ὁ κόσμος ξιππάζεται, εἶπεν, ἅμα μᾶς ἰδὴ μιὰ καλὴ μέρα νὰ πάρουμε τίποτα λειτουργιαίς, καὶ δὲν συλλογίζεται πόσες ἐβδομάδες καὶ μῆνες περέρχονται ἄγνοι !

Ἐντεῦθεν ἡ παρανόησις τοῦ Ζάχου.

(«Ἐφημερίς» 1-4-1890)

ΣΥΜΦΩΝΟΣ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ...

Μιὰ μέρα σὲ ἕνα ξενοδοχεῖο τοῦ Καίρου, συνέβη κάτι τὸ φοβερό. Μιὰ νεαρὴ κυρία ἔτρεχε ξεφωνίζοντας στοὺς διαδρόμους καὶ πίσω της ἀκολουθοῦσε τρέχοντας ἕνας κύριος, τελείως γυμνός. Ὁ κύριος συνελήφθη καὶ σὲ λίγο ἀπεκαλύφθη ὅτι ὁ ἐπιθετικὸς αὐτὸς Ρωμαῖος ἦταν ἕνας Ἀγγλὸς ἀξιωματικὸς. Ἡ κυρία ἔκανε μὴνυσιν στὸν ἀξιωματικὸ, ὁ δικηγόρος του ὁμῶς κατῳκώσθη νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ διαβάζοντας στὸ δικαστήριον μιὰ καὶ μόνον παράγραφον ἐνὸς στρατιωτικοῦ κανονισμοῦ σχετικοῦ μὲ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἡ παράγραφος ἔλεγε ἐπὶ λέξει : Ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ φέρῃ στολὴν, ἐφ' ὅσον εἶναι καταλλήλως ἐνδεδυμένος διὰ τὸ σπὸρ εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐπιδοθῇ.

"ΧΑΙΡΟΜΑΙ ΠΟΥ ΓΕΡΑΣΑ!"

Ο ΣΩΜΕΡΣΕΤ ΜΩΜ

μιλεί στο δημοσιογράφο

J. GARRITT

Οι κανόνες που ακολουθώ για να κάνω τη ζωή μου ευχάριστη είναι απλοί:

1. Δεν πίνω.
2. Δουλεύω γερά.
3. Δεν κάνω τίποτα για πολύν καιρό.

Στη μακροχρόνια ζωή μου είδα γύρω μου πολλές προσωπικότητες, καμμιά όμως δεν μου φαίνεται ότι άφησε πιο λαμπερά ίχνη στην ιστορία όσο ο Ουίνστον Τσώρτσιλ.

Ο όρος μεγαλοφυΐα, κατά τη γνώμη μου, ταιριάζει στον αιώνα μας μόνο στον "Αϊνσταϊν. Και ο φίλος μου ο Ουέλς είχε επίδραση στην γενιά του, αλλά την έχασε προτού πεθάνη. Έζησε λίγο περισσότερο από τη φήμη του.

Εγώ έπαυσα να γράφω την ώρα που έπρεπε, γιατί δεν ήθελα να κάνω το ίδιο λάθος. Και ο Σω έζησε πολύ για τη φήμη του. Μετά την «Αγία Ίωάννα» δεν έγραψε τίποτα, νομίζω, που να μεγάλωσε την αξία του.

Διαβάζω πολύ, πηγαίνω στο θέατρο, ακούω μουσική και χαίρομαι τη συντροφιά πολλών φίλων μου. "Οποτε έχω την ευκαιρία παίζω μπρίτζ. Άγαπώ πολύ τον κήπο μου και τον προσέχω.

Ομολογώ ότι χαίρομαι που είμαι γέρος τώρα, γιατί ξέρω ότι ή ζωή ποτέ ζούσαμε πριν από το

1914 ήταν ή καλύτερη από κάθε άλλη που γνωρίσαμε ως τώρα. Πριν από το 1914 μπορούσε κανείς να είναι φτωχός, αλλά αυτό δεν είχε σημασία. Μπορούσε να ζήσει με τόσο λίγα! Όταν άρχισα την καριέρα του επαγγελματία συγγραφέα, κέρδιζα κάπου εκατό λίρες το χρόνο. Δεν ήταν αρκετά, αλλά τα κατάφερνα. Τώρα το λιγώτερο που πρέπει να κερδίζω ένας εργαζόμενος, είναι 5—6 λίρες την εβδομάδα.

Από όλα τα βιβλία μου πουλήθηκαν κάπου 25 εκατομμύρια αντίτυπα. Το «Στην κόψη του ξυραφιού», πούλησε 2½ εκατομμύρια και ή «Ανθρώπινη Δουλεία» πουλάει ακόμα δώδεκα χιλιάδες αντίτυπα το χρόνο. Τώρα τελευταία κάνουν από τα βιβλία μου ταινίες και έκπομπες στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

Πώς κράτησα την επιτυχία μου ως αυτήν την ηλικία; Ο λόγος νομίζω είναι ότι εξακολούθησα να ζω.

Οί άνθρωποι που με διάβαζαν νέοι με διαβάζουν και στα πενήντα τους. Δεν με ξέχασαν και πήραν ό,τι είχα να τους δώσω.

Το μόνο πράγμα, για το οποίο λυπάμαι πολύ στη ζωή μου είναι που δεν μπόρεσα να χαρώ τα νειάτα μου, γιατί έπρεπε να δουλεύω σκληρά για να ζήσω.

Χάρης στα «χάρτινα τούβλα» που αγοράζουν οι νεαρές αυτές Δανέζες, τα παιδιά του Άγναντερου αποκτούν το καινούργιο σχολείο τους.

Οι μαθηταί της Δανίας κτίζουν

ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

«Ο έρανος των «χάρτινων τούβλων»

Στις αρχές του περασμένου χρόνου ή Ουνέσκο έκανε μία έκκληση για τις 340.000 περίπου παιδιών της Ελλάδος που ή ζωή τους είχε αναστατωθή από έννιά χρόνια πολέμου, κατοχής και έμφύλιου σπαραγμού. Η έκκληση θρήκε απήχηση σε όλες τις χώρες και πολύ γρήγορα άρχισαν να φθάνουν στο Ταμείο Άνικοδομήσεως της Ουνέσκο λίρες, φράγκα, δολάρια.

Όστόσο στη Δανία μία σημαντική οργάνωση προνοίας, ή Mellemfol Keligt Samvirke (δηλαδή Παγκόσμιος Άλληλοβοήθεια), αποφάσισε να προσφέρει κάτι περισσότερο από μία απλή οικονομική ενίσχυση. Και έτσι μία ομάδα από Δανούς φοιτητές, που όλοι τους είναι τελειοποιημένοι στην οικοδομική, ήρθαν στην Ελλάδα, υπό την αλγίδα της Ουνέσκο,

για να βοηθήσουν στην ανοικοδόμηση της χώρας.

Τόν περασμένο Σεπτέμβριο οι δέκα αυτοί νέοι Δανοί ξέφθασαν στο χωριό Άγναντερό, στην περιοχή του Όλμπου, όπισθεν με φυτάρια και άξινες, με σφυριά και τριβέλια και στρώθηκαν άμέσως στη δουλειά. Θα τελείωναν το κτίσιμο του σχολείου του χωριού που είχε άρχισι πολύ πριν από τον πόλεμο και δεν είχε τελειώσει ποτέ. Και πολύ γρήγορα κέρδισαν τη φιλία και την εκτίμησι των κατοίκων του χωριού.

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΕΡΑΝΟΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Για να χρηματοδοτήσει το έργο αυτό η δανική οργάνωσι που τους έστειλε με την συνεργασία της Έθνικης Δανικής Επιτροπής για την Ουνέσκο, διοργάνωσε σε όλα τα σχολεία της Δανίας έναν πρωτότυπο έρανο. Η έκστρατεία αυτή εγκαινιάστηκε τα Χριστούγεννα με μια ραδιοφωνική όμιλία του Δανού Υπουργού της Παιδείας και τώρα 130.000 Δανοί μαθηταί αγοράζουν κάθε εβδομάδα με 20 öρε ένα «χάρτινο τουβλό» για το σχολείο του Άγναντερού. Κάθε φορά, που ένα παιδί αγοράζει ένα από αυτά τα συμβολικά χάρτινα τουβλά, το κολλάει σε έναν μεγάλο πίνακα που εικονίζει το σχολείο που κτίζουν οι συμπατριώτες του στην Ελλάδα.

Στόν πίνακα αυτόν διαβάσει κανείς μια έρώτησι: «Γιατί οι Δανοί πρέπει να βοηθήσουν την Ουνέσκο;». Και την απάντησι: «Γιατί με τα ωραία σχολεία που έχουμε είμαστε πολύ πιο τυχεροί από εκατομμύρια άλλα παιδιά στον κόσμο».

Η οργάνωσι Mellemfol Keligt

Samvirke ελπίζει ότι, πουλώντας ένα εκατομμύριο χάρτινα τουβλά, θα μαζέψη ως την 1ην Μαΐου 125.000 δανικές κορώνες. Η δανική κυβέρνηση δήλωσε ότι θα προσφέρει το ίδιο ποσό και έτσι με το σύνολο των 250.000 κορωνών θα αγοράσουν άληθινά τουβλά, ξύλα και άλλα υλικά για το σχολείο του Άγναντερού.

Από την άρχη της έκστρατειας πάνω από πεντακόσια σχολεία, δημοτικά και γυμνάσια της Δανίας αποφάσισαν να συμμετάσχουν στον «αγώνα των τουβλών». Ως τα μέσα Φεβρουαρίου έξη νέα σχολεία δήλωναν συμμετοχή κάθε μέρα.

Το κτίσιμο του σχολείου στο Άγναντερό δεν είναι παρά μια πλευρά της ζωηρής δράσεως της οργάνωσης.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Το 1944 όταν η Δανία ήταν ακόμη στα χέρια των Γερμανών, πολλές πολιτικές οργάνώσεις της χώρας συγκεντρώθηκαν για να μελετήσουν τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για την άνασυγκρότησι της Εύρώπης. Μόλις τελείωσαν οι έχθροπραξίες, την άνοιξη του 1945, ο καινούργιος οργανισμός έστειλε 35 νοσοκόμες στη θόρεια άκρη της Νορβηγίας για να περιθάλψουν πρόσφυγες. Άνέλαβε ακόμη να οργάνωση συνεργεία έθελοντών για διάφορες εργασίες της ανοικοδομήσεως.

Από το τέλος του πολέμου πάνω από 900 νέοι και νέες, που άνήκουν στην οργάνωσι, έλαθαν μέρος στην ανοικοδόμηση χωρών που έρειπώθηκαν από τον πόλεμο. Στη Φινλανδία έκτισαν προσωρινά σπίτια, στην Όλλανδία βοήθησαν για την απόδοσι στην καλ-

λιέργεια των περιοχών που είχαν κατακλυσθή από νερά, στην Αυστρία και στην Πολωνία περιέθαλψαν εκατομμύρια παιδιά.

Έπειτα από πολλά χρόνια δουλειάς σε κατεστραμμένες περιοχές, η οργάνωσι αποφάσισε να αναλάβη ένα μεγαλύτερο έργο ανοικοδομήσεως. Η έκκλησι της Ουνέσκο για την Ελλάδα της πρόσφερε ένα κατάλληλο πεδίο δράσεως.

Οι Δανοί μαθηταί με τα «χάρτινα τουβλά» που αγοράζουν, συμμετέχουν στο έργο της Ουνέσκο. Μαθαίνουν έτσι να γνωρί-

ζουν καλύτερα τους σκοπούς των Ένωμένων Έθνών και των Ίδρυμάτων που αγωνίζονται για έναν ειρηνικό κόσμο.

Αν κρίνουμε από την ποσότητα των «χάρτινων τουβλών» που πουλιούνται σήμερα στη Δανία, θα δούμε ότι οι μικροί Δανοί κατάλαθαν πολύ καλά το ρόλο τους. Και από την Ελλάδα το συνεργείο των έθελοντών γράφει: «Το σχολείο που κτίζουμε στο Άγναντερό θα τελειώσει σε λίγο. Τι θα κτίσουμε έπειτα;

(«Le Courrier de l' Unesco»)

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΤΟΚΟΓΛΥΦΟΣ

Ένας άριστοκράτης Ούγγρος άξιωματικός συνήθιζε να παίξει χαρτιά. Κάποτε ήρθε η ώρα όπου έπρεπε να πληρώση τα χρέη του. Χρήματα όμως δεν είχε. Τότε σκέφτηκε το παλιό οικογενειακό δαχτυλίδι. Το έβαλε μέσα στη δερμάτινη θήκη του και το έστειλε ταχυδρομικώς σε έναν τοκογλύφο, έναν περίφημο Έβραίο, τον Σούρτς. Ξέροντας πώς ο Έβραίος θα του έκανε παύση, έβαλε μέσα στη θήκη και ένα σημείωμα. «Αν θέλεις να μου δώσεις 3.000 κορώνες για το δαχτυλίδι, μπορείς να το κρατήσεις. Αν όχι, στείλτο μου πίσω. Δεν δέχομαι ούτε πεντάρα λιγώτερο».

Αντίθετα με το σημείωμα ο γέρο Σούρτς τηλεγράφησε στον άξιωματικό: «Δαχτυλίδι δεν αξίζει 3.000. Δίνω 2.000 το πολύ».

Ανα-κάτω ο άξιωματικός του άπαντά τηλεγραφικώς. «Τιμή 3.000. Παύση αποκλείονται».

Την άλλη μέρα καταφθάνει άλλο τηλεγράφημα. «Προσφέρω 2.500. Περισσότερα αδύνατον».

Τότε ο άξιωματικός έχασε την υπομονή του και ξανατηλεγράφησε και αυτός: «Δαχτυλίδι 3.000. Στείλτο πίσω άμέσως».

Σε λίγες μέρες έφτασε το δεματάκι. Ο άξιωματικός το άνοιξε. Μέσα ήταν η κόκκινη δερμάτινη θήκη, δεμένη και σφραγισμένη. Μαζί με την θήκη υπήρχε και ένα σημείωμα: «Σαν ειδικός σας λέω πώς το δαχτυλίδι δεν αξίζει 3.000 κορώνες. Κανείς δεν θα σας δώσει αυτή την τιμή. Πάντως, έπειδή μου είσθε πολύ συμπαθής, ειδικώς για σας, φτάνω στις 2.800 κορώνες. Αυτή είναι η τελευταία μου προσφορά. Αν θέλετε να το δώσετε σ' αυτήν την τιμή, μην άνοίξετε τη θήκη. Άπλάς στείλτε την πίσω. Αν όχι, κρατήστε το δαχτυλίδι σας. Δεν θα το πάρω».

Παρ' όλη την απελπισία του ο άξιωματικός πεισμάτωσε. «Ε, όχι! καλύτερα να μη το πουλήσω. Κάτι άλλο θα κάνω. Νευριασμένος έσπασε τη σφραγίδα και άνοιξε τη θήκη. Το δαχτυλίδι δεν ήταν εκεί. Στη θέση του υπήρχε ένα σημείωμα: «Καλά, καλά! μη θυμώνετε. Θα σας δώσω 3.000 κορώνες».

Duell, Sloan and Pearce

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μια φορά στο Σικάγο πήγε κάποιος να αγοράσει πούρα. 'Ο υπάλληλος του καταστήματος του σύστησε ένα μεγάλο κουτί, ασφαλισμένο έναντι της πυρκαϊάς. Σάν γνήσιος 'Αμερικάνος ο πελάτης προτίμησε το ασφαλισμένο κουτί. 'Όταν κάπνισε όλα τα πούρα, πήρε τις γόπες και πήγε να πάρει την ασφάλεια. Φυσικά ή υπόθεσι κατέληξε στο δικαστήριο, το οποίο και δικαίωσε τον αγοραστή.

'Η ασφαλιστική εταιρία όμως δεν άφησε τα πράγματα έτσι. 'Έκανε μήνυση στον πελάτη της... επί έμπρησμού ασφαλισμένων αντικειμένων.

Το δικαστήριο κατέδίκασε τον έμπρηστή σε έξη μηνών φυλάκιση.

«Pourquoi Pas?»

★

Στη γαλλική πρωτεύουσα κυκλοφορεί τελευταίως το έξης ανέκδοτο.

Μία ομάδα Γάλλων έξερευνητών έφθασε στην πυκνή και μυστηριώδη ζούγκλα. Μία μέρα οι έξερευνητές έπесαν σε μία φυλή καννιβάλων που γιόρταζε με τα υπόλοιπα ενός μακαρίτη. 'Ο άρχηγός των καννιβάλων όταν είδε τους Γάλλους βγήκε να τους υποδεχτεί. Προς μεγάλη τους έκπληξη μιλούσε τέλεια γαλλικά. 'Όταν τον ρώτησαν πώς τα έμαθε, τους είπε ότι σπούδασε στη Γαλλία: «Δυό χρόνια πήγαίνα στη Σορβόνη και σπούδαζα γαλλική φιλολογία».

Οί Γάλλοι τα χάσανε.

«Δυό χρόνια στη Σορβόνη, και μετά γύρισε εδώ για να τρώει άνθρωπους;», τον ρώτησαν με άπορία.

«Γιατί όχι; έμαθα να χρησιμοποιώ μαχαίρι και πηρούνι», απάντησε ο καννίβαλος.

Northern Rhodesian Advertiser

☆

Μια κοπέλλα πήγε ένα βράδυ με τον αρραβωνιαστικό της στο θέατρο. 'Όπως έφθασαν λίγο νωρίς, ή κοπέλλα ζήτησε να πάει μια στιγμή στην τουαλέτα για να βάλει λίγη πούδρα. Δυσκολεύτηκε κάπως ώσπου να τη βρει, στο τέλος όμως μπήκε σ' ένα μεγάλο δωμάτιο, ωραιότατα έπιπλωμένο. Κανείς δεν ήταν μέσα εκτός από μία υπηρέτρια που ξεσκόνιζε. 'Η κοπέλλα έβαλε την πούδρα της, χτενίστηκε, ίσιωσε τις κάλτσες της και γύρισε διασπικη στη θέσι της. Το έργο είχε αρχίσει.

— Πώς ήταν ή αρχή; ρώτησε ψιθυριστά τον μνηστήρα της.

— Νομίζω πως θα έπρεπε να το ξέρης, της απάντησε εκείνος απότομα, αφού μάλιστα έλαβες και σύ μέρος...

★

'Η δασκάλα μπήκε στην τάξη και έδωσε το θέμα της εκθέσεως. «Τί θα κάνετε αν είχατε ένα εκατομμύριο δολάρια;». 'Όλα τα παιδιά ρίχτηκαν στο γράψιμο, εκτός από τον Μπίλλυ. Τον άγριοκύνταξε μια φορά ή δασκάλα, τον άγριοκύνταξε δυό, τίποτε. Στο τέλος του είπε: «Μά τέλος πάντων δεν καταλαβαίνεις ότι πρέπει να γράψης τί θα έκανες αν είχες ένα εκατομμύριο δολάρια;»

«Μάλιστα», είπε ο Μπίλλυ και ακούμπησε αναπαυτικά την πλάτη του στο θρανίο. «'Ακριβώς αυτό που κάνω τώρα, Μις Σμίθ».

Theodore Rubin

ΤΑ ΟΚΤΩ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Του

BRUCE BLIVEN

Σε συνομιλίες μου με πολλούς φυσιοδίφες άκουσα συχνά την παρατήρησι ότι εκείνα που ξέρουμε για το φυσικό κόσμο είναι ένα τίποτα μπρός σ' εκείνα που θα ξέρουμε κάποια μέρα. Παρεκάλεσα τους συνομιλητάς μου να μου δνομάσουν τα σπουδαιότερα από τ' άλλα προβλήματα των φυσικών έπιστημών. Οί περισσότεροι συνεφώνησαν ότι αυτά είναι τα ακόλουθα όκτώ:

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

'Ο φυσιοδίφης στρέφει το πνεύμα του σ' εκατομμύρια χρόνια πίσω στην εποχή που μέσα στην άδρανή ύλη πρόβαλε το πρώτο κύτταρο και ανέπτυξε την ικανότητά του να πολλαπλασιάζεται δια διαιρέσεως. Πώς παράχθηκε αυτό το κύτταρο;

Τα κύτταρα και ή νεκρή ύλη άποτελούνται από τα ίδια στοιχεία, αλλά το κύτταρο είναι σε θέση να παράγει νέα κύτταρα, έντελως όμοια του. Σ' αυτό το φυσικό φαινόμενο όφείλουν όλες οι πολυποίκιλες μορφές ζωής — υδρόβια ζώα, χερσαία ζώα, άνθρωποι — την προέλευσί τους. 'Αλλά πώς άρχισε αυτό το φαινόμενο; Για την έπιστημονική σκέψη

είναι άπαράδεκτη ή υπόθεσι ότι ή ζωή ύπάρχει από καταβολής κόσμου. Ποιά όμως άπίστευτη συρροή συμπτώσεων έκαμε να γεννηθί άνάμεσα στα άτομα στοιχείων όπως το ύδρογόνο και το όξυγόνο, το πρώτο κύτταρο;

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

'Ενα άλλο μεγάλο αίνιγμα είναι ή ανάπτυξη ανωτέρων μορφών ζωής από κατώτερες. Για να γίνει τουτό χρειάζονται δύο πράγματα: 'Η μετάλλαξι και ή επιτυχημένη προσαρμογή.

Μία φορά μέσα σε χιλιάδες περιπτώσεις συνέβη ώστε σ' ένα μονοκύτταρο οργανισμό να συντελεσθί μία μεταβολή, που κληροδοτήθηκε στους απογόνους του. Τώρα τελευταία οι σοφοί πιστεύουν ότι ξέρουν πώς συμβαίνουν οι μεταλλάξεις. Προκαλούνται, λένε, από τις μεταβολές που συμβαίνουν στους υπερμικροσκοπικούς γόνους που βρίσκονται στα μη ικανά αναπροσαρμογής κύτταρα. Οί τέτοιες μεταλλάξεις γίνονται ύστερα κληρονομιά μιας νέας ομάδος, ποικιλίας ή γένους.

Οί οργανισμοί που έχουν προσαρμοσθί καλά σ' ένα ώρισμένο περιβάλλον, έχουν περισσότερες

πιθανότητες να ωριμάσουν και να μεταβιβάσουν στους απογόνους τους τις χαρακτηριστικές τους ιδιότητες. "Αν έγκραταστήσουμε κοντά στο Βόρειο Πόλο πεντακόσια λευκά κουνέλια και πεντακόσια μαύρα, τα λευκά που δεν διαφέρουν πολύ από το χιόνι, θα γλυτώνουν εύκολα από τους έχθρους τους και θα έχουν περισσότερες πιθανότητες να διατηρηθούν στη ζωή και να αναπαραχθούν, ενώ τα μαύρα θα αποδεκατίζονται εύκολα και σε λίγες γενεές θα εξαφανισθούν τελείως.

"Αν σταθούμε μόνο στο απλό τουτο παράδειγμα, θα κρίνουμε για σωστή τη θεωρία της μεταλλάξεως και της επιτυχημένης προσαρμογής. Άλλα η θεωρία αυτή δεν φθάνει για να εξηγηθούν περισσότερα φαινόμενα. "Έχει αποδειχθή, λ. χ., ότι οι τερμίτες δεν είναι σε θέσι να χωνέψουν το ξύλο. Το χωνεύουν όμως για αυτούς τα ζωντανά βακτηρίδια που βρίσκονται μέσα στο στομάχι τους. Είναι αδύνατο να φαντασθούμε μία προσαρμογή όπου μαζί με το νέο έντομο, που τρέφεται αποκλειστικά με ξύλο, να γεννιέται και ένα βακτηρίδιο για να έγκρατασταθή μέσα στο στομάχι και να το βοηθή στην πέψη της τροφής του.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΧΛΩΡΟΦΥΛΛΗΣ

"Ένα από τα μυστήρια της φύσεως, που η επιστήμη προσπαθεί να ξεδιαλύνει, είναι η χημική διεργασία που γίνεται αυτόματα σε όλα τα πράσινα μέρη των ζωντανών φυτών. Στην ουσία της η διεργασία αυτή συνίσταται στο ότι το ήλιακό φως παράγει ζάχαρι από διοξείδιο του άνθρακος

που υπάρχει στον αέρα και από το νερό που περιέχει το έδαφος. Η ζάχαρι μετατρέπεται ύστερα σε άλλες ουσίες, όπως το άμυλο και η κυτταρίνη.

Κάθε μορφή ζωής, μαζί και η δική μας, εξαρτάται από τη διεργασία αυτή. Ο άνθρωπος τρώει κι αυτός τα χορταρικά, τα πράσινα εργαστήρια της φύσεως, αλλά τα περισσότερα τ' αφήνει για τα ζώα. "Αν μπορούσαμε να παράγουμε ζάχαρι από το ήλιακό φως, τον αέρα και το νερό, όπως κάνει κάθε φυτό, τα μεγαλύτερα δεινά που μαστίζουν το ανθρώπινο γένος θα θεραπεύονταν. Η τροφή μας θα ήταν τόσο άφθονη, ώστε θα άνοιγαν μπροστά μας ένας νέος, ολότελος διαφορετικός τρόπος ζωής.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΚΟΣΜΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΩΝ

Κάθε τετραγωνικό εκατοστόμετρο της γήινης επιφάνειας βομβαρδίζεται νύχτα - μέρα με ακτίνες που έρχονται από τον κοσμικό χώρο. Η ενέργειά τους είναι τρομακτικά μεγάλη, αλλά εμείς την ξέρουμε μόνο από το γεγονός ότι διασπᾶ τα άτομα της ύλης, αποσπᾶ τα εξωτερικά τους ηλεκτρόνια και συχνά συντρίβει και τον έσωτερικό τους πυρήνα.

Άφου οι κοσμικές ακτίνες διασπούν συνεχώς σε όλο το χώρο άτομα, φυσικό είναι να κάνουν το ίδιο και μέσα στο σώμα μας. Τι συνέπειες έχει τουτο; "Ίσως τρομερά σπουδαίες μεταβολές, ωφέλιμες ή επιζήμιες. Είναι πιθανώτατο—μολονότι οι περισσότεροι βιολόγοι απορρίπτουν αυτή την υπόθεση—ότι οι κοσμικές ακτίνες μεταβάλλουν τη δομή των ατόμων του γόνου, του φορέως της

κληρονομικότητας. "Αν συμβαίνει τουτο, σ' αυτές θα πρέπει να αποδώσουμε το θαύμα της μεταλλάξεως, που προκαλεί την άπειρη ποικιλία των ειδών.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ

Μέσα στους ιστούς όλων των ζωντανών οργανισμών, καθώς και στην ανόργανη ύλη, έπιτελείται αδιάκοπα και αυτόματα μία διεργασία ονομαζόμενη κατάλυσις, που μεταβάλλει σε κάτι διαφορετικό μία ή πολλές ουσίες. Ο καταλύτης είναι μία ουσία που μεταβάλλει άλλες ουσίες, χωρίς να μεταβάλλεται ή ίδια.

Οι καταλύτες βρίσκουν σήμερα σπουδαίες εφαρμογές στη βιομηχανία. Τα ένζυμα, που έχουμε σε άπειρα πλήθη μέσα στον οργανισμό μας, είναι και αυτά καταλύτες. Έπιτελούν εκατομμύρια χημικές μεταβολές και έτσι κάνουν δυνατή τη ζωή μας.

Άλλα πώς συντελείται η αινιγματική αυτή έπεξεργασία; Πώς είναι δυνατό η ουσία Α να μεταβάλλει την ουσία Β σε ουσία Γ και η ίδια να μένει ανέπαφη; "Ίσως η διεργασία αυτή να είναι ηλεκτρικής φύσεως, αφού το σύμπαν ύποτελείται στο βάθος από φορτία θετικού και άρνητικού ηλεκτρισμού. Δεν ξέρουμε όμως πώς συντελείται.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Συμβαίνει καμιά φορά κύτταρα ανθρώπου, ζώου ή φυτού να πολλαπλασιάζονται απότομα, σε τέτοιο σημείο που το άτομο να πεθάνει από καρκίνο. Καθόσον γνωρίζει η επιστήμη, τα κύτταρα του

καρκίνου είναι όμοια με τα άλλα κύτταρα και διαφέρουν μόνο στο ότι πολλαπλασιάζονται κατά τρόπο άτακτο, χωρίς να παίρνουν τη μορφή ενός οργάνου. (Χωρίς να σχηματίζουν ένα ώριμο όργανο). Κατά κανόνα όταν εκπληρώσουν τον προορισμό τους τα φυσιολογικά κύτταρα παύουν να πολλαπλασιάζονται διά διχοτομήσεως. Τα κύτταρα όμως του καρκίνου εξακολουθούν να διχοτομούνται και να πολλαπλασιάζονται έως ότου τα σταματήσει το μαχαίρι του χειρουργού ή οι ακτίνες Χ ή έως ότου νεκρώσουν τον οργανισμό που μέσα του έχουν φωλιάσει.

Τι είναι εκείνο που προκαλεί αυτήν την άγρια αύξηση των κυτάρων, δηλαδή το σχηματισμό του καρκίνου; Σήμερα οι έρευνηται έχουν στραφή προς την υπόθεση ότι πρόκειται για μία ανωμαλία στις λειτουργίες των ορμονών και των ενζύμων. "Αν συμβαίνει τουτο, ο καρκίνος θα έχη ίσως κάποια σχέση με τις βιταμίνες, που παίζουν σπουδαίο ρόλο στη χημεία του σώματος.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΟΣ

Η άδιαθεσία αυτή προκαλεί τεράστιες ζημιές στην οικονομία κάθε λαού, λόγω της άπωλειας ήμερων εργασίας, και καμιά φορά είναι πρόδρομος άλλων πικρόδενων ασθενειών. Παρ' όλα όμως τα χρήματα που έχουν ξοδευτή για τη μελέτη του προβλήματος, η επιστήμη λίγα πράγματα τα γνωρίζει.

Οι έρευνηται πιστεύουν ότι το κρυολόγημα το προκαλεί ένας διηθητός ιός, αλλά τουτο δεν έχει ακόμη αποδειχθή κατά τρόπον

άναντίρρητο. Είναι γνωστό ότι είναι διαφορετική ή ευαίσθησια κάθε ατόμου στο κρύο και ότι οι διαφορές αυτές είναι κληρονομικές. "Ετσι όλα σχεδόν όσα ξέρουμε για το κρυολόγημα συνοψίζονται στο ότι τα βακτηρίδια ή οι ιοί μεταφέρονται δια του αέρος και ότι η άποστειρώσι του αέρος με υπεριώδεις ακτίνες ή με άλλον τρόπο περιορίζει τον κίνδυνο μολύνσεως.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΠΑΓΕΤΩΝΩΝ

Στην πορεία των τελευταίων εκατομμυρίων χρόνων τα παγόβουνα μετακινήθηκαν από την πολική περιοχή και κάλυψαν πλατειές εκτάσεις. Στην Εύρώπη τα παγόβουνα έφθασαν ως τις "Αλπεις και τα Καρπάθια. "Όσον αφορά τις "Αλπεις οι έποχές των παγετώνων υπολογίζονται σε 4. Κάθε μία από αυτές διήρκεσε μεγάλο χρονικό διάστημα και έδιωξε κάθε μορφή ζωής. Στα ενδιάμεσα όμως διαστήματα το κλίμα ήταν τόσο ήπιο, όσο είναι σήμερα. Φυτά και ζώα ξαναγύρισαν εκεί. Πιθανόν να ζούσαν και άνθρωποι στις νεώτερες περιόδους των παγετώνων, που η τελευταία τους ίσως να μην απέχει πάνω από 15 χιλιάδες χρόνια και όπωσδήποτε δεν απέχει πάνω από 50.000 χρόνια.

Τί ήταν εκείνο που προκάλεσε τις μετακινήσεις των παγόβουνων; Θα ξαναγύριση ο πάγος; Η έπιστήμη δεν αποκλείει καθόλου τη δυνατότητα μία νέα έποχή παγετώνων ν' αναγκάση τους ανθρώπους ν' απομακρυνθούν από μεγάλες περιοχές βορείων πλατών.

Τί είναι εκείνο που θα μς φέρη μία νέα έποχή παγετώνων και

τί θα προκαλέσουν οι παγετώνες αυτοί είναι ένα ζήτημα στο οποίο δεν συμφωνούν οι σοφοί.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΛΛΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Νά τώρα και μερικά ακόμη άλυτα προβλήματα, πάνω στα οποία διαφωνούν οι έπιστήμονες. Τί είναι ο ήλεκτρισμός; "Αν παραδεχθούμε ότι είναι ένα ρεύμα ηλεκτρονίων, τότε ποιά είναι ή μηχανική μις τόσο τρομερής κινήσεως;

Ξέρουμε τώρα ότι ή ηλεκτρική δύναμη μεταφέρεται χωρίς τη βοήθεια καλωδίων. Πως γίνεται αυτό;

Ποιά είναι ή άλληλεπίδρασι ανάμεσα στην ψυχική κατάσταση ενός ανθρώπου και στη σωματική του διάπλασι; Πως συμβαίνει, λ.χ., ή δυσθυμία να προκαλή ένοχλήσεις στο πεπτικό σύστημα;

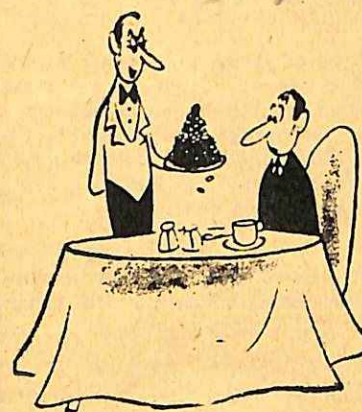
"Υπάρχει καμία σχέση ανάμεσα στα ηλεκτρικά κύματα του έγκεφάλου και στη σκέψι;

Ποιά είναι ή χημική διεργασία και ή φυσιολογική διαδικασία που προκαλεί το γήρας;

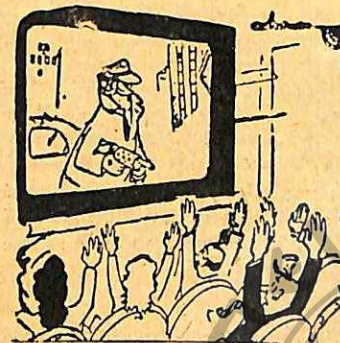
Πολλά από τα έρωτήματα αυτά ίσως να μείνουν άλυτα αινίγματα επί αιώνες. Σε άλλα ίσως να δοθι αύριο κι' όλας ή άπάντησι. Σε μερικές περιπτώσεις ή λύσι θα κάμη θαθύπλουτο τον έρευνητή που θα τη δώση, ενώ σε άλλες ή άμοιβή του έρευνητού θα είναι μόνον ή συνειδησις ότι έφερε σε τέρμα ένα σπουδαίο έργο. Σε κάθε όμως περίπτωσι συνεχίζεται ή πορεία του ανθρώπου προς την καθυπόταξι της φύσεως. Και τα ως τώρα κατορθώματα της έπιστήμης μς έπιτρέπουν να έλπίζουμε σε νέες αποφασιστικής σημασίας γνώσεις.

(Από το «New Republic»)

Η ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

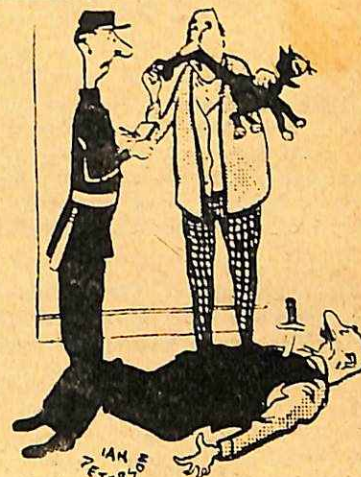
— Τα ρέστα σας, κύριε!

Χωρίς λόγια

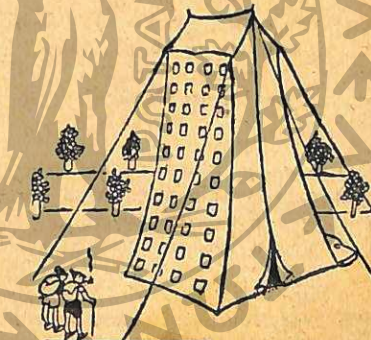
Χωρίς λόγια

— Είδα τον δολοφόνο, ήταν ένας άνδρας με κάτι μουστάκια τέτοια!..

Ιδεοληψία

— Αυτοί οι 'Αμερικανοί! Τί μέσα που διαθέτουν!

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ...

Ο μόνος άνθρωπος που βγήκε ζωντανός από την κοιλιά μιας φάλαινας είναι ο Τζέιμς Μπάρτλεϋ; Αυτό συνέβη στη θάλασσα που βρέχει τα νησιά Φάλκλαντ, στα 1899. "Όταν πιάσανε τη φάλαινα, το καράβι σχεδόν αναποδογύρισε, και ο Μπάρτλεϋ εξαφανίστηκε. "Όλοι τον νόμιζαν πνιγμένο. Την άλλη μέρα όμως, όταν το πλήρωμα άρχισε να κόβει τη φάλαινα, ανέκάλυψε μέσα στην κοιλιά της τον σύντροφό του. Ο Μπάρτλεϋ βγήκε μὲν ζωντανός από το κήτος, αλλά μόνο μετά 3 εβδομάδες κατώρθωσε να βρή τα λογικά του.

★

"Ότι αν ένα ψάρι του γλυκού νερού μπη μέσα στον πάγο δεν θα παγώσει ποτέ; Τό σημείο στο οποίο το ψάρι του γλυκού νερού μπορεί να παγώσει είναι κατώτερο από το σημείο πήξεως του νερού.

★

"Ότι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην πραγματοποίησι του ταξιδιού μας στη σελήνη είναι η ελάττωσι της βαρύτητας; "Όπως είναι φτιαγμένος ο άνθρωπος, δεν μπορεί να ζήσει όταν ο νόμος αυτός υπολειπουργή.

"Ωστόσο η 'Αμερικανική 'Αεροπορία δεν βλέπει αδύνατο ένα τέτοιο ταξίδι και έχει ιδρύσει ένα τμήμα διαπλανητικών ερευνών, που διευθύνεται από τρεις Γερμανούς επιστήμονες. Από τους τρεις αυτούς ο ένας είναι ο φυσιολόγος Ουμβέρτος Στρούγκχολντ και ο άλλος ο αστρονόμος Χάιντς Χάμπερ. Οι επιστήμονες αυτοί επιμένουν ότι το εμπόδιο μπορεί να υπερνικηθή αν η βαρύτης αντικατασταθῇ με το «αίσθημα θέσεως» όπως το ονομάζουν. Το αίσθημα αυτό, όταν λείπει η βαρύτης, επιτρέπει στον άνθρωπο να κρατά την ισορροπία του. "Ωστόσο εδώ παρουσιάζεται ακόμη μία δυσκολία: ο διαπλανητικός ταξιδιώτης δεν θα μπορέσει να κάνει καμιά χειρονομία. Δεν θα μπορέσει ούτε το χέρι του να σηκώσει για να ξύσει το αυτί του, χωρίς, την ίδια στιγμή, να αισθάνεται ότι παρασύρθηκε άρκετά μέτρα. "Ετσι λοιπόν, για την ώρα τουλάχιστον, το «όχηρόν σελήνη» είναι καλά προστατευμένο...

★

"Ότι το αμερικανικό εργοστάσιο που φτιάχνει την κόκα-κόλα κέρδισε το 1949 36 εκατομμύρια δολάρια, δηλαδή 6 ποσόν πολύ μεγαλύτερο από το ποσόν που διέθεσαν για την παιδεία τους οι χώρες που εισάγουν την κόκα-κόλα;

★

"Ότι τελευταίως έγινε στο Ρόττερνταμ μία έκθεσις 28 πινάκων ζωγραφικής και 17 σχεδίων της βασίλισσας Τζουλιάνας, και ότι η έκθεσι είχε μεγάλη επιτυχία; 'Η μητέρα της Τζουλιάνας, η βασίλισσα Βιλελμίνη είναι επίσης ζωγράφος, ποτέ όμως δεν εξέθεσε τα έργα της.

★

"Ότι η σελήνη κατά το πρώτο της τέταρτο δίνει περισσότερο φως από ότι κατά το τελευταίο της; Αυτό οφείλεται στην κατανομή των σκοτεινών επιφανειών, που είναι πολύ περισσότερες στο ανατολικό ήμισυ παρά στο δυτικό. Κατά το πρώτο τέταρτο εμείς βλέπουμε το ανατολικό της ήμισυ.

★

"Ότι ένας 'Αμερικανός κατασκεύασε ένα πολύ πρωτότυπο μολύβι που βρίσκεται μέσα σε μία κυλινδρική διαφανή θήκη και εκτελεί χρέη μαθηματικού τυφλοσύρτη: βγάζει κυβικές ρίζες και λύνει ασκήσεις τριγωνομετρικές. Φυσικά η πρόσθεσι και η αφαίρεσι είναι γι' αυτό παιχνιδάκια.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

"Η καθημερινή ζωή της νοικοκυράς

Η καθημερινή ζωή της γυναίκας παρουσιάζει σημαντικώτατες διαφορές από την μία χώρα στην άλλη και είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να συγκρίνουμε τις συνθήκες ζωής των γυναικών στις διάφορες χώρες του κόσμου. Υπάρχουν χώρες με πολύ ανεπτυγμένο πολιτισμό και χώρες καθυστερημένες. Χώρες πλούσιες και χώρες φτωχές, χώρες θερμές και χώρες ψυχρές κλπ. "Όλοι αυτοί οι παράγοντες, του πολιτισμού, του πλούτου, του κλίματος και πάρα πολλοί άλλοι, επηρεάζουν βαθύτατα την καθημερινή ζωή μίας γυναίκας, σε οποιαδήποτε κοινωνική τάξι και αν ανήκει και οποιαδήποτε και αν είναι η οικογενειακή της κατάσταση.

Μιά από τις χώρες που παρουσιάζει τις περισσότερες προϋποθέσεις για να ζουν οι γυναίκες ευτυχισμένες, είναι η Σουηδία. Είναι μία χώρα με άφθονο φυσικό πλούτο — πρό παντός ξυλεία και σίδερο—που από 130 χρόνια έχει αφοσιωθή με όλη της την ήσυχία στην έκμετάλλευσι του πλούτου της αυτού, χωρίς εξωτερικούς πολέμους και χωρίς εσωτερικές ανωμαλίες. Με τον τρόπο αυτό κατώρθωσε να αποκτήσῃ αξιοζήλευτο πολιτισμό και ακόμη πιο αξιοζήλευτη τάξι. "Ο ξένος που φθάνει στην Σουηδία—όταν μάλιστα, προέρχεται από τις νοτιοευρωπαϊκές περιοχές—νομίζει ότι φθάνει σε μία χώρα, όπου τα πάντα εργάζονται σαν να είναι

κουρδισμένα και ρυθμισμένα με το ρολόι. Πουθενά δεν θα αντικρύσῃ κανείς έναν άνθρωπο ρακένδυτο, ακάθαρτο, απεριποίητο. Δεν είναι, βέβαια, όλοι οι Σουηδοί πλούσιοι. 'Αλλά και δεν υπάρχουν άνθρωποι τόσο φτωχοί που να μην έχουν τα μέσα να φορέσουν ένα καθαρό ρούχο, να έχουν ξυρισμένο το πρόσωπο και γυαλισμένα τα παπούτσια τους και γενικώς να δίνουν εντύπωσι αξιοπρεπή. Και αν τύχη να υπάρξουν μερικοί απόκληροι της τύχης, το κράτος και οι δήμοι συντηρούν άρκετά άσυλα για να τους συμμαζέψουν και να τους περιθάλψουν, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να γυρίζουν από πόρτα σε πόρτα να ζητιανεύουν ή να καταφεύγουν στην κλοπή. Πολλές φορές μπορεί να ιδῇ κανείς σε έρημικὰ σημεία των δημοσίων δρόμων μεγάλους τενεκέδες, απ' αυτούς που χρησιμοποιούνται για να μεταφέρεται το γάλα, άφημένους αδέσποτους. Και πολλές φορές υπάρχει κάτω από τους κάδους αυτούς και ένα ματσάκι με λεπτὰ. Τό πρωί φθάνουν οι παραγωγοί από τα γύρω μέρη και αφήνουν τους κάδους, γεμάτους με γάλα, στο δημόσιο δρόμο. 'Αργότερα περνάει το αυτοκίνητο του εμπόρου ή του βιομηχάνου, παίρνει τους γεμάτους κάδους, αφήνει στη θέση τους τους άδειους—για το γάλα της επομένης—και ταυτοχρόνως αφήνει τα λεπτὰ για το γάλα της προηγούμενης. 'Η μέθοδος αυτή της συναλλαγῆς ε-

φαρμάζεται χρόνια και χρόνια τώρα. Και όμως είναι σπανιότερες οι περιπτώσεις που έτυχε να κλέψη κάποιος τα λεπτά ή το γάλα.

✱

Είναι φυσικό σε μια χώρα που σέβονται οι άνθρωποι ο ένας τον άλλον να είναι και η καθημερινή ζωή της γυναίκας πολύ ευκολότερη. Και η ζωή αυτή γίνεται ακόμη ευκολότερη χάρις στο γεγονός ότι κάθε σπίτι, ακόμη και το πιο φτωχό, διαθέτει αρκετά μέσα για να αποκτήσει όλες ή σχεδόν όλες τις σύγχρονες ευκολίες του νοικοκυριού. "Ετσι, παραδείγματος χάριν, ενώ σε όλες σχεδόν τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες η εξασφάλιση στέγης είναι από τα μεγαλύτερα προβλήματα και ο καθένας δίνει όσα του επιτρέπουν οι οικονομικές του δυνάμεις—ή ακόμη περισσότερα—για να αποκτήσει ένα διαμέρισμα χωρίς καμιά ευκολία, στη Σουηδία μένουν τα σπίτια ξενόικια στα όταν δεν είναι εφωδιασμένα από τον ιδιοκτήτη με ηλεκτρικό ψυγείο. Είναι περιττό να λεχθεί ότι η κεντρική θέρμανση, το τρεχούμενο ζεστό νερό κλπ. αποτελούν κάτι το αυτονόητο για κάθε σπίτι. Στη Στοκχόλμη, όπου υπάρχουν ακόμη πολλά παλαιότερα σπίτια, μένει κανείς εκπληκτος όταν, μπαίνοντας σε ένα από τα σπίτια αυτά, που το εξωτερικό τους θυμίζει μεσαιώνα, συναντά μέσα τα πιο τέλεια και πιο σύγχρονα κομφορ. Οι νοικοκυρές στη Σουηδία έχουν στη διάθεσή τους, πολλά πράγματα που σε άλλες χώρες θεωρούνται πολυτέλεια. Το ηλεκτρικό πλυντήριο, ή ηλεκτρική σκούπα, το ηλεκτρικό κυλινδρικό σιδηρωτήριο για το σιδέρωμα των σεντονιών, τραπέζο-μάντηλων κλπ. αποτελούν άπα-

ραίτητα εξαρτήματα κάθε νοικοκυριού. "Η απλοποίηση αυτή του νοικοκυριού είναι απαραίτητη και για τον λόγον ότι οι περισσότερες γυναίκες στη Σουηδία εργάζονται, άλλες σε εργοστάσια, άλλες σε καταστήματα, άλλες σε γραφεία κλπ. "Ετσι είναι ανάγκη να περιορίζουν στο ελάχιστο δυνατό όριο την απασχόλησή τους στο σπίτι, αφού μάλιστα το μεγαλύτερο πρόβλημα για τη Σουηδέζα νοικοκυρά είναι το πρόβλημα της υπηρεσίας. Οι υπηρέτριες αποτελούν, πράγματι, ένα από τα σπανιότερα είδη. "Αλλά και όταν θρεθούν, στοιχίζουν ακριβώτατα και έχουν αξιώσεις—κατωχωρότερες από την εργατική νομοθεσία—που είναι ζήτημα αν ισοφαρίζουν την υπηρεσία που προσφέρουν. Δωμάτιο ευρύχωρο, με καλό αερισμό, με ἄρτια επίπλωσι και με... ιδιαίτερο ραδιόφωνο για τις ὥρες της αναψυχής, αποτελεί τον πρώτο ὄρο που προβάλλει κάθε υποψήφια υπηρέτρια. "Ο δεύτερος ὄρος είναι το «ὀκτάωρο» της εργασίας. "Αμα η υπηρέτρια αρχίζει τη δουλειά της στις ὀκτώ το πρωί, σταματάει στις τέσσερις το απόγευμα, οτιδήποτε και να συμβαίνει. Και αν καμιά φορά είναι απαραίτητο να εργασθῇ περισσότερο, προσφέρει τις υπηρεσίες της—αν θέλει—ἐννοείται—μόνο με ὑπερωρίες. Φυσικά κανείς δεν μπορεί να την ἐμποδίσει, μετά τις τέσσερις, να βγῇ έξω, να πάει στον κινηματογράφο ή όπου ἄλλου θέλει και να γυρίσει ἐπίσης ὅποια ὥρα θέλει, φθάνει να είναι ἑτοιμη να πιάσει δουλειά στις ὀκτώ το πρωί. Περιττόν να λεχθῇ ὅτι ἄνολογες είναι οι ἀξιώσεις της υπηρέτριας και στο ζήτημα της τροφῆς της, που προβλέπεται και αυτή από την ἐργα-

τική νομοθεσία. "Η ἀπόλυσις της υπηρέτριας συνεπάγεται την καταβολή ἀποζημιώσεως, ἀναλόγου με το χρόνο της υπηρεσίας της. "Αλλά και η ίδια δεν μπορεί να εγκαταλείψει τη θέση της ὅποτε της ἄρξει και χωρίς σοβαρό λόγο. "Υπάρχει, δηλαδή, μεταξύ της υπηρέτριας και του εργοδότη σχέσις ἐργασίας ἀνάλογη με τη σχέσις που υπάρχει και μεταξύ κάθε ἄλλου εἶδους υπαλλήλου και του εργοδότη του. "Ακόμη και για την σύνταξη της υπηρέτριας πρέπει να καταβάλλη ο εργοδότης ἕνα ποσοστό, ἀνάλογο πρὸς το μισθό της, ἐπειδὴ κάθε υπηρέτρια όταν συμπληρώσει τὰ ἐξήντα ή τὰ ἐξήνταπέντε της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παίρνῃ σύνταξι, πού της ἐπιτρέπει νὰ μὴν ἐργάζεται. Συνήθως καταφεύγει τότε ἡ συνταξιούχος σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πολυάριθμα ἄσους πού συντηροῦνται ἀπὸ τὸ κράτος, ἀπὸ τοὺς δῆμους ἢ ἀπὸ φιλανθρωπικά σωματεῖα ἢ ἀποσύρεται στὸ ιδιόκτητο σπίτι, πού ἀποκτᾷ ἀπὸ τὶς ἐκονομίες της καὶ πού ἔχει φυσικά ὅλα τὰ σύγχρονα κομφορ.

Γιὰ ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶναι ἡ νοικοκυρά στη Σουηδία ὑποχρεωμένη—τις περισσότερες φορές—νὰ τὰ βγάξῃ πέρα μόνη της, χωρίς υπηρέτρια. Στὴν προσπάθειά της αὐτὴ τὴ δυσκολεύουν δύο κυρίως ζητήματα. Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ, ἃς τὴν εἰποῦμε, «πολυτέλεια» στὸ φαγητό. Τὸ κλίμα ἐπιβάλλει στοὺς Σουηδοὺς νὰ τρῶνε πολὺ. Καὶ ἡ ἐκονομικὴ τους κατάσταση τοὺς ἐπιτρέπει νὰ τρῶνε καλά. "Ετσι, πρὶν ἀπὸ τὸ κύριο γεῦμα, σερβίρονται ἀπαραίτητως στὸ τραπέζι πινατελίτσες καὶ πινατελάκια με λογιῆς-λογιῆς ὀρεκτικά, πού ὁ ἀριθμὸς τους ποικίλλει ἀ-

νάλογα με τὴν ἐκονομικὴ κατάσταση καὶ τὴ διάθεσι γιὰ τὴν καλοφαγία. Πάντως, τὰ δέκα διάφορα εἶδη ἀποτελοῦν περίπου τὸ ελάχιστον ὄριο. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὀρεκτικά αὐτὰ εἶναι κρύα: σαρδέλλες, φιλέτο σολωμοῦ, χέλι καπνιστό, διάφορα σαλαμικά κλπ. Δὲν λείπουν, ὅμως, καὶ τὰ ζεστά, ὅπως π.χ. κροκεδάκια, κροκετίτσες καὶ τὰ παρόμοια. "Όταν ὑπάρχουν καὶ καλεσμένοι ἢ ὅταν κάποιος ἀπὸ τὸ σπίτι γιορτάξῃ, τὰ ὀρεκτικά παίρνουν μεγαλύτερες διαστάσεις. Τότε σερβίρονται συνήθως σὲ ιδιαίτερο τραπέζι, ἀπ' ὅπου παίρνει ὁ καθένας μόνος ὅ,τι θέλει καὶ τὸ τρώει στὰ ὄρθια. "Όλα αὐτὰ ἐννοεῖται προϋποθέτουν—ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχουν καλεσμένοι ἢ ὅταν δὲν εἶναι γιορτὴ—προετοιμασία, μεγάλη λάτρα κλπ. πού ἡ Σουηδέζα νοικοκυρά τὰ βγάζει πέρα μόνο χάρις στὶς ευκολίες τοῦ νοικοκυριού της.

"Όσο γιὰ τὴν ἐθιμοτυπία, πού τηρεῖται με θρησκευτικὴ εὐλάβεια ἀκόμη καὶ στὸν στενὸ οἰκογενειακὸ κύκλο, ἐπιβάλλει στὴν νοικοκυρά νὰ παρουσιασθῇ στὸ τραπέζι συγυρισμένη, ὄχι με τὰ ρούχα πού φοροῦσε στὴ δουλειά, οὔτε καὶ με τὴ ρόμπα ἢ τίς... πυτζάμες. Αὐτὰ ὅλα τῆς προσθέτουν, βέβαια, περισσότερη δουλειά, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνυψώνουν στὰ μάτια τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας.

Γενικά μπορεί νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ἡμέρα της νοικοκυράς στη Σουηδία εἶναι γεμάτη δουλειά. "Αλλά μετὰ ἀπὸ τὸ βραδυνὸ γεῦμα—πὺ τελειώνει στὶς ἑξὶ τὸ ἀπόγευμα—εἶναι ἐλεύθερη νὰ χαρίσῃ τὴν ὥρα της στὸν ἑαυτὸ της ἢ στοὺς προσφιλεῖς της.

Κουί'ζ

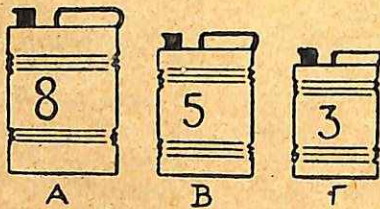

ΤΙ «ΕΙΝΑΙ»:

Κάθε λέξις περιέχει, όπως βλέπετε, και ένα γεωγραφικό όνομα. Μεταχειριζόμενοι το γεωγραφικό όνομα και την αντίστοιχη πάντοτε έννοιά του, πρέπει να συμπληρώσετε τα γράμματα που λείπουν. Κάθε γραμμούλα είναι και ένα γράμμα.

1. — — ΠΕΡΟΥ — —	=	Είναι θαλασσοπόρος
2. — — — — ΜΑΝΗ — —	=	Είναι συνήθως σνόμπ
3. — — ΜΠΑΡΙ — — —	=	Είναι παιχνίδι
4. — — — — ΙΡΑΚ — — —	=	Είναι μαθητευόμενοι
5. — — ΠΙΖΑ — — — —	=	Είναι πτηνόν
6. — — — — ΧΑΝΙΑ — — —	=	Είναι ένα ρήμα
7. — — ΟΡΑΝ — — — —	=	Είναι ιερόν
8. — — ΡΟΥΡ — — — —	=	Είναι δλαβεροί
9. — — ΡΙΓΑ — — — —	=	Είναι άρτυματικών (καθαρό)
10. — — — — ΑΡΤΑ — — —	=	Είναι έκτος νόμου
11. — — ΑΔΕΝ — — — —	=	Είναι εύκαμπτες
12. — — — — ΙΑΒΑ — — —	=	Είναι δύσκολο για πέρασμα
13. — — ΛΙΜΑ — — — —	=	Είναι τμήμα στρατού
14. — — — — ΥΔΡΑ — — —	=	Είναι σάν σκόνη (γεν)

★

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΒΕΝΖΙΝΗ

Τα τρία αυτά μπινιτόνια βενζίνης παίρνουν από όκτώ, πέντε και τρία γαλλόνια βενζίνη το καθένα.

Το μπινιτόνι με τα 8 γαλλόνια είναι γεμάτο, τα άλλα δύο είναι κενά. Ο ιδιοκτήτης του γκαράζ θέλει τώρα να μεταφέρει, για κάποια διόρθωση αυτοκινήτου, ακριβώς 4 γαλλόνια.

Δεν διαθέτει προς στιγμήν, παρά αυτά τα τρία μπινιτόνια μόνο.

Πώς πρέπει τώρα να κάνει την μεταγγίσι, για να μπορέσει να πάρη μαζί του ένα μπινιτόνι με 4 ακριβώς γαλλόνια;

Σείς τί θα κάνατε σε μια τέτοια περίπτωση;

(Λύσεις στη σελίδα 120)

ΘΕΛΩ ΝΑ ΧΟΡΕΥΩ...

1. ΣΑΜΠΑ
2. ΤΑΡΑΝΤΕΛΛΑ
3. ΦΑΝΤΑΝΓΚΟ
4. ΠΟΛΚΑ
5. ΤΣΑΡΝΤΑΣ
6. ΚΡΑΚΟΒΙΑΚ
7. ΠΕΝΤΟΖΑΛΗ
8. ΚΑΡΣΙΛΑΜΑ
9. ΤΡΑΤΑ
10. ΧΙΟΤΑ
11. ΜΑΖΟΥΡΚΑ
12. ΖΕ-Ι-ΜΠΕΚΙΚΟ
13. ΤΑΝΓΚΟ
14. ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ...

Ξέρετε την πατρίδα όλων αυτών των χορών;
Βεβαιωθείτε στη σελίδα μας.....

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΟΥ'Ι-Ζ

Εάν ένας φωτογράφος τύχαινε να είναι μάρτυς των παρακάτω έξη σκηνών, θα μπορούσε να τις φωτογραφίση όλες αυτές από μία.

Ποιά είναι αυτή ή μία, και γιατί;

1. Τη μεταφορά των λειψάνων του Μ. Ναπολέοντος στο Μέγαρον των Απομάχων στο Παρίσι.
2. Την πολιορκίαν του Παρισιού από τους Γερμανούς το 1871.
3. Τον γάμο του Σάχη της Περσίας με την Ισπαντιάρι.
4. Τις τελευταίες στιγμές του θανάτου του Βύρωνος στο Μεσολόγγι.
5. Την κατάληψη της Κύπρου από την Αγγλία.
6. Την δολοφονία του προέδρου των Η.Π. Αβραάμ Λίνκολν.

(Λύσεις στη σελίδα 120)

ΤΕΧΝΗ...

Ένας μαυραγορίτης πήγε σ' ένα φουτουρίστα ζωγράφο για ν' αγοράση μια εικόνα. Γεμάτος ελπίδες ο ζωγράφος του δείχνει διάφορες εικόνες.

— Καί τί παριστάνει αυτή ή εικόνα, ρωτάει ο πελάτης;

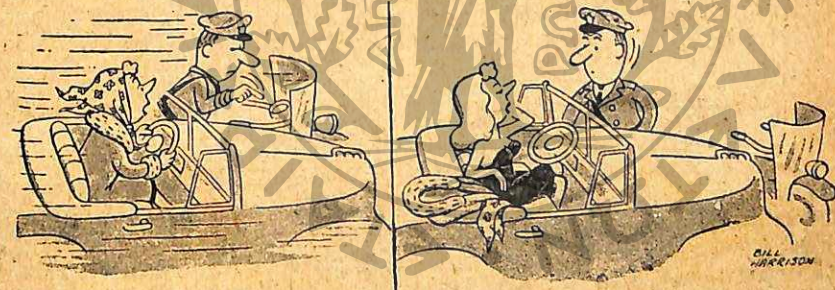
— «Άγελάδες στο λιβάδι» έξηγεί ο ζωγράφος.

— Μά δεν βλέπω καθόλου πρασινάδα, λέγει ο επισκέπτης.

— Οί άγελάδες την έφαγαν όλη άπαντά ο ζωγράφος.

— Μά δεν βλέπω ούτε άγελάδες, λέγει έκπληκτος ο ξένος.

— Κύριέ μου, άπαντά ο ζωγράφος, έχετε την άπαίτησι, να μένουν οί άγελάδες σ' ένα μέρος όπου δεν υπάρχει πιά πρασινάδα;

Χαρίς λόγια

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΦΥΡΕΡ

Του
VICTOR MEUDON

Πριν από λίγο καιρό ξγινε στη Γερμανία ή προβολή μιās ταινίας με τόν τίτλο «Όσα παίρνει ή ιστορία». Το φίλμ αυτό προκάλεσε μεγάλη ταραχή, γιατί είναι φτιαγμένο από φωτογραφίες και αϋθεντικά φίλμ που άνακαλήφθηκαν στο Μπέρχτεσγκάντεν και άποκαλύπτει για πρώτη φορά στους Γερμανούς την ιδιωτική ζωή του Χίτλερ. Η ταινία δείχνει τόν Φύρερ με την Εύα Μπράουν και δυο παιδιά τάχα του Χίτλερ και μιās κυρίας Μπράντ, που ό άντρας της κρεμάστηκε ως έγκληματίας πολέμου, γιατί ήταν από τούς γιατρούς του Νταχάου.

Η γερμανική κοινή γνώμη ζητεί να ξεκαθαριστή τó μυστήριο τών παιδιών. Και ή πρόεδρος μιās γυναικείας (και άντιναζιστικής) οργανώσεως της Βρέμης έδήλωσε πως πρέπει να θρεθοϋν τά παιδιά (που κρύβονται, όπως φαίνεται, με τη μητέρα τους με ψεύτικα όνόματα) και να άνατραφούν σαν καλοί μικροί Γερμανοί δημοκράτες.

Η ύπόθεση, όμως, περιπλέκεται περισσότερο γιατί κάποια κυρία Χέρτα Σνάιντερ, ισχυρίζεται ότι τó ένα από τά παιδιά που φαίνονται στην ταινία είναι ή κόρη της Ούση. Η κ. Σνάιντερ πήγαινε συχνά στο Όμπερσάλμπεργκ με τά παιδιά

της και ό Χίτλερ έβγαζε πολλές φωτογραφίες μαζί τους. Ό ισχυρισμός όμως αυτός δέν μπορεί να φανή άν είναι όρθός γιατί ή Φράου Σνάιντερ δέν μπορεί να άποδείξει ότι τά παιδιά είναι δικά της. Λέει ότι τά πιστοποιητικά γεννήσεως τους τά πήρε τó 1945 ένας Άμερικανός αξιωματικός και τά κράτησε. Και όπως τó δημαρχείο του τόπου τους έχει καταστραφή, δέν μπορεί να θγάλη άλλα. Όλη αυτή ή ιστορία πάντως είναι άρκετά περίεργη και θα μείνη άσφαλώς μυστηριώδης, γιατί και ό σωφέρ του Μπόρμαν, όταν είδε τις φωτογραφίες, έπεν ότι τά παιδιά ήταν του Μπόρμαν και έμεναν συχνά στο Μπέρχτεσγκάντεν. Οί γονείς της Εύας Μπράουν, που ζοϋν σήμερα άποτραηγμένοι στο Ρούπολντινγκ, όταν είδαν τις φωτογραφίες έπεν ότι «δέν τούς λένε τίποτα». Άλλωστε δέν σχετίζονταν πολύ με τόν γαμπρό τους και δέν τόν επισκέφθηκαν παρά μιá φορά μόνο τó 1943.

Έτσι τó μυστήριο τών παιδιών του Χίτλερ θα μείνη, όπως φαίνεται, μυστήριο. Άλλωστε σε τί θα χρησίμευε ή διαλεύκανσή του; Τά παιδιά του τέως Φύρερ άν θρεθοϋν και άποδειχθ ή ταυτότητά τους, θα γίνουν πιθανώτατα Γερμανοί «Αετιδείς», έδωλα ένός λαού, που χρειάζεται έδωλα περισσότερο από κάθε άλλον.

Η ΦΑΛΑΚΡΑ ΔΕΙΓΜΑ ΑΝΔΡΙΣΜΟΥ!

Του
BERNARD HEUVELMANS

Η «σοφία τών λαών» λέει πως όι άντρες που είναι πολύ τριχωτοί, είναι οί πιο δυνατοί, οί πιο άνδροπρεπείς, οί πιο εύρωστοι. Τό πυκνό τρίχωμα που καλύπτει τó στήθος είναι πηγή δίκαιης ύπερηφάνειας για τόν άντρα. Προικισμένος έτσι με άρκετά επιθετική διάθεση, νοιώθει τόν έαυτό του συγγενή με τόν γορίλλα που άντιπροσωπεύει την ήράκλεια δύναμη.

Τό μόνο ένοχλητικό σημείο σ' αυτή τη σύγκριση είναι άκριβώς ότι ό γορίλλας δέν έχει τρίχες στο στήθος. Έχει στην πλάτη, στους ώμους, στα άκρα, στην κοιλιά, παντού άλλοϋ, εκτός από τó στήθος. Τό σοβαρώτερο είναι ότι δέν έχει καθόλου άποδειχθ πως οί πολλές ή λίγες τρίχες είναι άνάλογες με τη μυϊκή δύναμη ή τη σεξουαλική ικανότητα του άτομου. Οί βιολόγοι σήμερα τείνουν να πιστέψουν τó αντίθετο, τούλάχιστον για τά μαλλιά. Η φαλάκρα είναι αϋθεντικό σημάδι άνδρισμού.

Κατά τη γνώμη του Δρος Τζάιμς Χάμιλτον του Ίατρικού Κολλεγίου του Λόνγκ Άιλαντ, ή φαλάκρα είναι στενά συνδεδεμένη με τη σεξουαλική ώριμότη-

τα και προκαλείται, στίς περισσότερες περιπτώσεις, από άϋξηση τών άνδρικών όρμονών. Γι' αυτό τó τó λόγο, άλλωστε, ή φαλάκρα παρουσιάζεται στους άνδρες. Όταν τύχη να παρουσιασθ σε γυναίκες, είναι παρατηρημένο ότι πρόκειται για γυναίκες που άνδροφέρουν.

Άν δέν ύπάρχει διέγερση τών σεξουαλικών αδένων, δέν ύπάρχει και φαλάκρα. Δέν πρέπει, όμως, να νομίση κανείς ότι οί άνδρες που έχουν άφθονα μαλλιά είναι άναγκαστικά θηλυπρεπείς ή και άνίκανοι. Γιατί στο ζήτημα αυτό έπεμβαίνει και ένας κληρονομικός παράγων. Η έλλειψη τών σεξουαλικών όρμονών δέν προκαλεί φαλάκρα, παρά σε άτομα που έχουν έκ γενετής προδιάθεση.

Άπό όλα αυτά άποδεικνύεται ότι ή φαλάκρα δέν όφείλεται, όπως νομίζουμε συνήθως, σε κακή κυκλοφορία του αίματος στο τριχωτό μέρος του κρανίου, αλλά σε έντονη σεξουαλική ώριμότητα.

Όστόσο, αυτή ή πληροφορία για τόν ξεχωριστό άνδρισμό του φαλακρού δέν είναι γνωστή στο πολύ κοινό. Περιμένοντας την ήμέρα που οί γυναίκες θα άγωνίζονται κυριολεκτικά για την κατάκτηση ένός φαλακρού, έξα-

κολουθούμε να έπηρεαζώμαστε από την αίσθητική. Κι' αυτό φέρνει σε απελπισία δσους χάνουν τὰ μαλλιά τους και χαροποιεί αυτούς που φτιάχνουν φάρμακα έναντιον της τριχοπτώσεως. Οί κουρείς εξακολουθούν να δίνουν στους απελπισμένους πελάτες τους τις πιο παράξενες συμβουλές. Μερικοί λένε πώς, για να μη πέφτουν τὰ μαλλιά, πρέπει να κόβονται πολύ κοντά για να συγκεντρώνεται ή «τροφοδότησι» τους. Άλλοι πάλι λένε πώς πρέπει να αποφεύγεται τὸ καπέλλο, κυρίως αν είναι λίγο στενό, γιατί τότε εμποδίζεται ή ελεύθερη κυκλοφορία τοῦ αἵματος στοῦ τριχωτὸ μέρος τοῦ κρανίου. Καί ἄλλοι ισχυρίζονται ὅτι ή φαλάκρα δημιουργείται ἀπὸ «πέτρωμα» τῶν μαλλιών ἀπὸ τὸ νερὸ ποῦ θάζουν για να ισιώσουν. Καί συστήνουν λοσιόν ἀπὸ χυμούς φρούτων, αὐγά, βιταμίνες, πετρέλαιο κ. λ. π. Οί γιατροί δοκίμασαν θεραπείες πὸ τολμηρὲς με ὁρμόνες ή υπερίωδεις ἀκτίνες. Τί να πιστέψη κανείς για ὅλα αὐτὰ τὰ γιατρικά;

Τὸ θέμα φαίνεται πὼς ἔχει κάποια σημασία γιατί τελευταία ἔγινε στὴν Ἀμερικὴ ἓνα συνέδριο εἰδικῶν γιατρῶν, ποῦ ἔχουν ἀσχοληθῇ με τὸ θέμα. Τὰ πορίσματά τους εἶναι κατηγορηματικά: ὅλα τὰ φάρμακα κατὰ τῆς τριχοπτώσεως δὲν ἔχουν κανένα ἀπολύτως ἀποτέλεσμα. Οί καλύτερες θεραπείες εἶναι ἄχρηστες καί καμμιά φορά βλαβερές. Για να ἀγωνιστῇ κανείς ἐναντίον τῆς φαλάκρας, μόνο ἓνα φάρμακο ὑπάρχει: ή ὑγιεινή. Εἶναι πολὺ ωφέλιμο κάθε μέρα νὰ γίνεται ἐλαφρὸ μασσάζ στο κεφάλι καί ὑστέρα νὰ βουρτσίζονται τὰ μαλλιά. Καί κυρίως πρέπει νὰ λού-

ζεται κανείς συχνά, ὅπωςδήποτε μιὰ φορά τὴν ἐβδομάδα. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ή μόνη ποῦ ἐπιτρέπει ὡς ἓνα σημεῖο τὴν ἀναχαίτιση τῆς τριχοπτώσεως.

Οί ἄνθρωποι ποῦ ἀπειλοῦνται ἀπὸ τὴ φαλάκρα, ξεδεύουν ἓνα σωρὸ λεπτά για φάρμακα ποῦ μποροῦν νὰ προκαλέσουν ἐρεθισμό τοῦ τριχωτοῦ μέρους τῆς κεφαλῆς με πολὺ δυσάρεστα ἰσως ἀποτελέσματα. Οί ἐνῶσεις με βιταμίνες καί ὁρμόνες εἶναι ἓνα σύστημα συζητήσιμο καί ριψοκίνδυνο. Ὅσο για τὴν θεραπεία με υπερίωδεις ἀκτίνες, μπορεῖ σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις νὰ ἔχη κάποια χρησιμότητα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται παρὰ με μεγάλη σύνεση, γιατί εἶναι ἐπικίνδυνη.

Οί φωτογραφίες ποῦ διαφημίζουν μερικές ἐμπορικές ἐπιχειρήσεις «πρὶν» καί «μετὰ» τὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς θεραπείας, ἀν εἶναι ἀληθινές, εἶναι πάντα φωτογραφίες ἀνθρώπων ποῦ ἔχασαν τὰ μαλλιά τους ὑστέρα ἀπὸ μιὰ λοιμώδη ἀρρώστεια, ἀπὸ ἓνα νευρικό κλονισμό, ή ἀπὸ πληγὴ καί ποῦ θὰ ἔβγαζαν ξανά μαλλιά ἐντελῶς φυσιολογικά, χωρίς καμμιά θεραπεία.

Ὑπάρχει μιὰ μόνο μέθοδος ποῦ θὰ μπορούσε νὰ δώση σ' ἓνα φαλακρὸ τὴν πιθανότητα νὰ ξαναβγάλῃ μαλλιά: ἐνέσεις γυναικείων σεξουαλικῶν ὁρμονῶν. Ἡ μέθοδος ὅμως αὕτη εἶναι δίκικοπο μαχαίρι καί πολὺ λίγοι ἄνδρες θὰ τὴ δέχονταν εὐχαρίστως γιατί με τὴν θεραπεία αὕτη θὰ διακινδύνευαν τὸν ἀνδρισμὸ τους. Ἐτσι προτιμοῦν τὴ φαλάκρα καί παρηγοροῦνται με τὴ σκέψη ὅτι ή φαλάκρα τοὺς δίνει τοῦλάχιστον ὕψος καί πνευματικότητα.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ βρίσκεται πίσω ἀπὸ τὴ μηχανή ἀξίζει πὺ πολὺ ἀπὸ ὅποιαδήποτε μηχανή.

Σεῖς ποῦ διαβάσετε αὐτὸ τὸ ἄρθρο εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι θὰ ἔχετε ἤδη κάποια φωτογραφικὴ μηχανή. Εἴθε ἱκανοποιημένος, ἴσως ὅχι. Ἡ μεγαλύτερη ἐπιθυμία ὅλων τῶν ἐρασιτεχνῶν εἶναι νὰ ἀποκτήσουν καλύτερη μηχανή ἀπὸ ἐκείνη ποῦ ἔχουν. Νομίζουν ὅτι για νὰ κάνουν καλές φωτογραφίες εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχουν στὰ χέρια τους μηχανή μεγάλης ἀξίας. Καί ὅμως δὲν εἶναι ἀπαραίτητο. Βεβαίως οί ἀκριβὲς μηχανές παρουσιάζουν μεγάλα πλεονεκτήματα, γι' αὐτὸ ἀλλοῦστε εἶναι ἀκριβές. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι οί φθηνές μηχανές δὲν δαίνουν θαυμάσιες φωτογραφίες. Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας βρίσκεται μέσα στο μάτι σας καί μέσα στὶς γνώσεις ποῦ ἔχετε για τὸ πὼς πρέπει νὰ χρησιμοποιεῖτε τὴ μηχανή σας. Προσπαθήστε νὰ μάθετε καλὰ τὴ μηχανή σας, τὶς δυνατότητες καί τὰ ὅριά της καί τότε μόνον θὰ σὰς ἀποδώσῃ. Ἐάν παρ' ὅλα αὐτὰ ἐπιμένετε νὰ ἀγοράσετε καλύτερη φωτογραφικὴ μηχανή διαβάστε τὰ παρακάτω. Θὰ

σὰς βοηθήσουν ἀρκετὰ νὰ διαλέξετε, ἀπὸ τὴν ἀπειρία τῶν μηχανῶν ποῦ ὑπάρχουν για ὅλα τὰ γούστα καί για ὅλες τὶς δουλειές, τὴ μηχανή ποῦ σὰς πᾶει. Θὰ προσπαθήσουμε με λίγα λόγια νὰ σὰς περιγράψουμε τὶς πὺ χαρακτηριστικὲς καί σεῖς θὰ ἀποφασίσετε.

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΟΥ ΝΕΓΚΑΤΙΦ

Ἀπὸ τότε ποῦ ὁ Ἡτμαν Κόντακ ἀναστᾶτσε τοὺς φίλους τῆς φωτογραφίας με τὸ «κουτί», κατασκευάσθηκαν ἀπὸ διάφορα ἐργαστᾶσια μηχανές ὅλων τῶν εἰδῶν, σχημάτων καί διαστάσεων. Χρησιμοποιοῦν νεγκατιφ μικρὰ ή νεγκατιφ μεγάλα. Ὑπάρχουν πάρα πολλοί φανατικοί ὑποστηρικτᾶι τῶν μικροσκοπικῶν μηχανῶν (τύπου Λάϊκα) ποῦ χρησιμοποιοῦν τὸ κινηματογραφικὸ φιλμ. Τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει προκαλέσει μεγάλες συζητήσεις καί διαμάχες, θὰ ἀσχοληθούμε ὅμως μ' αὐτὸ σὲ ἄλλο ἄρθρο. Τὰ συνήθη σήμερα μεγέθη ἀρνητικῶν για ἐρασιτέχνες καί ἀρκετοὺς ἐπαγγελματίες εἶναι τὰ κάτωθι:

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΝΕΓΚΑΤΙΦ

9 X 12 ἐκ.	6 X 9 ἐκ.	6 X 6 ἐκ.	24 X 36 χιλιοστά
ή	ή	ή	24 X 24 »
3 ¼ X 4 ¼ ἴντσες	2 ¼ X 3 ¼ ἴντσες	2 ¼ X 2 ¼ ἴντσες	18 X 24 »

ΛΙΓΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τὸν περασμένο αἰῶνα, τὴν αὐγὴ τῆς φωτογραφίας, οί ἐπαγγελματίαι καί οί ἐρασιτέχναι ἐφωτογράφιζαν πάνω σὲ γυάλινες πλάκες, διαστάσεων 18X24 ἐκατ. Γύρω ἀπὸ τὸ 1910 οί ἐρασιτέχναι περιωρίσθηκαν στὸ μέγεθος 9X12 καί ὅταν ὁ Κόντακ ἐκυκλοφόρησε τὸ ρόλλ-φιλμ ἔγινε τῆς μόδας τὸ μέγεθος 6X9 ἐκ. Ἐαφνικά τὸ 1925 ὁ μηχανικὸς τῶν ἐργο-

στασιῶν Λάϊτς, Ὁσκαρ Μπάρνακ προκαλέσε ἐπανάστασι με τὴ Λάϊκα. Χρησιμοποιοῦσε κινηματογραφικὸ φιλμ 35 χιλιοστῶν καί χάρις στὶς διατρήσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τὸ κινούσε μέσα στὴ μηχανή. Τὸ μέγεθος τῆς εἰκόνης ἦταν 24X36 χιλιοστά καί αὐτὸ τὸ μέγεθος τὸ ὀνομάζουμε τώρα μικροσκοπικὸ (miniature). Ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν με μικροσκοπικὸ φιλμ ἀπαιτεῖ σημαντι-

κή πείρα. Γι' αυτό σας συμβουλεύουμε, αν θέλετε να μάθετε τί είναι φωτογραφία, να αρχίσετε με μεγάλες μηχανές. Όταν μάθετε τα μυστικά της τέχνης με τις μεγάλες τότε θα δυσκολευθήτε ελάχιστα με τις μικροσκοπικές. Δύο πράγματα μπορείτε να κάνετε. "Η να αγοράσετε μια μοντέρνα καλή μηχανή 6X9 εκ. ή 6X6 (Κόντακ, "Αγκφα, Ρολαίφλεξ) ή ακόμη καλύτερα, για να αντιληφθήτε καλύτερα την τεχνική της φωτογραφίας μια μηχανή για πλάκες μεγέθους 6X9 εκ. ή 9X12 εκ.

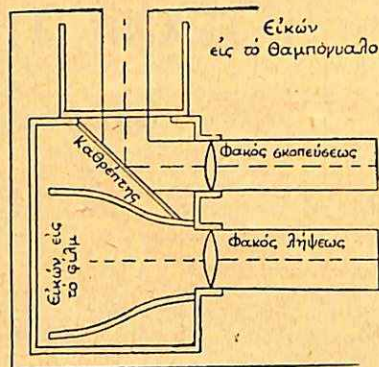
ΕΙΔΗ ΜΗΧΑΝΩΝ

Προτερήματα και ελαττώματα
1). Το κουτί (Box Camera)

Είναι η απλούστερα φωτογραφική μηχανή, η πιο κατάλληλη μηχανή για αρχάριους και για ανθρώπους που δεν αγαπούν να άνακατεύονται με πολυσύνθετα τεχνικά εργαλεία. Το κουτί είναι μια μηχανή μόνο για τον ήλιο. Το μικρό άνοιγμα του φακού της (F: 16 περίπου) χρειάζεται δυνατό φως. Έχει μια μοναδική ταχύτητα (πλην της πόζας) γύρω από το 1/25 του δευτερολέπτου. Έχει σταθερή έστια και μόνον αν προσθέσετε πάνω στο σταθερό φακό της άλλους φακούς (ονομάζονται φακοί πορτραίτου) μπορείτε να νετάρτε κοντινά αντικείμενα. Το ελάττωμα όμως αυτό είναι συγχρόνως και προτέρημα γιατί η μηχανή αυτή είναι έτσι ρυθμισμένη ώστε όλα τα αντικείμενα από τα 3,5 μ. περίπου έως το άπειρο να είναι νέτα. Δεν έχετε παρά να σκοπεύσετε και να πατήσετε το κουτί. Τα προσόντα όμως αυτά της απλότητας και του εύρηστου των κουτιών είναι φυσικά εις βάρος της ποιότητας και των φωτογραφικών δυνατοτήτων. Ένας ικανός όμως φωτογράφος, ένας που καταλαβαίνει τι θα πη φωτογραφία, μπορεί με ένα κοινό κουτί να κάνει πρώτης τάξεως δουλειά, σε περιωρισμένο φυσικά κύκλο θεμάτων.

2). Μηχανές με φυσαρμόνικα (Folding Roll film Cameras).

Έκτος από μερικές ακριβές μηχανές αυτού του τύπου έφωδιασμένες με τηλεμέτρο και δίξερ (σύστημα σκοπεύσεως), οι υπόλοιπες είναι μάλλον δύσρητες κυρίως διότι δεν μπορεί κανείς να ξέρη τι ακριβώς φωτογραφίζει. Το μικρό, πανάθλιο και συνήθως κακοτοποθετημένο δι-

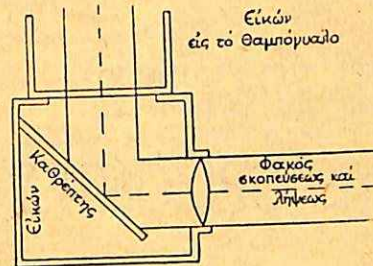

ξερ δεν βοηθεί παρά να προσδιορίσει περίπου τι θα φωτογραφίσουμε. Επίσης η έλλειψη τηλεμέτρου ή άλλου τρόπου υπολογισμού της απόστασης, πλην της κατ' έκτιμησης, καθιστά δυσκολωτάτη την έστιασιν.

3) Μηχανές τύπου «ρεφλέξ».

Η μηχανή ρεφλέξ είναι η συγχρονισμένη έκδοσις του αρχαίου σκοτεινού θαλάμου. Στον παλιό σκοτεινό θάλαμο υπήρχε ένα θαμπόγυαλο στο πίσω μέρος της μηχανής απέναντι από το άνοιγμα (φακό ή απλή μικρή τρύπα), πάνω στο οποίο σχηματίζονταν το είδωλο του αντικείμενου. Στις σύγχρονες ρεφλέξ υπάρχει μεταξύ φακού και όπισθίου τμήματος της μηχανής ένας καθρέπτης με κλίσην 45° ο οποίος δέχεται την εικόνα από το φακό και την ανάκλασσε ένα θαμπόγυαλο που βρίσκεται οριζόντιο στο επάνω μέρος της μηχανής.

Οι μηχανές αυτές ονομάζονται μονοφθάλμιες ρεφλέξ (reflex monoculaires) και οι πιο γνωστές είναι οι τύπου graflex, Korelle - reflex και Primar - reflex. Εκτός από τις μονοφθάλμιες ρεφλέξ έχουμε και τις διπλοφθάλμιες ή πιο γνωστές των οποίων είναι οι Rolleiflex. Στις μηχανές αυτές υπάρχουν δύο σκοτεινοί θαλάμοι, ο καθένας με το δικό του φακό. Ο ένας από αυτούς είναι η κυρίως φωτογραφική μηχανή, στο πίσω μέρος της οποίας γλιστρά το φίλμ. Ο δεύτερος θάλαμος εύρσκεται ακριβώς πάνω από τον πρώτο και αποτελεί ένα σώμα με αυτόν. Έχει το δικό του φακό, την ίδια έστιακή απόστασι με τον κυρίως φωτογραφικό θάλαμο, μια μικρή ανεπαίσθητη κλίσι για την παράλλαξι των εικόνων και έναν καθρέπτη πίσω

από τον φακό που ανάκλασσε το είδωλο πάνω σε ένα οριζόντιο τοποθετημένο θαμπόγυαλο. Η εικόνα που σχηματίζεται στο θαμπόγυαλο είναι ορθή ως προς την κάθεται διάστασιν και ανάστροφος ως προς την οριζόντιαν, δηλαδή, η άριστερα πλευρά του αντικείμενου προβάλλεται εις το δεξιόν τμήμα του θαμπόγυαλου και αντίστροφως.

Ο λόγος για τον οποίον οι έρασιτέχναι έμβουσιάζτηκαν με τις μηχανές ρεφλέξ, οι οποίες τα τελευταία χρόνια είναι πολύ της μόδας, είναι η έλκυστική αυτή εικόνα του αντικείμενου που βλέπουν στο θαμπόγυαλο. Τους βοηθεί όπως κανένα σύστημα σκοπεύσεως της εικόνας, να υπολογίσουν αυτόματως και με ακρίβεια την απόστασι και επί πλέον να συνθέσουν την εικόνα τους. Οτι φαίνεται πάνω στο θαμπόγυαλο αυτό ακριβώς τυπώνεται και στο φίλμ.

Υπάρχουν φανατικοί υποστηρικταί της μονοφθάλμιας (τύπου Κορέλ - ρεφλέξ) όπως και έξ ίσου φανατικοί για τις διπλοφθάλμιες (τύπου Ρολαίφλεξ). Κάθε μια έχει προτερήματα που δεν έχει η άλλη, αλλά και ελαττώματα που δεν έχει η άλλη. Την διαμάχη φαίνεται ότι θα τη λύση μια καινούργια μηχανή που κυκλοφόρησε τα τελευταία χρόνια. Είναι η Hasselblad, ένας νέος τύπος μονοφθάλμου ρεφλέξ. Παράγεται σε Σουηδικό εργοστάσιο με φακούς Κόντακ ειδικής κατασκευής. Δυστυχώς αυτή η μηχανή δεν υπάρχει στην Ελλάδα αλλά από τις πληροφορίες που έφθασαν εδώ φαίνεται ότι συγκεντρώνει τα προτερήματα και των δύο τύπων χωρίς να έχη και τα ελαττώματά των.

Σε άλλο άρθρο θα περιγράψουμε τις μικροσκοπικές μηχανές τύπου

Λαίκα, τα προτερήματά τους και τις δυνατότητές τους.

Σ.Δ.Λ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Λούλα Παυλίδου: Δυστυχώς η περιγραφή της μηχανής σας είναι πολύ «φλου» και δεν μπορώ να σας απαντήσω. Γράψτε μου πάλι.

Χαράλαμπος ΑΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Βιβλία εις την ελληνική περί φωτογραφίας, πλην παναρχαίων εκδόσεων εξηνητημένων, δεν υπάρχουν. Στο διαγωνισμό της «Έκλογής» μπορείτε να στείλετε κατά βούλησιν φωτογραφίες, μάτ η γυαλιστερές.

☆

Η «ΕΚΛΟΓΗ»

προκηρύσσει φωτογραφικό διαγωνισμό με θέμα:

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Φωτογραφίες γίνονται δεκτές ως την 1η Ιουνίου.

Στο διαγωνισμό μπορεί να πάρη μέρος κάθε έρασιτέχνης ή επαγγελματίας.

Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να στείλη έως 6 διαφορετικές φωτογραφίες.

Το μέγεθος των φωτογραφιών δεν πρέπει να είναι μικρότερο από 13X18 ούτε μεγαλύτερο από 24X30.

Πίσω από τις φωτογραφίες να γράφονται με μελάνι και κεφαλαία γράμματα το όνομα του αποστολέως, το είδος της μηχανής, το φίλμ που χρησιμοποιήθηκε και τα στοιχεία λήψεως (φωτισμός, διάφραγμα, ταχύτητα).

Οι καλύτερες φωτογραφίες θα δημοσιευθούν στην «Έκλογή».

Δικαίωμα συμμετοχής αποτελεί το παρακάτω απόκομμα, που πρέπει να συνοδεύη τις φωτογραφίες.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΕΚΛΟΓΗΣ»

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

Τὰ ὄνειρα γίνονται πραγματικότης

ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΝΕΟΥΣ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Τοῦ

LOUIS HUNTER

(Ἀνταποκριτοῦ τοῦ Ρώυτερ)

Τὰ ὄνειρα τῶν συγγραφέων ἐπιστημονικῶν μυθιστορημάτων πού συντάραξαν τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ στὶς ἀρχές τῆς τελευταίας δεκαετίας, μὲ τὰ ταξίδια ἀπὸ τὸν ἕναν πλανήτη στὸν ἄλλο, μὲ τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὶς ἀρρώστειες, τὴ χρησιμοποίησι τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας στὰ σπίτια καὶ στὰ διάφορα μεταφορικὰ μέσα, μποροῦν νὰ γίνουν γρήγορα πραγματικότης.

Σὲ ἕνα τοῦ ἄρθρου γιὰ τοὺς νέους ὀρίζοντες πού ἀνοίγει ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια, ὁ Οὐίλμπορ Ε. Κέλλυ, Πρόεδρος τοῦ τμήματος Νέας Ὑόρκης τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἶπε ὅτι σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ πεδία ἡ ἐπιστήμη πραγματοποιεῖ, ἀργὰ μὲν ἀλλὰ σταθερά, τὰ ὄνειρα τῶν μυθιστοριογράφων.

Ἡ Ἀμερικὴ, λέει ὁ κ. Οὐίλμπορ Κέλλυ, βρίσκεται στὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας περιόδου, καὶ προσθέτει: Πολὺ σύντομα οἱ ρουκέτες μας θὰ ἐγκαταλείψουν τὴ γῆ γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν ἄλλους πλανῆτες. Ὅσο γιὰ τὸ καράβι πού θὰ κινῆται μὲ ἀτομικὴ ἐνέργεια, αὐτὸ μπορεῖ ἀπὸ τώρα νὰ θεωρῆται θέθαιο.

Οἱ γιατροί, μὲ τὴν ποικιλία τῶν ὑποπροϊόντων πού δίνει ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια, θὰ μποροῦν σὲ λίγο νὰ θεραπεύουν ἀρρώστειες πού ὡς τώρα ἐθεωροῦντο ἀνίατες. Πολὺ γρήγορα οἱ ἐπιστήμονες τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ ἐξετάσουν σὲ εἰδικὰ ἐργαστᾶσια κατὰ πόσο εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησι τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας στὴν καθημερινὴ ζωὴ.

Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι πιά ὄνειρα. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ἔχουν κάνει μεγάλες προόδους στὴν πραγματοποίησίν τους.

Ἀπὸ τὶς διαφορὲς ἔρευνες ἀπεδείχθη ὅτι οἱ ἐφαρμογές τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας εἶναι ἀπειρες.

Κατὰ τὶς δηλώσεις τοῦ κ. Κέλλυ, μεγάλες προσπάθειες καταβάλλονται γιὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς καθημερινῆς ζωῆς τῆς θερμότητος πού παράγεται ἀπὸ τὴν διάσπασι τοῦ ἀτόμου στὰ ἐργαστήρια τῆς Α.Ε.Γ. στὸ Σενέκταντυ τῆς Νέας Ὑόρκης, στὸ Argonne National Laboratory, κοντὰ στὸ Σικάγο, μὲ τὸ ὁποῖο συνεργάζονται κάπου τριάντα Πανεπιστήμια, καθὼς καὶ στὰ ἐργαστᾶσια τῆς Α.Ε.Γ. στὸ Ὁουκ Ρίτζ, στὸ Τένεσση, πού ἀποτελοῦν καὶ τὸ κέν-

τρο ὄλων τῶν Πανεπιστημίων τῶν Νοτίων Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ὁ σκοπὸς ὄλων αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν εἶναι ἀπλός: Νὰ βρεθῇ ἕνας τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἡ τρομακτικὴ θερμότης πού παράγεται μέσα σὲ μιὰ ἀτομικὴ στήλη τὴν ὥρα τῆς διασπάσεως τοῦ ἀτόμου, θὰ μπορῇ νὰ μεταφέρεται σὲ ἕνα ἀτμοκίνητο ἐργαστᾶσιο καὶ νὰ τὸ κινή.

Τὸ οἰκοδομικὸ πρόγραμμα τῆς Α.Ε.Γ. προβλέπει τὴν κατασκευὴ δυὸ νέων ἀτομικῶν κλιβάνων οἱ ὁποῖες θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸν σκοπὸ πού ἀναφέραμε καθὼς καὶ γιὰ τὴν λύσι διαφόρων ἄλλων προβλημάτων σχετικῶν μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας στὴν καθημερινὴ ζωὴ.

Μιὰ ἄλλη ἐφαρμογὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας θὰ εἶναι ἡ κίνησι τῶν ὑπερωκεανίων.

Ἡ Α.Ε.Γ. ἔχει συμβληθῇ μὲ τὴν ἐταιρίαν Westinghouse γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς νέου ἐργαστηρίου κοντὰ στὸ Πίτσμπουργκ, ὅπου θὰ δοκιμασθῇ ἡ χρησιμοποίησι τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας στὰ καράβια. Ἐπίσης στὶς Δ. Ἡνωμένες Πολιτεῖες μελετᾶται ἡ κατασκευὴ ἑνὸς εἰδικοῦ κλιβάνου γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸ. Πολὺ σύντομα, ἐξήγησε ὁ κ. Κέλλυ, τὰ συμπεράσματα τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν θὰ ἐφαρμοστοῦν σὲ ἕνα εἰδικὸ πλοῖο μέσα στὴ θάλασσα.

Μιὰ ἄλλη ἐφαρμογὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας θὰ εἶναι ἡ χρησιμοποίησι τῆς στήν παραγωγὴ ραδιενεργῶν χημικῶν οὐσιῶν σὲ μεγάλες ποσότητες, στὸ Ὁουκ

Ρίτζ. Οἱ οὐσίες αὐτὲς εἶναι τὰ λεγόμενα ἰσότοπα τοῦ ραδίου.

Ἡ ραδιενέργεια κάνει τὰ ἰσότοπα χρήσιμα στὴ βιολογία, στὶς ἱατρικὲς ἔρευνες καθὼς καὶ στὴν διαγνωστικὴ.

Τὰ ἰσότοπα τοῦ ραδίου χρησιμοποιοῦνται στὰ Ἀμερικανικὰ Ἐργαστήρια Ἐρευνῶν ἀρκετὰ χρόνια τώρα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ἔχουν χρησιμοποιηθῇ καὶ σὲ ἄλλες 22 χώρες, πάντα ὅμως πειραματικὰ.

Οἱ γιατροὶ καὶ οἱ βιολόγοι δέχτηκαν τὰ ἰσότοπα τοῦ ραδίου σὰν τὸ χρησιμώτερο μέσο ἐρεύνης πού ἀπέκτησαν στὴ δουλειά τους μετὰ τὸ μικροσκοπιο. Σήμερα ἐκτὸς ἄλλων μελετᾶται ἡ ἐπουλωτικὴ τους ἐπίδρασι καὶ πιστεύεται πὼς σὲ πολλὲς περιπτώσεις θὰ ἀντικαταστήσουν τὸ νι-στέρι τοῦ χειρουργοῦ.

Τὰ ἰσότοπα χρησιμοποιοῦνται πολὺ καὶ στὴν βιομηχανία, γιὰ τὴν ἐξακρίβωσι τῆς ροῆς τῶν ὑγρῶν, τῆς κινήσεως τῆς σκόνης καθὼς καὶ γιὰ τὴν κατασκευὴ ἀκριβεστάτων συσκευῶν μετρήσεως.

Ἡ ραδιενέργειά τους τὰ κάνει χρήσιμα στὴ γεωργία, καὶ εἰδικῶς στὴ μελέτη τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο ἐνεργοῦν τὰ χημικὰ λιπάσματα. Οἱ μελέτες αὐτὲς θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ μάθουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων τρόπων χρησιμοποίησεως τῶν λιπασμάτων.

Οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν ἤδη διδαχθῇ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἰσότοπα γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῶν φυτῶν καὶ ἐλπίζουν νὰ διδαχθοῦν ἀκόμη περισσότερα.

Εἰσαστε ωροληωτικός;

Τοῦ
GEORGE POPOFF

Οἰάντε θεωροῦσε ἓνα κοντυ-
λοφόρο γρουσουζικο ὅταν ἔ-
κανε μ' αὐτὸν παραπάνω ἀπὸ
τρεῖς διορθώσεις σὲ κάθε κομμά-
τι τῆς «Θείας Κωμωδίας» ποὺ ἔ-
γραφε καί, φυσικά, ἀμέσως τὸν
πετοῦσε.

☆ Ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ ἀρνήθηκε
κάποτε νὰ καθῆται σ' ἓνα τρα-
πέζι γιατί οἱ καλεσμένοι ἦταν 13
καί, ὅπως εἶπε, ὁ 13ος ἦταν αὐ-
τός.

☆ Ὅπως ἔγραψε τὸ ἰταλικὸ πε-
ριοδικὸ «Tempo» ὁ περίφημος Ἰ-
ταλὸς ἱστορικός καὶ φιλόσοφος
Μπενεντέττο Κρότσε παρέλειψε
τὸ 17ο τόμο ἀπὸ τὸ ἔργο του Cri-
tica Rivista καὶ ἀπὸ τὸν 16ο πῆδη-
σε στὸν 18ο, γιατί ὁ ἀριθμὸς 17
θεωρεῖται γρουσουζικός στὴν Ἰ-
ταλία.

☆ Ὅσοι ἐπιδίδονται στὰ σπὸρ εἶ-
ναι τρομερὰ προληπτικοί. Στὴ
Ρώμη ὁ κόσμος λέει ὅτι τὰ πε-
ρισσότερα ἀτυχήματα στοὺς τε-
λευταίους αὐτοκινητιστικούς ἀ-
γῶνες ἔγιναν στὶς 17 τοῦ μηνός.

☆ Ὁ Τζοβαννίνι, ἀπὸ τοὺς πρωτα-
θλητὰς τῆς Ἰταλίας στὸ φουτ-
μπόλλ, μπαίνει πάντα πρῶτος στὸ
γῆπεδο. Ὁ Φαουστο Κόππι ποτὲ
δὲν ἀρχίζει κούρσα ἀνδρὸν τὸν ἀγ-
γίξη πρῶτα ὁ τυφλὸς φίλος του

καὶ πρῶην προπονητὴς τοῦ Κα-
θάννα. Ἐπίσης ὁ Κομπέτ, ὁ Ἑλ-
βετὸς νικητὴς τοῦ «Giro d' Italia»,
συνεθίζει στὶς κρίσιμες στιγμὲς
νὰ χτενίζει τὰ μαλλιά του μὲ ἓνα
μικρὸ τσατσάρκι ποὺ θεωρεῖ φυ-
λαχτὸ καὶ τὸ ἔχει πάντα μαζί
του.

☆ Ὁ Βιργίλιος εἶχε πάντα ἐπά-
νω του μιὰ ψόφια πεταλούδα ποὺ
τὴν θεωροῦσε φυλαχτὸ καὶ τὴν
πρόσεχε σὰν τὰ μάτια του.

☆ Στὰ 1675 ἓνα τμήμα τοῦ γαλ-
λικοῦ στόλου ἀρνήθηκε νὰ φύγει
γιατί ἦταν Παρασκευή.

☆ Ὁ Μπίσμαρκ θεωροῦσε ἀτυ-
χες ὠρισμένες μέρες καὶ ποτὲ
δὲν ἀρχίζει σ' αὐτὲς καμμιά σπου-
δαία δουλειά.

☆ Ὁ Ἑμίλ Ζολά θεωροῦσε τὸν
ἀριθμὸ 7 τυχερό.

☆ Τὸν Ντεμπυσσύ τὸν ἔπιανε φρί-
κη ὅταν κανεὶς ἔκοβε τὸν σπάγ-
γο ἑνὸς δέματος ἀντὶ νὰ τὸν
λύσει.

☆ Ὁ Φράντς Λέχαρ γινόταν ἄνω
κάτω ὅταν τοῦ εὐχόνταν καλὴ ἐ-
πιτυχία πρὶν ἀπὸ μιὰ παράστασι.

☆ Γιὰ τὴν Ἑλεονώρα Ντουζε τὸ
13 ἦταν ὁ τυχερώτερος ἀριθμὸς.

☆ Ὁ Ἰταλὸς ἡθοποιὸς Νίνο Τα-
ράντο ἦταν ἀδύνατο νὰ πεισθῇ
νὰ περάσει κάτω ἀπὸ σκάλα. Κά-
ποιος ἄλλος ἡθοποιός, ὁ κωμι-
κὸς Ἐντουάρντο ντὰ Φίλιππο,
πίστευε πὼς τὸ νὰ σταματήσει τὸ
ρολὸι του ἦταν πολὺ κακό.

☆ Ἀκόμη καὶ ὁ Τολλιάντι, ὁ ἀρ-
χηγὸς τῶν Ἰταλῶν κομμουνι-
στῶν, πιστεύει πὼς ἓνα σκουρο
μπλέ κοστούμι του τοῦ φέρνει πε-
ρισσότερη τύχη ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.
"Εἶται, σὲ ὅλες τὶς μεγάλες ὥρες
ἐμφανίζεται μὲ τὰ... μπλέ του.

(«Neue Zeitung», Μόναχο)

Τὰ δύο κομψότερα βραδυνὰ τοῦ Κριστιάν Ντιό. Δεξὴ μουσελίνα
πλισέ, συνδυασμένη μὲ μαῦρο «γκρό» καὶ ταγιέο ταφτά μαῦρο καὶ
ἄσπρο. Ὁ βελούδιнос φιογγὸς στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλίου εἶναι τὸ νέο
κτένισμα: «Ντιό».

Κοντό βραδυνό με ντραπέ που καταλήγει σ' ένα μακρόν γάντι.

Ένα ωραιότατο καπέλλο του Κριστιάν Ντιόρ σ' ένα νέα κίνηση πρὸς τὰ πίσω.

Ἡ τελευταία Μόδα ἔχει ἐμπνευσθῇ ἀπὸ τὴν Ἀσία...

«Κοῦλι» τῆς Μπαλενσιάγκα. Μαύρη ζακέττα ἀπὸ σαντούγκ, ἄσπρη μπλουζα.

Ἡ γραμμή, τὸ ὕφος, τὸ μακιγιάζ, ὅλα θυμίζουν Κίνα...

Τὸ «Σπένσερ», τὸ κοντὸ μπολερό πὺν εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες τοῦ Κριστιάν Ντιόρ.

Ἀπὸ λεπτὸ ὕφασμα γκρι μάλινο, ἓνα μοντέλλο «Τονκίν» τοῦ Ρομπέρ Πιγκέ.

Οἱ ἀπλοὶ κούκκοι, τὰ «μποννέ», ἐμφανίζονται σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς συλλογές.

Ένα ωραιότατο βραδυνό «άνσάμπλ», του Έλληνα Ζάν Ντεσέ, από ταφτά σε χρώμα σταριού. Το φόρεμα ίδιο, με ένα ελαφρύ ντραπέ, συμπληρώνεται με ένα πλούσιο παλτό χαρνισμένο με «βιζόν».

Από το Παρίσι.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ

Τώρα για λίγους μήνες τα συνθήματα της νέας μόδας εδόθησαν από τον ένα και μοναδικό οργανισμό στον κόσμο που δεν γνωρίζει ούτε «βέτο», ούτε αντιπάλους, ούτε συναγωνισμούς: από τους ηνωμένους Ραπτικούς Οίκους του Παρισιού. Τα καινούργια, τα φετεινά, μόνον άνεπαίπτικα διαφέρουν από τα ήδη «παλιά», τα περυσινά. Η γραμμή είναι ίσως λίγο πιο αυστηρή, το φόρεμα, και το πρωινό και το απογευματινό, πιο στενά έφηρμοσμένο στο σώμα, οι σάρπες, τα μαντήλια, τα μπολερό, οι καπίτσες, ακόμη πολυπληθέστερες. Άλλα καλύτερα από λόγια, ο μικρός «Όδηγός» της «Βόγκ», σάς δίνει τα σπουδαιότερα σημεία. Λίγη προσοχή, λίγες μελέτες... και φθάσατε στο 1951.

MARINA

ΟΙ ΖΑΚΕΤΤΕΣ...

...και αυτές συντροφεύουν τα φορέματα και έχουν το φάρδος στην πλάτη. Μοιάζουν σαν να τα κτυπά ένας δυνατός άνεμος από μπροστά. Η πιο καινούργια γραμμή είναι η γραμμή που θυμίζει... βαρέλι: στενό στους ώμους φαρδαίνει μετά γά να ξαναστενέψει κάτω από την μέση.

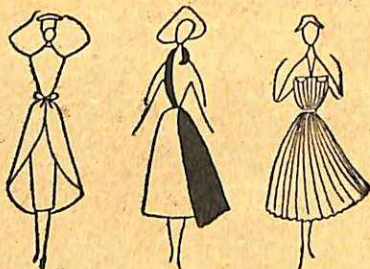
ΤΑ ΠΡΩΙΝΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ...

...προτιμούν την ίδια γραμμή, τους στρογγυλούς γιακάδες και αγαπούν τα κουμπιά, τις μεγάλες τσέπες, την ασυμμετρία—ένα πέτο, λοξό κόμπωμα, ένα μοναδικό παννύ πλαϊό στη φούστα. Το κέφι του πρωινού φορέματος συγκεντρώνεται όλο εις το παιχνίδισμα της χρωματιστής εσάρπας, της γραβάτας, του μαντηλιού που πάντοτε τα συνοδεύει.

ΤΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ...

...έκείνα από τη μέση και κάτω ξα-
νοίγονται σαν άποδογυρισμένα χω-
νιά με πλισσέ, λοξά παννώ, πιέττες,
ποδιές, πρόσθετες φούστες. Ή μέση
είναι λεπτή, τὰ ντεκολτέ τολμηρά και
έδω οι έσάρπες, οι μουσελίνες και
τὰ τούλια παίζουν τόν πρώτο ρόλο.

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΑ ΠΑΛΤΑ...

...ή μεγάλη φετινή μόδα. Με τὸ άπο-
γευματινὸ φόρεμα, τὸ «άμπιγιέ», συν-
δυάζεται τὸ έλαφρὸ μεταξωτὸ παλτό.
Τὰ περισσότερα είναι από σαντούνγκ,
άπό φάϊγ, από ύφάσματα λεπτά άλ-
λά σκληρά που στέκονται και κρα-
τούν τὴν γραμμὴ τους. Τὰ μανίκια
σταματοῦν στὸν άγκώνα και ὁ για-
κάς είναι μικρὸς και συχνά ἴσιος και
ὀρθιος σαν κινέζικος. Μερικά άπ' αὐ-
τά τὰ «παλτά» είναι και από διαφα-
νὴ ύφάσματα, μουσελίνες, κάπες έ-
λαφρές που έρχονται και σκιάζουν τὸ
φόρεμα.

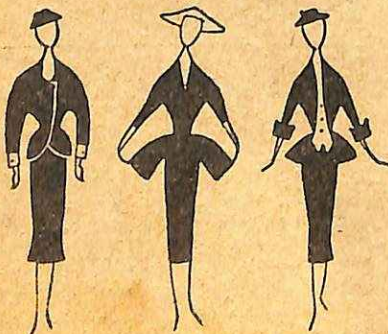
ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ...

...μικρά, φοριοῦνται μπροστά, πλαγί-
ως έπάνω στὰ μάτια και σχηματί-
ζουν έπάνω στὸ μέτωπο ένα... ράμφος
έπιθετικό. Βαλμένα ψηλά στὴν κορυ-
φή, άφίνουν έλεύθερο τὸ πίσω μέρος
τοῦ κεφαλιού. Μεγάλα, έχουν τὸ σχή-
μα 'Αναμίτικων καπέλλων. Ή άκόμη
—έξαιρέσεις που έπιθεβαιώνει τὸν κα-
νόνα—σκεπάζουν τὰ μαλλιά σὲ σχήμα
μεγάλης κουκούλας που πέφτει ὡς πί-
σω στοὺς ώμους.

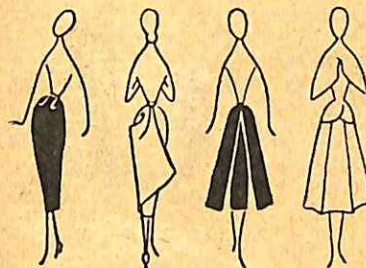
ΤΑ ΤΑΓΙΕΡ...

...πάντοτε κλασσικά, παρουσιάζουν
μικρές παραλλαγές στις λεπτομέρει-
ες. Πολλές φορές εἶναι χωρίς «ρε-
βέρ», άλλα ή μέση μένει πάντα στε-
νή. Μπάσκ εφαρμοστές ή με πιέτες
που σχηματίζουν τσέπες μεγάλες. Τὸ
μανίκι, στρόγγυλὸ στὸν ώμο, φτάνει
ὡς κάτω από τὸν άγκώνα. Φοριοῦνται
με μπλουζίτσες σὲ αντίθετο χρωματι-
σμὸ που δίνει ένα φωτεινὸ τόνο στὲ
σύνολο.

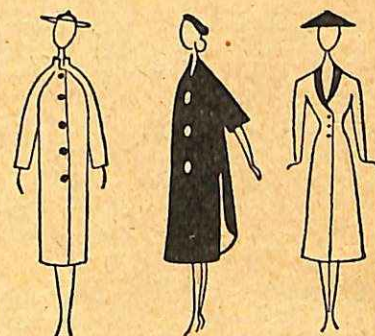
ΟΙ ΦΟΥΣΤΕΣ...

...τὼν ταγιέρ άφίνουν έλεύθερο τὸ βά-
δισμα, είτε κρατώντας τὴν ἴσια γραμ-
μή, είτε ακολουθώντας ένα λοξὸ κόφι-
μο έντελῶς καινούργιο. Ξεκινοῦν άπό
άπό τὴν μέση και τότε με πλισσέ,
πότε με ποδιές τυλίγονται γύρω ά-
πό τὸ σώμα και έρχονται και σταμα-
τοῦν μ' ένα πιάσιμο που θυμίζει τὶς
φούστες τὼν κομφῶν άμαζόνων τοῦ
παλιού καιροῦ.

ΤΑ ΠΑΛΤΑ...

...πειθαρχικά συνοδεῦουν τὸ φόρεμα.
Συχνά είναι κομμένα από τὸ ἴδιο ὕ-
φασμα και σὲ ἴδιο χρώμα. Άλλοτε
πάλι συνδέονται μ' ένα χρώμα τὸ ὁ-
ποῖον μπορεί ἂ βρῖσκεται σὲ αντίθε-
σι άλλα πάντως σὲ αντίθεσι μελετη-
μένη — άσπρο με μαῦρο, μπῆ με κα-
φέ, γκρι με κόκκινο. Σὲ γραμμὴ τὰ
περισσότερα είναι φαρδεῖά σαν σάκ-
κοι, ἴσια ή λίγο λοξά και αὐστηρά
κουμπωμένα, σ' άλλα φοριοῦνται πάλι
πολύ και οι ρεντιγκότες.

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΒΡΑΔΥΝΑ...

...αὐτὰ που ὀνομάζουν «κόκταιηλ» εἰς
τὸ Παρίσι είναι συνήθως πολὺ ἴσις
και πάρα πολὺ ντεκαλτέ, σχεδὸν σαν
«φουρρά», και έχουν τὴν ὀμορφί-
α τους εἰς τὸ βαρὺ και πλούσιο ὕφα-
σμα, εἰς τὴν σοφή γραμμὴ και εἰς
τὴν κομψότητα τῆς κυρίας που τὰ
φοράει. Μικρές ζακέττες, μπολερό,
κάπες σκεπάζουν τοὺς ώμους και έ-
σάρπες κι' έδω και κινητὲς πρόσθετες
φουσιτίτσες έρχονται νὰ διασκεδά-
σουν τὴν βασικὴ άπλότητά τους.

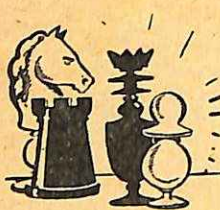

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΒΡΑΔΥΝΑ...

...διαφοροῦνται σὲ δύο βασικὲς σχολές.
Τὰ στενά, τὰ ὁποῖα έχουν κι' αὐτὰ τὰ
χαρακτηριστικά τὼν «κόκταιηλ» και
τὰ πολὺ φαρδεῖα, πολὺ πλούσια που
έρχο.ται νὰ θυμίσουν τοὺς πίνακες
τοῦ Βίντερχάλτερ και τὴν έλκυστικὴ
ἐποχὴ τῆς αὐτοκράτειρας Εὐγενίας—
τούλια, μουσελίνες, ὀργκαντί σὲ ά-
μέτρητους πῆχες σχηματίζουν φορέμα-
τα σαν λουλούδια, φορέματα για πο-
λὺ μεγάλους χοροὺς και θὰ έλεγε κα-
νείς σχεδὸν για πολὺ καλύτερες έ-
ποχές.

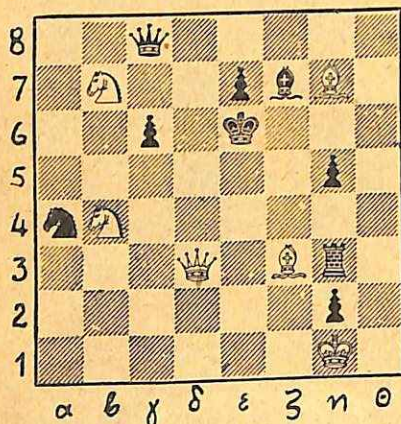
(Άπό τὴ «Βὸγκ»)

ΣΚΑΚΙ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΡ. 20

F. MOLLER
ΜΑΥΡΑ (9)

ΛΕΥΚΑ (6)

ΛΕΥΚΑ: Ρη1. Βδ3. Αζ3. η7. Ιδ4.
67.ΜΑΥΡΑ: Ρε6. Βγ8. Πη3. Αζ7.
Ια4. Σγ6. ε7. η2. η5.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις. "Εξυπνο κλειδί με ωραίες θαριάντες.

Πρόβλημα αρ. 21. Ε. LOYD. Λευκά (8): Ρζ6. Βα4. Ιγ2. γ4. Αδ7. Σγ7. ε5. ζ3.

Μαύρα (10): Ρδ5. Βδ7. Πδ3. Αα2. β8. Ιβ5 Σγ3. γ5. ε3. ζ4.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις. "Ωραιότατο κλειδί.

ΦΙΝΑΛΕ

Λευκά (4): Ρα4. Ιζ2. Σε5. η4.
Μαύρα (3): Ρη5. Σε6. ζ7.

Τά Λευκά παίζουν και κερδίζουν.

Αυτή είναι μ'α θέσι στην οποία εύκολα μπορεί να θρεθί κανείς στη θέσι των Λευκών, σ' ένα τέλος μιάς παρτίδας. "Εάν παίζατε έσεις τὰ Λευκά είσθε θέθαινοι ότι θά κερδίζατε την παρτίδα; Δοκιμάστε μόνοι σας πρώτα, για να βεβαιωθείτε ότι τὰ Μαύρα

δεν μπορεί να επ'τύχουν ένα Ρεμί. Το σωστό παίξιμο είναι αυτό:

1) Ρα4-β4, Ρη5-ζ4. 2) Ιζ2-β3+, Ρζ4Χη4. 3) Ιδ3-γ5, Ρη4-ζ5. 4) Ιγ5-δ7 και τὰ Λευκά κερδίζουν. "Εάν 1) ... ζ7-ζ6 τότε Ιζ2-ε4+ κ.λ.π.

☆

"Ο γνωστός "Ελβετός μαίτρ Δρ Ε. VOELLMY έπαξε όλίγο πρὸ τοῦ θανάτου του την παρκατάω παρτίδα με τὸν Βέλγον μαίτρ Β. Σουλτανμπεγ'έφ. Τά Λευκά έπαξε δ' "Ελβετός θεωρητικός.

1) δ2-δ4, Ιη8-ζ6. 2) γ2-γ4, ε7-ε6. 3) Ιβ1-γ3, δ7-δ5. 4) Αγ1-η5, Ιβ8-δ7. 5) Ιη1-ζ3, Αζ8-ε7. 6) ε2-ε3, Ο-Ο. 7) Πα1-γ1, γ7-γ6. 8) Βδ1-γ2, θ7-θ6. 9) Αη5-ζ4, Πζ8-ε8. 10) α2-α3, α7-α6. 11) Αζ1-β3, δ5Χγ4. 12) Αδ3Χγ4, β7-δ5. 13) Αγ4-α2, Αγ8-β7. 14) Ο-Ο, γ6-γ5. 15) Πζ1-δ1, Βδ8-β6. 16) δ4Χγ5, Αε7Χγ5. 17) Αα2-β1, ε6-ε5. 18) Αζ4-η3, ε5-ε4. 19) Ιζ3-δ4, Πα8-γ8. 20) β2-β4, Αγ5-β3. 21) Βγ2-β3, Ιβ7-ε5. 22) Αβ1-α2, Ιε5-γ4. 23) α3-α4, Ιζ6-δ5. 24) α4Χδ5, Ιδ5Χη3. 25) β5Χα6, Αδ7Χα6. 26) β4-β5, Αα6-β7. 27) θ2Χη3, Βθ6-η6. 28) Ιδ4-γ6, Ιγ4-δ6. 29) Ιγ6-α5, Ιγ8-β8. 30) Ιγ3-ε2, Αβ7-α6. 31) Ιε2-ζ4, Βη6-η5. 32) Πδ1Χδ6, Αζ8Χδ6. 33) Βδ3Χζ7+, Ρη8-θ8. 34) β5Χα6, Βη5Χα5. 35) Ιζ4-η6+, Ρη8-θ7. 36) Αα2-δ5, Αδ6Χα3. 37) Πγ1-γ7 και τὰ Μαύρα έγκατέλειψαν την παρτίδα.

☆

"Ιδού και ένα πρόβλημα τριών κινήσεων του OTTO FUSS.

Πρόβλημα αρ. 22. Λευκά (4): Ρθ2. Βγ6. Πα3. Ιζ8.

Μαύρα (4): Ρζ5. Σα5. ζ6. ζ7.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Πολλοί παίκτες ξεχνούν συχνά ότι το «πάρσιμο» μ'ας φ'γούρας στο σκάκι δεν είναι κάτι το άποχρεωτικό. "Όταν αλλάζουν ένα κομμάτι ή προσφέρουν

ένα κομμάτι για άλλαγή, ύπολογίζουν συνήθως μόνον την πιθανότητα του έκ νέου παρσιματος έκ μέρους του αντίπαλου χωρίς να ύπολογίζουν και άλλες τυχόν πιθανότητες. "Ετσι δημιουργούνται συχνότατα δυσάρεστες έκπλήξεις, όπως ή παρακάτω:

Λευκά (14): Ρη1. Βε2. Πα1. ζ1. Αγ1. β3. Ιζ5. Σα2. β2. γ3. ε5. ζ2. η2. θ2.

Μαύρα (14): Ρη8. Βδ7. Πα8. ζ8. Αβ7. ε7. Ιγ5. Σα7. β6. γ7. δ5. ζ7. η7. θ7.

Με την κίνηση 1) ... Ιγ5Χδ3; ελογάρζαν τὰ Μαύρα μόνον το πάρσιμο των Λευκών με την Βασίλισσα και δικαίως τὰ έχασαν κυρ-ολεπτικώς όταν αντί Βε2ΧΙδ3 τὰ Λευκά άπήντησαν με: 2) Βε2-η4!! και τὰ Μαύρα άνοηκάζονται να έγκαταλείψουν δ'ότι άπέλειται μāt ή άπώλεια της Βασίλισσας!

Και ένα άλλο που συμβαίνει τόσο συχνά, μεταξύ άρχαριών Ιδία παικτών, είναι ή κακή συνήθεια του να έγγιζουμε μ'α φύουρα με το χέρι και να την άφ'νουμε έπειτα γ'α να παίξουμε με άλλο κομμάτι. "Ως γνωστόν οι κανονισμοί επιτρέπουν το άγγιγμα τότε μόνον όταν προφέρει κανείς την λέξη «J' ADOUBE» εύθετώ, τοποθετώ κανονικά. Το ότι λοιπόν το χέρι ένεργεί συνήθως διαφορετικά άπ' ότι άποφασίζει το κεφάλι είναι ως γνωστόν μ'ια από τις ανθρώπινες άδυναμίες στο σκάκι. "Ενα από τὰ πὸ χιουμοριστικά παραδείγματα είναι το παρακάτω που συνέβηκε άληθώς σ' ένα τουρνουά πρὸ πολλῶν ετών:

1) ε2-ε4, δ2-δ4. 2) ε4Χδ5, Βδ8Χδ5. Σ' αυτή τη θέσι τὰ Λευκά θέλησαν να παίζουν με τη Βασίλισσά τους, άγγιξαν όμως κατά λάθος τὸν Βασίλιά τους. Με την άστυρά άρχή «PIECE TOUCHEE PIECE JOUEE» την όποία προδίδουν οι κανονισμοί άναγκάστηκαν τὰ Μαύρα να κάνουν μ'α κί-νησι με τὸν Βασίλιά τους, το όποιο έδωσε στη γαλλογλίσση το θέμα ενδς μāt με 3) Ρε1-ε2, Βδ5-ε4+!! μāt. "Εδὼ βεβαίως έπρόκειτο περί καθαράς άπροσεξας

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΝΕΑ

Στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας δ' μαίτρ NAJDORF έπαξε δημόσια έναντιόν 250 πακτών συγχρόνως. "Εκέρδισε 260 παρτίδες, έκαμε 15 Ρεμί και δεν έχασε παρτί τέσσερες! Το παίξιμο διήρκεσε 11 ώρες. Στις τρεις το πρωί μετά από έπτάωρο παίξιμο μερι-

κοί από τούς 2.000 θεατάς έπαναλάμβάνοντες μιά παρτίδα δ'α να την άναλυσουν λεπτομερώς έκαμαν ένα λάθος στη θέσι. "Ο μεγάλος μαίτρ το παρατήρησε άμέσως και το άπέδειξε παίζοντας έκ νέου από μνήμης όλόκληρη την παρτίδα!

☆

Για πρώτη φορά στην ιστορία του σκακίου παίζεται το πιδ πρωτότυπο μātς ε'ς το είδος του με μιά άνταρ-κτική άποστολή και τη Μόσχα. Οι κινήσεις μεταδίδονται καθημερινώς τηλεγραφικώς.

☆

"Ο άγώνας διὰ τὸν τίτλον του παγκοσμίου πρωταθλητού μεταξύ Μπριβίνικ-Μπρόνσταίν άρχ'σε την 25ην Μαρτίου ε. έ. ε'ς την Μόσχαν. "Ο γνωστός μαίτρ Κότωβ θεωρεί τὸν Μπρόνσταίν «φαβορί» δ'ότι δεν είναι μόνον κατά 13 έτη νεώτερος του δ'ασήμου αντίπαλου του, αλλά και ένας από τούς καλύτερους θεωρητικούς στο σκάκι. "Ο «τσάλλεντζερ» είναι δ' Μπρόνσταίν.

☆

"Η Βρετανική "Ομοσπονδία Ζατρκίου άνήγγειλε ότι ένα σημαντικώτατο χειρόγραφο ζατρκίου άνακαλύφθηκε τελευταία στην Κεντρική "Ασία, κοντά στην πόλι Τασκέντ, πρωτεύουσιν της σοβιετικής δημοκρατίας του Ούζμπεκιστάν άνηκόν π'θανώς στὸν ΙΒ' αιώνα. Περιλαμβάνει 300 προβλήματα και σπανίως άξίας μελέτας δ'α χειρόγραφα μεσαιωνικής έποχής.

☆

Στη Βασιλεία της "Ελβετίας άπέθανε τὸν Γενάρη σ'ήλικία 64 ετών, δ διεθνώς γνωστός "Ελβετός μαθηματικός και θεωρητικός του σκακίου δόκτωρ ERWIN VOELLMY. "Η "Ελβετία έχασε όχι μόνον ένα από τούς μεγαλύτερους συγχρόνους μαθηματικούς, αλλά και μ'ια έξαιρετική προσωπικότητα του έλβετικού σκακίου. "Εντελώς ίδι-ακτέρως συμπεριζόμεθα το χαμό του έκλεκτου ανθρώπου και σκακίστου του όπου μάθητής υπήρξε και δ συντάκτης των σελίδων αυτών. Μ'α ένδιαφέρουσα από τις τελευταίες παρτίδες του, δημοσιεύομεν παραπάνω.

I. X.

☆

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ στη σελίδα 117.

(Λύσεις στη σελίδα 120)

ΤΟ ΞΕΝΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Γάμος : Έξη μήνες πρὶν ἐκεῖνος μιλάει καὶ ἐκείνη ἀκούει.

Έξη μήνες ὕστερα ἐκεῖνη μιλάει καὶ ἐκεῖνος ἀκούει.

Δέκα χρόνια ὕστερα μιᾶνε καὶ οἱ δυὸ συγχρόνως καὶ ἀκούει ἡ γειτονιά.
Revue de la Pensée Française

★

Μιὰ μέρα ὁ Φρέντ Άσταῖρ πῆγε στὸ ἐστιατόριο. Εἶχε ἓνα φοβερὸ συνάχι καὶ διαρκῶς φτερνιζόταν. Τὸ γκαρσόνι τὸν πλησίασε καὶ μὲ πολὺ οἶκτο τοῦ εἶπε : «Συνάχι τρελλό, μίστερ Φρέντ Ξ; Τί κρίμα νὰ μὴν ἔχετε πνευμονία· ἐκεῖ τουλάχιστον ξέρουν τὸ φάρμακο».

King Features

★

Όσο ὁ ἄνδρας σας σᾶς μιλάει γιὰ τὴν καλύτερη φίλη σας, μὴ ἀνησυχεῖτε. Όταν πάψη, τότε κυττάξτε νὰ δῆτε τί συμβαίνει.

Mabel Dana Lyon

★

— Γιατρὸς εἶναι ἓνας ἄνθρωπος ποὺ πατάει σταθερὰ καὶ μὲ τὰ δυὸ του πόδια... στὸν ἀέρα.

— Συντηρητικὸς εἶναι ἓνας ἄνθρωπος μὲ δυὸ ἐξαιρετικὰ γερά πόδια, ὁ ὁποῖος ὅμως οὐδέποτε ἔμαθε νὰ περπατᾷ.

— Ἀντιδραστικὸς εἶναι ἓνας ὄνειροπαρμένος ποὺ περπατᾷ πρὸς τὰ πίσω.

— Φιλελεύθερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ χρησιμοποιεῖ τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του ὅπως τοῦ λέει ὁ νοῦς του.

Franklin Roosevelt

★

Μεγάλη Πόλις : Εἶναι μιὰ συγκέντρωσι πολλῶν ἀνθρώπων ὅπου ὁ καθένας αἰσθάνεται τελείως μόνος.

★

Ένας φοιτητὴς τῆς ψυχιατρικῆς ἔκανε ἐξάσκησι σ' ἓνα φρενοκομεῖο. Μιὰ μέρα ρώτησε ἓναν ἀπὸ τοὺς τροφίμους : Πῶς λέγεσαι ; «Γεώργιος Οὐάσιγκτων» τοῦ ἀπάντησε ὁ τρελλὸς. «Μὰ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ σᾶς εἶδα εἴσαστε ὁ Ἀδραάμ Λίνκολν», εἶπε ὁ φοιτητὴς.

Τότε μὲ ὕφος λυπημένο ὁ τρελλὸς τοῦ ἀπάντησε : Αὐτὸ τὸ εἶχα πάθει μὲ τὴν πρώτη μου γυναῖκα.

★

Ένας δεύτερος Μινχάουζεν κυνηγὸς θηρίων στὴ Ζούγκλα τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, διηγόταν τὸ ἑξῆς :

Μιὰ φορὰ, λέει, ἐνῶ ἤμουν στὴ ζούγκλα, εἶδα ξαφνικὰ καμμιὰ τριανταριά δῆματα πρὸ πέρα ἓνα λεοντάρι. Τὸ τουφέκι μου δὲν εἶχε παρὰ μόνο μία σφαῖρα. Πυροβόλησα μὰ δὲν τὸ πέτυχα. Τὸ λεοντάρι θυμωμένο πήδησε ἀπάνω μου, μὰ τότε συνέβη τὸ θαῦμα. Ἀντὶ νὰ ἔρθῃ ἀπάνω μου, πέρασε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου καὶ βρέθηκε ἀρκετὰ μέτρα πίσω μου, τόσο μακριὰ, ὥστε νὰ ἔχω τὸν καιρὸ νὰ κρυφτῶ στὴν καλύβα μας.

Τὴν ἄλλη μέρα μὲ τὴν ξύπνησα, ἡ πρώτη δουλειὰ ἦταν νὰ ἐξασκηθῶ στὴ σκοποβολὴ ἀπὸ μικρὰ ἀπόστασι. Ἐκεῖ ποὺ πυροβολοῦσα ἄκουσα θόρυβο. Γυρίζω, καὶ τί νὰ δῶ. Τὸ λεοντάρι ἔκανε ἐξάσκησι στὰ μικρὰ πηδήματα.

Weltwoche

ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

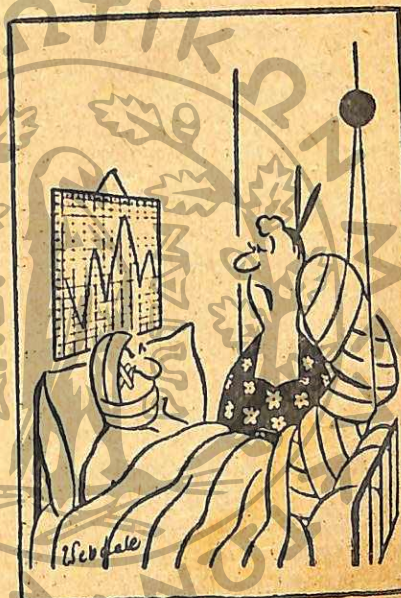
Χωρὶς λόγια

Χωρὶς λόγια

— Πειράζει ποὺ κυττάζω;

— Ἀπὸ ποῖο βουνὸ ἔπεσες;

ΤΟ ΧΑΡΑΚΙΡΙ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Τοῦ

ROD MACARTNER

Τὸ χαρακίρι ἔπαψε μετὰ τὸν πόλεμο νὰ εἶναι δημοφιλὲς στὴν Ἰαπωνία. Ἡ μόδα τῶρα εὐνοεῖ ἄλλα, λιγώτερο ἐνοχλητικά, ἀλλὰ τὸ ἴδιο θανατηφόρα μέσα καί, κυρίως, τὸ δηλητήριο. Οἱ αὐτοκτονίες ἐξακολουθοῦν, παρ' ὅλη τὴν φαίνομενικὴ ἡρεμία μὲ τὴν ὁποία ἡ Ἰαπωνία δέχθηκε τὴν ἥττα καί παρ' ὅλη τὴν σχετικὴ ὁμαλότητα ποὺ περιβάλλει τὴν οἰκονομικὴ ἀποκατάστασι τῆς χώρας.

Τὸ 1948 στὴν περιοχὴ τοῦ Τόκιο μόνο αὐτοκτόνησαν 910 ἄνθρωποι. Καί τὸν Μάιο τοῦ 1950 πάλι στὸ Τόκιο αὐτοκτόνησαν 121. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἀριθμὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποὺ σημειώθηκε γιὰ ἓνα μόνο μῆνα, ἀπὸ τότε ποὺ ἰδρύθηκε ἡ Μητροπολιτικὴ Ἀστυνομία, πρὶν ἀπὸ ἑβδομήντα χρόνια. Οἱ ἀστυνομικοὶ λένε ὅτι οἱ περισσότεροι θάνατοι ὀφείλονται σὲ οἰκονομικὲς δυσχέρειες. Πολλὲς αὐτοκτονίες ἐπίσης προκαλοῦν οἱ ἐρωτικὲς ἀπογοητεύσεις.

Στὴν Ἰαπωνία — ἀντίθετα μὲ τὶς ἄλλες χώρες — ἡ ἀπόπειρα αὐτοκτονίας δὲν θεωρεῖται «ἀξιόποινος πράξις» ἀπὸ τὸν νόμο. Σήμερα ὁ πῶς μοντέρνος τρόπος τερματισμοῦ τοῦ βίου στὴν Ἰαπωνία εἶναι τὸ δηλητήριο. Ἔρχονται κατόπιν κατὰ σειρὰν ὁ ἀπαγχονισμός, τὸ πῆδημα ἀπὸ

μεγάλου ὕψους, τὸ πέσιμο στὶς γραμμὲς τοῦ τραίνου καί τὸ πνέσιμο.

Τὸ χαρακίρι εἶναι πιά ἓνας μῦθος, ὅπως θεβαιώνει ἡ ἀστυνομία. Ὄταν ἡ Ἰαπωνία παραδόθηκε, πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καί ἀρκετοὶ στρατιῶτες αὐτοκτόνησαν, ἂν καί ὄχι τόσοι, ὅσοι θὰ περίμενε κανεὶς. Πολὺ λίγοι, ὅμως, κατέφυγαν στὸ χαρακίρι. Ἀκόμη καί ὁ Ναύαρχος Τότζο, ὁ πρωθυπουργός, μεταχειρίστηκε περισσότερο ὅταν θέλησε νὰ αὐτοκτονήσῃ γιὰ νὰ μὴν αἰχμαλωτισθῇ.

Οἱ μεταπολεμικὲς στατιστικὲς δείχνουν ὅτι περισσότεροι ἄνδρες παρὰ γυναῖκες αὐτοκτονοῦν τώρα, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο οἱ ἀριθμοὶ ἦταν ἴσοι. Τὸ 1948 π. χ. στὸ Τόκιο αὐτοκτόνησαν 553 ἄνδρες καί 357 γυναῖκες. Ἡ τάσι αὐτὴ φανερώνει τὴ μεγαλύτερη ἱκανότητα προσαρμογῆς ποὺ ἔδειξαν οἱ γυναῖκες μπροστὰ στὶς δύσκολες περιστάσεις ποὺ ἔφερεν ἡ ἥττα.

Οἱ Ἰάπωνες ἔχουν τὴν παράξενη συνήθεια νὰ διαλέγουν πολλοὶ τὸ ἴδιο μέρος γιὰ τόπο αὐτοκτονίας. Μερικοὶ τόποι θεωροῦνται καλύτεροι γιὰ εἶναι πῶς «βολικοί», ἄλλοι γιὰ εἶναι φυσικὲς ὁμορφιές. Καί ἔτσι σιγά-σιγά γίνονται «τῆς μόδας». Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς τὶς τοποθεσίες ἔπαψαν

νὰ εὐνοοῦνται στὸν πόλεμο, γιατί ἔγιναν στρατιωτικοὶ χώροι ἢ γιατί δὲν ὑπῆρχαν πιά μεταφορικὰ μέσα. Τώρα, ὅμως, ξαναθρίσκουν τὴν παλιά τους φήμη, ὅπως τὸ σθεσμένο ἡφαίστειο Μιχάρα στὸ νησί Ὀσίμα ἢ τὸ Καγκαιούρα (θάλασσα μὲ τοὺς καθρέφτες) στὶς πηγές Ἀτάμι. Στὸν καταρράκτη Κέγκον, Ν.Δ. τοῦ Τόκιο, μπορεῖ κανεὶς νὰ δῇ μὲ κυάλια τὰ κόκκαλα ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ φθάσουν στὴ λιμνούλα τοῦ θάθους. Ἡ Σούμα, μιά ὁμορφὴ ἀκρογιαλιά κοντὰ στὸ Κόμπε, εἶναι μιά ἄλλη τοποθεσία μὲ μοιραία ἔλξι. Δύο σιδηροδρομικὲς γραμμὲς περνοῦν ἀπὸ τὸ βουνό καί κατόπι κατεβαίνουν πρὸς τὴ θάλασσα. Μιά μακάθρια γιαπωνέζικη ἱστορία λέει γιὰ αὐτὸς εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος τόπος αὐτοκτονίας. Πρῶτα μπορεῖ κανεὶς νὰ δοκιμάσῃ νὰ κρεμαστῇ ἀπὸ κανένα δέντρο στὸ βουνό. Ἄν δὲν τὰ καταφέρῃ, ὑπάρχουν οἱ δυὸ γραμμὲς τοῦ τραίνου. Τέλος, ἂν προτιμᾷ, μπορεῖ νὰ πέσῃ στὴ θάλασσα.

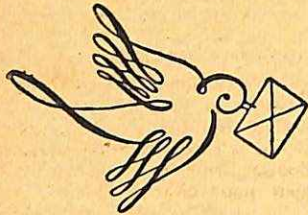
Στὶς περισσότερες ἀπ' αὐτὲς τὶς μοιραῖες τοποθεσίες ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις ἔχει θάλει πινακίδες ποὺ λένε: «Περιμένετε μιά στιγμή καί ξανασκεφθῆτε αὐτὸ ποὺ κάνετε». Φαίνεται πὼς αὐτὸ ἔσωσε πολλὰς ζωές. Χαρακτηριστικὸ τῆς τάσεως αὐτῆς τῶν Ἰαπώνων πρὸς τὴ μίμησι εἶναι τὸ γεγονός ὅτι πολλοὶ ἀκολούθησαν τὸ παράδειγμα ἑνὸς γνωστοῦ συγγραφέα, ποὺ ἔπεσε μὲ τὴ φίλη του στὸν ποταμὸ Σακούρα Ζοσούι. Τὰ 40% ὅσων αὐτοκτόνησαν μετὰ ἀπ' αὐτὸν ἔπεσαν στὸν ἴδιο ποταμὸ.

Σὲ ἀποχαιρετιστήρια μηνύματά τους πολλοὶ ἀναφέρουν τὰ

αἷτια τοῦ διαθήματός τους καί συχνὰ αὐτὰ εἶναι παράξενα ἢ τραγικά, π. χ. «δὲν κατάφερα νὰ κερδίσω ἓνα λαχείο» καί «δὲν ὑπάρχουν ἀρκετὰ σχολεῖα γιὰ δούλους μας».

Ὁ τρόπος τῆς σκέψεως τῶν Ἰαπώνων φέρνει πάντα σὲ ἀμηχανία τοὺς Δυτικούς καί πολὺ λίγοι φαντάζονται τὴν τρικυμία ποὺ συχνὰ μαίνεται πίσω ἀπὸ τὰ ἀτάραχα ἐκεῖνα πρόσωπα. Ἰσως οἱ ἀκρότητες, στὶς ὁποῖες ἔφθασαν στὸν πόλεμο, ἔφεραν κάποια ἰσορροπία στὰ συμπλέγματα, τὶς ἀμφιβολίες καί τὶς ἐσωτερικὲς ταραχὲς ποὺ προκαλοῦσαν τὶς ἐκδηλώσεις αὐτῆς.

Γιὰ ἓνα Δυτικὸ φαίνεται ἀπίστευτο ὅτι ἐννέα ἀδελφία μποροῦν νὰ ἀποφασίσουν νὰ αὐτοκτονήσουν ὅλα μαζί καί νὰ ἐκτελέσουν ἀτάραχα τὴν ἀπόφασί τους, ὅπως ἔγινε πρὸ καιροῦ. Ἡ οἰκογένεια Ἰθάτα, πέντε ἀδελφές καί τέσσερις ἀδελφοί, ἀπὸ 9-26 ἐτῶν περνοῦσαν δύσκολες στιγμές. Πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο ἦσαν εὐποροί. Τὸ σπίτι τους, ὅμως, κάηκε καί ἡ μητέρα τους πέθανε. Ὁ πατέρας ἐξαφανίστηκε καί ἄφησε τὰ τρία μεγάλα παιδιά νὰ φροντίσουν τοὺς ἄλλους. Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός ἀρρώστησε, ὁ ἄλλος ἔχασε τὴ δουλειά του, καί ἔτσι, στὴν ἐπέτειο τοῦ θανάτου τῆς μητέρας τους, ἀποφάσισαν νὰ αὐτοκτονήσουν. Πῆγαν στὸν τάφο τῆς, προσευχήθηκαν, ὅστερα ἔφαγαν ἐκεῖ κοντὰ ὅλοι μαζί καί μετὰ πῆραν δηλητήριο. Τελευταῖος πέθανε ὁ πρωτότοκος, ἀφοῦ θεβαιώθηκε ὅτι ὅλοι ἦσαν νεκροί. Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ στὸ ἴδιο μέρος περίπου βρέθηκε τὸ πτώμα ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ εἶχε κτυπηθῇ μὲ ὄπλο. Λένε ὅτι θὰ ἦταν ὁ πατέρας ποὺ εἶχε ἐγκαταλείψει τὰ παιδιά του.

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Μὲ χαρὰ μου πάντα σὲ διαβάζω καὶ μὲ ἀγωνία σὲ περιμένω. Πάντα θρίσκω ἐνδιαφέρον καὶ εὐχαρίστησι στὰ ἄρθρα πού δημοσιεύεις. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὴ μᾶς ἐπεφύλασες μιὰ μεγάλη ἐκπληξὶ πού πιστεύω θὰ ἐνθουσίασε πολλοὺς ἀναγνώστες σου, φίλους τῆς ποιήσεως. Ἡ Ἀνθολογία ἦταν ἐξαιρετική. Ποιὶς ἔκανε τὴν ἐκλογὴ τῶν ποιημάτων; Δὲν μᾶς εἶπες τίποτε. Μᾶς ἔδωσες μεγάλη χαρὰ καὶ ἐλπίζουμε νὰ τὴν ἐπαναλάβῃς. Μὴ νομίζεις ὅτι ξόφλησες τὸ χρέος σου ἀπέναντι τὴν ποίησι.

Μ. ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

Ἀθῆναι

Ἡ συλλογὴ τῶν ποιημάτων τῆς Ἀνθολογίας μας, τὴν ὁποία μὲ τόσο ἐνθουσιασμό ὑπεδέχθησαν οἱ ἀναγνώστες μας, ἔγινε ἀπὸ τὸν φιλόλογο κ. Ν. Πολίτη. Δὲν εἶστε ὁ μόνος πού ζητᾶτε νὰ τὴν ἐπαναλάβουμε μὲ μιὰ νέα σειρά ποιημάτων.

Θὰ τὸ κάνουμε εὐχαρίστως, προσφέροντας αὐτὴ τὴ φορὰ ποιήματα ξένων ποιητῶν μεταφρασμένα Ἑλληνικά.

Ο ΘΥΜΩΜΕΝΟΣ...

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Διαβάξω στὴν «Ἐκλογή» σας ὅτι ἀκοῦτε ὅλες τὶς γνώμες. (Πολὺ δημοκρατικὸ μὰ τὴν ἀλήθεια). Ἔτσι σκέφτηκα νὰ πῶ καὶ γὼ τὴ γνώμη μου, γιατί εἶμαι ἀπὸ χρονία τώρα ἀναγνώστης τῆς «Ἐκλογῆς» ὅχι βέβαια ἀπὸ τόση ἀγάπη, ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ περιέργεια.

Πρέπει πρῶτα νὰ σᾶς συγχαρῶ γιὰ τὴ «Μικρὴ Ἀνθολογία» πού βάλατε στὸ τελευταῖο τεῦχος. Εἶναι σι' ἀλήθεια κάτι τὸ σημαντικὸ, ὅταν μάλι-

στα ὑπάρχουν μέσα κεῖ ὁ Σικελιανός, ὁ Βάρναλης, ὁ Σεφέρης. Εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς θεωροῦσατε καὶ σεῖς τοὺς δυὸ πρώτους ὡς «ἐθνικῶς ἀπαράδεχτους».

Καὶ τώρα θέλω νὰ σᾶς «συλλυπηθῶ» γιὰ τὸ ὑπόλοιπο περιεχόμενο τῆς «Ἐκλογῆς». Ὅλα ἔχουνε τὰ ἴδια χάλια. Παίρνω τὸ τελευταῖο τεῦχος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν «Ἀνθολογία» καὶ τὸ ἄρθρο τοῦ Ἀϊνστάιν τί ἄλλο ἀξίζει; Γιὰ μένα κανένα. Ὡ, μὲ συγχωρῆτε ξέχασα τοὺς ἀναγνώστες σας πού ἐνθουσιάζονται μὲ κάτι θέματα σὰν κι' αὐτά: «Πετρέλαιο τῆς Μ. Ἀνατολῆς», «Τὸ μεγάλο μυστικὸ τοῦ Θεοῦ», «Παλιοὶ Χοροί».

Θέλω ὅμως νὰ σᾶς ρωτήσω. Ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ σας; Μιὰ πού κάνατε τὸν κόπο νὰ γυάλετε περιοδικό, βάλετε κάτι τῆς προκοπῆς. Τὰ εἶπα ὅλ' αὐτὰ ὅχι ἀπὸ μίσος, ἀλλὰ ἀπὸ κάποιο ἐνδιαφέρον γενικό. Μὲ ἀνέκδοτα, γελοιογραφίες καὶ συνταγὲς δὲν γίνεται τίποτα. Ὅταν θέλετε νὰ γυάλετε περιοδικό πρέπει αὐτοὶ πού θὰ τὸ διαβάσουν νὰ συνταραχθοῦν, νὰ συγκινηθοῦν καὶ ν' ἀνέβουν πρὶς ψηλά, ἄλλοι νὰ συντριβοῦν, νὰ θυμώσουν, γιατί κι' αὐτὸ χρειάζεται. Ἡ ἄρνησι πάντα συμπληρώνει.

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρόν.

Μὲ συγχωρῆτε γιὰ τὴν ἐνόχλησι

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΑΚΗΣ

Ἀθῆναι

Φοβόμαστε ὅτι εἰστε μετὰξὺ τῶν «ἄλλων», αὐτῶν πού λέτε μόνος σας, ὅτι πρέπει νὰ συντριβοῦν, νὰ θυμώσουν. Κι' αὐτὸ χρειάζεται... Ἡ ἄρνησι πάντα συμπληρώνει...

ΤΑ ΕΧΟΥΜΕ ΥΠ' ΟΦΙ ΜΑΣ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

...Εἶναι δυνατόν νὰ δημοσιεύς σὲ κάθε τεῦχος σου καὶ ἓναν πίνακα ζωγραφικῆς;

...Μερικὲς φωτογραφίες ἑλληνικῶν τοπίων;

...Νὰ περιλαμβάνῃς στὴν πολυποικιλίᾳ ὕλης σου θέματα βιολογίας καὶ φυσιολογίας;

...Ἄρθρα σχετικὰ μὲ τὴν Ἰταλία, τὴν Τουρκία καὶ τὸ νεοσύστατο Κράτος τοῦ Ἰσραὴλ;

...Φωτογραφίες ἑλληνικοῦ τοπίου καὶ ἑλληνικῆς ζωῆς;

...Μουσικὰ πορτραῖτα;

...Μικρὲς φωτογραφίες ἡθοποιῶν τοῦ κινηματογράφου;

...Ρεπορτάζ ἀπὸ τὴν Κορέα σχετικὰ μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράσι τῶν στρατευμάτων τοῦ Ο.Η.Ε. ἢ τίποτα ἀπὸ τὸν περασμένο παγκόσμιο πόλεμο;

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ τους λόγια τοὺς ἀναγνώστες μας: Ἀθανασιάδη Μ. Β.Σ.Τ. 904, Σταυρίδη Γεώργιο Σ.Τ.Γ. 917 6', Ρ. Tsires καὶ Α. Anastasakos Birmingham England. Βλάχο Κωνσταντῖνο Σ.Τ.Γ. 917, Πετρογιάννη Ἀθανάσιο Σ.Τ.Γ. 927, Ἀνδρέαν Θεολόγου Ἀθῆνας, Νικόλαον Καραθάνον Λάρισα, Γ. Κομαρίμαν Πειραιᾶ, Νίκο Παρίση Θεσσαλονίκη, Ι. ΚΩ. ΖΗ. Αἴγιο, Ρ.ε.α Παύλου Ἀθῆναι, Νίκο Παπαχρήστου Σ.Τ.Γ. 920, Ἰωάννη Κουμαριαῖο Σύρο, Γεώργιο καὶ Ἀντα Ρόσση Βόλο, Ἰωάννη Δημητριάδη Σύρο, Ι. Ν. Ξανθάκη Νεκτοῦρια Χίου, Β. Σπυριδωάκη Καβάλα, Μαίρη Ἀντωνίου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Παπουλίδη Κωνσταντῖνο, Θεσσαλονίκη. Στὸ Ἀμερικανικὸ Κέντρο Πληροφοριῶν ὑπάρχουν οἱ σχετικοὶ καταλογοὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ ἀπὸ αὐτοὺς μπορεῖτε νὰ μάθετε ὅχι μόνον πού διδάσκεται ἡ ἱχθυολογία, ἀλλὰ καὶ ποῖα Πανεπιστήμια διαθέτουν τὶς καλύτερες σχολές.

Γράψτε ἑλληνικά στὴ διεύθυνσι: Ἀμερικανικὸν Κέντρον Πληροφοριῶν. (Βιβλιοθήκη Τσώρτσιλ 29 Ἀθῆναι).

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ἡ «Ἐκλογή» λυπᾶται πού δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιεύσῃ συνεργασίες ἀναγνωστῶν τῆς.

ΠΑΛΑΙΑ ΤΕΥΧΗ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Πολλοὶ ἀναγνώστες σου σοῦ ζητοῦν παλιὰ τεύχη τῆς πρώτης περιόδου.

Ἐγὼ εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ παρακολουθῶ τὴν «Ἐκλογή» ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδόσεώς της καὶ ὑπάρχουν στὴ βιβλιοθήκῃ μου ὅλοι οἱ τόμοι τῆς. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ τεύχη τῶν δύο πρώτων τόμων 1945-1946 τὰ ἔχω διπλά, θὰ μπορούσα νὰ τὰ προμηθεύσω σ' ὅποιον θὰ τὸν ἐνδιέφεραν καὶ ἔτσι θὰ φαινόμουν χρήσιμος καὶ σὲ ἄλλον φανατικὸν ἀναγνώστη σου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αἰόλου 44

Θεσσαλονίκη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΚΙΟΥ

Τ. Σιαπέραν, Θεσσαλονίκη. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σας.

Τὴν ἴδια καὶ πολὺ σωστὴ ὑπόδειξι μὲ σᾶς, δίνει στὸ 184ον τεῦχος τοῦ σὲ Chess ἓνας ἀναγνώστης σου, γιὰ τὸ 4ο πρόβλημά μας (τὸ μὰτ σὲ μιὰ κίνησι). Καὶ τὸ Chess ἔδωσε ἐν τούτοις τὴν ἴδια λύσι μὲ μᾶς! Ὅσα μᾶς γράφετε γὰ τὸν συθέτη WENMAN μᾶς εἶναι ἀπολύτως γνωστά, αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει ὅμως ἀπὸ τοῦ νὰ δημοσιεύωμε ἓνα σωστὸ πρόβλημά σου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρατήρησί σας γιὰ τὴ γερμανικὴ λέξι πού ἀναφέραμε εἶναι τόσο φανερό πὼς τὸ τυπογραφεῖο παρέλειψε τὰ δαλυτικά της! Ἐὰν ἐγένετο ἀνάλυσις τοῦ θέματος «Μαγικὸ σκάκι» ὅπως τὸ θέλετε σεῖς, θὰ θέλαμε ἄλλες 4 σελίδες τοῦλάχιστον, πρᾶγμα ἀδύνατο. Γιὰ τὸ δικὸ μας πρόβλημα, τὸ ὁποῖο θεωρεῖτε ὅτι ἔχει δύο λύσεις δὲν ἔχετε δίκαιο, διότι ἡ τετάρτη κίνησις A88-ζ6+ δὲν εἶναι γεωμετρικῶς μεγαλυτέρα! Εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύωμε ἓνα ἀπὸ τὰ ἀποσταλέντα προβλήματα σας, ἢ περιγραφή τῶν λύσεων τῶν ὅμως εἶναι δυσανάγνωστος καὶ ὅχι ἐπεξηγηματικὴ.

Ἀρχάριον Σκακιστὴν. Ἐνταῦθα. Δικαιολογημένη ἡ ἀπορία σας διὰ τὸν ἀρ. 19 ἀφοῦ ἀντὶ ὀκτώ—δύως ἀναγράφονται—ἀνεφρόθηκα, μόνον ἑπτὰ πεσσοί! Στὸ 85 ὑπάρχει λευκὸ πιόνι!

Ἐναν πού μᾶς ἀγαπᾷ. Ἐχετε δίκαιον. Μόνον πού ἦτο ἐμφανές.

ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλείται ο στρατιώτης Κλέ-
αρχος Μπούρμπουλης από την Αθήνα,
ο οποίος ως τον Αύγουστο του 1950
υπηρέτούσε στο Σ.Τ.Γ. 913 να γρά-
ψη στο φίλο του Βασίλη στη Θεσσα-
λονίκη. Επίσης παρακαλείται θερμώς
όποιος γνωρίζει το ανωτέρω πρόσωπο
να του κοινοποιήσει την άγγελία.

B. Z.

Έγνατίας 60
Θεσσαλονίκη

ΖΗΤΟΥΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Θα σέ παρακαλούσαμε αν είχατε την
ευχαρίστηση να δημοσιεύσετε ότι ζη-
τούμε αλληλογραφία επιστημονικού
περιεχομένου με κάθε μορφωμένο Έλ-
ληνα και κατά προτίμηση με φοιτητές.
Μπορούν να μας γράφουν Έλληνι-
κά, Αγγλικά ή Γαλλικά.

P. Tsiros and A. Anastasacos
Edgbaston School of Science
12 Woodbourne Road
Birmingham 15 ENGLAND

Επιθυμώ να αλληλογραφήσω με νέ-
ους και νέες της Ελλάδος. Είμαι
σπουδαστής, 20 ετών.

Αντώνιος Στρίγκας
Άγιος Νικόλαος
Κώς

Ζητώ να αλληλογραφήσω με φίλες
της «Εκλογής». Είμαι πρώην κατα-
σηματάρχης και νυν στρατιώτης.

Βλάχος Κωνσταντίνος
21ον Τ. Προκαλύψεως
2ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 917

Ζητώ αλληλογραφία με νέους και
νέες φίλους της «Εκλογής» με θέμα
την σημερινή μας κοινωνία.

Ανθ)γός Πετρογιάννης Αθανάσιος
82ον Τάγμα Προκαλύψεως
Σ.Τ.Γ. 927

Ζητώ να αλληλογραφήσω με φίλες
της «Εκλογής». Είμαι πρώην φοιτη-
τής και νυν στρατιώτης.

Μπερζιγιαννίδης Λάκης
21ον Τάγμα Προκαλύψεως
2ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 917

Είμαι Έλλην, ηλικίας 19 ετών,
άγαπώ πολύ τη μουσική και ζητώ αλ-
ληλογραφία με νέους και νέες, φοι-

τήτριες και φοιτητές της Γαλλίας.

Ζιάμπας Αργύριος
Φιλίππου Β'
Κοζάνη
Έλλάς

I am an adult stamp collector and
would like to exchange stamps with se-
veral other stamp collectors. I furnish U.
S., Central and South American, British
West Indies etc. and Canada.

I am general collector, so welcome
stamps from all countries.

John Parsons
1149 Federal Avenue
Seattle 2, Washington

Είμεθα δύο φίλοι άσυρματισται και
επιθυμούμε να αλληλογραφεύμε με φί-
λους και φίλες σου.

Πέτρος Γαβριήλ
Ήλίας Αθανασάκης
Διαβιβάσεις 508 Τ.Π.
Σ.Τ.Γ. 912 γ'

Θα ήθελα να με συμπεριλάβετε
στους αναγνώστες σου που ζητούν
αλληλογραφία με φίλες και φίλους
σου από την Έλλάδα, σε όποιο-
δήποτε θέμα, Έλληνικά ή Γαλλικά.

Δεκανεύς Αθανασιάδης Μ.
314 Ε.Π. Β.Σ.Τ. 904

Θερμώς θα σάς παρακαλέσωμε να
δημοσιεύσετε εις το περιοδικόν σας
την επιθυμία μας να αλληλογραφήσω-
με με Έλληνίδας.

Σμηνίται : Κουτσούλης Κων)νος
Αποστολάκης Αντώνιος
Αεροπορική Βάσις Φαλήρου
Α.Υ.Α. Β.Σ.Τ. 902

Οι Άνθυπολοχαγοί Βούλαρης Νικ.
και Τσίβος Γεώργιος ζητούν αλληλο-
γραφία με νέες και νέους φίλους της
«Εκλογής». Η διεύθυνσίς των είναι:

21ον Τάγμα Προκαλύψεως
3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 917

Είμαι στρατιώτης 24 ετών και θέ-
λω να αλληλογραφήσω με νέες φίλες
της «Εκλογής» πάνω σε ποικίλα θέ-
ματα, αλλά προτιμώ τη μουσική και
τόν κινηματογράφο.

Στρατιώτης Κουτσάφτης Αγγελος
521 Τ.Π. Λόχος Δ)σεως
Σ.Τ.Γ. 913 α'

Είμαι φοιτητής της Ιατρικής και
ζητώ αλληλογραφία με φίλους και φί-
λες της «Εκλογής». Με ενδιαφέρει Ι-

διαίτερα ή βιολογία, ή λογοτεχνία —
ποιήσι και ή Γαλλική γλώσσα.

Στρατιώτης Νίκος Παπαχρήστου
238 Χ.Ε. VI Μεραρχία
Σ.Τ.Γ. 920

Σας παρακαλώ να δημοσιεύσετε την
επιθυμία μου να αλληλογραφήσω με
Έλληνίδας.

Σμηνίτης Βασιλόπουλος Αγγελος
Αεροδρόμιον Μεγάρων
Μέγαρο

Θα σας παρακαλούσα να δημοσιεύ-
σετε την σύστασί μου για να αλληλο-
γραφήσω και γώ με νέους και νέες
για να μου κάνουν λίγη συντροφιά έ-
δώ στον Όλυμπο.

Στρατιώτης Κατσούλης Τρύφων
593 Τ.Π. Λόχος Διοικήσεως
Σ.Τ.Γ. 919 γ'

Σε παρακαλούμε να δημοσιεύσετε
στην στήλη της αλληλογραφίας την
αγγελίαν μας.

«Ζητούμε αλληλογραφία με νέους
και νέες».

Στρατιώται : Βεζυαξής Κ.
Αναγνωστόπουλος Γ.
Λόχος Διοικήσεως Σ.Ο.Μ.
Σ.Τ.Γ. 902 β'

Επιθυμώ να αλληλογραφώ με δε-
σποινίδες Έλληνοπούλες, άγγλικά
πάνω σε οιοδήποτε θέμα.

Οπλίτης Ιατρός
Τουρλίτσας Νάκος
502 Τ.Π. Έπιτελείον
Σ.Τ.Γ. 912 α'

Η φύσις είναι ή πρώτη μου ευχαρί-
στησι. Η μουσική είναι ή λατρεία
μου. Αγαπώ την φιλολογία και τα
διόλγα είναι οι άχώριστοι φίλοι μου.
Η ποιήσι, τα ταξίδια και γενικά οι
έκδρομές μ' άρέσουν.

Στρατ. Αναστασόπουλος Κων)νος
3139 Γ Β.Σ.Τ. 901

Θέλω να αλληλογραφήσω με όποιο-
δήποτε νέον ή νέα. Είμαι στρατιώτης
23 ετών.

Στρατ. Μερκούρης Χρήστος
319 Τ.Π. Β.Σ.Τ. 901

Σας παρακαλώ όπως δημοσιεύσετε
την επιθυμία μου να αλληλογραφήσω
με νέους και νέες όλης της Ελλάδος.

Στρατιώτης Χαντζόπουλος
619 Τ.Π. 2ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 917 γ'

Είμαι νέος φίλος σου και επιθυμώ
να αλληλογραφήσω με αναγνώστριες
της «Εκλογής».

Στρατ. Αντωνόπουλος Νικ.
238 Χ.Ε. VI Μεραρχία
Σ.Τ.Γ. 920

Είμαι νέα αναγνώστρια της «Εκλο-
γής» και θα ήθελα να αλληλογραφήσω
με φίλους και φίλες της από 15 έως
17 ετών περί λογοτεχνίας, ποιήσεως
και γενικώς για κάθε λογοτεχνία.

Παναγ. Βαλαβάνη
Μαυρομιχάλη 149
Αθήναι

Είμαι 25 ετών, φοιτητής, υπηρετώ
στα σύνορα και ή επιθυμία μου είναι
να αλληλογραφήσω με φίλες της «Ε-
κλογής».

Λοχίας Λάμπου Ανδρέας
21ον Τάγμα Προκαλύψεως
3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 917

Είμαι ένας από τους φίλους σου,
24 ετών και ζητώ να αλληλογραφήσω
με νέους και νέες της ηλικίας μου έξ
άπασης της Ελλάδος. Μπορούν να
μού γράφουν στην ακόλουθη διεύθυνσι:

Στρατ. Τσιτσελίδης Σάββας
II Τάγμα Προκαλύψεως
3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 927

ENGLISH GLASSES

ΑΓΓΛΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ύπό Α. Ι. ΜΑΛΛΙΔΗ

Καθηγητού
του Ίνστιτούτου Αγγλικών
Σπουδών

Πληροφορίες 10 — 1 και 5 — 8
όδου Σίνα 22

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ»

από σελίδα 3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Χ	Α	Σ	Μ	Ο	Υ	Ρ	Η	Τ	Ο		
2	Α	Δ	Ι	Α	Κ	Ρ	Ι	Σ	Ι	Α	Ν	
3	Μ	Α			Α	Κ	Α	Τ	Ο	Σ		Β
4		Π	Α	Ρ	Δ	Α	Λ	Ε	Σ		Γ	Ε
5	Ρ	Α	Φ		Ε	Ν	Τ	Ρ			Κ	Ρ
6	Ο	Ν		Ο	Σ	Ι	Ο	Ν		Π	Ρ	Ο
7	Κ	Ο	Ε	Ν		Α				Ε	Α	Ν
8	Α	Σ	Β	Ο	Σ		Ο	Τ	Α	Ρ	Ι	Α
9	Ν		Ε	Μ	Π	Ε	Δ	Ο	Κ	Λ	Η	Σ
10	Α	Χ	Ν	Α	Ρ	Ι	Α		Ρ	Α	Σ	
11	Σ		Ο	Τ	Ε		Σ	Α	Ι	Σ		
12		Ι	Σ	Ι	Ε	Σ		Ι	Σ			

«ΣΚΑΚΙ» από σελίδα 108

Άρ. 20. 1) Αζ3-δ1! Άπειλη 2) Αδ1-ε3+ μάτ! Άρ. 21). 1) Βα4-α8! Άπειλη 2) Ιγ4-ε6+ μάτ! Άρ. 22. 1) Βγ6-α4! Έξαναγκασμός κινήσεως! 1) Ρζ5-ε5, 2) Πα3-ε3, κατά θούλησιν 3) Πδ3-ε5 ή Βα4-δ4+ μάτ. Έάν πάλιν 1) Ρζ5-η5 2) Πα3-θ3, κατά θούλησιν 3) Πθ3-θ5 ή Βα4-θ4+ μάτ.

«ΤΙ ΕΙΝΑΙ» από σελίδα 90

1) Λαπερούζ 2) Ξενομανής 3) Άμπάριζα 4) Τσιράκια 5) Σπιζάετος 6) Λαχανιάζω 7) Κοράνιον 8) Άρουραίοι 9) Όρίγανον 10) Άντάρται 11) Καδένες 12) Άδιάδατο 13) Κλιμάκιον 14) Πούδρας.

«ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ BENZINΗ» από σελίδα 90

1. Νά αδειάση Α στο Β:
Έχουμε τότε στο πρώτο 3 γαλλόνια, στο δεύτερο 5 και στο τρίτο κανένα.
2. Νά αδειάση Β στο Γ:
Έχουμε τότε στο πρώτο 3 γαλλόνια, στο δεύτερο 2 και στο τρίτο 3.
3. Νά αδειάση Γ στο Α:
Έχουμε τότε στο πρώτο 6 γαλλό-

νια, στο δεύτερο 2 και στο τρίτο κανένα.

4. Νά αδειάση Β στο Γ:
Έχουμε τότε στο πρώτο 6 γαλλόνια, στο δεύτερο κανένα και στο τρίτο 2.
5. Νά αδειάση Α στο Β:
Έχουμε τότε στο πρώτο 1 γαλλόνι, στο δεύτερο πέντε και στο τρίτο 2.
6. Νά αδειάση Β στο Γ:
Έχουμε τότε στο πρώτο 1 γαλλόνι, στο δεύτερο 4 και στο τρίτο 3.

Θά πάρη λοιπόν μαζί του το δεύτερο μπιντόνι με τὰ 4 γαλλόνια άκριδώς!

«ΘΕΛΩ ΝΑ ΧΟΡΕΥΩ» από σελ. 91

1) Βραζιλία 2) Τάρας (Ίταλία) 3) Ίσπανία 4) Βοημία 5) Ούγγαρία 6) Πολωνία 7) Κοήτη 8) Μακεδονία 9) Μέγαρο 10) Ίσπανία 11) Πολωνία 12) Τουρκία 13) Άργεντινή 14) Αίγυπτος.

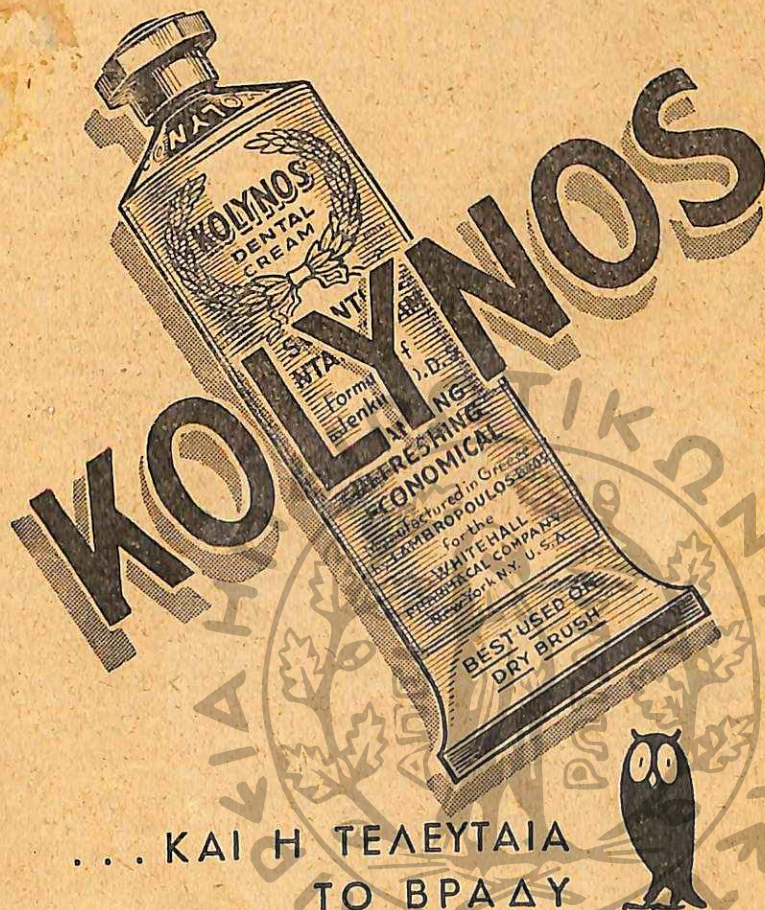
«ΦΩΤΟΓΡΑΦ. ΚΟΥΙ-Ζ» από σελ. 91

Τις τελευταίες στιγμές του Βύρωνος! Διότι όλες οι άλλες έγιναν μετά το 1830. Ό Βύρων απέθανε το 1824 και οι πρώτες φωτογραφίες έγιναν το 1829.

«ΓΚΡΕΚΑ»

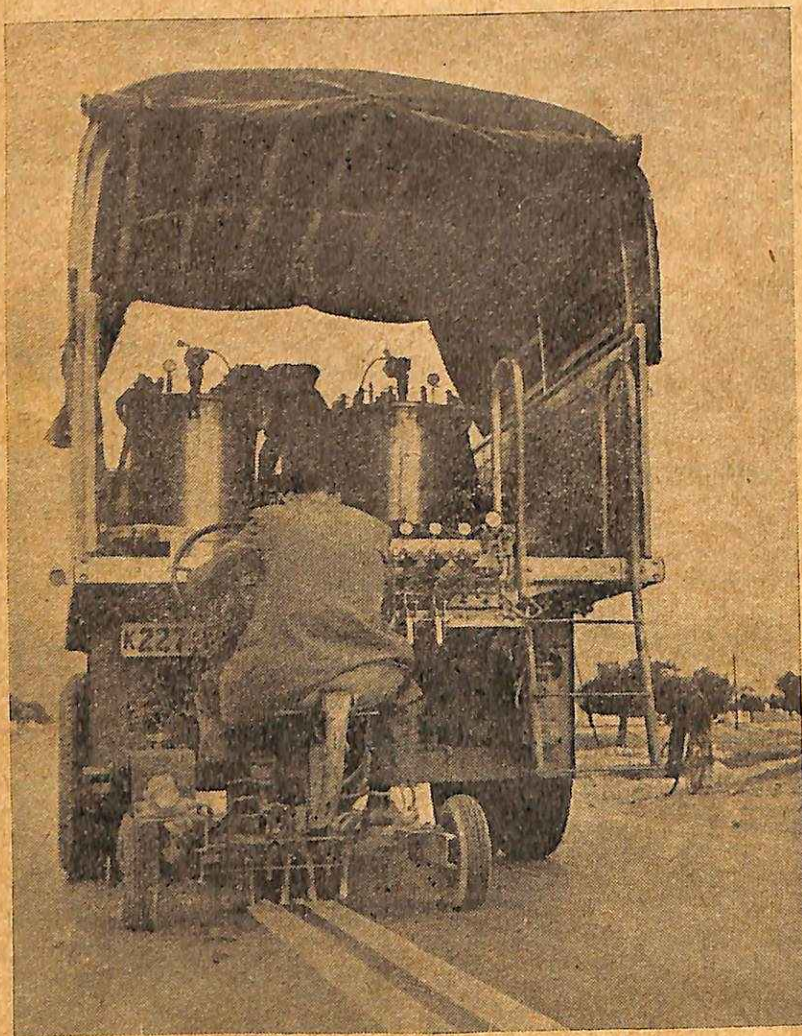

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣ
ΤΟ ΠΡΩΪ...

ΓΕΝ. ΑΝΤ. Α-ΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΩΝ

Από άρκετο καιρό οι Αθηναίοι προσπαθούν να λύσουν ένα αίνιγμα: Πώς έχουν χαραχθεί με τόση ακρίβεια οι λευκές γραμμές που διχοτομούν τη λεωφόρο Κηφισιάς (και άλλους δρόμους) και συντελούν σημαντικά στη ρύθμιση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων. Το αίνιγμα αυτό λύεται με τις δύο φωτογραφίες που δημοσιεύουμε και οι οποίες δείχνουν πώς χαράσσεται η γραμμή αυτή. Προβλέπεται ότι με το μηχάνημα αυτό, που χαράσσει τις λευκές γραμμές, θα χωρισθούν σε λωρίδες κυκλοφορίας (δεξιά και αριστερά) ασφαλτοστρωμένοι δημόσιοι δρόμοι σ' όλη την Ελλάδα συνολικού μήκους 2.650 χιλιομέτρων περίπου. Στις δύο φωτογραφίες που δημοσιεύουμε διακρίνονται: Στην πρώτη το πίσω μέρος του μηχανήματος ενώ χαράσσει τη λευκή γραμμή. Ο καθισμένος εργάτης ελέγχει τις γραμμές του λευκού χρώματος που βγαίνει από ειδικά στόμια. Στη δεύτερη, το μηχάνημα που χαράσσει τις λευκές γραμμές. Ο μικρός τροχός στο μπροστινό μέρος του αυτοκινήτου ακολουθεί τα σημάδια που τοποθετεί πάνω στον δρόμο συνεργείο από εργάτες. Τα σημάδια αυτά τοποθετούνται ακριβώς στη μέση του δρόμου.

ΑΣΠΡΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

λικού μήκους 2.650 χιλιομέτρων περίπου. Στις δύο φωτογραφίες που δημοσιεύουμε διακρίνονται: Στην πρώτη το πίσω μέρος του μηχανήματος ενώ χαράσσει τη λευκή γραμμή. Ο καθισμένος εργάτης ελέγχει τις γραμμές του λευκού χρώματος που βγαίνει από ειδικά στόμια. Στη δεύτερη, το μηχάνημα που χαράσσει τις λευκές γραμμές. Ο μικρός τροχός στο μπροστινό μέρος του αυτοκινήτου ακολουθεί τα σημάδια που τοποθετεί πάνω στον δρόμο συνεργείο από εργάτες. Τα σημάδια αυτά τοποθετούνται ακριβώς στη μέση του δρόμου.

ΘΟΥΡΙΟΝ

Δυὸ στρατιῶτες μεῖναν ἔξω ἀπ' τῆ στρατώνᾳ,
μέσ' στὴ νύχτια, μέσ' σιὸ κρύο,—ταρατατὰ—
μοναχοί, σὰ δυὸ πουλιὰ μέσ' σιὸ χειμῶνα,
παγωμένα, σαστισμένα καὶ κοντά,
οἱ φτωχοί, τῇ νύχτια ἀπ' ἔξω ἀπ' τῆ στρατώνᾳ.

Ὅλοι οἱ χωριανοὶ κοιμοῦνται σιὸ χωριό μου
τέτοιαν ὥρα, μὲ τὸ κρύο—ταρατατὰ—
κ' ἡ καρδιά μου μέσ' στὴν παγωνιά τοῦ δρόμου,
πληγωμένη ὁ κόσμος χάμου τὴν πατᾶ,
τέτοιαν ὥρα, μέσ' στὴν παγωνιά τοῦ δρόμου.

Μιά πρωτεύουσα μεγάλη, στολισμένη
μ' αὐτοκίνητα, μὲ τράμ,—ταρατατὰ—
κ' ἡ ψυχὴ μου εἶναι δειλὴ καὶ ξαγριεμένη
καὶ σιὸν ἄσφαλο ἢ φτώχια παραπατᾶ,
στὴ μεγάλη τὴν πρωτεύουσα, τὴν ξένη.

Τέτοιαν ὥρα ὅλοι κοιμοῦνται σιὸ χωριό μου
κ' ἡ καλὴ μου μὲ ξεχνάει—ταρατατὰ—
δρσφανὴ ψυχὴ, παλιόχαρτο τοῦ δρόμου,
ποὺ ὁ ἀγέρας τὸ φυσάει καὶ τὸ πετᾶ,
τέτοιαν ὥρα ὅλοι κοιμοῦνται σιὸ χωριό μου.

Δυὸ στρατιῶτες μεῖναν ἔξω ἀπ' τῆ στρατώνᾳ,
μέσ' στὴ νύχτια, μέσ' σιὸ κρύο,—ταρατατὰ—
μοναχοί, σὰ δυὸ πουλιὰ μέσ' σιὸ χειμῶνα,
παγωμένα, σαστισμένα καὶ κοντά,
οἱ φτωχοί, τῇ νύχτια ἀπ' ἔξω ἀπ' τῆ στρατώνᾳ.

Ο Μιχ. Δ. Στασινόπουλος ἐγεννήθη στὰ 1903 στὰς Καλάμας. Ἐσπούδα-
σε νομικὰ καὶ τώρα ἐργάζεται σιὸ Ἑλεγκτικὸ Συνέδριο. Ἀπὸ πολὺ νέος
ἔγραφε ποιήματα ποὺ ἐδημοσίευσεν σὲ λογοτεχνικὰ περιοδικὰ. Τὸ κλίμα του
εἶναι ἕνας βαθύτατα συναισθηματικὸς λυρισμὸς μὲ πολλὴ νοσταλγία καὶ
φυσιολατρικὴ διάθεσι. Τὸ 1949 συγκέντρωσε τὰ τραγούδια του σὲ τόμο μὲ
τὸν τίτλο «Ποιήματα», ποὺ περιλαμβάνει τὴν παραγωγή του μιᾶς εἰκοσαετίας